

Condes

Bruger- vejledning

Finn Arildsen Software

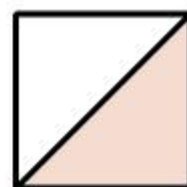
www.condes.net

Danmark

Support:

www.condes.net/support

Condes

Software for course planning

www.condes.net

Indholdsfortegnelse

Del I Velkommen til Condes!	11
1 Nyt i Condes 11	16
2 Sportsgrene	19
Del II Sådan gør du...	21
1 Kom hurtigt i gang... ..	22
2 Lav din første bane... ..	22
3 Sådan håndterer du poster	23
4 Sådan håndterer du baner	24
5 Sådan håndterer du klasser	25
6 Sådan kører du Condes på en Mac	25
Del III Sådan gør du (canvas-er) ...	27
1 Udskriftslayouts... ..	28
Del IV Sådan gør du (kort) ...	35
1 Kortfiler... ..	36
2 Sådan skifter du kortet på et canvas	37
3 Sådan flytter du kortet, hvis alle poster er kommet ud af position	38
4 Sådan ændrer du kortets udskriftsmålestok	38
5 Georefererede kort	38
Georefererede PDF-filer	40
6 Overprint-effekt eller Øverste/Nederste Lilla	41
Del V Sådan gør du (poster) ...	47
1 Sådan angiver du postbeskrivelsen for en post	48
2 Sådan finjusterer du placeringen af en cirkel	48
3 Sådan fjerner du en del af en postcirkel	49
4 Sådan beregner du postbelastning	49
5 Sådan bruger du statusmarkeringer til at holde styr på postudsætningen i skoven	50
6 Sådan rydder du op i poster, der ikke længere bruges	51
7 Sådan bruger du et standardsæt af poststativer (og klippemønstre) til flere løb	51
8 Sådan tegner du en hvid kant om postcirkler	52
Del VI Sådan gør du (baner) ...	53
1 Start og mål samme sted	54
2 Banesymbolernes dimensioner	54

3	Sådan bukker du delstrækslinjen mellem to poster	54
4	Sådan klipper du delstrækslinjer automatisk	55
5	Sådan klipper du en delstrækslinje	56
6	Sådan fjerner du et hul i en delstrækslinje	56
7	Sådan redigerer du vejvalgslinjer og afmærkede ruter	57
8	Sådan håndterer du kortskifte	57
9	Sådan laver du en bane, der går over flere kort	59
10	Sådan beregner du banelængder	63
11	Sådan beregner du banens stigning	64
12	Sådan bruger du mere end én sidste post	65
13	Sådan tegner og bruger du vejvalg	66
14	Sådan bryder du rammelinjen på et forbudt område	68
15	Sløjfer	69
Del VII Sådan gør du (postbeskrivelser) ...		71
1	Sådan placerer du en postbeskrivelse på kortet	72
2	Sådan deler du postbeskrivelser på kortet	72
3	Sådan viser du to symboler i samme felt	72
4	Sådan viser du tekst i et felt i postbeskrivelsen	73
5	Sådan sletter du et symbol fra en postbeskrivelse	73
6	Sådan angiver du, om postbeskrivelser er symbolske eller tekstuelle	73
7	Sådan angiver du teksten til tekstuelle postbeskrivelser	75
8	Sådan eksporterer du en postbeskrivelse fra Condes til dit tekstbehandlingsdokumen.....	76
Del VIII Sådan gør du (stafetter) ...		79
1	Stafetter i Condes	80
2	Sådan laver du en stafetbane	82
3	Stafethold	84
4	Enmands-stafetter	85
Del IX Sådan gør du (grafik-layout) ...		87
1	Sådan designer du et grafik-layout	88
2	Layoutrammen	88
3	Beskæring af kortet	89
4	Maskering af kortet	90
5	Placering af et grafikobjekt	94
6	Tilpasning af et grafikobjekt	95
7	Rækkefølge af grafikobjekter	96
8	Tilføj et forstørret udsnit af et kort	96
9	Vis flere dele af banen side om side på samme side	97

10	Placering af tekster og Condes-logoer	99
Del X	Sådan gør du (udskrivning og eksport) ...	101
1	Sådan udskriver du kort og baner	102
2	Valg af canvas: Brug print-layouts eller et bestemt canvas	103
3	Sådan gør du - målestokke ved udskrivning og eksport	104
4	Sådan udskriver du banenavn eller stafetholdnummer på bagsiden af kortet	106
Del XI	Sådan gør du (diverse) ...	109
1	Sådan placerer du baner eksporteret til OCAD korrekt	110
2	Sådan overfører du data til et løbsadministrationsprogram	111
3	Sådan importerer du banedata fra IOF XML	111
4	Sådan tilføjer du nye postbeskrivelsessymboler eller ændrer eksisterende	112
Del XII	Kommandoer	115
1	Menuen Filer	116
2	Menuen Rediger	117
3	Menuen Vis	117
4	Menuen Symboler	118
5	Menuen Poster	119
6	Menuen Baner	120
7	Menuen Delstræk	121
8	Menuen Klasser	122
9	Menuen Stafet	122
10	Menuen Canvas	123
11	Menuen Bane-redigering	124
12	Menuen Layoutramme	124
13	Menuen Objekter	125
14	Menuen Udskriv	127
15	Menuen Eksportér	128
16	Menuen Hjælp	128
17	Standard-værktøjslinje	129
18	Baneeditorens værktøjslinje	131
	Vælg baneobjekt	132
	Vælg grafikobjekt	132
	Vælg vejvalgslinje	133
	Indsæt post	133
	Indsæt punkt	134
	Fjern punkt	134
	Tilføj udskæringspunkt	135
	Tænd/sluk segment	135
	Klip segment	135
	Rotér	136

Målebånd	136
Google Streetview	137
19 Værktøjslinjen Bane-symboler	137
Ny post	137
Ny start	138
Nyt mål	138
Ny slut på afmærket rute	138
Ny postbeskrivelse	138
20 Værktøjslinjen Special-symboler	139
Nyt forbudt område	139
Ny passage forbudt-linje	140
Ny væskepost	140
Nyt pasmærke	140
Ny gennemgang	140
Nyt gennemgangsområde	140
Ny førstehjælp	141
Ny forbudt rute	141
21 Værktøjslinjen MTBO Banesymboler	141
Ny MTBO ensrettet rute	142
Ny MTBO forhindring	142
Nyt MTBO forbudt at passere	142
Ny MTBO forbudt rute	142
Nyt MTBO farligt afsnit	143
22 Værktøjslinjen Grafik	143
Ny tekst	143
Ny linje	143
Nyt maskerings-område	144
Ny grafik	144
Nyt Condes-logo	144
Del XIII Dialogbokse og visninger	145
1 Baneeditoren	146
Vælg layoutramme	152
2 Se baner	152
3 Dialogboksen Indtast licenskode	152
4 Dialogbokse til indstillinger (Filer)	153
Løbs-guide	153
Løbs-guide - side 1	153
Løbs-guide - side 2	153
Løbs-guide - side 3	153
Løbs-guide - side 4	153
Løbs-guide - side 5	154
Løbs-guide - side 6	155
Løbs-guide - side 7	155
Løbs-guide - side 8	156
Løbs-guide - side 9	156
Løbs-guide - side 10	156
Indstillinger for dette løb	157
Detaljer for kontrollkort-layout	159
Standard-indstillinger for denne PC	160
5 Dialogbokse for symboler	165

Dialogboksen Vælg symbol	165
Dialogboksen Symbol	165
6 Dialogbokse til indstilling af poster	166
Dialogboksen Post	166
Postbeskrivelse (dialogboksen Post)	167
Postcirkel (dialogboksen Post)	168
Tekster, Pointløb og Status (dialogboksen Post)	169
Klipning (dialogboksen Post)	170
Præ-O (dialogboksen Post)	170
Ny post	171
Omdøb post	171
Slet post	172
Post-regneark	173
7 Dialogbokse til indstilling af baner	173
Dialogboksen Bane	173
Dialogboksen Bane - Hjem	175
Dialogboksen Bane - Avanceret	176
Dialogboksen Bane - Stafet	178
Dialogboksen Bane - Banepåtryk	179
Dialogboksen Ny bane	179
Bane-regneark	180
Dialogboksen Tur-fordeling	180
Dialogboksen Sløjfe-detaller	181
8 Dialogbokse til indstilling af delstræk	182
Dialogboksen Delstræk	182
Dialogboksen Stigning for delstræk	183
Regneark med stigning for delstræk	183
9 Dialogboksen Kopier/importér objekter	183
10 Klasse-regneark	184
11 Dialogbokse til indstilling af canvas	184
Dialogboksen Kort	184
Dialogboksen Bitmap-detaller	187
Dialogboksen Metafil-detaller	187
Dialogboksen World-koordinater	188
Kortet er ændret	188
Condes fandt en World File	188
Condes fandt en ny World File	189
Dialogboksen Poster	189
Dialogboksen Banepåtryks-symboler og -dimensioner	190
Banepåtryks-symboler (dialogboksen Banepåtryks-symboler og -dimensioner)	190
Yderligere dimensioner og skrifttyper (dialogboksen Banepåtryks-symboler og -dimensioner)	191
Påtryksfarver (dialogboksen Banepåtryks-symboler og -dimensioner)	192
Dialogboksen Aktive baner for canvas	193
Vejledning til at flytte kortet	194
Om-skaler post-koordinater for dette canvas	194
Dialogboksen Kort-farvelag	194
Dialogboksen Kort-signaturer	194
Dialogboksen Kortets georeferering er ændret	195
12 Condes fandt en World File	195
13 Dialogbokse til indstilling af banelayout	196
Dialogboksen Nummerformat for banepåtryk	196

Dialogboksen Tekst på bagsiden af kortet	197
14 Dialogbokse til indstilling af stafethold	198
Nyt stafethold	198
Tildeling af stafethold	199
15 Dialogbokse til udskrivning	202
Dialogboksen Udskriv kort med baner	202
Dialogboksen Udskriv løse postbeskrivelser	204
Dialogboksen Udskriv mønster-kontrollkort	205
16 Dialogbokse til eksport	205
Dialogboksen Eksporter banedata som XML	205
Dialogboksen Eksporter baner som PDF	207
PDF-gengivelse	210
Dialogboksen Eksporter baner som EPS	210
Dialogboksen Eksport-sideopsætning	213
Dialogboksen Eksporter baner som bitmaps	213
Dialogboksen Eksporter baner til OCAD	214
Dialogboksen Farver ved eksport til OCAD	217
OCAD-koordinater for øverste venstre pasmærke	218
Dialogboksen Eksportér baner som SVG	219
Dialogboksen Eksporter baner til GPS	219
Overfør kort og baner til Livelox	222
Dialogboksen Eksportér stafethold	223
Dialogboksen Importér stafethold	224
17 Dialogboksen Klippemønster	224
18 Dialogboksen Vælg farve	224
19 Dialogboksen Standard-klippemønster	225
20 Dialogbokse til indstilling af layoutramme	225
Opførsel (dialogboksen Indstillinger for layoutrammen)	225
Ramme (dialogboksen Indstillinger for layoutrammen)	226
Dialogboksen Tilpas layoutrammen til papirstørrelsen	226
21 Dialogboksen Banelæggerens notater	227
22 Indstillinger for postbeskrivelser	227
Dialogboksen Postbeskrivelser - fanen "Hvor"	227
Dialogboksen Postbeskrivelser - fanen "Hvilken"	227
Dialogboksen Postbeskrivelser - fanen "Udseende"	229
Dialogboksen Postbeskrivelser - fanen "Skrifttyper"	229
23 Indstilling af baneobjekter	230
Egenskaber for forbudt område	230
Egenskaber for gennemgang og gennemgangsområde	231
Dialogboksen Banesymbol	232
Egenskaber for pasmærke	232
Dialogboksen MTBO forbudt rute	232
24 Indstilling af grafikobjekter	233
Dialogboksen Tekst	233
Dialogboksen Linje	234
Egenskaber for maskerings-område	235
Dialogboksen Grafikobjekt	236
Dialogboksen Condes-logo	238
25 Dialogboksen Om CONDES	238

	Indhold	9
26 Dialogboksen Målebånd		238
Del XIV Statuslinje		239
Stikordsregister		241

Del I

1 Velkommen til Condes!

Velkommen til banelægning med Condes!

Denne side giver dig en kort introduktion.

Udforsk de tilgængelige funktioner, og fortsæt derefter med [Kom hurtigt i gang...](#) og [Introduktion til banelægning på skærmen](#).

Overalt i Condes kan du trykke på F1 for at få relevant "kontekstafhængig" hjælp.

Banelægning med Condes

Condes er en grafisk editor, hvor du kan tegne dine baner oven på et kort, der vises på skærmen. Condes hjælper med de besværlige opgaver. Programmet holder styr på poster og baner, og det udskriver baner og kort og laver PDF- og EPS-filer med baner og kort.

Lav din første bane

1. Start med at oprette en **løbsfil** (menu: [Filer / Ny løbsfil](#)) og vælg et **kort** (fra en kortfil).
2. Tilføj et **startpunkt** (Værktøjslinje:) og et **målpunkt** (Værktøjslinje:)
3. Opret en **bane** (Værktøjslinje: , menu: [Baner / Ny](#)) ved at indtaste et navn, og tegn derefter banen ved at klikke på kortet for at placere **poster**.
4. **Udskriv** dit kort og din bane (menu: [Udskriv / Kort med baner ...](#)).

Når den første bane er sat op, kan du fortsætte med at tilføje flere poster og oprette flere baner.

Det var det...

En mere detaljeret udgave af ovenstående trin findes i artiklen [Lav din første bane...](#)

Condes gemmer alle banelægningsdata (poster, baner, klasser osv.) for et orienteringsløb i en Condes-løbsfil (en .WCD-fil). Du opretter **poster**, som kan sættes sammen til **baner**. Oplysningerne om en post deles af alle de baner, der besøger posten. Når du flytter posten, opdateres alle baner automatisk. Data holdes altid "konsistente", og du kan koncentrere dig om den kreative opgave at designe gode baner.

En introduktion til Condes' funktioner

Herunder følger en kort oversigt over nogle af Condes' funktioner.

Kort

Condes bruger kortfiler, enten en OCAD-fil eller en bitmapfil (BMP/GIF/JPG/PNG/TIF), f.eks. eksporteret fra Adobe Illustrator.

Canvas-er

En løbsfil kan bruge et eller flere "canvas-er" – eller "baggrunde", om man vil. Canvas-er bruges til at designe forskellige grafik-layouts til samme løb, for eksempel hvis du bruger kort i forskellige målestokke eller udskriver forskellige dele af kortet.

Du placerer et kort på et canvas. Det samme kort kan bruges på flere canvas-er, så du kan have forskellige grafiske layouts og/eller forskellige udskriftsmålestokke.

Eller der kan bruges forskellige kort, så en bane kan gå over flere kort.

De samme poster og baner kan vises på hvert canvas, når canvas-erne indstilles til det:

- Hvis en bane går over to kort, placeres de to kort på hvert sit canvas. Hvert canvas har så posterne for det område, canvassets kort dækker.
- Hvis du bruger to forskellige kort over samme område, for eksempel to kort i forskellige målestokke, placeres de på hvert sit canvas og deler de samme poster og baner.

Grafik-layout

Ud over at lægge banen på kortet kan du i Condes tilføje tekster og grafik, så du kan sammensætte et flot layout, der er tilpasset løbet.

Du kan tilføje *standard-tekster* og *tekster i frit format*.

En standard-tekst kan være: banenavn, løbsnavn, kortets målestok... dvs. tekster, der ændrer sig afhængigt af, hvilken bane eller hvilket kort der bruges.

En tekst i frit format er en tekst, du selv skriver.

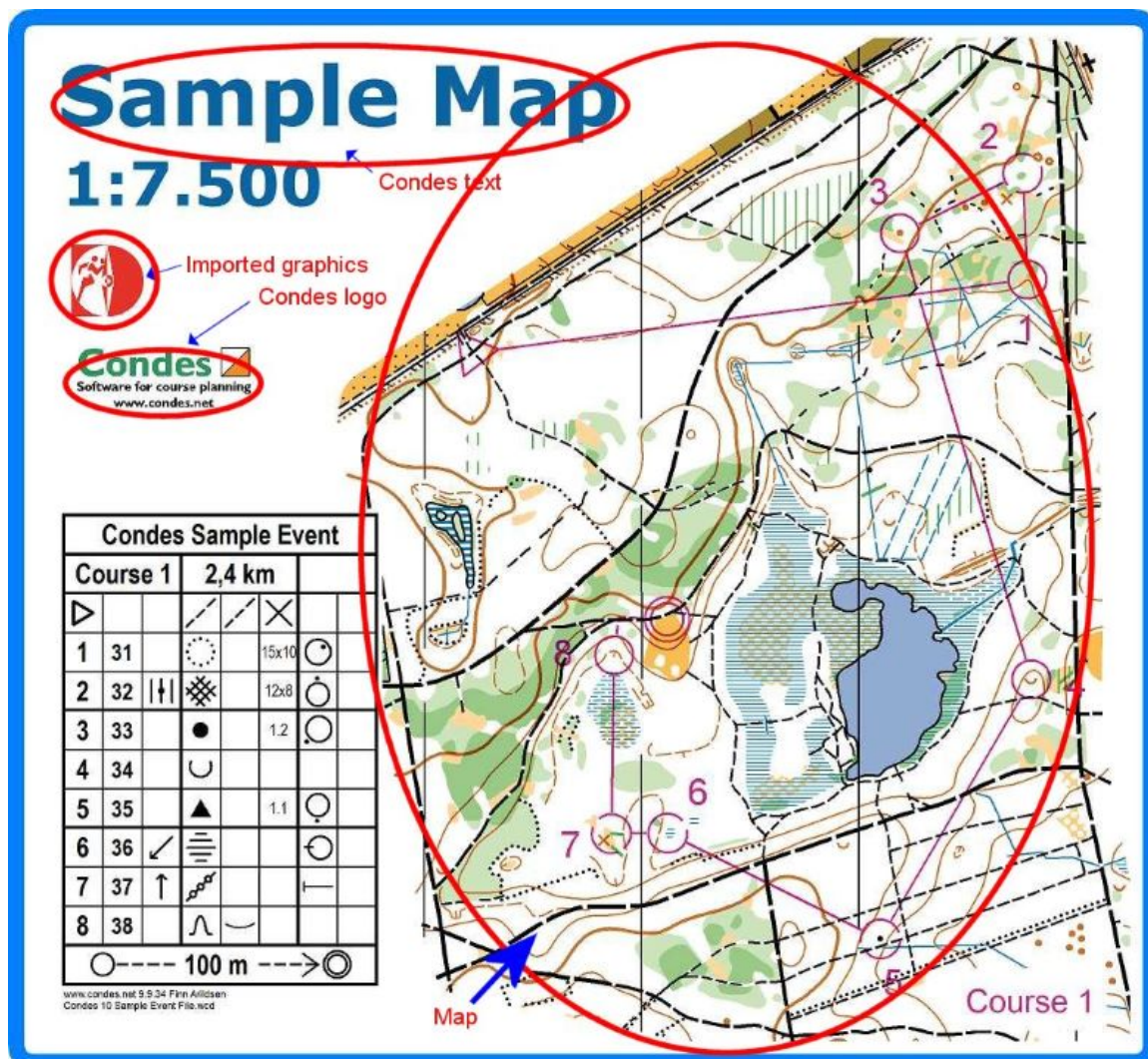
Til grafik understøttes bitmapfiler (BMP/GIF/JPG/PNG/TIF), Windows metafiler (EMF/WMF) og OCAD-filer (OCD).

Kortet på et canvas kan bruges som kilde til et grafikobjekt. Det gør det muligt at lave et layout med de tekster og signaturforklaringer, der allerede findes på kortet. Det gør det også muligt at placere et forstørret udsnit af kortet og banen side om side med det oprindelige kort. Se [Tilføj et forstørret udsnit af et kort](#) eller [Vis flere dele af banen side om side](#).

Postbeskrivelser

kan udskrives på kortet eller separat, som symboler eller tekst.

Banelægning

Du lægger dine baner med kortet på skærmen. Condes hjælper dig med at holde styr på postplaceringerne. Condes sørger for, at når du flytter en post, holdes alle de baner, der bruger posten, ajour.

Condes understøtter:

- Individuelle baner (orienteringsløb, ski-orientering, MTB-orientering, præcisionsorientering)
- Stafetbaner (standard-gaflinger (FARSTA) og tur-gaflinger)
- Baner med sløjfer (enmands-stafetter, sommerfugle, diamanter (Phi))
- Beregning af banelængder og postbelastning
- Visning af indløbsvinkler for hver post, ubrugte poster osv.
- Klippemønstre til Emit-backupsedler (og til klippetænger)
- Udskrivning af banenavn og/eller stafetholdnummer på bagsiden af kortet

Udskrivning af kort og baner

Condes kan udskrive baner og kort direkte på en farvelaser- eller inkjetprinter. Du kan også eksportere til en PDF-fil og sende PDF-filen til et trykkeri.

Udskriftslayouts

Condes kan udskrive flere kort på samme side. Du kan fylde siden med kopier af samme bane, eller du kan udskrive forskellige baner på siden.

Når du har komplekse løb med kortskift eller baner, der skal udskrives i forskellige kortmålestokke til forskellige aldersgrupper, understøtter Condes "[udskriftslayouts](#)". Med udskriftslayouts kan du for en bane indstille, i hvilke(n) kortmålestok(ke) den skal udskrives, og/eller hvilke(n) banel(e) der udskrives på hvilket kort.

Overprint-effekt

Condes kan udskrive kort og baner med overprint-effekt, som forbedrer kortets læsbarhed ved at lade underliggende detaljer være synlige, som ellers ville være dækket.

Som alternativ til "overprint-effekt" kan Condes "flette" banepåtrykket ind under kortets øverste farvelag. Dette alternativ anbefales af IOF til IOF-løb.

Flere detaljer: [Overprint-effekt eller Øverste/Nederste Lilla](#)

Håndtering af stafethold

I et regnearkslignende vindue kan du indtaste stafetholdene og tildele bane-kombinationer til hvert holdmedlem. Condes kan "udfylde" holdene, eller du kan indtaste bane-kombinationerne manuelt. Condes bruger en avanceret algoritme for at sikre størst mulig variation mellem holdene.

Når du har færdiggjort holdene, kan du:

Georeferering til GPS-/tracking-programmer

Condes eksporterer kort og baner georefereret i KMZ-format, SVG-format eller GPX-format. Det er formater, der bruges af populære GPS- og tracking-programmer som O-Track, Livelox, MapRun og GPS Orienteering.

Eksporterede PDF-filer er også georefererede, så du for eksempel kan importere dem i Avenza Maps.

Rapporter

Condes kan udskrive lister over de oplysninger, der er gemt for et orienteringsløb:

- Alle poster
- Alle baner
- Alle klasser
- Sammenhæng mellem poster og baner
- Stafet-kombinationer
- Forslag til stafetholdkombinationer

Banepåtryk

Condes trykker banen på et eksisterende offsettrykt kort.

Eksport af banelayout

Condes kan eksportere kort og baner i flere forskellige formater:

- PDF-format til digitaltryk og offsettryk
- EPS-format til offsettryk.
- OCD-format til import i OCAD,
- BMP/JPG/PNG/TIF-format til offentliggørelse på internettet.
- KMZ-format til GPS-programmer (O-Track, Livelox og GPS Orienteering)
- KML-format til GPS-programmer (MapRun)
- SVG-format til GPS-programmer
- GPX-format til GPS-programmer

- eksportere holdene til løbsadministrationssystemet til kontrol af klip.
- udskrive individuelle kort til hvert holdmedlem med holdnummer og turnummer på bagsiden af siden.

Banedata

Condes udveksler data med et løbsadministrationssystem

- Du kan eksportere banedata til kontrol af klip.
- Du kan importere stafethold fra løbsadministrationssystemet, derefter tildele bane-kombinationer til holdmedlemmerne og eksportere stafetholdene med de tildelte bane-kombinationer tilbage til løbsadministrationssystemet.

Filformatet er IOF-standard, baseret på XML.

1.1 Nyt i Condes 11

Det meste af det nye i Condes 11 handler om ét problem: løb, hvor ikke alle løber på det samme trykte kort. Et ubegrænset antal canvas-er, udskriftslayouts og udskrivning af flere canvas-er i én arbejdsgang arbejder sammen om at håndtere forskellige kort, forskellige målestokke og kortskift. Resten er mindre tilføjelser til grafik, udskrivning og navigation.

Opret nye canvas-er efter behov

Tidligere versioner af Condes havde et fast sæt på 5 canvas-er. I Condes 11 kan du oprette så mange, som løbet har brug for.

Et canvas rummer et kort og de baner, du har lagt på det. Hvert canvas har sit eget kort, sin egen udskriftsmålestok, sit eget grafik-layout og sit eget sæt baner – så du kan nu bruge ét canvas for hver reel variant af det trykte kort:

- **Forskellige kort** – et sprintkort og et skovkort i samme løb, eller to tilstødende kortblade, som en lang bane går hen over.
- **Det samme kort i en anden målestok** – læg kortet på et andet canvas, og indstil en anden udskriftsmålestok under Canvas / Kort, for eksempel 1:10.000 til H16 og 1:7.500 til H55. Du behøver ikke en ekstra kortfil.
- **Det samme kort med forskellig grafik** – et canvas, der bruger kortet fra et andet canvas, kan enten have sit eget grafik-layout eller dele det andet canvas' layout. Grafik-layouts kan vise forskellige korttekster, klub- og sponsorlogoer, stafetholdnavn osv. Grafik til ét sæt klasser kommer derfor ikke med på de andre udskrifter, og redigering af ét layout kan ikke forstyrre det andet.
- **Canvas-er til særlige formål** – stafetture, etaper i flerdagsløb, modelløbet, kortet til postindsamling: hver på sit eget canvas i stedet for som ekstra baner på et fælles canvas.

Udskriftslayouts bestemmer derefter, hvilket canvas hver del af en bane udskrives på.

Udskriftslayouts – fuld kontrol over, hvad der udskrives hvorfra

Udskriftslayouts besvarer spørgsmål som disse:

- En bane starter på ét kort, fortsætter på et andet og kommer tilbage til det første. Kan den sidste del udskrives på samme ark som den første, eller skal den have sit eget?
- H16 løber banen på et kort i 1:10.000 og H55 på 1:7.500. Hvordan sikrer jeg, at hver klasse får det rigtige?

Hvis dit løb bruger ét kort udskrevet i én målestok, behøver du ikke at tænke på noget af dette – Condes indstiller det for dig. Læs videre, hvis du genkender et af spørgsmålene.

Hver bane har et eller flere udskriftslayouts. Et udskriftslayout definerer, hvilke dele af banen der udskrives sammen på ét kort, og fra hvilket canvas hver del udskrives. Klasser knyttes til et udskriftslayout ud fra deres foretrukne kortmålestok, så hver klasse får den rigtige version, uden at du skal vælge den ved udskrivningen.

Det, der før krævede flere udskrivninger og manuel samling, er nu en del af banens definition. Se [Udskriftslayouts...](#)

Hver bane har altid mindst ét udskriftslayout. Condes opretter det for dig og peger det på det første canvas, banen er på, så der er intet, du behøver at indstille.

Udskrivning og eksport – flere canvas-er på én gang

Tidligere versioner af Condes udskrev eller eksporterede ét canvas ad gangen. I Condes 11 viser dialogboksene Udskriv kort med baner og Eksporter baner som PDF alle baner med deres udskriftslayouts og viser, hvilket canvas hvert layout udskriver fra, og hvilke klasser der bruger det.

Du vælger det, du har brug for, og udskriver det i én omgang – også baner i flere dele, der samles på samme side – så intet bliver glemt. Udskrivning af et enkelt canvas for sig fungerer stadig som før.

Grafikobjekter – overprint-effekt og standard-banefarve

Grafikobjekter (linjer, tekst osv.) har altid kunnet have farve. Condes 11 tilføjer to indstillinger:

- **Overprint-effekt** — objektet blandes med kortets farver nedenunder i stedet for at slå dem ud, på samme måde som banepåtrykket, så sten, stier og højdekurver forbliver synlige under det.
- **Standard bane-farve** — i stedet for at vælge en farve kan du indstille objektet til at følge standard-banefarven. Det passer så til postcirklerne og linjerne og følger med, hvis farven senere ændres.

Tekst på bagsiden af kortet – nu med løbsnavn

Tekstsiden, der udskrives på bagsiden af kortet, kan nu indeholde løbsnavnet ud over teksterne for bane, klasse og stafethold. Når flere baner eller flere dage udskrives på én gang, kan officials identificere en stak kort fra bagsiden uden at vende dem og afsløre banen. Se [dialogboksen Tekst på bagsiden af kortet](#).

Google Street View – ét klik fra kort til terræn

Vælg Street View-knappen på værktøjslinjen, og klik på et punkt på kortet: din webbrowser åbner Google Street View på det sted. Træk i stedet for at klikke, så åbner Street View med blikket i den retning, du trak.

Nyttigt til at tjekke vejadgang, parkering samt arena- og tilskuerområder uden at køre ud i terrænet. Kortet skal være georefereret.

Zoom – trinløs zoom, ethvert zoomniveau og Zoom til layoutrammen

Tidligere versioner af Condes zoomede i faste trin mellem 20 % og 5000 %. I Condes 11 kan du bruge et hvilket som helst zoomniveau i dette område:

- **Zoomvælger:** listen på værktøjslinjen har stadig de velkendte trin, og nu kan du også skrive en vilkårlig procentværdi, f.eks. 130 %, og trykke på Enter.

- **Ctrl + musehjul:** zoomer trinløst i stedet for at springe mellem trinene.
- **Zoomskyder:** en ny skyder i statuslinjen lader dig trække til et hvilket som helst zoomniveau.
- **F7 / F8:** Zoom ind og Zoom ud fungerer som før, ét trin ad gangen.

Zoom til layoutrammen er en ny kommando, der supplerer Zoom ind, Zoom ud og Zoom til banen. Den indstiller zoomniveauet, så vinduet tilpasses layoutrammen – det område, der faktisk udskrives. Brug den, når du justerer layoutrammen eller tjekker, at en bane passer på siden.

1.2 Sportsgrene

Når du opretter et nyt løb i Condes, vælger du løbets hoved-"sportsgren". Nedenfor er en kort sammenligning af sportsgrenenes egenskaber. Uanset løbets hovedsportsgren kan du stadig oprette baner til andre sportsgrene i samme løbsfil.

Sportsgrene:

Orienteringsløb (fod-o): Dette er standard-sportsgrenen. Banerne tegnes efter IOF's kortspecifikationer for orienteringsløb. Banelængden beregnes langs delstrækslinjerne, medmindre du indstiller banen til at beregne længden langs de korteste vejvalg.

Mountainbike-orien­teringsløb: Længden af en MTB-O-bane skal måles langs det optimale vejvalg. Denne banetype er derfor automatisk indstillet til at bruge banelængden langs de vejvalgs­linjer, der er tegnet i [vejvalgs](#) tilstand.

Ski-orien­teringsløb: En ski-O-bane har automatisk en prik i midten af hver cirkel for at markere midtpunktet.

Præcisions-orien­tering: Præcisionsorienteringsbaner tegnes på samme måde som almindelige orienteringsbaner. Postbeskrivelserne angiver dog for hver post, hvor mange svarmuligheder der er.

Del II

2 Sådan gør du...

2.1 Kom hurtigt i gang...

Det er meget let at komme i gang med Condes, når du har installeret programmet.

Følg disse trin for at komme i gang med banelægningen til et løb:

1. Opret en "løbsfil" i Condes. Det svarer til, hvad du gør i de fleste andre Windows-programmer – brug menuen Filer / Ny. Den nye fil kaldes en løbsfil, fordi den bruges til at gemme de data, der hører til et orienterings-"løb".
2. Knyt en kortfil til "løbet". Kortfilen kan være en OCAD-kortfil eller en bitmapfil.

"[Løbs-guiden](#)" fører dig gennem trin 1) og 2).

Når filen er oprettet og kortet indlæst, ser du kortet på skærmen i et vindue, der hedder "[baneeditoren](#)".

Du er nu klar til at begynde banelægningen, og du kan bruge musen til at oprette starttrekanter, målcirkler og postcirkler oven på kortet.

Disse objekter kan sættes sammen til en bane ved at forbinde starttrekanten, postcirklerne og målcirklen. Det kan også gøres med musen.

Lav så mange ændringer, du vil, og når du er færdig, udskriver du banerne på en farveprinter eller eksporterer banerne til en PDF -fil til tryk hos et trykkeri.

Fortsæt til [Lav din første bane...](#)

2.2 Lav din første bane...

Dette er en meget kort vejledning i at tegne din første bane i Condes. Condes er fleksibelt, og der er mange andre måder at gøre det på. Når du bliver mere fortrolig med Condes, finder du din egen måde at arbejde på.

Vi går ud fra, at du nu har kortet på skærmen. Hvis ikke, så se [Kom hurtigt i gang](#) for at få en vejledning.

Opret start- og målpunkter

- Klik på værktøjet "Ny start" i værktøjslinjen Bane-symboler til højre for kortet.
- Markøren viser nu en lille trekant ved siden af et trådkors. Klik på kortet, hvor starttrekanten skal placeres.
Condes beder dig om en kode til at identificere startpunktet. Behold indtil videre den kode, Condes foreslår, og klik på OK.

- På samme måde som i punkt 2) og 3) bruger du værktøjet "Nyt mål" til at placere målcirklerne.

Opret en bane

- Brug menupunktet Baner / Ny bane (eller værktøjsknappen). Indtast banens navn i den dialogboks, der åbnes.
- Banen får automatisk tilknyttet det startpunkt og målpunkt, du lige har oprettet.

Tilføj poster til banen

- Brug værktøjet "Indsæt post" . Bemærk, at der nu er et rødt "elastikbånd" mellem starttrekanten og målcirklerne.
- Træk i elastikbåndet, og klik, hvor post 1 skal placeres på banen.
- Condes foreslår en kode til posten. Du kan acceptere den ved at klikke på OK, eller du kan ændre koden. Du kan også ændre koden senere, hvis det er nødvendigt.
- Bemærk, at elastikbåndet nu går mellem post 1 og mål. Træk i elastikbåndet, og klik, hvor post 2 skal placeres.
- Fortsæt på samme måde, indtil banen er færdig. Det er næsten som at "tegne" banen...
- En postcirkel kan flyttes ved at trække i den med musen, så det gør ikke noget, hvis en cirkel ligger lidt ved siden af postdetaljen.

Gode råd...

- Du kan oprette flere baner. Starttrekanten, målcirklerne og alle de poster, du allerede har oprettet, kan også bruges på andre baner.
- For at ændre postbeskrivelsen for en post dobbeltklikker du inde i postcirklen, så åbnes [dialogboksen Post](#), som viser postbeskrivelsen og postens øvrige indstillinger.
- For at finjustere postcirklen dobbeltklikker du inde i postcirklen for at åbne [dialogboksen Post](#) og vælger fanen "[Postcirkel](#)", som viser en forstørrelse af postcirklen og lader dig "skubbe" cirklen på plads. Du kan også klippe dele af cirklen væk, hvis den dækker vigtige detaljer på kortet.
- For at redigere banens indstillinger eller stafet-gaflinger dobbeltklikker du et vilkårligt sted på kortet uden for poster og andre baneobjekter, så åbnes [dialogboksen Bane](#).

2.3 Sådan håndterer du poster

Brug [baneeditoren](#) til at håndtere poster.

Opret en ny post

Opret en ny post med værktøjet "Ny post" på værktøjslinjen Bane-symboler. Du kan også bruge punktet Ny i menuen *Poster* eller genvejen "[Ny post](#)" på standard-værktøjslinjen.

Rediger en post

Du kan redigere en eksisterende post ved først at markere den.

- 1 Markér posten ved enten at klikke på postens cirkel på kortet eller ved at klikke på postens kode i afsnittet Poster i navigationsbjælken til venstre for kortets canvas.
- 2 Dobbeltklik derefter med musen på postcirklen på kortet i [baneeditoren](#); eller dobbeltklik på postens kode i afsnittet Poster i navigationsbjælken til venstre for kortet.

[Dialogboksen Post](#) åbnes, og her kan du ændre postens postbeskrivelse og andre data, der er gemt for posten.

Slet en post

Hvis du vil slette en post helt,

- 1 skal du først markere posten. Sørg for, at "Alle poster" vises på canvasset – du skal se postcirklerne for alle poster – du må ikke se en bane. Klik på postens cirkel, eller klik på postens kode i afsnittet Poster i navigationsbjælken til venstre for kortets canvas.
- 2 Tryk derefter på tasten "Del", eller brug højrekliksmenuens punkt "Slet" eller menuen Poster/Slet post.

Bemærk: Når du sletter posten helt, findes den ikke længere i databasen. Postens kode kan dog stadig findes på de baner, der bruger posten. Disse baner er nu inkonsistente, da der mangler en post.

Fjern en post fra en bane

Hvis du vil fjerne posten fra en bane:

- 1 Vælg først "Baner" i navigationsbjælken til venstre for kortet i [baneeditoren](#),
- 2 Klik på den bane, du vil fjerne posten fra,
- 3 Markér den post, du vil fjerne – klik på postens cirkel.
- 4 Tryk til sidst på tasten "Del" på tastaturet.

Bemærk: Posten fjernes kun fra banen og findes stadig i løbets database.

2.4 Sådan håndterer du baner

Opret en ny bane

Opret en ny bane med punktet Ny i [menuen Baner](#) eller med genvejen "Ny bane" på [standard-værktøjslinjen](#).

Rediger en bane

Rediger den aktuelt valgte bane ved at dobbeltklikke på kortet i [baneeditoren](#); eller dobbeltklik på banens navn i afsnittet Baner i navigationsbjælken til venstre for kortets canvas i [baneeditoren](#).

Der åbnes et banevindue, hvor du kan ændre banens poster og/eller andre data, der er gemt for banen.

Slet en bane

Brug menupunktet Baner/Slet til at slette den aktuelt valgte bane, dvs. den, der i øjeblikket vises på skærmen i [baneeditoren](#).

Dupliker en bane

En bane kan duplikeres fra én løbsfil til en anden ved først at kopiere den til Klippebordet og derefter indsætte den fra Klippebordet, enten i det samme løb eller i et andet løb.

I den samme løbsfil kan du også duplikere en bane ved at oprette en ny bane og angive, at du vil have en kopi af en eksisterende bane

Kopiér en bane til Klippebordet

Når banen vises på canvasset, bruger du menupunktet Rediger / Kopiér til at kopiere banen til Klippebordet. Banen lægges på Klippebordet i to forskellige formater – 1) et grafisk format, der kan indsættes i alle Windows-programmer, der accepterer EMF-formatet – og 2) et binært format, der gør det muligt at indsætte banen i et andet Condes-løb.

Indsæt en bane fra Klippebordet

Du kan indsætte en bane, der tidligere er kopieret til Klippebordet, med menupunktet Rediger / Sæt ind.

2.5 Sådan håndterer du klasser

Hver klasse i konkurrencen løber en bane. Det gør det muligt at lave flere klasser, der løber den samme bane.

Klassedata kan vises og redigeres i [klasse-regnearket](#), som du åbner med menuen Vis / Klasse-regneark.

Her kan du oprette en ny klasse, redigere en eksisterende klasse og slette en eksisterende klasse.

2.6 Sådan kører du Condes på en Mac

Condes er et rent Windows-program. For at installere og køre et Windows-program på en Mac skal du først lave en såkaldt Windows-"virtuel maskine" på Mac'en.

Hvordan du gør det, er forklaret på <https://lifehacker.com/run-windows-on-your-mac-virtualbox-vs-vmware-fusion-vs-1750474360>

Nedenstående er et uddrag fra webstedet.

For at bruge MS Windows-programmer på en Mac kan du gøre et af følgende:

- **Parallels:** Du køber Parallels-programmet for at lave en virtuel maskine, hvor du derefter installerer Windows og Condes. Det gør det let at skifte styresystem ved blot at klikke på et vindue for det styresystem, du skal bruge.

- **VMware:** Du køber VMware-programmet for at lave en virtuel maskine, hvor du derefter installerer Windows og Condes. Det gør det let at skifte styresystem ved blot at klikke på et vindue for det styresystem, du skal bruge.
- **Virtual Box:** Du henter det gratis program Virtual Box for at lave en virtuel maskine, hvor du derefter installerer Windows og Condes. Det gør det let at skifte styresystem ved blot at klikke på et vindue for det styresystem, du skal bruge.

Del III

3 Sådan gør du (canvas-er) ...

3.1 Udskriftslayouts...

– en funktion til udskrivning med avancerede baneopsætninger på flere canvas-er.

Med udskriftslayouts kan du definere flere layouts for den samme bane – for eksempel når banen skal udskrives i forskellige kortmålestokke, på forskellige kort eller fra flere canvas-er på det samme ark papir.

Hvis du har ÉT kort og udskriver kortet i ÉN målestok, behøver du altså ikke at tænke på udskriftslayouts.

Hvad er et udskriftslayout?

Hver bane har et eller flere udskriftslayouts, og hvert layout definerer, hvordan banen – eller dele af den – udskrives.

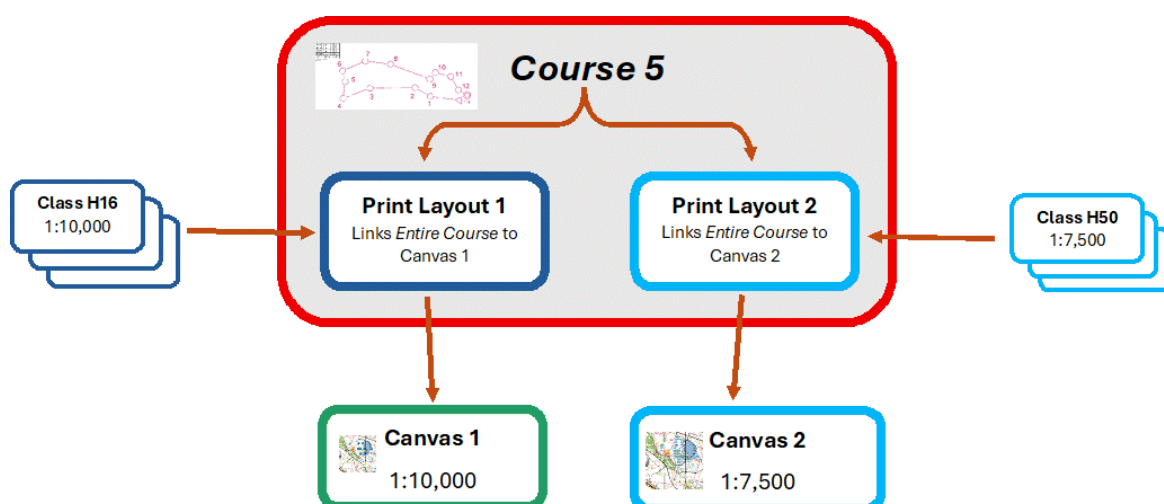
Et udskriftslayout styrer:

- **Valg** af canvas — hvilke canvas-er banen kan udskrives på (nyttigt, når forskellige klasser kræver forskellige målestokke).
- Gruppering af banedele — hvilke banedele der skal udskrives på det samme kort (f.eks. når en bane forlader et kort og senere vender tilbage).
- Tildeling af canvas — hvilket canvas hver banedel skal bruge (vigtigt, når en bane går over flere kort).

Baner uden kortskifte

For en bane, der **ikke** bruger kortskifte, forbinder et udskriftslayout blot hele banen med et canvas.

Hvis den samme bane skal udskrives på mere end ét canvas – f.eks. i flere målestokke – kan du tilføje flere udskriftslayouts, der hver forbinder banen med et andet canvas.

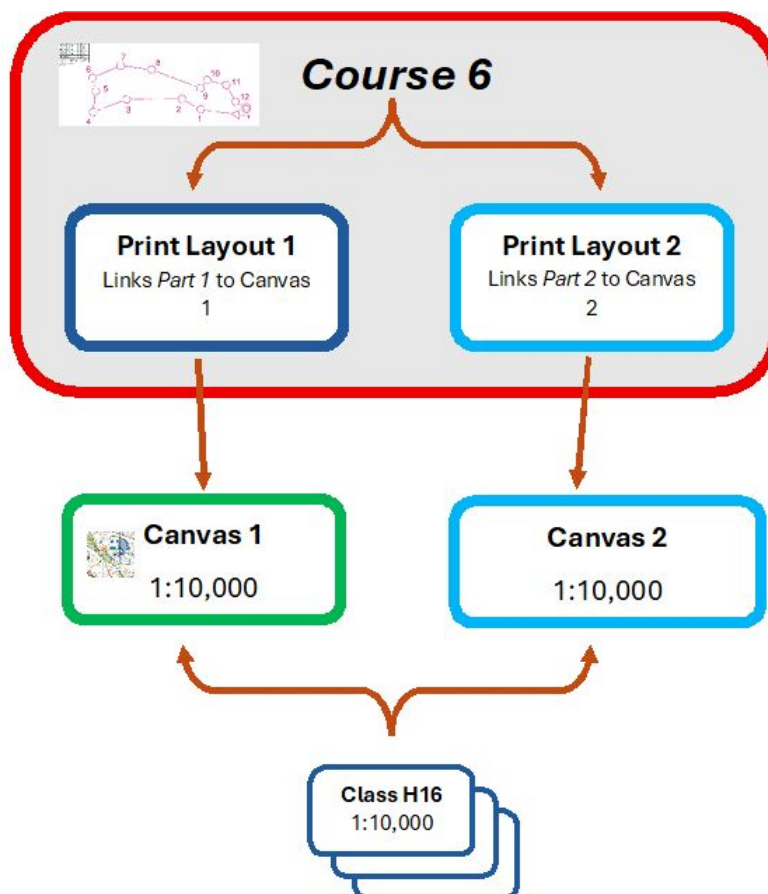
Baner med kortskifte

For baner **med** kortskifte forbinder hvert udskriftslayout en eller flere banedele med et canvas. Det definerer præcist, hvilket canvas hver del skal udskrives på.

Du kan:

- Tilføje flere banedele til det samme udskriftslayout for at udskrive dem på det samme kort.
- Oprette flere udskriftslayouts, så alle banedele er dækket.

Det giver fuld kontrol over, hvordan baner over flere kort udskrives.

Sådan bruger klasser (aldersklasser) udskriftslayouts

En klasse er knyttet til en bane og har en foretrukken kortmålestok (f.eks. 1:7.500).

Condes knytter automatisk klassen til det udskriftslayout, der svarer til denne målestok.

Det sikrer, at hver klasse får den rigtige kortversion uden manuel indgriben.

Udskrivning af kort fra forskellige canvas-er i én arbejdsgang

Når du udskriver eller eksporterer kort og baner, viser Condes en liste over banerne og deres udskriftslayouts.

For hvert udskriftslayout viser Condes:

- Hvilket canvas layoutet udskriver på
- Hvilke klasser der bruger layoutet

Det gør det let at udskrive alle de nødvendige kort – også fra forskellige canvas-er – i én arbejdsgang.

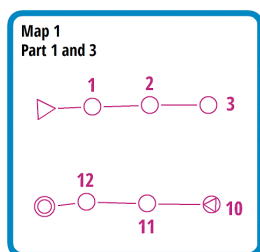
Et par praktiske eksempler

Vi gennemgår nu et par arbejdsgange for at vise, hvordan det fungerer.

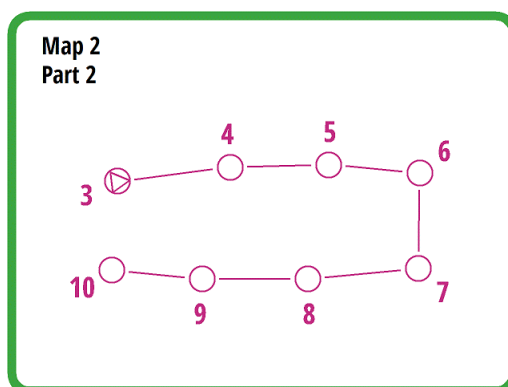
Eksempel 1: Udskriv flere dele på samme canvas

Hvordan håndterer jeg en bane med to kortskift? Banen starter på ét kort, fortsætter på et andet og kommer tilbage på det første kort. Kan jeg få den sidste del udskrevet på samme kort som den første del, eller skal jeg bruge separate kort?

Tag dette eksempel på en bane, f.eks. "Bane 1", med to kortskift. Banen har tre dele, og du vil gerne udskrive del 1 og 3 på ét kort og del 2 på et andet kort.

Del 1 og 3

Del 2

I [dialogboksen Bane](#) for "Bane 1" indstiller du udskriftslayouts:

Print layouts		
	Part	Canvas
1	[1] [3]	1 - 1:10.000
2	[2]	2 - 1:10.000
3		1 - 1:10.000

Dette eksempel har TO udskriftslayouts indstillet, 1 og 2. (Den tredje linje er der, så du kan tilføje et tredje layout, hvis det er nødvendigt). Indstillingen har begge layouts udskrevet på kortet på canvas 1, 1:10.000. Det er muligt at vælge et andet canvas efter behov.

Ved udskrivning ([dialogboksen Udskriv kort med baner](#)) og eksport ([dialogboksen Eksporter baner som PDF](#)) er layoutene tilgængelige til udskrivning, når du vælger "Alle canvas-er" i canvas-vælgeren:

Canvas

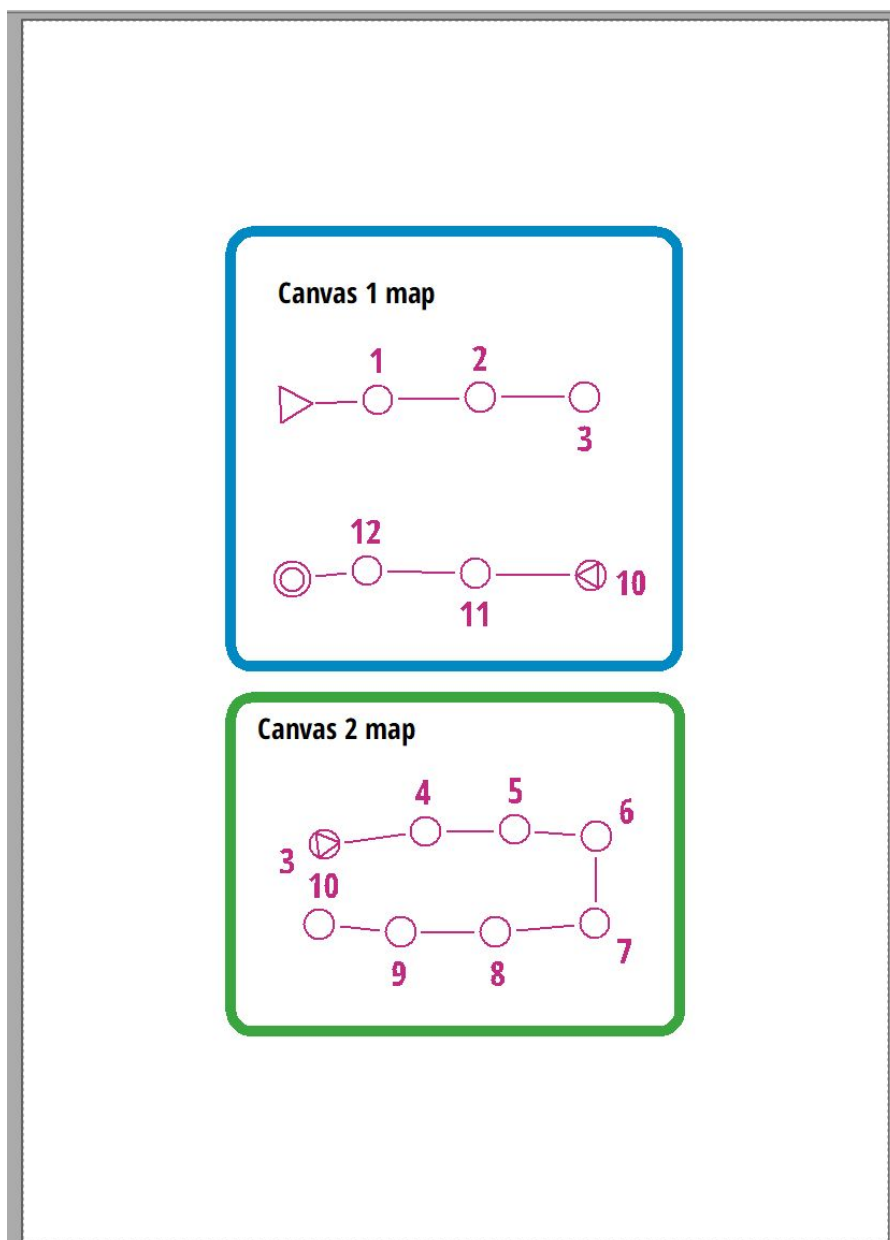
All canvases

For Bane 1 viser udskrivnings-/eksportdialogboksen de to udskriftslayouts, klar til udskrivning.

Select which courses to print

	Canvas	Classes
☒ Courses		
☒ Course 1		
☒ 1: Part 1, Part 3	1 - 1:10.000	M16
☒ 2: Part 2	2 - 1:10.000	M16
☐ Classes		

Resultatet ser så sådan ud, da begge layouts kan være på samme side:

Eksempel 2: Håndtering af forskellige udskriftsmålestokke for samme bane

Kan jeg udskrive den samme bane i 1:10.000 til H16 og i 1:7.500 til H55?

Ja – og den mest effektive måde at gøre det på er at bruge to separate canvas-er. Hvert canvas kan henvise til den samme kortfil eller til sin egen kortfil i den ønskede målestok.

Når du arbejder med to canvas-er, kan du tilpasse grafik-layoutet til hver kortstørrelse, hvilket især er nyttigt, når margener, signaturforklaringer eller postbeskrivelser skal placeres forskelligt.

Når dine kort og baner er sat op, indstiller du udskriftslayoutene, så hvert canvas udskriver i den tilsigtede målestok. Det sikrer, at begge klasser får den rigtige kortmålestok, mens de stadig deler den samme underliggende bane.

Sådan indstiller du udskriftslayouts for banen:

Print layouts		
	Part	Canvas
1	Entire course	1:10.000
2	Entire ...	2 - 1:7.500
3		1 - 1:10.000

Og ved udskrivning med Udskriv / Kort med baner ... har du begge layouts tilgængelige:

Select which courses to print		
		Canvas
☐	Courses	
☐	Course 1	
☐	1: Entire course	1 - 1:10.000
☐	2: Entire course	2 - 1:7.500

Lad os nu se på klasserne. Hver klasse har en "foretrukken udskriftsmålestok", så du kan indstille H55 til at bruge 1:7.500 og H16 til at bruge 1:10.000. Det gøres i klasse-regnearket.

Class	Course	Preferred scale
M16	Course 1	1:10.000
M55	Course 1	1:7.500
W50	Course 1	1:7.500

Når der er indstillet en foretrukken målestok, tildeles hver klasse automatisk et canvas, der udskriver i den foretrukne målestok.

Del IV

4 Sådan gør du (kort) ...

4.1 Kortfiler...

Før du kan knytte dit løb til et kort, skal du have kortet i digital form som

- en OCAD- fil (version 6 eller nyere) (.ocd), eller
- en bitmap (.bmp/.gif/.jpg/.png/.tif), eller
- en Windows MetaFile (.wmf/.emf).

Læg kortfilen i en mappe på harddisken.

Condes understøtter OCAD-filer fra OCAD version 6 og senere.

En bitmapfil kan eksporteres fra OCAD eller fra et andet tegneprogram, f.eks. Adobe Illustrator, eller den kan laves ved at scanne et trykt kort med en scanner.

Med hensyn til udskriftskvalitet giver en OCAD-fil de bedste resultater, da kortet er gemt i "vektor"-format. En Windows metafil kan også være i vektorformat. Det giver bedre visnings- og udskriftskvalitet end en bitmapfil. Bitmapfiler giver en lidt lavere udskrifts- og visningskvalitet, da de er rasterbilleder (prikbilleder). Det afhænger af billedets opløsning.

OCAD-filer og metafiler har normalt en rimelig størrelse (typisk nogle få MB). Bitmapfiler kan være meget store, selv når de er komprimerede.

Sådan knytter du kortfilen til dit løb

- 1 Når du har det digitale kort som en fil, bør du lægge filen på din harddisk.
- 2 Knyt kortfilen til Condes-løbet, når du opretter din løbsfil i Condes, eller brug menuen Canvas / Kort for at få [dialogboksen Kort](#) frem for det aktuelt aktive canvas. Brug den sidstnævnte menu, når du vil skifte kortet på et canvas.

Condes leder efter kortfilen

Condes har brug for kortfilen, hver gang kortet vises, så kortfilen bør ikke flyttes, efter at den er importeret i en Condes-løbsfil.

- 1 Condes leder først efter kortfilen i den mappe, der blev angivet, da du knyttede kortfilen til løbet.
- 2 Hvis Condes ikke finder kortfilen i denne mappe, leder Condes efter kortfilen i standardmappen. Der er en indstilling i Filer / [Standard-indstillinger for denne PC](#), hvor du kan angive et mappenavn for standardmappen til kortfiler.
- 3 Til sidst leder Condes efter kortfilen i den mappe, hvor løbsfilen ligger.

Hvis Condes ikke finder filen nogen af disse steder, beder Condes dig om at angive den rigtige placering.

Opløsning (DPI) i bitmapfiler

For bitmapfiler skal du være opmærksom på, at kortfilens opløsning er indstillet korrekt. Under normale omstændigheder indeholder en bitmapfil oplysninger om bitmappens opløsning. Condes

bruger disse oplysninger til at skalere kortet korrekt, så det er vigtigt, at opløsningen er 100 % korrekt.

Når oplysningen om opløsning mangler...

I nogle tilfælde mangler oplysningen om opløsning i filen. Condes advarer dig, når du knytter filen til, hvis det er tilfældet. Du skal så indtaste den vandrette og lodrette opløsning i dpi (dots per inch) med knappen "Detaljer". Hvis du ikke er sikker på de rigtige værdier, kan du prøve dig frem. En normal bitmapopløsning ligger i området 100-300 dpi. Tip: Mål afstanden mellem to nordlinjer på det korrekt udskrevne kort, og se, om den svarer til koordinatforskellen, når du placerer musemarkøren oven på de samme to nordlinjer i Condes.

Hvis du på et tidspunkt vil ændre kortets oprindelige målestok, kan du gøre det ved at justere opløsningsparametrene i dialogboksen Canvas / Kort / Detaljer.

Ved at ændre DPI-værdierne kan du "reparere" et kort, hvis målestok er en smule forkert (ændre den vandrette og/eller lodrette opløsning en smule), eller ændre målestokken, for eksempel fra 1:10 000 til 1:15 000 (gange den vandrette og lodrette opløsning med 1,5).

4.2 Sådan skifter du kortet på et canvas

[Løbs-guiden](#) er en nem måde at oprette en ny løbsfil på. Den lader dig vælge et eller to kort og placere dem på canvas 1 og canvas 2. Men hvad hvis du skal skifte kortet, eller hvis du ikke lagde et kort på canvas 2 og nu har brug for et?

Bare rolig, du kan senere ændre de valg, du foretog i løbs-guiden.

Skift kortet på et canvas

Hvis du skal skifte kortet på et canvas, vælger du først canvasset på [baneeditorens](#) værktøjslinje og bruger derefter menuen Canvas / Kort. Det åbner [dialogboksen Kort](#).

Denne dialogboks bruges til at indstille, hvilket kort der vises på det aktuelle canvas. Det er også her, du kan ændre kortets målestok (når du bruger en bitmapfil) og udskriftsmålestokken.

Skift de poster, der bruges på et canvas

Normalt bruger du de samme poster på alle canvas-er. Når du flytter eller ændrer en post på ét canvas, afspejles ændringerne altså også på de andre canvas-er.

Nogle gange er det ikke det, du har brug for. Du kan for eksempel bruge to canvas-er til kort over tilstødende områder, så banerne kan starte på ét kort og fortsætte på et andet.

Med [dialogboksen Poster](#) kan du indstille, hvordan posterne "opfører sig" på et givet canvas. Vigtigst er det, at du kan indstille, om postkoordinaterne skal lænkes til andre canvas-er eller ej. Selv om du ikke bruger de samme postkoordinater som et andet canvas, er der stadig kun ét sæt poster for løbet. Og den samme post kan indstilles til at blive vist på to forskellige (overlappende) kort.

I denne dialogboks kan du også indstille, om den samme beskæring af postcirklerne skal bruges, og om de samme banesymboler skal bruges.

Brug menuen Canvas / Poster for at komme til dialogboksen Poster.

4.3 Sådan flytter du kortet, hvis alle poster er kommet ud af position

I nogle situationer, for eksempel når du skifter til en ny version af kortfilen, kan det ske, at posterne ikke længere ligger de rigtige steder på kortet. Det skyldes, at kortfilen enten bruger et andet koordinatsystem (OCAD-filer) eller har andre dimensioner (bitmap- og MetaFile-filer) end den oprindelige kortfil.

Condes kan hjælpe dig med at rette problemet ved at "flytte" kortet på plads.

Det gør du ved at bruge menuen Canvas og derefter vælge Flyt kort... Den detaljerede vejledning vises på skærmen, og en mere detaljeret vejledning findes også [her](#).

4.4 Sådan ændrer du kortets udskriftsmålestok

Kortets udskriftsmålestok er den målestok, kortet udskrives i. Udskriftsmålestokken kan afvige fra kortets "egen" målestok. Et kort i 1:10.000 kan altså udskrives i udskriftsmålestok 1:5.000. Condes forstørrer automatisk kortet til udskriftsmålestokken.

Forskellige canvas-er kan have forskellige udskriftsmålestokke, også når de bruger det samme kort. Det gør det muligt at lægge de samme baner på kort i forskellige målestokke, endda ved at bruge det samme kort til forskellige udskriftsmålestokke.

Du kan ændre kortets udskriftsmålestok når som helst. For at ændre udskriftsmålestokken på et givet canvas bruger du indstillingen i [dialogboksen Kort](#), som du finder via menuen Canvas / Kort.

I denne dialogboks er der en indstilling, der hedder "Udskriftsmålestok".

4.5 Georefererede kort

Mange kort er georefererede, og det gør det muligt at bestemme world-koordinater samt længde og bredde for posterne og andre objekter, der kan placeres på kortet. At kende posternes længde og bredde er meget nyttigt, når der udveksles data med GPS-baserede programmer, for eksempel vejvalgs-apps.

Condes understøtter georefererede kort og læser automatisk georefereringsdata fra kortfilen, hvis de findes:

OCAD-kortfiler kan indeholde georefereringsdata, som Condes kan bruge med det samme. Hvis der i OCAD-kortfilen er indstillet et koordinatreferencesystem (CRS), kan Condes omregne kortets koordinater til længde og bredde. Fra **OCAD 9 og nyere** kan referencekoordinatsystemet indstilles direkte i OCAD. I **OCAD 8** kan kortet være georefereret, men filen indeholder ikke oplysninger om referencekoordinatsystemet, så Condes bruger det referencekoordinatsystem, der er indstillet i [programindstillingerne](#). **OCAD 7 og ældre** indeholder ikke georefereringsoplysninger.

Brug af georefererede bitmap-kort

Bitmapfiler (f.eks. JPG, TIFF) kan indeholde georefereringsoplysninger på to måder: via en tilhørende World File eller via de indlejrede georefereringsdata i en GeoTIFF. Condes læser disse oplysninger for at placere kortet korrekt.

Bitmap + World File

En bitmapfil kan være ledsaget af en såkaldt "World File", som indeholder world-koordinaterne for bitmappens øverste venstre hjørne. En World File har samme filnavn som bitmapfilen, men en anden filtype – for eksempel hører World Filen "Kortfil.jpw" til "Kortfil.jpg".

Condes læser koordinaterne i en World File for at placere kortet korrekt. En World File indeholder dog ikke oplysninger om koordinatreferencesystemet (CRS), så du skal indtaste dem direkte i Condes. Hvis kortet er i UTM/WGS84 – det mest almindelige – indtaster du en "UTM-zone"; søg efter "UTM-zone" på internettet, hvis du er i tvivl. Hvis kortet bruger et andet CRS, indtaster du i stedet dets EPSG -kode – et kort talnummer (f.eks. "25832"). En række websteder kan hjælpe dig med at finde den rigtige EPSG-kode til et givet kort. Hvis Condes finder en World File, beder programmet dig om at indtaste UTM-zonen eller en EPSG-kode. I dialogboksen Program-indstillinger kan du gemme en standard-UTM-zone til bitmaps.

GeoTIFF (anbefales)

GeoTIFF er en særlig type TIFF-bitmapfil, hvor både georefereringsparametrene og koordinatreferencesystemet/datum er indlejret direkte i filen – alt det, som ellers ville komme fra en World File plus en manuelt indtastet UTM-zone eller EPSG -kode. Der er altså ikke brug for en separat World File, og der er intet CRS at slå op eller indtaste: Condes finder automatisk georefereringsdata i filen og bruger dem.

Fordi en GeoTIFF er selvstændig, er den at foretrække frem for en bitmap med World File – der er ingen risiko for en manglende eller forkert World File og ingen manuel indtastning af CRS, der kan gå galt.

I [baneeditoren](#) vises world-koordinaterne for musemarkøren i statuslinjen under kortet, når kortet er georefereret.

Ved **eksport** skriver Condes world-koordinaterne og/eller længde/bredde for hver post i filen:

IOF XML-filer. Hvis længde og bredde er tilgængelige, bruges de.

Bitmapfiler. Der oprettes en World File med samme navn og passende filtype. Den indeholder world-koordinaterne for kortets øverste venstre hjørne. Kortfilens koordinatsystem bruges. Hvis formatet er TIFF, medtages GeoTIFF-oplysninger i den eksporterede fil.

SVG-filer. Hvis længde og bredde er tilgængelige, bruges de.

KMZ-, KML- og GPX-filer. Længde og bredde skal være tilgængelige. Det betyder, at referencekoordinatsystemet skal være defineret.

PDF-filer. Når et koordinatreferencesystem er tilgængeligt, og Condes kan omregne koordinater til længde og bredde, georefererer Condes kortene i filen efter specifikationen "Geospatial PDF". Se [Georefererede PDF-filer](#).

For at Condes kan medtage georefereringsdata i den eksporterede fil, skal kortet være georefereret. For at kunne angive længde og bredde skal referencekoordinatsystemet være defineret.

4.5.1 Georefererede PDF-filer

En PDF-fil kan georefereres efter specifikationen Geospatial PDF, som er en del af PDF 2.0-specifikationen.

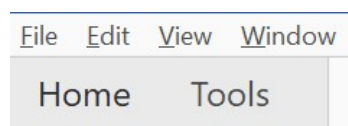
Condes understøtter Geospatial PDF, og PDF-filer eksporteret fra Condes er georefererede, forudsat at den anvendte kortfil er georefereret, og at der er defineret et referencekoordinatsystem.

Condes skriver oplysninger i PDF-filen om længde og bredde for hvert af kortets fire hjørner. Ud fra disse oplysninger kan programmer som Adobe Reader og Avenza Maps vise dig længde og bredde for positioner på kortet.

Undersøg en PDF-fil i Adobe Reader

Du kan undersøge en PDF-fil med Adobe Reader.

Når filen er åbnet i Adobe Reader, vælger du først "Værktøjer",

derefter "Mål",

og vælger "Værktøj til geografisk placering".

Når du så bevæger markøren rundt på kortet, viser en boks længde og bredde for markørens aktuelle position.

Bemærk, at når referencekoordinatsystemet ikke er WGS 84, kan der opstå unøjagtigheder i den længde/bredde, Adobe Reader viser, medmindre du fjerner fluebenet i dette felt

☐ Always display latitude and longitude as WGS 1984

i menuen Rediger / Indstillinger / Måling (geo).

4.6 Overprint-effekt eller Øverste/Nederste Lilla

Hvad er overprint-effekt?

IOF har for nylig ændret sin anbefaling af, hvordan overprint-effekt opnås på orienteringskort. Det kan være nyttigt at se på, hvad overprint-effekt er, og hvorfor den bruges.

Lad os først se på overprint-effekt, som den har været understøttet i Condes i mange år.

Ægte overprint

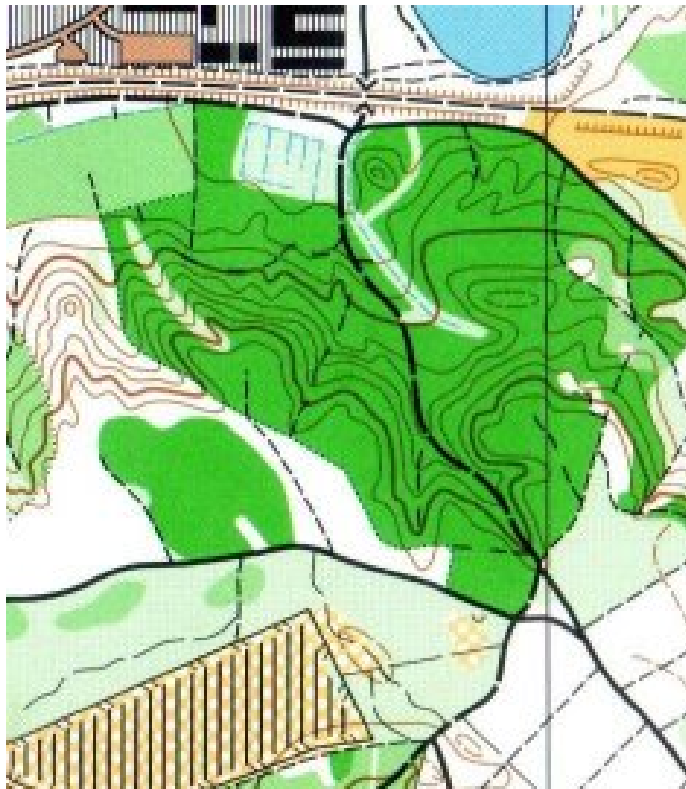
Ægte overprint var det, vi så for mange år siden, da kort blev offsettrykt med 5 farver.

Overprint-effekt er den effekt, man ser ved traditionelt offsettryk med spotfarver

- Farvetoner "blandes" til mørkere farver, hvor objekter overlapper

Brun og grøn blandes til en mørkere farve, så højdekurverne er lettere at se i et grønt område.

For banepåtrykket sikrer overprint, som ordet siger, at banesymbolerne ikke dækker vigtige kortdetaljer. For eksempel vil sorte symboler

altid være synlige gennem
banepåtrykket, og det vil
mange andre symboler også,
dog mindre tydeligt.

5-farvet offsettryk (1998)

(Spotfarver: sort, brun, grøn,
blå, gul)

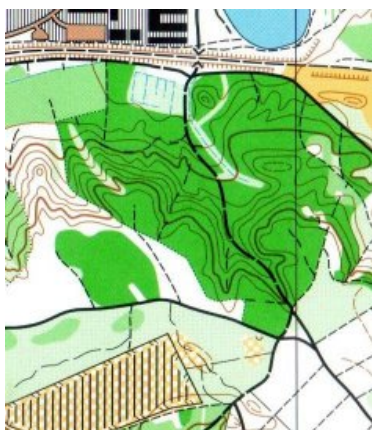
Hvorfor er det nødvendigt at "simulere" overprint-effekt?

I dag bruger digitale trykmaskiner såvel som offsettrykkerier procesfarver (CMYK), hvor man tidligere brugte spotfarver.

Næsten al trykning sker med CMYK-farver. De 5 grundfarver (sort, brun, grøn, blå, gul) fremstilles ved at blande de 4 CMYK-procesfarver. Blandingen sker i software, før toner eller blæk påføres papiret.

Medmindre andet angives, blander softwaren ikke farver mellem overlappende objekter. Når et nyt objekt tilføjes, "slår" dets farve de underliggende objekter "ud". De brune højdekurver bliver derfor ikke mørkere i et grønt område – den grønne farve fjernes, hvor højdekurven er. Det kan gøre det meget sværere at se den brune højdekurve i et grønt område.

Ægte overprint

Intet overprint

Brun "slår" grøn "ud"

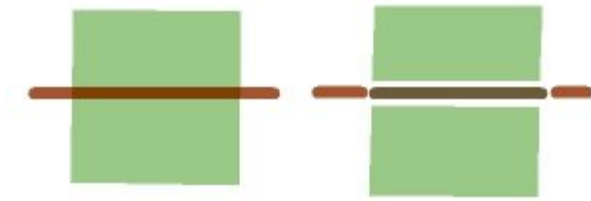
4-farvet digitaltryk

Procesfarver:
cyan, magenta,
gul, sort
(2006)

Hvordan simuleres overprint-effekt?

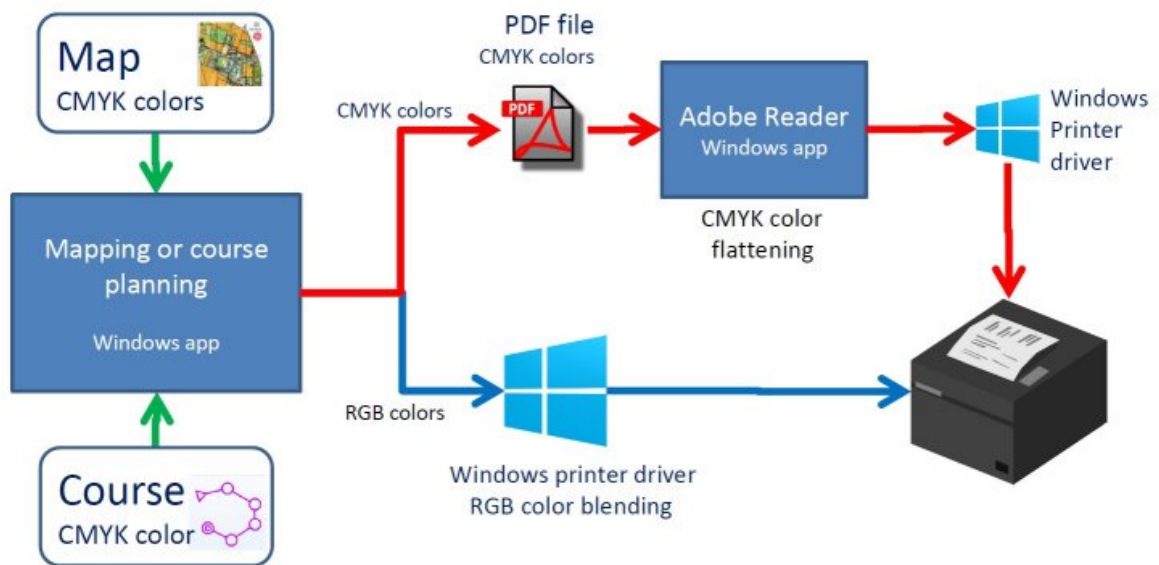
Det ER dog muligt at bede softwaren om ikke at "slå" den underliggende farve "ud", men i stedet BLANDE farverne mellem overlappende objekter. Det kaldes simuleret overprint-effekt.

Ved udskrivning behandler softwaren kortet og beregner "blandingen" før udskrivning. Overlappende objekter opdeles i mindre stykker. Processen kaldes ofte "flattening".

Forskellige arbejdsgange ved udskrivning

Som det ses af diagrammet, er der to hovedarbejdsgange for at komme fra den digitale bane og det digitale kort til det udskrevne kort. Den ene er at bruge en PDF-fil – den anden er at udskrive direkte til Windows-printeren.

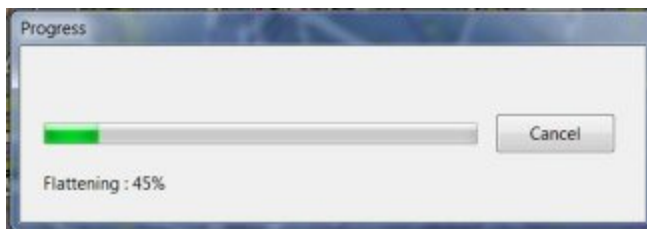

PDF-arbejdsgangen

Adobe Readers understøttelse af flattening

Adobe Reader er et gratis program fra Adobe. Det kan bruges til at vise og udskrive PDF-filer. Adobes programmer, f.eks. Adobe Reader, understøtter simuleret overprint-effekt og er et godt valg til udskrivning af kort-PDF-filer.

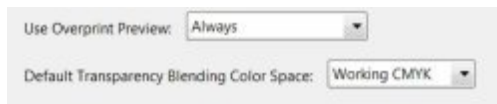
Du kender måske denne meddelelse fra udskrivning i Adobe Reader:

Arbejdsgangen er altså følgende:

1. Eksportér en PDF-fil fra Condes med overprint-markering for de relevante farvelag (brun, blå)
Brug ikke udskrivning til en PDF-printer. Udskrivning omsætter farverne til RGB og rasteriserer resultatet.
2. Brug Adobe Reader til at udskrive filen

Sørg for at indstille Adobe Reader til at bruge "Overprint Preview":

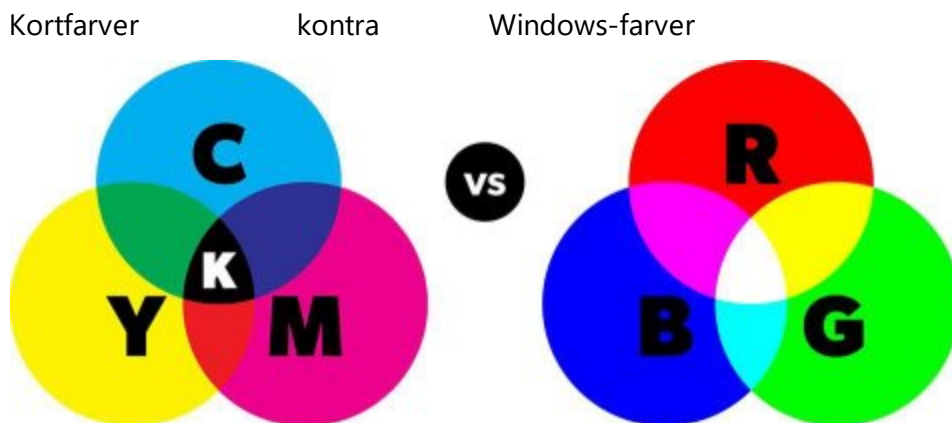

Eller – helst – brug "Blend-tilstand DARKEN" i stedet for overprint, når du eksporterer PDF-filen fra Condes. Så er der ikke brug for særlige indstillinger i Adobe Reader

Arbejdsgangen med Windows-printer

Windows' eget farvesystem bygger på RGB-farver (rød, grøn, blå). De fleste kort bruger CMYK - farver.

Når et kort udskrives direkte på en Windows-printer, skal Condes derfor omsætte kortets CMYK - farver til Windows' RGB -farver. Windows kan "blande" overprint-farver i RGB -farverummet, så du får en meget god overprint-effekt, dog ikke altid helt så god som med PDF og Adobe Reader.

Du kan altså udskrive direkte fra Condes til en Windows-printer og opnå næsten lige så god kvalitet som med Adobe Reader.

Bemærk, at når du udskriver på en PostScript-baseret printer, skal du slå den indstilling i Condes fra, der lader Condes generere PostScript-koden til printerens.

Hvornår skal du IKKE bruge overprint-effekt?

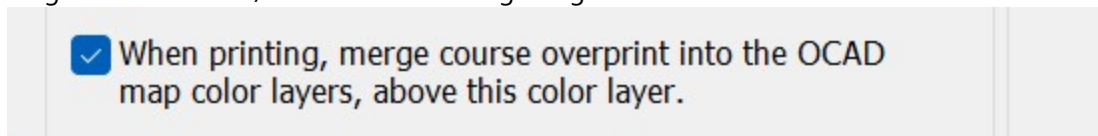
IOF's seneste kortspecifikationer anbefaler en anden fremgangsmåde for at opnå en slags overprint for banepåtrykket. Ideen er at placere postcirkler og delstrækslinjer under de sorte symboler, så de sorte symboler "slår" banefarven "ud" og dermed sikrer, at sorte symboler ikke "skjules" af banen. Banepåtrykket deles derfor i et lag "Øverste Lilla" og et lag "Nederste Lilla". Laget Øverste Lilla udskrives oven på kortet, som det normalt sker, men laget Nederste Lilla flettes ind mellem kortets farvelag, så sort og nogle andre af kortets farvelag ligger oven på laget Nederste Lilla.

Begrundelsen for denne fremgangsmåde er lidt uklar, og den klare ulempe er, at der ikke er nogen overprint-effekt for kortfarverne, dvs. brune højdekurver og blå vandløbssymboler i grønne områder slår den grønne farve ud.

IOF's kortspecifikations-fremgangsmåde er påbudt for kort, der bruges ved IOF-løb. Ved alle andre løb er det muligt at bruge overprint-effekt.

For at få et resultat efter denne fremgangsmåde skal du bruge en OCAD-kortfil i Condes.

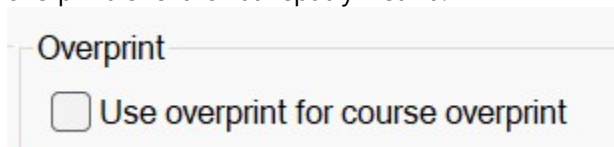
1. Brug menuen Canvas / Kort til at slå fletning af laget Nederste Lilla til:

2. Slå overprint-effekt for kortfarverne fra i samme vindue:

3. Brug menuen Canvas / Banepåtryks-symboler og Dimensioner og fanen Overprint til at slå overprint-effekt for banepåtrykket fra:

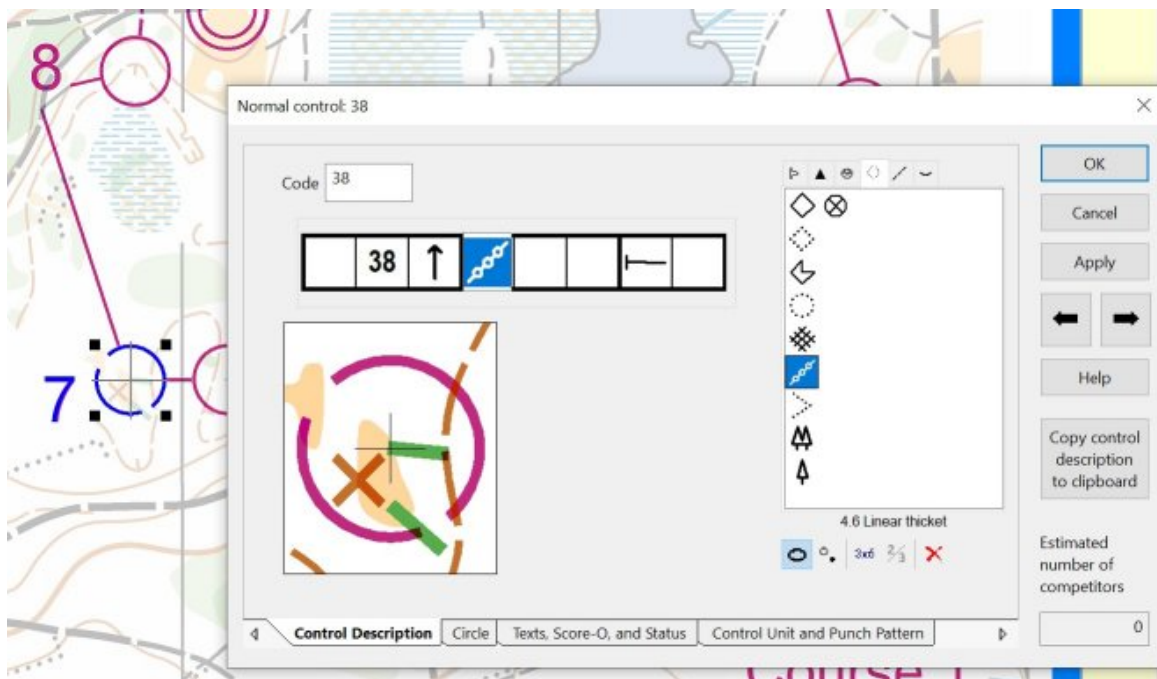
Del V

5 Sådan gør du (poster) ...

5.1 Sådan angiver du postbeskrivelsen for en post

I dette eksempel arbejder banelæggeren med post nummer 7. Banelæggeren har dobbeltklikket på postcirklen for at få [dialogboksen Post](#) frem, hvor postbeskrivelsen for denne post kan designes. For hver kolonne i postbeskrivelsen kan det relevante symbol vælges fra "paletten" til højre.

Andre faner i dialogboksen Post lader dig for eksempel angive postens klippemønster og en tekstuel beskrivelse til begynderbaner.

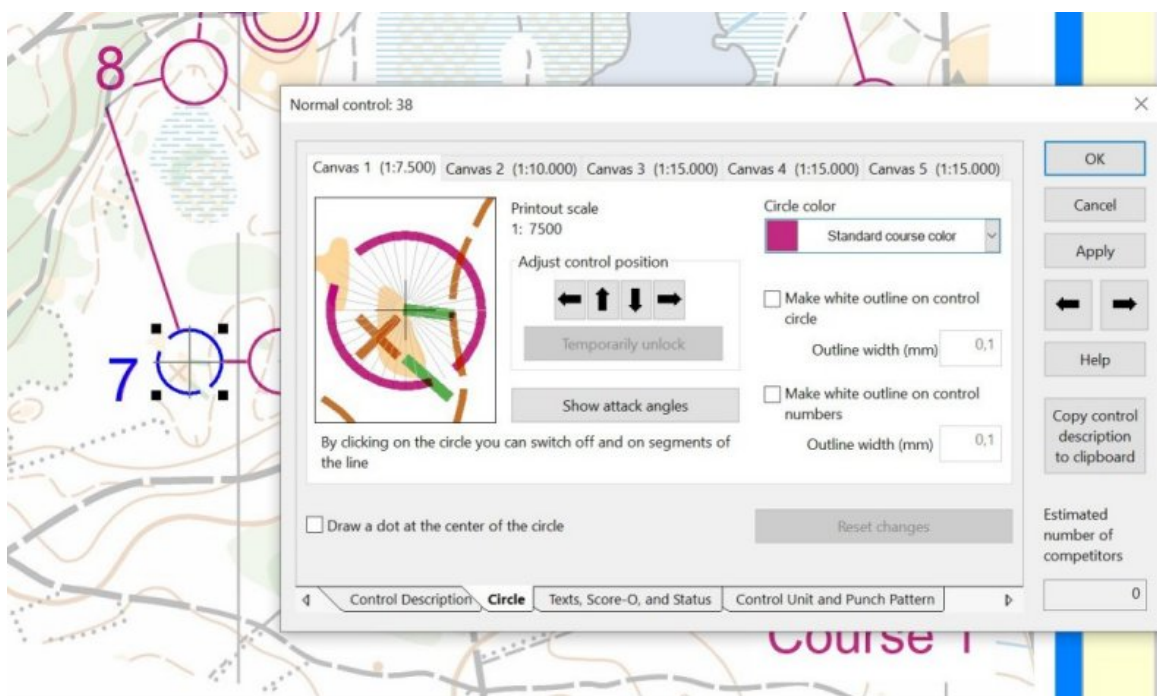
Du kan til enhver tid trykke på F1 og få hjælp, der er relevant for det sted i programmet, hvor du er.

5.2 Sådan finjusterer du placeringen af en cirkel

I dette eksempel er en eksisterende bane, "Bane 1", valgt i øjeblikket. Det er gjort ved at vælge "Baner" i navigationsbjælken til venstre for kortet og klikke på punktet "Bane 1".

Banelæggeren har besluttet at "finjustere" cirklen for post nummer 7 (som har kode 38) og har derfor åbnet [postcirkel-indstillingerne](#) for denne post ved først at markere posten og derefter dobbeltklikke med musen for at åbne dialogboksen Post.

På fanen "Cirkel" kan banelæggeren flytte cirklen i trin på 1/10 mm og dermed styre cirkelns placering på kortet meget præcist.

Du kan til enhver tid trykke på F1 og få hjælp, der er relevant for det sted i programmet, hvor du er.

5.3 Sådan fjerner du en del af en postcirkel

Ved banepåtryk dækker postcirkler nogle gange vigtige detaljer på kortet. For at løse problemet kan du i Condes fjerne dele af postcirklen.

Der er flere forskellige måder at gøre det på:

Med kortet på skærmen:

- Markér den post, du vil bearbejde, vælg derefter værktøjet "saks" på værktøjslinjen til højre, og klik med saksen et vilkårligt sted på cirklen, hvor du vil klippe et segment.

Eller

- markér den post, du vil bearbejde, og dobbeltklik for at åbne [dialogboksen Post](#). På fanen [Postcirkel](#) klikker du på cirklen, hvor du vil klippe et segment.

5.4 Sådan beregner du postbelastning

Condes kan beregne det forventede antal deltagere, der vil besøge en given post.

Sådan beregnes tallene

Beregningen bygger på det forventede antal deltagere i hver klasse, som du indtaster i vinduet [Klasse-regneark](#).

Bemærk: For en stafetbane indtaster du det forventede antal hold.

Hvis du ikke bruger klasser, kan du i stedet indtaste et forventet antal deltagere for hver bane i [dialogboksen Bane](#).

Condes finder ud af, hvilke baner der besøges den givne post, og hvilke klasser der løber disse baner. Postbelastningen beregnes så ved at lægge det forventede antal deltagere i disse klasser sammen. For fælles poster på stafetbanen lægger Condes antallet af deltagere på hvert hold sammen. For gren-poster lægges den rigtige andel af holdmedlemmerne sammen.

Sådan får du resultatet

En rapport over den forventede postbelastning kan vises og udskrives med punktet [Post-regneark](#) i [menuen Poster](#). [Bane-regnearket](#) i menuen Baner giver en rapport, der viser det forventede antal deltagere på hver bane.

5.5 Sådan bruger du statusmarkeringer til at holde styr på postudsætningen i skoven

For hver post i databasen er der et sæt på 5 statusmarkeringer, som du kan bruge til at holde styr på afmærkningen i skoven eller til andre relevante statusformål. Brugen af markeringerne er valgfri, og du kan bruge dem eller lade være, som du finder mest nyttigt.

Du kan frit navngive hver af markeringerne. Det gøres i dialogboksen Post på fanen [Tekster, Pointløb og Status](#).

De første 3 markeringer er foruddefineret som:

- Manillamærke
- Skærm
- Indsamlet

Du kan til enhver tid sætte eller fjerne hver af disse markeringer.

Når du markerer hvert postpunkt i skoven med et bånd eller et manillamærke, kan du altså sætte den tilsvarende markering i Condes for at holde styr på, hvilke postpunkter der er markeret. På samme måde kan de andre markeringer bruges til at holde styr på, hvornår postskærmen er sat ud, og hvornår den er indsamlet.

Du sætter en markering med det relevante afkrydsningsfelt på fanen "[Tekster, Pointløb og Status](#)" i dialogboksen Post. Du kan også markere posten i [baneeditoren](#) og bruge højrekliksmenuen "Markeringsstatus" til at se eller sætte markeringerne.

Rapporten "[Post-regneark](#)" har en kolonne for hver markering, hvor et "X" angiver, at markeringen er sat for en post.

5.6 Sådan rydder du op i poster, der ikke længere bruges

På et tidspunkt kan du ende med en række poster, som du ikke længere bruger.

Hvordan kan du se, om en post ikke længere bruges, og hvordan kan du rydde op og fjerne sådanne poster?

Poster, der ikke bruges på nogen bane, vises med **orange** farve på postlisten i [navigationsbjælken](#). Der er også menupunktet [Fremhæv ikke-anvendte poster](#), som fremhæver de ubrugte poster på kortet med **rød** farve. Det gør det muligt hurtigt at finde sådanne poster.

I menuen Poster er der punktet [Slet alle ikke-brugte poster](#). Med denne mulighed kan du slette alle de poster, der ikke bruges på nogen bane.

5.7 Sådan bruger du et standardsæt af poststativer (og klippemønstre) til flere løb

Hvis din klub ejer et sæt poststativer, kan du gemme postkoderne og klippemønstrene for disse poststativer og genbruge koderne og mønstrene til senere løb.

Condes kalder det et sæt "foruddefinerede poststativer".

Sådan indstiller du de foruddefinerede postkoder

Før de foruddefinerede postkoder kan bruges, skal de indstilles.

- 1 For at indstille koderne bruger du menuen "Filer" / "Standard-indstillinger for denne PC" og vælger derefter fanen "[Klippemønstre](#)".
- 2 På denne side kan du indstille et standardsæt af poststativer og klippemønstre.

Sådan bruger du de foruddefinerede poststativer

Når du opretter et nyt løb, bruges de foruddefinerede postkoder, hvis det er indstillet under [Klippemønstre](#). Du kan tilsidesætte det første postnummer i dialogboksen [Indstillinger for dette løb](#).

For hver post, du opretter i løbet, kan du indstille, at posten bruger det "foruddefinerede klippemønster", eller du kan indtaste et individuelt mønster for posten. Det individuelle mønster hører til den løbsfil, posten tilhører, mens det "foruddefinerede klippemønster" er det samme for alle løb på PC'en.

Bemærk: Filen med standard-postkoder og klippemønstre forbliver på din PC, og klippemønstrene kopieres ikke til løbsfilen. Hvis du kopierer (eller e-mailer) løbsfilen til en anden PC, forbliver de foruddefinerede klippemønstre altså på din PC. Du skal kopiere klippefilen til den anden PC, for at Condes kan bruge klippemønstrene på den PC.

5.8 Sådan tegner du en hvid kant om postcirkler

Nogle gange kan en postcirkel være svær at se mod en mørk baggrund. Det kan derfor være nyttigt at fremhæve postcirklen ved at tegne en hvid kant om cirklen.

Der er forskellige måder at tilføje en hvid kant på en eller flere poster. Husk, at indstillingerne for kant gælder for et bestemt canvas.

- **Hvid kant på alle postcirkler på et canvas**

Hvis alle postcirkler på et canvas skal have hvid kant, skal du indstille canvasset til at bruge kant. Indstillingen findes i [Yderligere dimensioner og skrifttyper](#) i dialogboksen Banepåtryks-symboler og -dimensioner.

- **Hvid kant på enkelte poster**

Hvis et lille antal cirkler skal have hvid kant, skal du indstille det for hver enkelt post. Indstillingen findes i [Postcirkel](#) i dialogboksen Post. Her kan du tilsidesætte canvassets indstilling, dvs. du kan slå kanten til for posten, hvis kant ikke er slået til for canvasset, eller slå kanten fra, hvis kant er slået til for canvasset.

Ligesom for cirkler er det muligt at tilføje hvid kant på postnumre og delstrækslinjer.

Del VI

6 Sådan gør du (baner) ...

6.1 Start og mål samme sted

Ved træningsaktiviteter ligger start og mål i de fleste tilfælde samme sted.

I stedet for at oprette et startpunkt og et målpunkt hver for sig kan en bane indstilles til at bruge et fælles start- og målpunkt, så du ikke behøver oprette et målpunkt. Målcirklerne tegnes oven på starttrekanten.

Brug [dialogboksen Bane](#) til at indstille banen, så startpunktet også bruges som målpunkt.

6.2 Banesymbolernes dimensioner

Finjustér banesymbolernes dimensioner

Banesymbolernes dimensioner er fastlagt i IOF's kortspecifikationer, og du vælger, hvilken specifikation der skal bruges for hvert canvas. Det er muligt at tilsidesætte enkelte dimensioner, f.eks. cirkeldiameteren, og lade resten følge den valgte kortspecifikation

Åbn denne dialogboks med menuen [Canvas / Banepåtryks-symboler og -dimensioner](#)

Du kan tilsidesætte standarddimensionen ved at sætte flueben i kolonnen "Brug egen" og indtaste en værdi i kolonnen "Egen".

En tilsidesat dimension gælder for alle banesymboler på det pågældende canvas.

Dimensions (in mm)	Spec	Override	Own
Print scale: 1:15.000			
Control circle diameter	5,00	☒	6,00
Control focus point diameter	0,60	☐	
Start triangle side length	6,00	☐	
Finish inner circle diameter	4,00	☐	
Finish outer circle diameter	6,00	☐	
Leg line width	0,35	☐	
Circle line width	0,35	☐	
Boundary line width	0,70	☐	
Numbers height	4,00	☐	
String O line width	0,55	☐	

6.3 Sådan bukker du delstrækslinjen mellem to poster

Nogle gange skal delstrækslinjen mellem to poster bukkes, for eksempel for at undgå et forbudt område.

1. Markér delstrækket ved at klikke med musen på delstrækslinjen. Delstrækslinjen vises nu med rød farve, og endepunkterne vises som små sorte firkanter (håndtag).
2. Tilføj et punkt på linjen ved først at vælge værktøjet [Indsæt punkt](#) på baneeditorens værktøjslinje og derefter klikke på delstrækket, hvor punktet skal indsættes.
3. Der vises en sort firkant på delstrækket, som angiver et knæpunkt.

Du kan nu flytte punktet langs delstrækslinjen ved at trække det med musen, men du kan ikke trække det væk fra den lige linje. Condes forhindrer dig i at trække punktet væk fra den lige linje for at sikre, at linjen ikke bukkes, hvis du flytter endepunkterne af et hul i en delstrækslinje.

For at kunne bukke linjen skal du altså bruge Ctrl-tasten på tastaturet.

Tryk på og **hold Ctrl-tasten nede**, mens du trækker punktet derhen, hvor linjen skal knække.

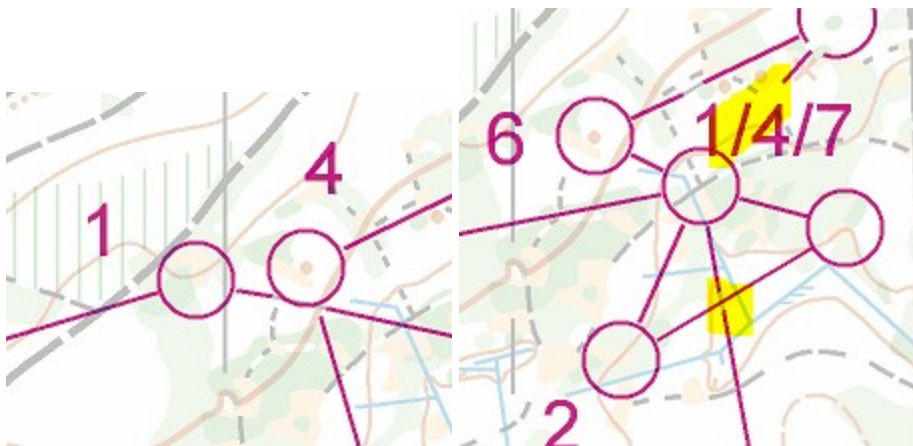
Et delstræks udseende kan enten være

1. fælles for alle baner, eller
2. specifikt for en bestemt bane

I det første tilfælde husker Condes, at delstrækket skal knække mellem delstrækkets to endepunktsposter. Condes tegner delstrækket på samme måde for alle baner, der bruger delstrækket.

Hvis delstrækket skal være specifikt for en bestemt bane (det andet tilfælde), kan du dobbeltklikke på delstrækslinjen og i den dialogboks, der vises, vælge, at delstrækket skal være specifikt for den valgte bane. Det kan for eksempel være nyttigt, hvis et delstræk går lige gennem en post, der kommer senere på netop denne bane, og derfor kun skal klippes eller bukkes på denne bane.

6.4 Sådan klipper du delstrækslinjer automatisk

En delstrækslinje kan krydse andre baneobjekter, f.eks. en postcirkel, et postnummer eller en anden delstrækslinje.

Condes klipper automatisk et hul i linjen, når det sker, for at undgå at skjule vigtige detaljer.

Hvis du vil ændre størrelsen af standard-hullet eller slå funktionen fra, kan du bruge menuen Canvas / Banepåtryks-symboler og Dimensioner. På fanen [Yderligere dimensioner og skrifttyper](#) finder du de relevante indstillinger.

6.5 Sådan klipper du en delstrækslinje

For at undgå at dække detaljer på kortet kan du klippe huller i delstræks linjen mellem to poster.

Automatisk klipning af krydsende delstrækslinjer

Når to delstrækslinjer krydser hinanden, klippes den ene linje automatisk. På samme måde klippes en delstrækslinje, der overlapper et postnummer, automatisk. Funktionen kan slås til/fra i dialogboksen [Yderligere dimensioner og skrifttyper](#).

Manuel klipning af delstrækslinjer

Der er to måder at klippe et hul i linjen på. I begge tilfælde starter du med at markere det relevante delstræk og aktivere værktøjet [Klip segment](#)

Du kan klippe

1. Et hul på 1 mm

Klik på delstrækslinjen, hvor hullets midte skal være

2. Et hul med fleksibel længde

Klik og hold venstre museknap nede, hvor hullet skal starte, træk derefter musen til hullets slutning, og slip knappen.

Små rektangulære "håndtag" viser hullets ender. Du kan justere hullet ved at trække i et af håndtagene.

Se [Sådan fjerner du et hul i en delstrækslinje](#) for at fjerne hullet.

6.6 Sådan fjerner du et hul i en delstrækslinje

For at fjerne et hul i en delstrækslinje fjerner du håndtagene i hver ende af hullet med værktøjet [Fjern punkt](#)

Du kan også bruge værktøjet [Tænd/sluk segment](#) til at slå linjen mellem de to håndtag til/fra.

6.7 Sådan redigerer du vejvalgslinjer og afmærkede ruter

Når du redigerer vejvalgslinjer – og delstræks linjer med afmærkede ruter – bruger Condes "elastikbånd"-tilstand.

Når du markerer linjen, fremhæves den og vises som en bred rød linje.

For at indsætte et knæk bruger du værktøjet [Indsæt punkt](#) .

Når du går i tilstanden Indsæt punkt, vises linjen nu som et rødt "elastikbånd", som du kan bearbejde ved at flytte musemarkøren.

Tegn nu linjen ved at flytte musen og klikke (venstre museknap) de steder, hvor der skal være knæk. Ved at klikke med højre museknap fjerner du det forrige knæk.

Når du markerer en linje med eksisterende knæk, placeres "elastikbåndet" på linjens sidste "segment". Hvis du skal indsætte et punkt på et andet segment, klikker du blot på det segment, mens du er i tilstanden Indsæt punkt.

6.8 Sådan håndterer du kortskifte

Hvis du har en bane med kortskifte, kan Condes udskrive banens enkelte dele. Der er ingen grænse for antallet af kortskift på en bane.

I Condes kan du bruge tre "typer" kortskifte:

1. Et **kortskifte** – der udleveres et nyt kort ved kortskiftet.
2. Et **kortskifte (vist i postbeskrivelser)** – som 1., men en "afmærket rute" på 0 m vises i postbeskrivelserne. Man kan mene, at det er lidt mærkeligt, men det er sådan, IOF har fastsat det.

3. Et **kortvend** – det andet kort er enten på bagsiden af det første kort eller ved siden af det første kort.

Du indstiller et kortskifte ved at

1. markere postcirklen på kortet
2. klikke med højre museknap og
3. vælge menupunktet "Kortskifte"

Du kan også bruge [dialogboksen Bane](#)

Et kortskifte er specifikt for banen. Hvis flere baner skifter kort ved den samme post, skal det indstilles for hver bane for sig.

Kortskifte ved en post

Når kortskiftet sker ved en post, udpeger du posten som "kortskifte"-punkt på banen. Postcirklen vises på begge dele af banen. På anden del vises en kombineret cirkel og starttrekant.

Postbeskrivelserne viser kortskiftet, hvis "vis i postbeskrivelse" er valgt, eller kortvendet

Kortskifte ved et mellempunkt

Når du har et særskilt kortskiftepunkt (uden postskærm), opretter du en starttrekant ved kortskiftepunktet og indsætter starttrekanten i banen (på samme måde som en hvilken som helst anden post). Du kan derefter udpege starttrekanten som "kortskifte"-punkt på banen.

Condes antager, at delstrækket fra den forrige post er afmærket med bånd, så delstrækslinjen vises stipt.

Startpunktet vises kun på anden del af banen. Første del af banen viser en afmærket rute væk fra den forrige post, og postbeskrivelsen viser "afmærket rute til kortskifte". Ved et "kortvend" vises kortvend-symbolet også i postbeskrivelserne

Kortskifte og fortsættelse på en ny kopi af samme kort

I dette tilfælde laver du banen som normalt. Del ikke banen – læg alle posterne på den samme bane. På skærmen ser du hele banen.

Når du ved, hvor kortskiftet skal være, angiver du det ved at pege på posten og vælge menupunktet "Poster" / "Kortskifte". Eller brug punktet "Kortskifte" i højrekliksmenuen.

Kortskifte med fortsættelse på et andet kort

Se [Sådan laver du en bane, der går over flere kort](#) for detaljer.

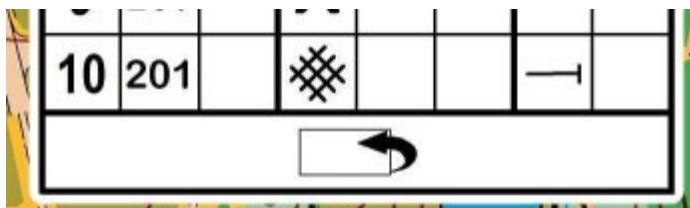
Hvis du har kortene på forskellige canvas-er, opdager Condes automatisk, når banen går fra ét kort til et andet, og betragter det som et kortskifte. Banen kan komme tilbage til det oprindelige canvas; i så fald kan du bruge banens [udskriftslayouts](#) til at udskrive banens første og sidste del på det samme kort.

Når du udskriver eller eksporterer, vælger du **Brug print-layouts** i canvas-vælgeren for at udskrive alle banens dele i én arbejdsgang, hver fra det canvas, der er angivet i banens

udskriftslayouts. Du kan også vælge et bestemt canvas for kun at udskrive de dele, der er på det canvas. Se [Valg af canvas: Brug print-layouts eller et bestemt canvas](#).

Kortvend?

Når de to kort er på hver sin side af det samme ark papir, og du vil have IOF's postbeskrivelsessymbol for "kortvend" med, kan du i stedet udpege kortskiftepunktet som et "kortvend"-punkt. Der er ingen forskel på "kortvend" og "kortskifte" ud over, at kortvend-symbolet kommer med i postbeskrivelserne.

Udskrivning af banens dele eller postbeskrivelser

Når du vil udskrive de enkelte dele af en bane med kortskifte, bruger du menupunktet "Udskriv" / "Kort med baner".

På banelisten har banerne med kortskifte et "+" til venstre, der viser, at de har flere dele.

Når du klikker på "+", foldes banen ud og viser en liste over banens dele. På listen markerer du de enkelte dele, du vil udskrive. Der er endda et punkt "Hele banen", hvis du vil udskrive hele banen.

Det samme gælder, når du eksporterer baner til PDF eller andre grafikformater.

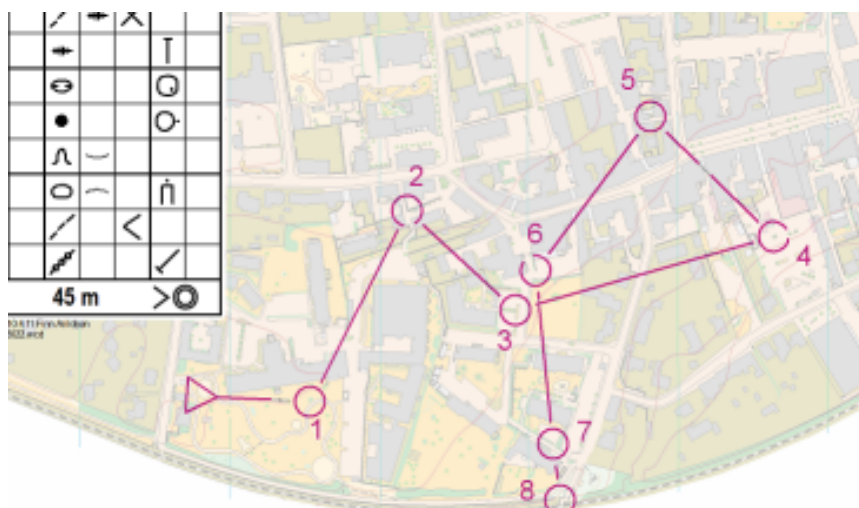
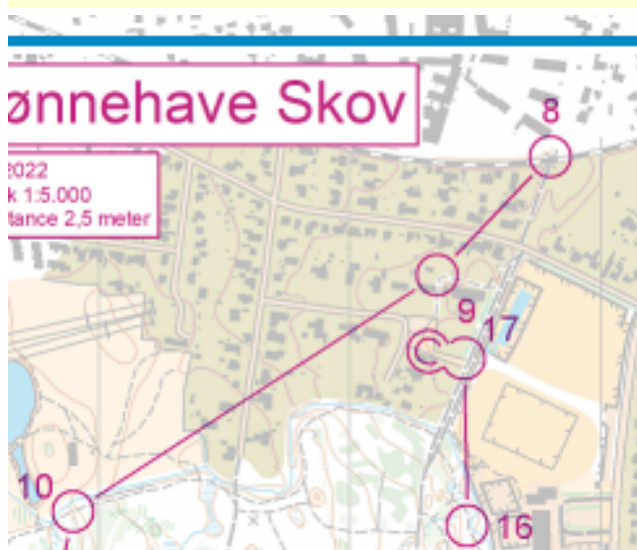
Når du udskriver fra [baneeditoren](#), viser udskriften hele banen. Denne udskrift er ikke beregnet til deltagerne, kun til banelægger og banekontrollant.

6.9 Sådan laver du en bane, der går over flere kort

Condes understøtter baner, der går over flere kort.

En bane kan starte på ét kort og fortsætte på et andet, for eksempel når banen går over to tilstødende områder, der har hver sit kort. Et andet eksempel er en bane, der bruger et andet kort (f.eks. en labyrinth) til en del af banen.

Her er et eksempel:

Eksemplet viser en bane, hvor første del (1-8) er på ét kort, og anden del (8-17) er på et andet kort.

I Condes-løbet er banen ÉN bane.

Når banen udskrives, finder Condes ud af, hvilke poster der er på det ene kort, og hvilke der er på det andet, og deler automatisk banen i to dele.

Hvert canvas er indstillet, så du kan oprette poster, der kun vises på det pågældende canvas. Se nedenfor, hvordan du indstiller "uafhængige postkoordinater".

Du kan stadig have poster, der er "fælles", f.eks. en fælles post, hvor kortskiftet sker – du opretter blot en post med samme postkode på begge canvas-er. Posten har ÉN postbeskrivelse, men du kan flytte cirklen uafhængigt på hvert canvas.

På hvert canvas opretter du kun de poster, der skal bruges på det canvas. I eksemplet er post 8 oprettet på BEGGE canvas-er.

1	46
2	47
3	58
4	239
5	243
6	48
7	49
8	50
9	51
10	31
11	52
12	53
13	40
14	55
15	56
16	57
17	45

Hvordan udskriver jeg de to dele?

Ved udskrivning udskriver du hvert canvas for sig, f.eks. først canvas 1 og derefter canvas 2.

Kan jeg vise begge kort på samme side?

Ja, det er muligt at vise begge kort på samme side. Læs emnet: [Vis flere dele af banen side om side på samme side](#)

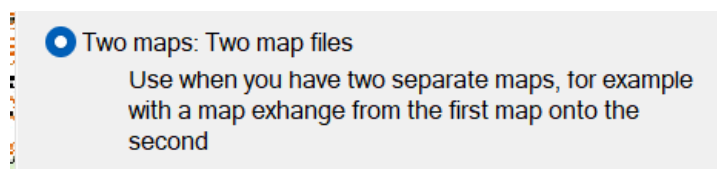
Hvad hvis kortene støder op til hinanden, men ikke overlapper?

Hvis kortene støder op til hinanden, men ikke overlapper, kan du lave en afmærket rute mellem de to kort ved hjælp af et punkt for slut på afmærket rute. Placer punktet for slut på afmærket rute på canvas 2, og indsæt det i banen efter den sidste post på canvas 1 (eller omvendt, hvis banen starter på canvas 2). Med en afmærket rute kan du indtaste en afstand for den afmærkede rute, så banelængden kan beregnes korrekt.

Hvis du hverken bruger 1) en post, der er fælles for canvas 1 og canvas 2, eller 2) en afmærket rute med et punkt for slut på afmærket rute, kan Condes ikke beregne den samlede banelængde.

Hvordan indstiller jeg kortene?

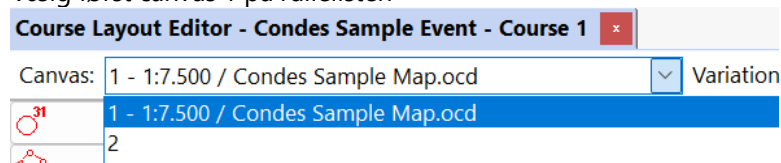
Placer hvert kort på sit eget canvas. Det kan du gøre, når du OPRETTER løbet, ved at vælge "To kort: To kortfiler" i løbs-guiden:

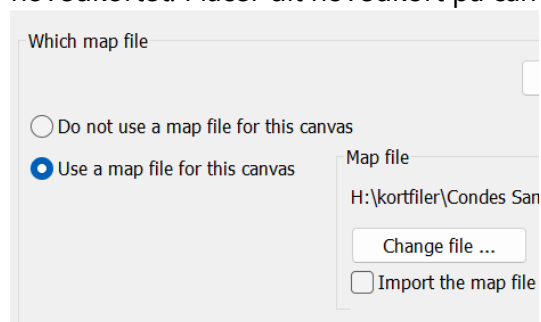
Hvis du glemte at indstille dette, da du oprettede løbet, er det stadig enkelt at indstille kortene manuelt. Følg disse trin:

1. Placer hovedkortet på canvas 1

Vælg først canvas 1 på rullelisten

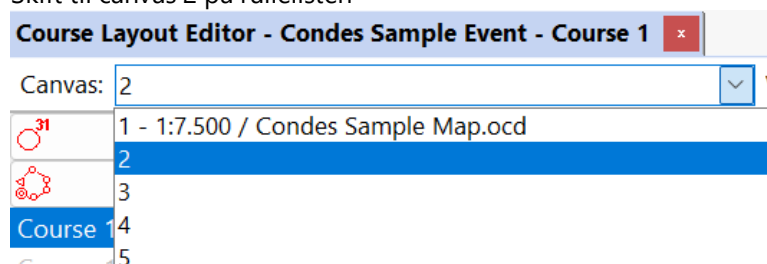

og brug menuen Canvas / Kort til at åbne [dialogboksen Kort](#) for at indstille hovedkortet. Placer dit hovedkort på canvas 1.

2. Placer det andet kort på canvas 2

Skift til canvas 2 på rullelisten

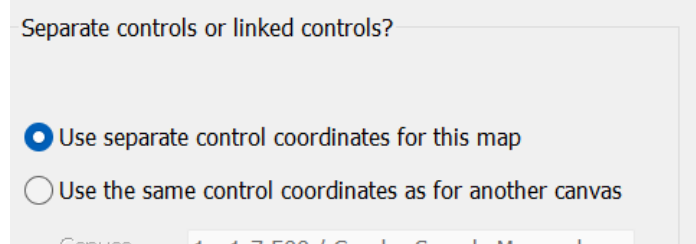

og brug igen menuen Canvas / Kort til at placere det andet kort på canvas 2.

3. "Frakobl" posterne på canvas 2 fra posterne på canvas 1

Stadig på canvas 2 bruger du menuen Canvas / Poster til at åbne [dialogboksen Poster](#) for at

indstille, at dette canvas bruger "uafhængige postkoordinater"

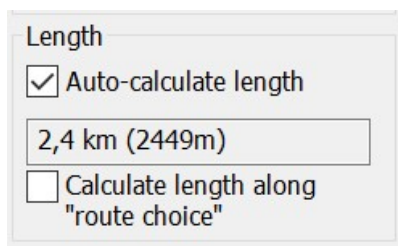
Det var det – nu kan du begynde at lægge banen!

Se også [Sådan håndterer du kortskifte](#)

6.10 Sådan beregner du banelængder

Banelængden vises i postbeskrivelsens hoved. Den indgår også i de eksporterede banedata i XML-filen til løbsadministrationssystemet.

Du kan indtaste en banelængde manuelt, eller du kan lade Condes beregne banelængden.

Hvilken mulighed du vil bruge, indstiller du i afsnittet "Længde" i [dialogboksen Bane](#).

Afkrydsningsfeltet "Auto-beregn længden" bestemmer, om Condes beregner banelængden, eller om der bruges en (fri) tekst.

Desuden er der et afkrydsningsfelt, der bestemmer, om længden skal beregnes langs det indstillede vejvalg ([Vælg vejvalgslinje](#)). Hvis feltet ikke er markeret, bruger Condes afstanden langs delstrækslinjen mellem posterne. Når feltet er markeret, og der er indstillet et vejvalg, bruger Condes afstanden langs vejvalgslinjen.

Beregning af banelængden

Condes beregner længden langs delstrækslinjen mellem posterne. Beregningen bygger på posternes koordinater, herunder start- og målpunkter. Koordinaterne måles med en nøjagtighed på 0,01 millimeter på kortet.

Condes bruger kortets målestok, når banelængden omregnes fra millimeter på kortet til meter i terrænet. For denne omregning er det vigtigt, at kortets målestok er indtastet korrekt.

Hvis banen indeholder en "post", der er angivet som gennemgang, tager beregningen af banelængden hensyn til det og medregner den ekstra længde på grund af gennemgangen.

Condes tager også hensyn til formen af linjen, der forbinder posterne, dvs. hvis linjen er "bukket" for ikke at dække detaljer på kortet, påvirker det banelængden.

Hvis du vil medregne afstanden fra tidsstarten til starten af orienteringen (starttrekanten), kan du til sidst tildele startpunktet denne afstand ved at indtaste værdien i det relevante felt i [dialogboksen Post](#) for startpunktet.

Banelængde langs det logiske vejvalg

For sprintbaner skal banelængden beregnes langs det logiske vejvalg. For at få længden beregnet langs "vejvalget" skal du markere det relevante felt i [dialogboksen Bane](#) som vist ovenfor.

For at bruge denne mulighed skal du tegne vejvalgene for hvert delstræk på banen. Se [Sådan tegner og bruger du vejvalg](#) for flere oplysninger.

Det er vigtigt, at vejvalgslinjen er tegnet for hvert delstræk på banen; ellers bliver beregningen af banelængden ikke korrekt.

Hvis der er tegnet alternative vejvalgslinjer mellem to poster, bruger Condes den korteste af dem til beregning af banelængden.

6.11 Sådan beregner du banens stigning

Banens stigning vises i postbeskrivelsens hoved i det højre af de tre felter lige over starten. Som standard indtastes teksten i dette felt manuelt i [dialogboksen Bane](#).

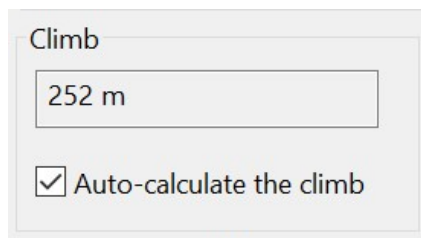
Auto-beregn stigning

Condes kan hjælpe dig med at beregne en banes stigning ved at lægge stigningsværdierne for hvert delstræk sammen.

Det kræver, at du – for hvert delstræk – vurderer stigningen for det logiske vejvalg og indtaster værdierne i Condes. Condes lægger så stigningsværdierne sammen for at beregne banens samlede stigning og bruger værdien i postbeskrivelsen.

Stigningsværdien for et delstræk skal kun indtastes én gang, også når delstrækket bruges på flere baner. Hvis delstrækket bruges i begge retninger på forskellige baner (hvilket normalt ikke anbefales som god banelægningspraksis), skal du indtaste separate stigningsværdier for hver retning.

Et afkrydsningsfelt i [dialogboksen Bane](#) bestemmer, om Condes beregner banens stigning automatisk. Hvis det ikke er markeret, kan du indtaste en fri tekst i stigningsfeltet. Det skal indstilles for hver enkelt bane.

Climb

252 m

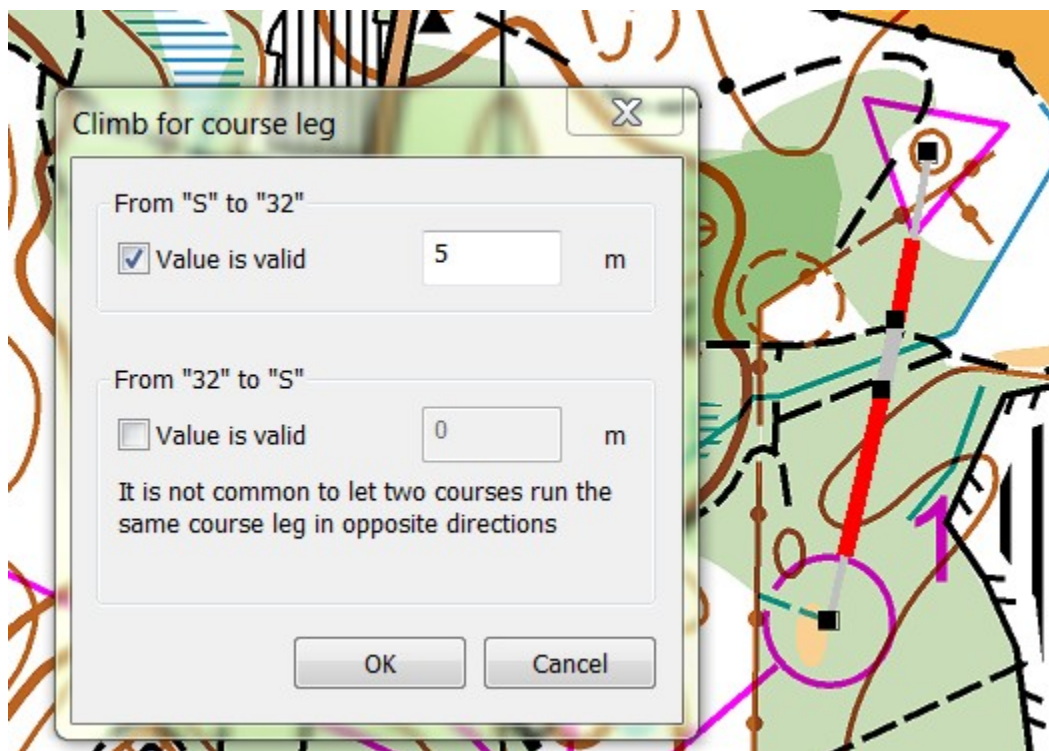
☒ Auto-calculate the climb

Det er vigtigt, at du indtaster en stigningsværdi for hvert delstræk: Markér et delstræk ved at klikke på det med musen, højreklik derefter, og vælg "Stigning". I vinduet [dialogboksen Stigning for](#)

[delstræk](#), der vises, indtaster du stigningsværdien i meter for den relevante retning. Dialogboksen lader dig indtaste separate stigningsværdier for hver retning. Du kan også bruge "[regnearket med stigning for delstræk](#)", hvor du kan indtaste værdier for alle delstræk.

Husk, at når du flytter en post, kan det ændre det logiske vejvalg og dermed stigningen. Hvis du flytter en post væsentligt fra dens nuværende placering, markerer Condes automatisk stigningsværdierne for delstrækkene til og fra posten som ugyldige.

Hvis en bane er indstillet til at bruge auto-beregnet stigning, og et eller flere delstræk har ugyldige stigningsværdier, fremhæves banen med rød baggrund på banelisten.

6.12 Sådan bruger du mere end én sidste post

Nogle løb bruger mere end én sidste post. Afstandene fra de sidste poster kan være forskellige, og Condes beregner automatisk afstanden og bruger den beregnede værdi i postbeskrivelsen.

Selv afmærkningstypen kan dog være forskellig. Afmærkningstypen indstilles med en indstilling for målpunktet.

Så længe afmærkningstypen er den samme fra alle sidste poster, behøver du altså kun at oprette ét målpunkt.

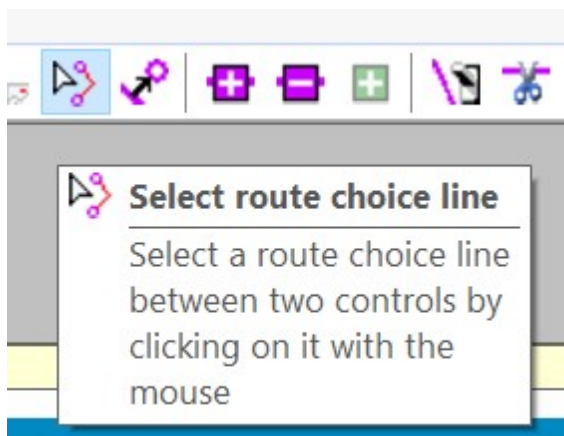
I det usædvanlige tilfælde, hvor afmærkningstyperne er forskellige for de sidste poster, skal du dog – for at vise den rigtige afmærkningstype på kortet og i postbeskrivelsen – oprette to målpunkter

oven på hinanden og indstille forskellige afmærkningstyper for hvert af dem. Tildel derefter hver bane det målpunkt, der har den relevante afmærkningstype.

6.13 Sådan tegner og bruger du vejvalg

Når man lægger sprintbaner, er det vigtigt at overveje forskellige vejvalg og beregne længden af disse vejvalg.

Her er værktøjet "vejvalgslinje" praktisk:

Når du har valgt dette værktøj, kan du begynde at tegne vejvalg. Til at begynde med er alle vejvalgslinjer lige linjer, der vises i lyseblåt.

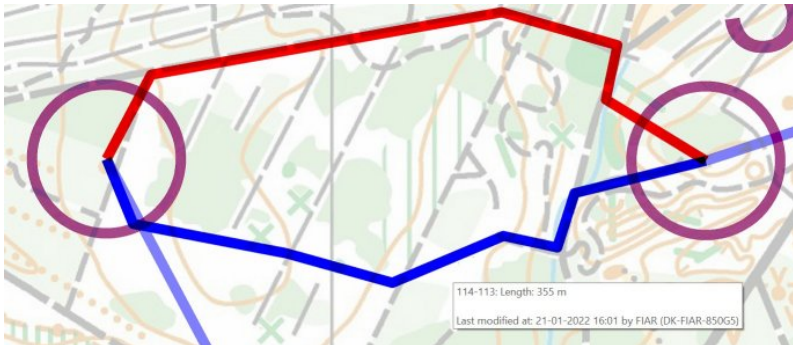
Start med at markere et delstræk. Linjen skifter til et rødt "elastikbånd".

Tegn nu vejvalget ved at klikke, hvor linjen skal knække.

Du kan altid slette det seneste knæk ved at klikke med højre museknap, og du kan flytte "indsætningspunktet" til en anden del af vejvalgslinjen ved at klikke på den del.

Når du er færdig, kan du tilføje endnu et vejvalg med menuen Delstræk / Tilføj vejvalgs-linje

For at indstille en bane til at bruge det korteste vejvalg ved beregning af banelængden bruger du fanen "Avanceret" i dialogboksen Bane:

Discipline
Foot Orienteering

Format
Normal course

Length
☒ Auto-calculate length
☒ Calculate length along "route choice"
3,3 km

Climb
☐ Auto-calculate the climb

Control descriptions
Symbolic

Home **Advanc...** Relay Overprint

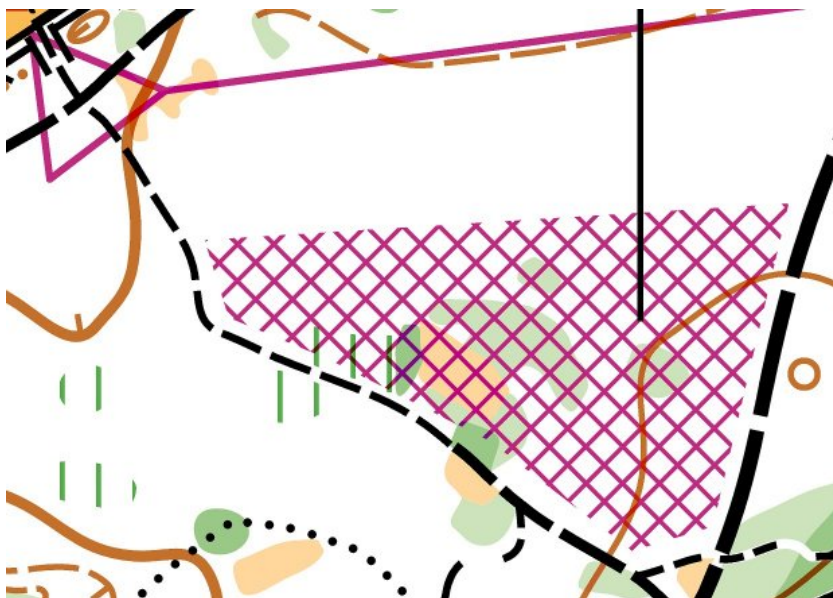
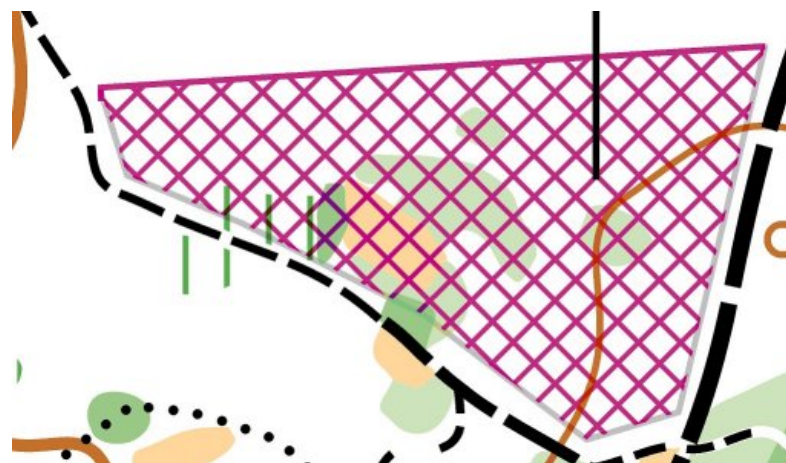
6.14 Sådan bryder du rammelinjen på et forbudt område

Du kan placere et forbudt område (forbudt område) på kortet med værktøjet [Nyt Midlertidigt Forbudt område](#). Som standard har området ingen rammelinje.

Hvis du skal vise, at området er afmærket med bånd i terrænet, kan du tilføje en rammelinje ved at højreklikke på området og vælge "Fuldt optrukken linje" eller "Stiplet linje".

Hvad hvis jeg kun skal bruge rammen på en del af objektet?

I så fald kan du bruge værktøjet [Tænd/sluk segment](#) (🔌) til at slå hvert enkelt segment af rammelinjen til eller fra. Markér det forbudte område, så du kan se de sorte hjørnehåndtag, vælg derefter værktøjet Tænd/sluk segment, og klik på de segmenter, du vil slå til eller fra.

6.15 Sløjfer

Sløjfer bruges ofte, når løberne skal spredes for at undgå, at de følger hinanden, for eksempel ved massestart.

Condes understøtter "sommerfugle" og "diamanter".

For at lave en bane med sløjfer opretter du først en normal bane og tilføjer derefter sløjferne til banen.

Sløjfer tilføjes i banevinduet, som du kan åbne fra baneeditoren med menuen Baner / Rediger eller ved blot at dobbeltklikke på kortet.

I baneeditoren kan du vælge at vise en hvilken som helst af de bane-kombinationer, sløjferne giver. I udskriftsvinduet kan du vælge, hvilke kombinationer der skal udskrives.

- Du kan blande sommerfugle og diamanter på samme bane. Når du tilføjer flere sommerfugle eller diamanter til samme bane, opstår der flere kombinationer.
- Du kan ikke tilføje sløjfer til en stafetbane.

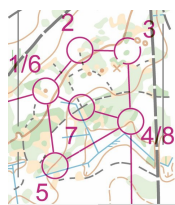
Sommerfugle

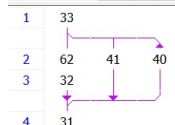
En sommerfugl bruger en fælles post og 2-6 sløjfer af poster. Løberne løber sløjferne i forskellig rækkefølge og kommer tilbage til den fælles post efter hver sløjfe.

Banen til venstre har sommerfuglens fælles post 41 og to sløjfer 32-33 og 40-31. Det giver to kombinationer: AB og BA, hvor AB tager posterne i rækkefølgen **-41-32-33-41-40-31-41-**, og BA tager sløjferne i omvendt rækkefølge, altså **-41-40-31-41-32-33-41-**.

Diamanter (Phi-sløjfer)

En diamant bruger to fælles poster: en indgangs- og en udgangspost, og 3 grene: 2 grene fra indgangsposten til udgangsposten og én gren tilbage. Løberne starter med indgangsposten og tager de to "fremadgående" grene i forskellig rækkefølge til udgangsposten og bruger den "bagudgående" gren tilbage til indgangsposten.

Banen til venstre har en diamant med indgangspost 33 og udgangspost 31. Det giver to kombinationer: AB og BA, hvor AB tager posterne i rækkefølgen **-33-62-32-31-40-33-41-31-**, og BA tager sløjferne i omvendt rækkefølge, altså **-33-41-31-40-33-62-32-31-**.

Del VII

7 Sådan gør du (postbeskrivelser) ...

7.1 Sådan placerer du en postbeskrivelse på kortet

Hvis du vil have postbeskrivelserne udskrevet på kortet, kan du oprette et "postbeskrivelses"-objekt på kortet. Brug værktøjet "[Ny postbeskrivelse](#)" på værktøjslinjen Bane-symboler.

1. Vælg værktøjet "Ny postbeskrivelse".
2. Klik med musen, hvor postbeskrivelsens øverste venstre hjørne skal placeres.
3. Klik på OK i den dialogboks Postbeskrivelse, der vises.

Du kan til enhver tid markere postbeskrivelserne og flytte dem ved at trække med musen.

Hvis du dobbeltklikker på postbeskrivelserne, åbnes [dialogboksen Postbeskrivelse](#), hvor du kan indstille postbeskrivelsernes udseende.

7.2 Sådan deler du postbeskrivelser på kortet

Det kan nogle gange være svært at finde plads til postbeskrivelserne på kortet. Derfor kan det være nødvendigt at dele postbeskrivelserne op i dele.

Condes har to forskellige måder at dele postbeskrivelser på:

- Du kan dele postbeskrivelser i kolonner, der placeres side om side
- Du kan dele postbeskrivelser i dele og placere delene forskellige steder på kortet.

Sådan styrer du opdelingen af postbeskrivelser i kolonner:

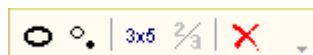
1. Markér postbeskrivelsen ved at klikke på den.
2. Ændr postbeskrivelsens højde ved at trække i de sorte "markeringshåndtag" i postbeskrivelsens hjørner. Postbeskrivelsen fordeles automatisk over flere kolonner, så den passer til den nye højde.

Sådan deler du postbeskrivelser i dele på forskellige steder på kortet:

1. [Opret en postbeskrivelse](#) på hvert sted, hvor en del af postbeskrivelsen skal placeres.
2. Dobbeltklik på hver af postbeskrivelserne, og vælg i [dialogboksen Postbeskrivelse](#) det interval af poster, der skal vises for hver del, for eksempel for første del fra Start til post 5 og for anden del fra post 6 til Mål.

7.3 Sådan viser du to symboler i samme felt

I de fleste tilfælde har postbeskrivelser ikke mere end ét symbol i hvert felt. Hvis du skal placere en post ved hjælp af to detaljer, f.eks. mellem to skrænter eller høje, kan du dog vise to symboler i samme felt i postbeskrivelsen.

1. Åbn først et vindue til redigering af den pågældende post.
2. Markér derefter det relevante felt i postbeskrivelsen.

- 3 Brug til sidst knappen "To symboler" på værktøjslinjen under symbol-paletten til at dele feltet i to dele.

Feltets to dele kan nu markeres uafhængigt af hinanden og kan indeholde forskellige symboler.

Brug knappen "Ét Symbol" til at få feltet tilbage til at indeholde ét symbol.

7.4 Sådan viser du tekst i et felt i postbeskrivelsen

Et felt i postbeskrivelsen kan være tomt, vise et symbol eller vise tekst.

Sådan viser du tekst i et felt:

- 1 Åbn et vindue til redigering af den pågældende post.
- 2 Markér det relevante felt i postbeskrivelsen ved at klikke i feltet.
- 3 Brug knappen "Tekst" (3x5) på værktøjslinjen under symbol-paletten til at ændre feltet fra et symbolfelt til et tekstfelt.
- 4 Der vises et tekstfelt i stedet for paletten.
- 5 Indtast teksten.

Tip: Brug knappen "To symboler" på værktøjslinjen til at dele feltet, så det viser to tekster. Brug knappen "Diagonal-linje" på værktøjslinjen til at vise en diagonal linje hen over feltet.

7.5 Sådan sletter du et symbol fra en postbeskrivelse

1. Åbn et vindue til redigering af den pågældende post.
2. Markér det relevante felt i postbeskrivelsen ved at klikke i feltet.
3. Slet symbolet med Del-tasten på tastaturet eller med knappen "Slet symbol" på værktøjslinjen (et rødt kryds).

7.6 Sådan angiver du, om postbeskrivelser er symbolske eller tekstuelle

Postbeskrivelser kan vises enten som symboler eller som tekst:

Symbolske postbeskrivelser følger Det Internationale Orienteringsforbunds specifikation for postbeskrivelser.

Tekstuelle postbeskrivelser kan være at foretrække for begyndere eller på ungdomsbaner. En tekstuel postbeskrivelse for en post bruger et bredt felt med den beskrivende tekst i stedet for de 6 symbolfelter.

For hver post kan du i [dialogboksen Post](#) angive en symbolsk beskrivelse for posten, og du kan også indtaste en tekstuel beskrivelse. Om teksten i en tekstuel beskrivelse, se [Sådan angiver du teksten til tekstuelle postbeskrivelser](#).

Postbeskrivelser på kortet og postbeskrivelser adskilt fra kortet håndteres lidt forskelligt, så læs videre.

Postbeskrivelser på kortet

De postbeskrivelses-"objekter", der udskrives på kortet, har hver deres egne indstillinger for udseende, som du kan indstille ved at dobbeltklikke på postbeskrivelserne.

For symbolsk/tekstuel udseende er der tre muligheder:

1. Den relevante klasse eller bane afgør
2. Symboler
3. Tekst

Som standard er indstillingen "Den relevante klasse eller bane afgør". Det betyder, at indstillingerne i [dialogboksen Bane](#) og [klasse-regnearket](#) gælder således:

1. Når du udskriver banen fra baneeditoren, gælder indstillingen i [dialogboksen Bane](#).
2. Når du udskriver fra [dialogboksen Udskriv kort med baner](#), gælder samme fremgangsmåde som for løse postbeskrivelser:
 - Når du udskriver efter bane, indstiller du i [dialogboksen Bane](#) for banen, om beskrivelsen skal være symbolsk eller tekstuel.
 - Når du udskriver efter klasse, indstiller du i [klasse-regnearket](#) for hver klasse, om beskrivelsen skal være symbolsk eller tekstuel.

Du kan også udtrykkeligt indstille, at postbeskrivelsen er symbolsk eller tekstuel. Det tilsidesætter indstillingen for banen og for klassen.

Den sidste mulighed gør det for eksempel muligt at placere flere postbeskrivelser på den samme bane, hvor den ene er symbolsk og den anden tekstuel. Det kan være nyttigt for en begynder, der ikke er tryk ved de symbolske beskrivelser alene og har brug for en tekstuel "forklaring".

Løse postbeskrivelser

"Løse postbeskrivelser" er dem, der udskrives adskilt fra kortet og normalt bæres i en holder på deltagerens arm. Du udskriver dem via [dialogboksen Udskriv løse postbeskrivelser](#) (menuen Udskriv / Løse postbeskrivelser).

Løse postbeskrivelser kan udskrives enten efter bane eller efter klasse:

- Når du udskriver efter bane, indstiller du i [dialogboksen Bane](#) for banen, om beskrivelsen skal være symbolsk eller tekstuel.
- Når du udskriver efter klasse, indstiller du i [klasse-regnearket](#) for hver klasse, om beskrivelsen skal være symbolsk eller tekstuel.

Det betyder, at hvis du angiver "tekstuel" for en given bane, og du vælger denne bane i dialogboksen Udskriv postbeskrivelser, bliver postbeskrivelserne tekstuelle, uanset indstillingerne for de klasser, der løber banen. Hvis du i stedet vælger en klasse, gælder indstillingen for denne klasse, uanset hvad der er angivet for den bane, klassen løber.

Normalt udskrives løse postbeskrivelser pr. bane, så alle klasser på banen bruger de samme postbeskrivelser. Hvis du derimod vil have, at to klasser på samme bane får forskellige postbeskrivelser – den ene symbolsk og den anden tekstuel – skal du indstille det for de to klasser og vælge klasserne – ikke banen – når du udskriver løse postbeskrivelser.

7.7 Sådan angiver du teksten til tekstuelle postbeskrivelser

Teksten i en tekstuel beskrivelse for en post indstilles i [dialogboksen Post](#) på fanen [Tekster, Pointløb og Status](#). Dobbeltklik på postens cirkel, eller højreklik og vælg "Rediger ..." for at få dialogboksen Post frem.

Du kan lade Condes lave en tekstuel beskrivelse for posten, eller du kan indtaste en tekst i frit format. Den tekstuelle beskrivelse, Condes laver, består af navnene på de symboler, der udgør den symbolske beskrivelse.

Den tekstuelle beskrivelse, Condes laver, er en simpel sammensætning af symbolnavnene for de symboler, der udgør den symbolske beskrivelse.

Condes understøtter en række forskellige sprog. Det anvendte sprog afhænger af indstillingen for det primære sprog i Windows' kontrolpanel. Du kan tilsidesætte denne indstilling ved at ændre symbolsproget i **Filer / Standard-indstillinger for denne PC / Program**.

Symbolnavnene ligger i en symbolfil på din PC. Du kan ændre symbolnavnene ved at lukke løbsfilen og derefter bruge menuen Symboler. Vær opmærksom på, at de ændringer, du laver, kun gælder på din egen PC. Hvis du sender løbsfilen videre til en anden, gælder symbolnavnene på den persons PC.

Condes understøtter følgende sprog:

Sprog	Bruges, når det primære sprog i Windows er:
<i>Bulgarsk</i>	<i>Bulgarsk</i>
<i>Kinesisk</i>	<i>Kinesisk</i>
<i>Dansk</i>	<i>Dansk, islandsk</i>
<i>Engelsk</i>	<i>Alle andre indstillinger</i>
<i>Engelsk (australsk)</i>	<i>Australsk engelsk</i>
<i>Finsk</i>	<i>Finsk</i>
<i>Fransk</i>	<i>Fransk</i>
<i>Tysk</i>	<i>Tysk</i>
<i>Italiensk</i>	<i>Italiensk</i>
<i>Norsk</i>	<i>Norsk</i>
<i>Spansk</i>	<i>Spansk</i>
<i>Svensk</i>	<i>Svensk</i>
<i>Tyrkisk</i>	<i>Tyrkisk</i>

7.8 Sådan eksporterer du en postbeskrivelse fra Condes til dit tekstbehandlingsdokument

Condes kan lægge postbeskrivelser og banelayouts på Klippebordet i grafisk format, så de kan indsættes i et tekstbehandlingsdokument eller et grafikprogram.

Sådan kopierer du postbeskrivelsen for en given klasse til Klippebordet:

- 1 Åbn vinduet med postbeskrivelsen. Brug menupunktet "Baner" - "Vis Postbeskrivelse".
- 2 Vælg banen på listen øverst i vinduet.

- 3 Vælg punktet Kopiér i menuen Rediger, eller klik på knappen på værktøjslinjen.

Condes bruger det udbredte Windows Metafile-format (WMF) på Klippebordet, og for at indsætte postbeskrivelsen skal det "modtagende" program understøtte dette format.

Del VIII

8 Sådan gør du (stafetter) ...

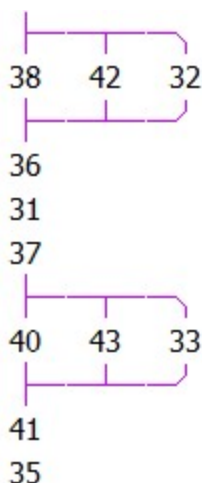
8.1 Stafetter i Condes

Condes understøtter stafetbaner.

En stafetbane har en eller flere gaflinger, der består af flere grene med poster – lige så mange som der er ture på stafetholdet. Formålet med en gafling er at adskille løberne fra forskellige hold, så de ikke kan følge efter hinanden.

Banen for en løber på stafetholdet bruger én af grenene fra hver gafling på stafetbanen. De øvrige løbere på holdet løber de andre grene, så holdet til sidst har dækket alle grenene. Holdenes samlede bane er den samme for alle hold, men holdene har løbet grenene i forskellig rækkefølge.

En **standard-gafling** er den almindelige "Farsta-gafling". Hver løber på holdet løber én af grenene, i tilfældig rækkefølge. For eksempel løber tur 1 på hold 101 gren B, tur 2 gren C og tur 3 gren A. På hold 102 løber tur 1 gren A, tur 2 gren C og tur 3 gren B.

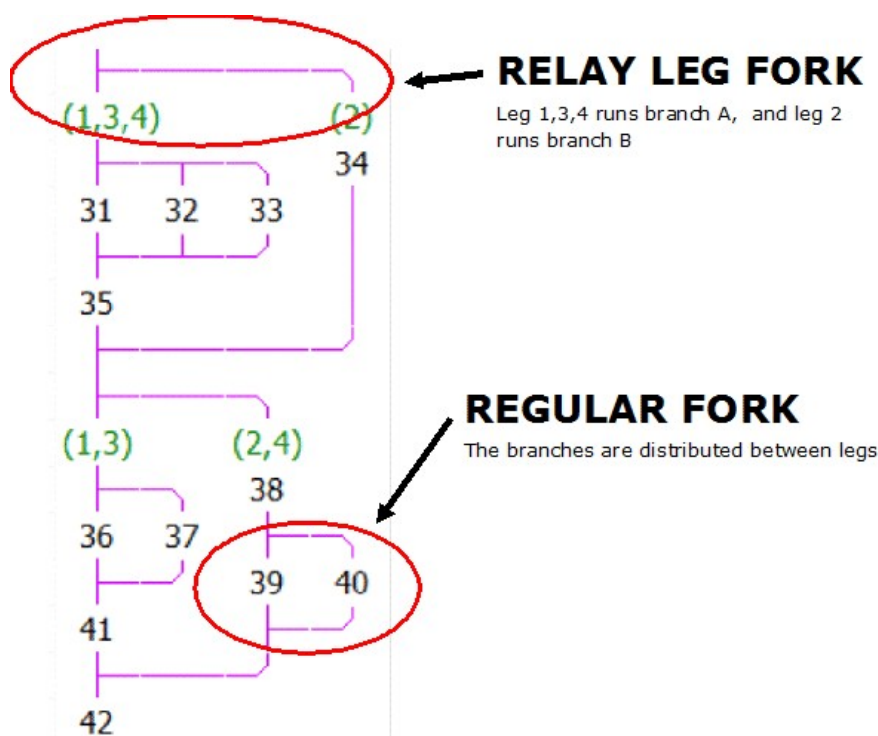
"Simpel" stafetbane med 2 standard-gaflinger med hver 3 grene. Banen er til en stafet med 3 løbere på holdet, og ud fra den kan der dannes $3 \times 3 = 9$ forskellige bane-kombinationer. Når de fordeles på hold, kan der være $(3 \times 3) \text{ (tur 1)} \times (2 \times 2) \text{ (tur 2)} = 36$ forskellige hold, hvor hver løber har en anden kombination end alle andre hold på samme tur.

Stafetformen har udviklet sig gennem årene, og der bruges forskellige varianter. For eksempel kan tredje tur have en ekstra sløjfe, så den bliver længere end de to andre ture. Condes understøtter sådanne "udvidede" konstruktioner.

Da antallet af kombinationer, der kan dannes af en stafetbane, vokser eksponentielt med antallet af gaflinger, har Condes to måder at begrænse antallet af kombinationer på:

1. TUR-GAFLING

Dette er en gafling, hvor hver gren er bundet til en bestemt tur, se figuren nedenfor. I figuren løber tur 1, 3 og 4 gren A i den første gafling. Tur 2 løber gren B. Gren B er kortere end gren A.

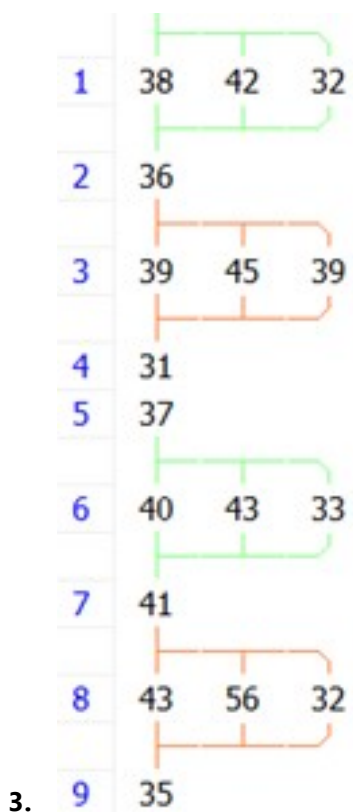

2.

KOBLING AF GAFLINGER

Når du "kobler" to eller flere gaflinger, bruger en given bane-kombination den samme gren i disse gaflinger. Hvis bane-kombinationen bruger gren A i den første gafling, bruger den også gren A i den anden gafling. Det begrænser antallet af mulige bane-kombinationer, da de koblede gaflinger kun "tæller" som én gafling, når antallet af mulige kombinationer beregnes.

I figuren nedenfor har banen 4 gaflinger, som er koblet sammen to og to. Den første gafling er koblet med den tredje (grøn farve), og den anden og fjerde gafling er koblet sammen (orange farve). Du kobler gaflinger ved at give dem det samme koblings-gruppenummer. Alle gaflinger med samme koblings-gruppenummer er koblet.

8.2 Sådan laver du en stafetbane

Sådan laver du en stafetbane

Mens du kan "tegne" en normal bane ved at klikke på de postcirkler, der skal med på banen, skal du bruge [dialogboksen Bane](#), når du vil lave en stafetbane.

Dialogboksen Bane arbejder med eksisterende poster, dvs. du kan ikke oprette nye poster, mens du er i dialogboksen Bane. Det betyder, at du skal oprette posterne med værktøjet "Ny post", før du

åbner dialogboksen Bane

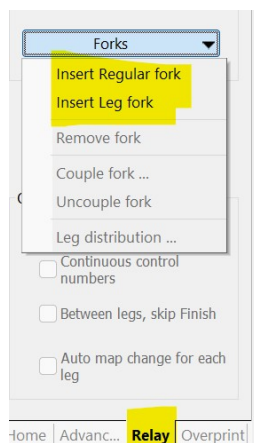

Når du har oprettet dine poster (ikke nødvendigvis dem alle, da du kan gentage processen efter behov):

1. Opret en bane med menuen Baner / Ny bane.
2. Åbn dialogboksen Bane for banen ved at dobbeltklikke på kortet eller ved at højreklikke på kortet og vælge "Rediger bane" i genvejsmenuen.
3. Indstil antallet af ture på stafetholdet. Det gøres i venstre kolonne i dialogboksen Bane for banen.

Tilføj en gafling til stafetbanen

Brug knapperne "Indsæt gafling" på fanen "Stafet" til at indsætte en gafling i stafetbanen:

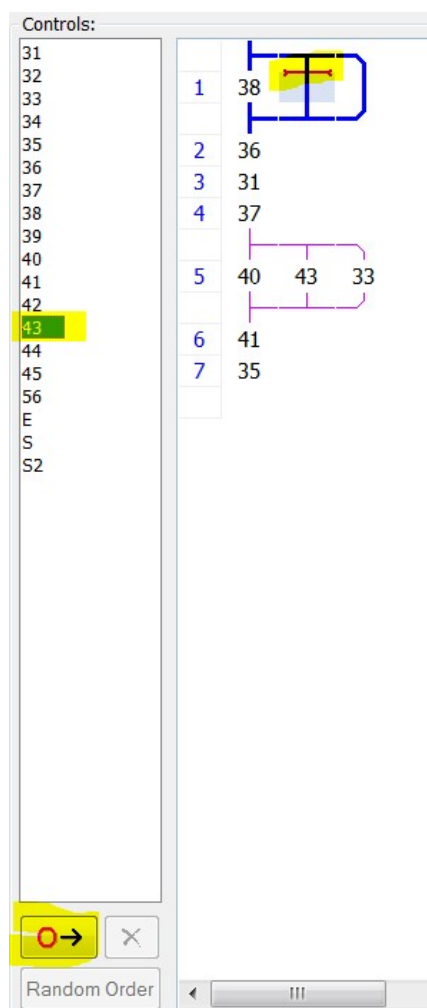
Vælg enten "Standard-gafling" eller "Tur-gafling"

Gaflingen indsættes ved "indsætningspunktet", der vises med en lilla indsætningsbjælke.

Tilføj poster til grenene

Du kan nu indsætte poster i grenene.

1. Flyt indsætningsbjælken til den relevante gren,
2. Vælg den relevante postkode blandt posterne i postruden
3. brug knappen "Indsæt post", eller dobbeltklik på den relevante postkode.

Indstil en tur-gafling

For at indstille en tur-gafling dobbeltklikker du på den blå del af gaflingen. Det åbner [dialogboksen Tur-fordeling](#), hvor du kan indstille, hvilke ture der løber hvilken gren. Se flere detaljer på siden [Stafetter i Condes](#).

8.3 Stafethold

Tildeling af stafethold

Condes hjælper med at sammensætte stafethold ved automatisk at tildele bane-kombinationer til holdmedlemmerne. Det sker i et regnearkslignende vindue. Hvert hold får tildelt et sæt bane-kombinationer, én for hver stafet-tur, og du kan eksportere holdene til et løbsadministrationssystem og udskrive personlige kort til hver deltager.

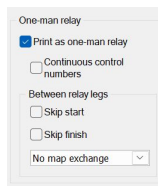
Brug [vinduet Tildeling af stafethold](#)

8.4 Enmands-stafetter

I en enmands-stafet løbes alle stafet-ture af den samme deltager. Det minder meget om en normal bane med sløjfer. En stafetbane med gaflinger giver dog mere kontrol over, hvilke grene der bruges i hvilken rækkefølge, så i nogle tilfælde kan det være hensigtsmæssigt at bruge en stafetbane, der udskrives som en enmands-stafet

Condes understøtter udskrivning og eksport af stafetbaner som enmands-stafetter. Posterne nummereres fortløbende i stedet for, at numrene starter forfra for hver tur.

Mellem stafet-turene kan du springe fra sidste post direkte til startpunktet eller til den første post på næste sløjfe og dermed springe målpunktet og/eller startpunktet over.

Disse indstillinger findes i [dialogboksen Bane](#) på fanen Stafet.

Del IX

9 Sådan gør du (grafik-layout) ...

9.1 Sådan designer du et grafik-layout

Den kortfil, du har, passer ikke altid til dine behov, når det gælder layout.

- Måske har du kun brug for en del af et stort kort, og når du udskriver en del af kortet, ligger kortets tekster langt uden for siden... Måske vil du udskrive kortet i en anden målestok end den, kortets tekster angiver...
- Måske er der ingen signaturforklaring på kortet, eller du har brug for signaturforklaringen et andet sted...
- Måske skal du tilføje et sponsorlogo eller løbets logo...
- Måske skal du tilføje noget tegneseriegrafik for at lave en børnebane...

Condes har stærke værktøjer til at lave et sidelayout, der opfylder disse krav, så du kan bruge kortfilen uden at ændre den:

- Du kan [beskære kortet](#) og [maskere kortet](#) for at begrænse det område af kortet, du bruger.
- Du kan sætte en ramme om det område, du vil udskrive, med layoutrammen.
- Du kan [placere nye tekster](#) på kortet.
- Hvis en tekst (eller en signaturforklaring, en annonce eller hvad det nu er) på det oprindelige kort ikke er placeret, hvor du har brug for den i dit layout, kan du kopiere en del af kortbilledet fra ét sted på siden og indsætte den et andet sted som et [grafikobjekt](#).
- Du kan tage en del af kortet og placere den et andet sted på siden, også som et [grafikobjekt](#).
- Du kan importere et nyt kort og placere dele af det oven på dit kort – hvis du for eksempel har brug for en signaturforklaring, kan du tage den fra et andet kort, igen som et [grafikobjekt](#).
- Du kan også importere bitmapbilleder (BMP/GIF/JPG/PNG/TIF) og metafilbilleder (EMF/WMF) og placere dem som en del af layoutet. Condes understøtter dog i øjeblikket ikke EPS- og PDF-filer.
- Du kan placere et maskerings-område oven på grafikobjektet, hvis du vil skjule dele af det.

Grafik-layoutet er normalt specifikt for hvert enkelt canvas. Hvis et canvas bruger kortet fra et andet canvas, kan du dog også indstille canvasset til at bruge det samme grafik-layout som det andet canvas. Det gøres i [dialogboksen Kort](#), som du kan åbne med menupunktet Canvas / Kort

9.2 Layoutrammen

Layoutrammen er et vigtigt begreb. Det er en ramme, du kan bruge til at bestemme, hvilket område af kortet du vil udskrive. Layoutrammen vises normalt som en farvet (standard er blå) ramme med runde hjørner. Når du udskriver, vises rammen også på udskriften.

Hvis du ikke vil udskrive en ramme om det udskrevne område, kan du slå layoutrammen fra ved at dobbeltklikke på den og bruge [dialogboksen Indstillinger for layoutrammen](#), der vises. Når layoutrammen er slået fra, vises layoutrammen med en (tyndere) rød ramme.

Du kan flytte layoutrammen og ændre dens størrelse ved at klikke på rammen og trække i de sorte "håndtag" i rammens hjørner og på dens sider. Ved at dobbeltklikke med musen kan du indstille layoutrammens bredde og farve.

Layoutrammen er specifik for hvert canvas. Det betyder, at du kan have forskellige layouts for hvert canvas.

Det er en nyttig måde at håndtere for eksempel forskellige målestokke (1:10.000 og 1:15.000) eller forskellige udskriftsstørrelser. Hvis du har brug for et lille layout til de korte baner og et større layout til de længere baner, kan du lægge det samme kort på canvas 1 og canvas 2 og definere én layoutramme på canvas 1, der passer til de kortere baner, og en større layoutramme på canvas 2 til de længere baner.

Som standard er layoutrammens størrelse fælles for alle baner på et canvas. Ved at dobbeltklikke på layoutrammen åbnes dog [dialogboksen Indstillinger for layoutrammen](#), og du kan indstille layoutrammen til at være specifik for en given bane. Det er nyttigt, hvis banerne er meget forskellige, men brug denne mulighed med omtanke, hvis du har mange baner.

9.3 Beskæring af kortet

Der kan være tilfælde, hvor du ikke har brug for hele kortet. Det kan for eksempel være, når du har et meget stort kort, der dækker langt mere, end du skal bruge til det aktuelle løb. I sådanne tilfælde kan det være nyttigt at beskære kortbilledet.

Condes kan beskære kortet. Du kan beskære fra alle sider af kortbilledets rektangel – det beskårne billede forbliver et rektangel.

Der er to måder at beskære kortet på:

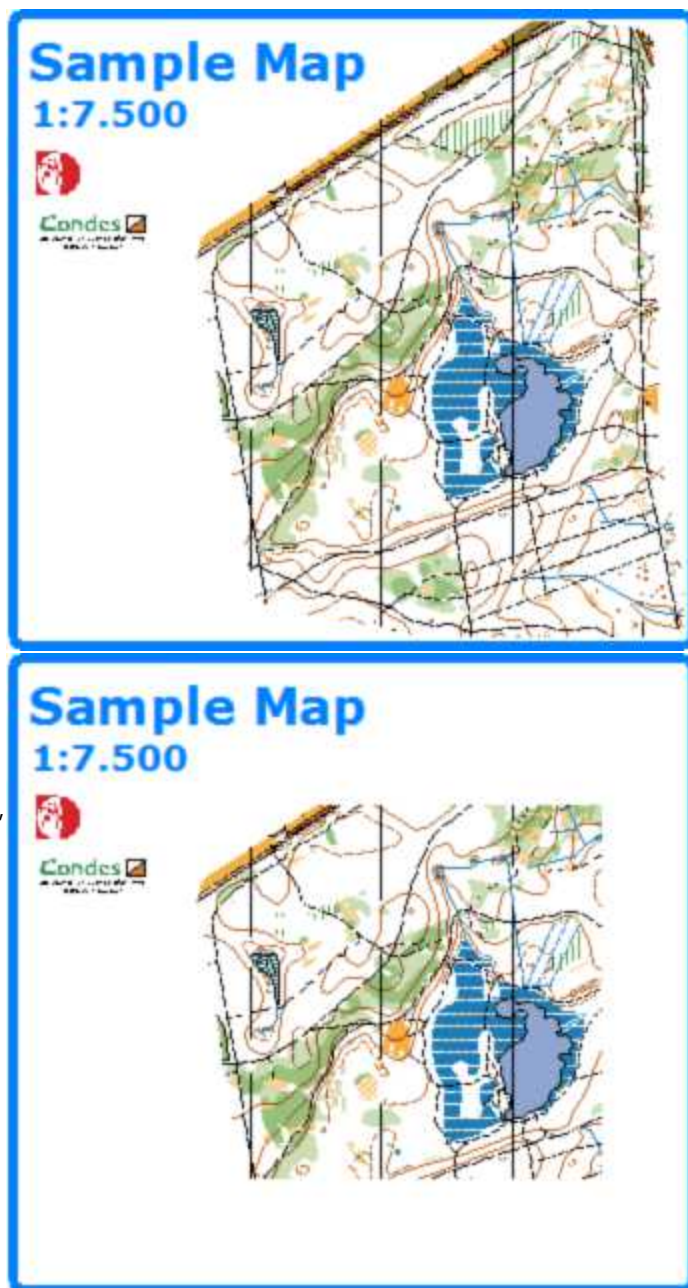
Metode 1:

1. Vælg værktøjet "[Vælg grafikobjekt](#)" i baneeditoren, og klik derefter på kortets kant for at vælge kortet.
2. Kortet har nu "markeringshåndtag" i hjørnerne og langs kanterne.
3. Beskær kortet ved at trække i håndtagene.

Metode 2:

1. Brug menuen Canvas / Kort for at åbne [dialogboksen Kort](#), og klik derefter på Detaljer...
2. Du kan angive (i mm), hvor meget der skal beskæres fra hver side af kortet.

Et alternativ til at beskære kortet er at [maskere kortet](#).

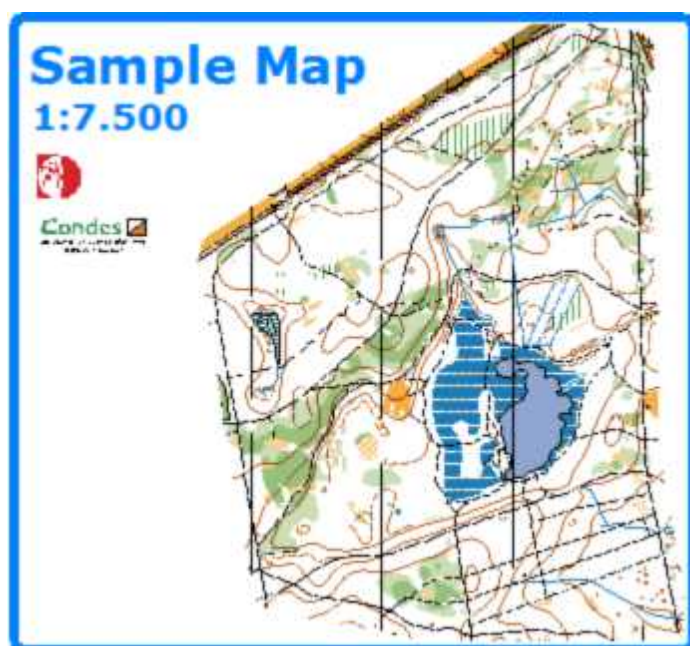
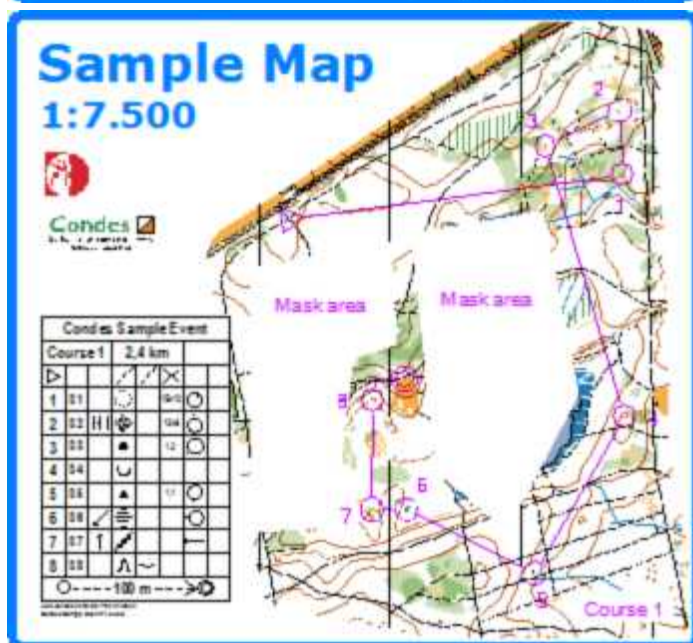
9.4 Maskering af kortet

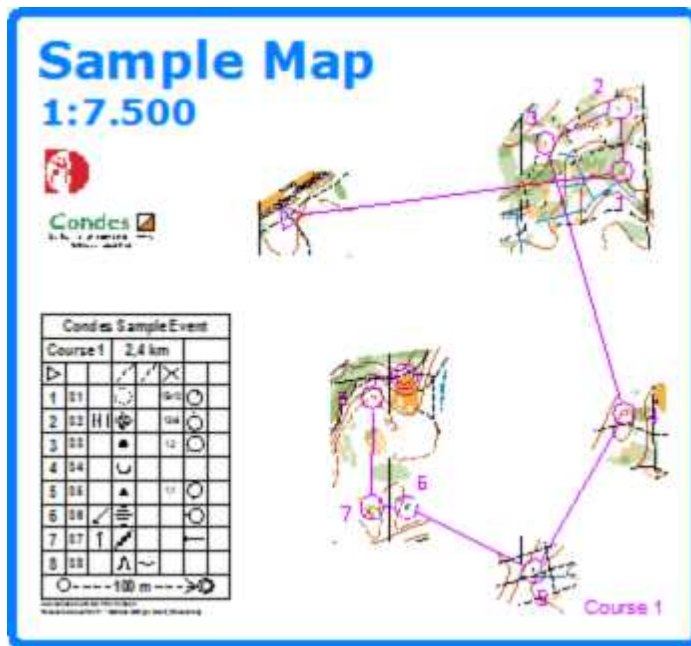
Der kan være tilfælde, hvor du ikke har brug for hele kortet.

Et eksempel kan være, når du har et meget stort kort, der dækker meget mere, end du har brug for til det aktuelle løb.

Et andet eksempel kan være en træningsøvelse, hvor kortet kun skal være synligt omkring posterne.

Eller du vil lave et grafik-layout, hvor nogle dele af kortet ikke skal bruges.

Der er to måder at maskere dele af kortet på:

1. Du opretter grafiske "maske"-objekter og placerer dem oven på kortet, så de dækker de dele af kortet, du vil skjule. Det er nyttigt, når du vil dække mindre dele af kortet
2. Du kan maskere hele kortet og derefter skære huller i masken, så de dele af kortet, du vil vise, kommer frem. Det er nyttigt, når du vil dække store områder af kortet.

For metode 1):

Brug værktøjet [Nyt maskerings-område](#) på værktøjslinjen, og tegn et maskerings-område oven på kortet.

For metode 2):

1. Start med at maskere hele kortet. Det gøres via menuen Canvas / Maskér kort...
2. Kortet er nu helt skjult. På skærmen vises kortet dæmpet på det svageste dæmpningsniveau – ved udskrivning er kortet skjult.
3. Markér kortet ved først at bruge værktøjet "[Vælg grafikobjekt](#)" på værktøjslinjen og derefter klikke på kortets kant.
4. Kortet vises nu med markeringshåndtag i hjørnerne og på siderne. (De kan bruges til at beskære kortet)
5. Vælg værktøjet "[Tilføj udskæringspunkt](#)" på værktøjslinjen.
6. Tegn et hul i masken ved at klikke på hullets hjørner.
7. Du kan flytte hjørnerne ved at trække i dem, og du kan slette hjørner med værktøjet "[Fjern punkt](#)" .
8. Hvis du vil fjerne et hul helt, sletter du alle hjørnerne.

Et alternativ til at maskere kortet er [beskæring af kortet](#).

9.5 Placering af et grafikobjekt

Sådan tilføjer du et grafikobjekt:

1. Brug værktøjet Ny grafik på værktøjslinjen Special-symboler.
2. Klik på canvasset, hvor billedets øverste venstre hjørne skal være.
3. [Dialogboksen Grafikobjekt](#) vises, og her kan du vælge det billede, der skal bruges.

Du kan vælge mellem at bruge et af de kort, du allerede har på et canvas, eller vælge en separat fil.

Når du tilføjer en separat fil, gemmes en kopi af filen i Condes-løbsfilen, og den er derfor altid tilgængelig, også når du flytter løbsfilen til en anden computer. Det betyder også, at hvis du ændrer indholdet af den oprindelige eksterne fil og vil have ændringerne med i Condes-løbet, skal du opdatere indholdet i Condes-løbsfilen ved at vælge den eksterne fil igen. Det kan gøres uden at påvirke billedets andre egenskaber.

Gennemsigtige baggrunde

Baggrundens gennemsigtighed kan indstilles med en ny indstilling i objektets dialogboks.

I den ene ende af skalaen er 100 % ugennemsigtig (dækkende baggrundsfarve), og i den anden ende er 100 % gennemsigtig (svarer til usynlig baggrundsfarve).

Bemærk, at PostScript-printere ikke understøtter gennemsigtige farver, så baggrunde bliver dækkende, når de udskrives på en

Tekstobjekt med gennemsigtig baggrund

Maskeobjekt med gennemsigtig farve

PostScript-printer
eller eksporteres
til EPS. Da PDF
understøtter
gennemsigtighed,
anbefales det at
eksportere til PDF
og udskrive PDF-
filen.

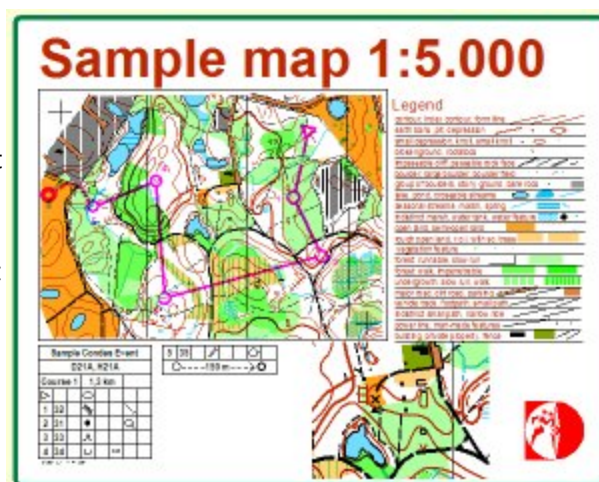
9.6 Tilpasning af et grafikobjekt

Når du har placeret billedet på canvasset, kan du flytte det, beskære det og ændre dets størrelse (skalere det), så det passer til formålet.

1. Vælg først tilstanden [Vælg grafikobjekt](#) ved at klikke på knappen på baneeditorens værktøjslinje.
2. Klik på billedet for at markere det – et markeret billede vises med "håndtag" i hjørnerne og på siderne.

Du kan nu

- Flytte billedet ved at trække det med musen.
- Flytte billedet med piletasterne. Hvert trin er 0,1 mm. Hvis du har brug for mere præcis placering, så hold Ctrl eller Shift nede, mens du flytter. Hvert trin er så 0,05 mm.
- Ændre billedets størrelse (skalere det) ved at trække i hjørnepunkterne.
- Beskære billedet ved at trække i sidepunkterne.

Hvis du skal dække dele af billedet, kan du bruge et maskerings-område

Bemærk, at billedets øverste venstre hjørne er et "fikspunkt". Når du ændrer billedets størrelse, bliver det øverste venstre hjørne på samme sted på canvasset.

9.7 Rækkefølge af grafikobjekter

Vidste du, at du kan styre grafikobjekternes "rækkefølge"?

Når grafikobjekter overlapper hinanden, er det vigtigt at kunne styre, i hvilken rækkefølge de vises – med andre ord, hvilket objekt der ligger øverst, og hvilket der ligger nederst.

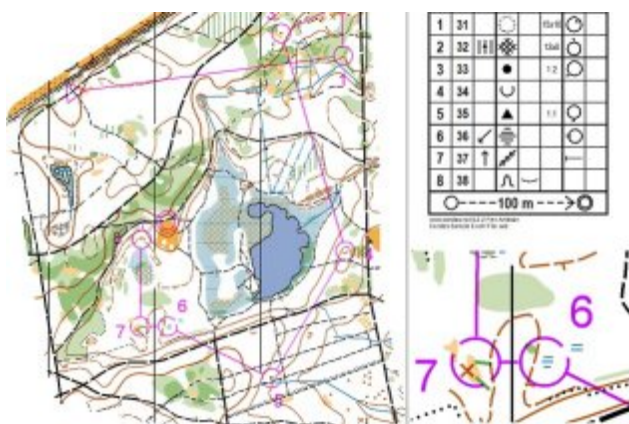
Grafikobjekter (grafik, maskerings-områder, tekster og Condes-logoer) er ordnet i en såkaldt Z-orden. Det betyder, at du kan flytte hvert objekt op eller ned i rækkefølgen. Banelaget (bane, postbeskrivelser og banesymboler) udgør ét lag i Z-ordenen, så du kan placere grafikobjekter både over og under banelaget.

Du ændrer et grafikobjekts placering ved at markere det og bruge menuen Objekter / Grafik-objekter / Placér, eller markere det, højreklikke og bruge menuen Placér. Brug "Flyt op" for at flytte det markerede objekt ét lag op og "Flyt ned" for at flytte det ét lag ned.

Bemærk, at når du flytter et objekt op eller ned, kan flytningen ske i forhold til et objekt, der ikke overlapper, og derfor ikke have nogen synlig effekt. Hvis objektet ligger lige over banelaget og flyttes ned, kommer det under banelaget, og omvendt hvis objektet ligger lige under banelaget og flyttes op.

9.8 Tilføj et forstørret udsnit af et kort

Eksemplet viser et banelayout med et forstørret udsnit af kortet. Det kan bruges, hvis et særligt indviklet område af kortet skal vises i større målestok. Det er et eksempel på brug af grafikobjekter. Samme funktion kan også bruges til at vise et udsnit af et *andet* kort, for eksempel en labyrint som i Labyrinth Orienteering.

Du laver det forstørrede udsnit ved først at oprette et grafikobjekt med værktøjet [Ny grafik](#).

Når du indstiller objektet, vælger du at bruge kortet fra et canvas og – i dette tilfælde – det samme canvas, som du placerer objektet på.

For at vise banen sætter du flueben i "Vis banen på kortet". Hvis banen har kortskifte, kan du også vælge kun at vise en del af banen ved at vælge den pågældende del i rullegardinet.

☒ Use the map from a canvas

Canvas 1 - 1:7.500 / Condes Sample Map.ocd

☒ Show the course on the map

Course part Part 1

Først vises hele kortet. Du skal nu beskære objektet ved at trække i sidehåndtagene, forstørre det beskårne udsnit ved at trække i hjørnehåndtagene og trække objektet til den ønskede placering på canvaset.

9.9 Vis flere dele af banen side om side på samme side

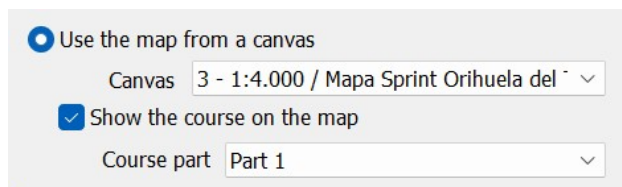
Nogle gange kan der være brug for et kortskifte, for eksempel hvis banepåtrykket ellers ville gøre kortet uoverskueligt. Det kan være ønskeligt at have begge dele af banen på samme side. Det er meget let at indstille i Condes.

Et eksempel er vist til højre. Eksemplet har et kortskifte mellem del 1 og del 2, og begge kort er placeret på samme side i et komplet grafik-layout.

I Condes kan du designe et sådant layout ved at bruge grafikobjekter, der henviser til kortet på et canvas.

Hvert af kortene er lavet som et grafikobjekt. Det første er indstillet således:

The screenshot shows a settings panel with a light gray background. At the top, there is a radio button labeled "Use the map from a canvas" which is selected. Below this, there is a label "Canvas" followed by a dropdown menu showing "3 - 1:4.000 / Mapa Sprint Orihuela del". Underneath, there is a checked checkbox labeled "Show the course on the map". At the bottom, there is a label "Course part" followed by a dropdown menu showing "Part 1".

Og det andet på samme måde ved at vælge "Del 2".

Derefter placeres den (orange) layoutramme om de to objekter, og der tilføjes flere grafikobjekter for at lave et komplet layout af siden.

Billedet nedenfor viser, hvordan hele canvasset ser ud. Kortet er øverst, og det er her, banen lægges. Grafik-layoutet er placeret uden for (under) kortområdet, så grafik-layoutet er faktisk adskilt fra det kort, banen lægges på.

Tak til MUNDOMAP SOLUCIONES GEOMÁTICAS for eksemplet

9.10 Placering af tekster og Condes-logoer

Ud over at tilføje grafik kan du også placere tekster på canvasset.

1. Brug værktøjet Ny tekst på værktøjslinjen Bane-symboler.
2. Klik på kortet, hvor teksten skal placeres
3. [Dialogboksen Tekst](#) vises. Her kan du indtaste teksten og formatere den (skrifttype, justering osv.)

En måde at vise din støtte til Condes på er at placere et Condes-logo på kortet.

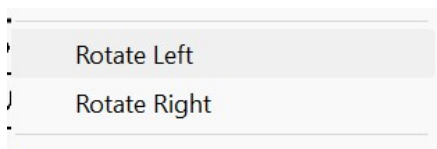
- Brug værktøjet Nyt Condes-logo på værktøjslinjen Special-symboler. På forhånd tak for din støtte til Condes!

Drej tekstobjekter

Tekstobjekter kan drejes, og baggrundsfarven kan indstilles.

Brug højrekliksmenuen til at dreje objektet en ret vinkel

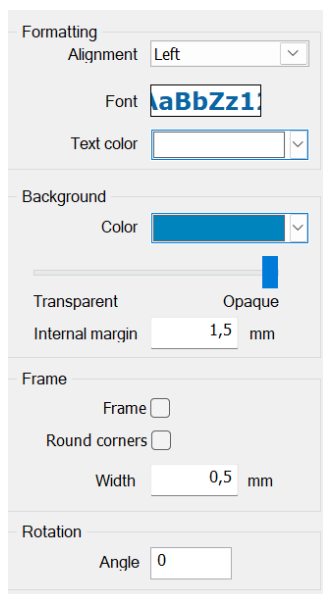

Brug værktøjet Rotér til at dreje objektet en vilkårlig vinkel

Tekstbaggrund

Brug tekstobjektets dialogboks til at indstille tekstfarven og baggrundsfarven.

Baggrunden kan være gennemsigtig. Husk at trække skyderen til "Ugennemsigtig", når du tilføjer en baggrundsfarve.

A dialog box for formatting a text object. It has several sections: "Formatting" with "Alignment" set to "Left" and "Font" set to "aBbZz1"; "Text color" with a color picker; "Background" with a "Color" picker set to blue, a "Transparent" slider, and "Internal margin" set to "1,5 mm"; "Frame" with checkboxes for "Frame" and "Round corners", and "Width" set to "0,5 mm"; and "Rotation" with "Angle" set to "0".

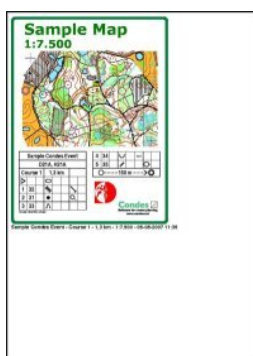
Del X

10 Sådan gør du (udskrivning og eksport) ...

10.1 Sådan udskriver du kort og baner

Condes kan udskrive kort og baner på næsten alle Windows-printere. Du kan udskrive prøvekort til banekontrol, eller du kan udskrive flere kort på det samme ark papir til "masseproduktion" af konkurrencekort.

Udskrivning fra baneeditoren

Du kan udskrive direkte fra [baneeditoren](#) ved blot at klikke på printerikonet på værktøjslinjen. Udskrivning direkte fra baneeditoren er beregnet til prøveudskrifter eller korrektur til banekontrol. Condes sætter dato og klokkeslæt på disse udskrifter, så du kan holde styr på, hvornår udskriften blev lavet.

Du kan vælge mellem at udskrive

- hele kortområdet,
- et område, der er beskåret, så det passer til banen, eller
- det område, du har defineret som layoutramme.

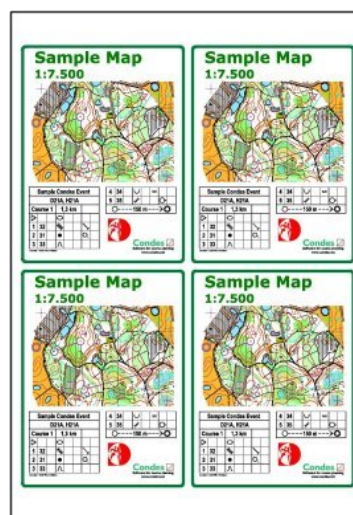
Du kan se udskriften på skærmen, før du udskriver. Brug menuen Filer, og vælg derefter Vis udskrift.

Udskrivning fra menuen Udskriv

Du kan også udskrive fra menuen Udskriv. Udskrivning fra menuen Udskriv giver flere muligheder for layoutet og er beregnet til den endelige udskrivning. Brug menuen Udskriv, og vælg derefter Kort med baner.

- Du kan udskrive ét kort på hver side, eller du kan placere flere kort på samme side for at spare papir.
- Du kan fylde siden med kopier af samme bane, eller du kan udskrive forskellige baner på samme side.
- Du kan placere udskriften i sidens øverste venstre hjørne, eller du kan centrere udskriften på siden.

Mere om mulighederne findes [her](#).

Et par ord om udskriftskvalitet

Du skal være opmærksom på, at udskriftskvaliteten varierer fra printer til printer, og at ikke alle printere kan levere en kvalitet, der er god nok til konkurrencekort. Udskriftskvaliteten måles både på printerens opløsning, dvs. hvor skarpe kanterne på linjerne bliver, og på korrekt farvegengivelse.

Udskriftskvalitet er et emne, der diskuteres meget, og en fuld gennemgang ligger uden for dette hjælpeemne. Der findes meget gode printere, og der findes meget dårlige printere. Det betaler sig at sætte sig lidt ind i emnet, før man bruger en hvilken som helst printer til at udskrive kort. Som tommelfingerregel giver PostScript-printere generelt den mest korrekte farvekvalitet og er lettere at styre.

Ved udskrivning på en PostScript-printer kan Condes gengive kortet med farver i CMYK-farverummet, som er kortets egne farver. Ved udskrivning på enhver anden printer skal Condes omsætte kortets egne farver til RGB-farverummet. Condes gør det som en 1:1-omsætning og ændrer ikke farverne på nogen anden måde. Printerens fortolkning af farverne afviger nogle gange en smule fra kortets egne farver.

10.2 Valg af canvas: Brug print-layouts eller et bestemt canvas

[Dialogboksen Udskriv kort med baner](#) og eksport-dialogboksene ([PDF](#), [EPS](#), [bitmap](#), [OCAD](#), [SVG](#), [GPS](#)) har en canvas-vælger øverst. Den bestemmer, hvilket canvas – eller hvilke canvas-er – kortene udskrives eller eksporteres fra. Der er to muligheder:

Brug print-layouts

Condes udskriver eller eksporterer hver bane efter de [udskriftslayouts](#), der er indstillet for banen i [dialogboksen Bane](#). Banelisten viser hver bane med dens udskriftslayouts. For hvert layout vises, hvilket canvas layoutet udskrives fra, og hvilke klasser der bruger det. Sæt flueben ved de layouts, du vil udskrive eller eksportere.

Hvert udskriftslayout udskrives fra sit eget canvas, i dette canvas' udskriftsmålestok og med dets grafik-layout. Én udskrivning eller eksport kan derfor omfatte:

- baner eller banedelev placeret på forskellige canvas-er (for eksempel tilstødende kortblade);
- den samme bane i forskellige kortmålestokke til forskellige klasser (for eksempel 1:10.000 til H16 og 1:7.500 til H55);
- flere banedelev samlet på samme kort, når et udskriftslayout grupperer dem (for eksempel del 1 og 3 af en bane, der forlader et kort og vender tilbage).

Hver bane har altid mindst ét udskriftslayout. Condes opretter det automatisk og knytter det til det første canvas, banen ligger på, så denne mulighed virker også ved enkle løb. Brug den, når dit løb bruger mere end ét canvas.

Et bestemt canvas

Når du vælger et enkelt canvas, udskriver eller eksporterer Condes de valgte baner fra dette canvas alene, med dets kort, udskriftsmålestok og grafik-layout. Udskriftslayouts ignoreres.

Hvis en bane går over flere canvas-er, medtages kun de dele, der ligger på det valgte canvas. Hver af de øvrige dele skal udskrives eller eksporteres fra sit eget canvas.

Udskriftsmålestok

Udskriftsmålestokken indstilles for hvert canvas i [dialogboksen Kort](#) for det pågældende canvas. Se også [Sådan gør du - målestokke ved udskrivning og eksport](#).

Hvor canvas-vælgeren bruges

- [Dialogboksen Udskriv kort med baner](#)
- [Dialogboksen Eksporter baner som PDF](#)
- [Dialogboksen Eksporter baner som EPS](#)
- [Dialogboksen Eksporter baner som bitmaps](#)
- [Dialogboksen Eksporter baner til OCAD](#)
- [Dialogboksen Eksportér baner som SVG](#)
- [Dialogboksen Eksporter baner til GPS](#)

10.3 Sådan gør du - målestokke ved udskrivning og eksport

I vinduet "Udskriv kort med baner" er der en indstilling for udskriftsmålestok.

I vinduerne "Eksportér til PDF", "Eksportér til EPS" og "Eksportér til SVG" er der en indstilling for eksport-målestok.

I vinduet "Eksportér til OCAD" er der indstillinger for både udskriftsmålestok og eksport-målestok

Nogle overvejelser om disse indstillinger

Eksport-målestokken bestemmer eksportens "absolutte" koordinater. Hvis eksporten skal passe på et kort i målestok 1:10.000, skal eksport-målestokken altså være 1:10.000.

Udskriftsmålestokken i dialogboksen OCAD-eksport bruges, når du eksporterer i f.eks. 1:15.000 for at importere i OCAD på en digital kortfil i 1:15.000, men planlægger at udskrive kortet i en anden målestok, f.eks. 1:10.000.

At sætte eksport-målestokken i dialogboksen EPS-eksport anderledes end canvassets udskriftsmålestok bruges mest, når kortet er en bitmapfil, f.eks. tegnet i Adobe Illustrator. I så fald eksporteres banerne i den målestok, den oprindelige kortfil har, så de passer på kortet, når de importeres i Adobe Illustrator. For at få symbolerne i den rigtige størrelse ved udskrivning fra Illustrator skalerer "eksport-udskrifts-målestokken" symbolerne, så de får de rigtige dimensioner, når Illustrator omskalerer symbolerne ved udskrivning.

Når baner eksporteret som EPS går til et trykkeri for at blive trykt på eksisterende kort, skal både eksport-målestokken og udskriftsmålestokken sættes til det trykte korts målestok. Hvis kortet i Condes er 1:15.000, men banerne skal trykkes på et kort i 1:10.000, skal både udskriftsmålestok og eksport-målestok altså være 1:10.000, når kortet er 1:10.000.

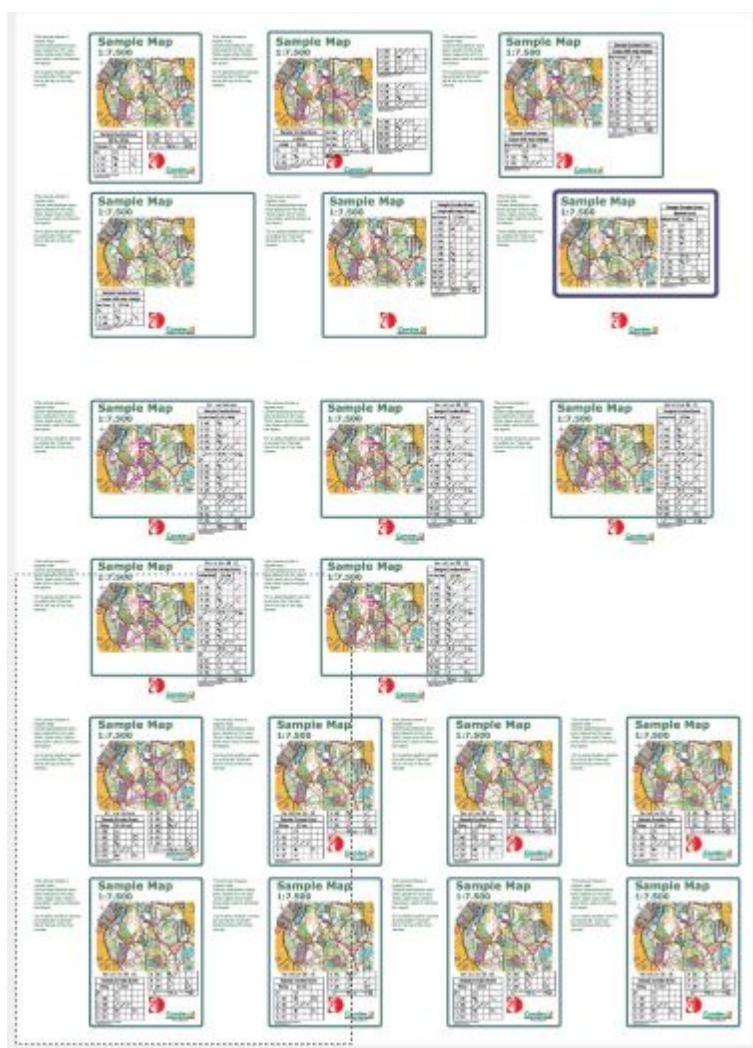
Område, der skal medtages – afhænger af arbejdsgangen. Når du bruger indstillingen "Hele canvas-området", passer størrelsen af den eksporterede fil (EPS og PDF) præcis til størrelsen af OCAD-kortets EPS-eksport, så både Condes' EPS eller PDF (med banen) og OCAD's EPS (med kortet) har de samme dimensioner. Det gør det lettere for trykkeriet at få de to billeder til at passe sammen. Hvis canvas-området er større end kortområdet, får du en advarsel ved eksport og kan vælge at begrænse eksporten til kortets størrelse.

De to andre indstillinger for området gør præcis, hvad de siger, men med dem skal trykkeriet sørge for, at banen placeres rigtigt på kortet. Brug generelt pasmærker for at sikre, at de to billeder passer sammen.

Sideopsætning – hvis du sætter den til "Tilpas siden til banens størrelse", betyder det, at EPS- eller PDF-filens dimensioner svarer til det område, der skal medtages, og du får én bane pr. fil. Hvis du vælger et fast sideformat, får du samme virkning, som når du udskriver på en printer – billedet passer måske ikke på siden, hvis siden er mindre end området, eller der kan være plads til mere end én bane på siden, hvis siden er større end området.

Sideopsætningen kan bruges, når du laver et layout i f.eks. A0 med mange baner på samme ark. Condes placerer så mange baner, som der er plads til på siden. Husk, at Condes også kan eksportere kortet til den samme EPS-fil (så du undgår besværet med at få en EPS-fil fra Condes til at passe med en EPS-fil fra OCAD).

Her er et eksempel på en eksport til papirformat A0 med mange forskellige baner:

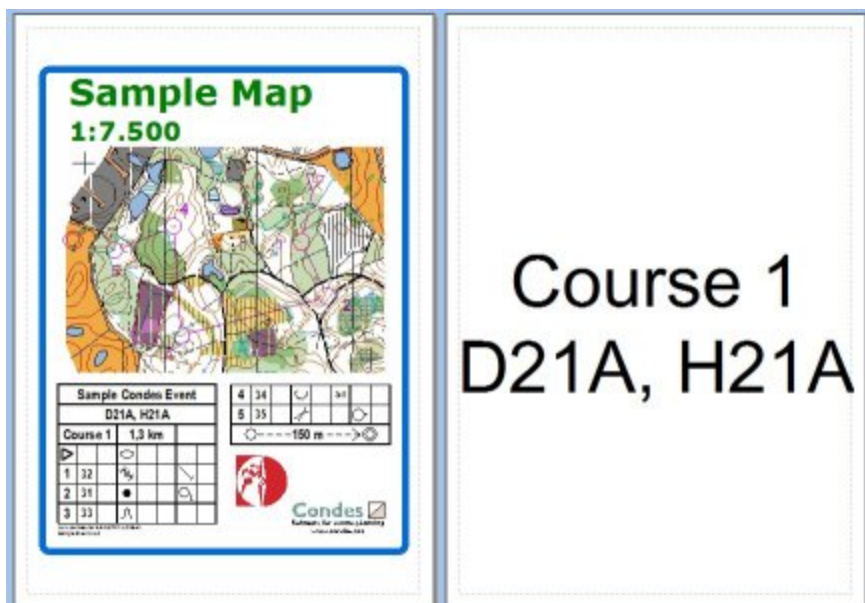

10.4 Sådan udskriver du banenavn eller stafetholdnummer på bagsiden af kortet

Condes kan udskrive banens navn på bagsiden af kortet.

I vinduet Udskriv / Kort med baner er der et afkrydsningsfelt, der bestemmer, om der indsættes en side med banens navn i udskriften efter hvert kort.

På samme måde kan Condes indsætte en side med banens navn efter hvert kort, når du eksporterer kort og baner til en PDF-fil.

Det virker naturligvis kun, hvis din printer har en duplexenhed, der kan udskrive dobbeltsidet. Funktionen udskriver også stafetkort med stafetholdets nummer og holdets tur på bagsiden af kortet

Du kan finjustere udskriften, for eksempel skriftstørrelsen, placeringen på siden og hvilke elementer der skal udskrives, via menuen Bane-redigering / Tekst på bagsiden af kortet ...

Del XI

11 Sådan gør du (diverse) ...

11.1 Sådan placerer du baner eksporteret til OCAD korrekt

Når du eksporterer en banefil fra Condes og importerer den i OCAD, spørger OCAD først, om du vil "Placere med musen" eller "Placere med forskydning".

Hvis du vælger "Placere med musen", lader OCAD dig trække banen med musen, til den passer rigtigt oven på kortet. Det kan være besværligt og ikke særlig præcist, især hvis du har mange baner, der skal importeres.

Hvis du vælger "Placere med forskydning", lader OCAD dig indtaste en vandret og en lodret forskydning i millimeter. Banen forskydes så fra sin oprindelige placering med den afstand, du indtaster.

Begge muligheder kan være besværlige, hvis du skulle gøre det igen og igen for hver bane...

Et bedre alternativ er, at banen allerede har de rigtige koordinater, når du eksporterer den fra Condes, så du kan vælge "Placere med forskydning" i OCAD – lade forskydningerne være 0 – og banen alligevel placeres det rigtige sted.

Hvis du bruger en OCAD-kortfil, bruger Condes og OCAD de samme koordinater, så denne løsning er ligetil, og du behøver ikke at gøre noget.

Hvis du bruger en bitmapfil eller har flyttet OCAD-kortet, er det stadig muligt ved hjælp af koordinat-omsætning, så læs videre...

Omsætningen sker ved hjælp af et fælles pasmærke:

- 1 Mens du arbejder i Condes med den færdige bane, vælger du et referencepunkt på kortet nær kortets øverste venstre hjørne, helst ved et eksisterende pasmærke på OCAD-kortet.
- 2 [Opret et pasmærke](#) i Condes ved dette referencepunkt.
- 3 Aflæs referencepunktets koordinater i OCAD (brug musen, og aflæs koordinaterne i statuslinjen).
- 4 Brug menuen Eksportér i Condes, og vælg derefter Eksporter baner til OCAD
- 5 Klik på knappen "Koordinat-omsætning ...".
- 6 Vælg muligheden "Omsæt" i dialogboksen Koordinat-omsætning, og indtast koordinaterne fra punkt 3; klik derefter på OK

Condes gemmer koordinaterne sammen med banerne og husker dem også, næste gang du åbner løbsfilen.

Bemærk, at Condes gemmer et separat sæt omsætningskoordinater for hver kortfil, så hvis du bruger forskellige canvas'er og forskellige kortfiler, skal du sørge for at indtaste omsætningskoordinaterne for hvert canvas.

11.2 Sådan overfører du data til et løbsadministrationsprogram

Du kan overføre data i en fil til et løbsadministrationsprogram. Filen indeholder oplysninger om hver bane: banens navn, længde, antal poster, postkoderne og hvilke klasser der løber banen.

Condes understøtter to eksportformater:

1. XML-format, der følger IOF's standardgrænseflader til dataudveksling. Du kan finde flere oplysninger på IOF's hjemmeside <https://www.orienteering.sport> (følg menustrukturen til IOF / IT Commission / Standard Interfaces)
2. OCAD CSV-format.

Vælg menuen **Eksportér / Eksporter løbsdata...** for at eksportere løbsdata

Hvis du vil importere banedata den anden vej, fra en IOF XML-fil til Condes, se [Sådan importerer du banedata fra IOF XML](#).

11.3 Sådan importerer du banedata fra IOF XML

Du kan importere poster, baner og klasser fra en XML-fil i formatet IOF XML version 3.0. Formatet er specificeret i IOF Interface Standards-projektet, og de fleste løbsadministrations- og banelægningsprogrammer kan eksportere det. Du kan finde flere oplysninger på IOF's hjemmeside <https://www.orienteering.sport> under menuen IOF / IT Commission / Interface Standards project.

Sådan starter du importen

Du kan starte en import på to måder:

- vælg menuen **Filer / Importér banedata / Fra IOF XML v3...**
- brug knappen "Importér fra en fil" i værktøjslinjen i et af regnearkene med poster, baner eller klasser. Knappen accepterer både Condes-løbsfiler (.wcd) og IOF XML-filer.

En "Åbn fil"-dialogboks vises. Vælg XML-filen, og klik på "Åbn". Hvis Condes kan læse filen, åbnes [dialogboksen Kopier/importér objekter](#). Den viser indholdet af XML-filen til venstre og dit aktuelle løb til højre. Her vælger du, hvilke poster, baner og klasser der skal kopieres til dit løb.

Understøttede filtyper

Condes kan importere fra to slags IOF XML v3-filer:

1. **CourseData**-filer: et komplet sæt banedata, som det eksporteres fra banelægningsprogrammer som OCAD, Purple Pen eller Condes. Condes læser:
 - Poster: postkoden, posttypen og postens placering. Placeringen kan være en placering på kortet, en geografisk position (bredde-/længdegrad) eller begge dele.
 - Baner: navn, CourseFamily, længde, stigning og postrækkefølge. Den første post på en bane behandles som start og den sidste som mål. Importerede baner får samme sportsgren som det aktuelle løb.
 - Klasser: tildelingen af klasser til baner (ClassCourseAssignment), som knytter hver klasse til en bane eller CourseFamily.

Hvis filen indeholder mere end ét løb, importerer Condes kun det første.

2. **ClassList**-filer: en liste over klasser, typisk eksporteret fra et løbsadministrationssystem. Condes importerer kun klassenavnene (det korte navn, hvis der er et, ellers det fulde navn). Klasserne tildeles ikke nogen baner, så det skal du gøre i Condes bagefter.

Med denne kommando kan Condes ikke importere fra andre IOF XML-filtyper, f.eks. EntryList, StartList eller ResultList. Hvis filen ikke er en gyldig XML-fil, viser Condes en fejlmeddelelse. Hvis den er gyldig XML, men ikke en af de understøttede typer, meddeler Condes, at filen ikke kunne importeres.

Stafethold

En CourseData-fil kan også indeholde tildelinger af stafethold (TeamCourseAssignment). Importen af banedata ignorerer dem. Vælg menuen Stafet / Importér stafet-hold... for at importere stafethold. Se mere under [Dialogboksen Importér stafethold](#).

Postkoder

Condes understøtter postkoder på op til 3 tegn. Hvis filen indeholder længere postkoder (det kan f.eks. ske med filer fra OCAD), giver Condes automatisk disse poster nye koder. Baner, der bruger posterne, opdateres tilsvarende.

Posternes placering

Hvis XML-filen angiver geografiske positioner (bredde-/længdegrad) for posterne, bruger Condes dem til at placere posterne på hvert georefereret kort i dit løb. På kort, der ikke er georefererede, bruger Condes kortpositionerne fra filen.

Faldgrube

Hvis der allerede findes en post, bane eller klasse med samme kode eller navn i dit løb, spørger Condes, om den skal overskrives.

11.4 Sådan tilføjer du nye postbeskrivelsessymboler eller ændrer eksisterende

Du kan tilføje nye symboler til Condes' symbol-palette. Når Condes er aktiv, men ingen løbsfil er åben, er menuen Symboler tilgængelig i hovedmenuen. Menuen har tre underpunkter: Nyt symbol, Åbn symbol og Slet symbol. Med disse menupunkter kan du bearbejde symbolerne.

Nye symboler kan designes i et tegneprogram og importeres i Condes via en fil i Windows Metafile-format (.WMF/.EMF) eller via Klippebordet.

BEMÆRK: Før du kan ændre eller tilføje symboler, skal du lave en kopi af standardsymbolerne. Du kan lave en kopi i en fil og indstille Condes til at bruge din kopi af symbolerne. Der er et menupunkt i menuen Symboler, der gør det. Der er også et menupunkt, der får dig tilbage til at bruge standardsymbolerne.

ADVARSEL: Ændringer i symboldatabasen kan have uønskede virkninger. Ændr ikke symboldatabasen, medmindre du er helt sikker på, at det er det, du vil.

Del XII

12 Kommandoer

12.1 Menuen Filer

Menuen Filer har følgende kommandoer:

Ny løbsfil...	Opretter en ny løbsfil.
Åbn løbsfil...	Åbner en eksisterende løbsfil.
Luk løbsfil	Lukker en åben løbsfil.
Gem løbsfil	Gemmer en åben løbsfil under samme filnavn.
Gem som...	Gemmer en åben løbsfil under et angivet filnavn.
Indstillinger for dette løb...	Åbner en dialogboks , hvor du kan redigere de indstillinger, der gælder for dette løb, f.eks. løbets navn.
Importér banedata	
Fra en Condes-løbsfil ...	Åbner en anden Condes-løbsfil og lader dig vælge, hvilke poster, baner og/eller klasser der skal importeres fra den.
Fra IOF XML v3 ...	Åbner en IOF XML-banedatafil og lader dig vælge, hvilke poster, baner og/eller klasser der skal importeres fra den. Se Sådan importerer du banedata fra IOF XML .
Importér OCAD-banelægningsfil ...	Importerer en OCAD-banelægningsfil og opretter en ny Condes-løbsfil til de importerede baner.
Udskriv	Udskriver den aktive visning.
Vis udskrift	Viser den aktive visning på skærmen, som den vil se ud udskrevet
Indstil printer	Vælger en printer og printerforbindelse

Send til postmodtager som vedhæftet	Klargør en e-mail i dit e-mailprogram og vedhæfter den aktuelle løbsfil og kortfil(er). Brug dit e-mailprogram til at sende e-mailen
Standard-indstillinger for denne PC...	Åbner en dialogboks , hvor du kan indstille de Condes-indstillinger, der bruges på denne PC – f.eks. menusproget
Afslut	Afslutter Condes

12.2 Menuen Rediger

Menuen Rediger har følgende kommandoer:

Fortryd	Fortryder den ændring, du lige har lavet.
Annullér fortryd	Gentager den ændring, du lige har fortrudt.
Klip	Fjerner de markerede data fra løbet og lægger dem i udklipsholderen.
Kopiér	Kopierer de markerede data fra løbet til udklipsholderen.
Sæt ind	Sætter data fra udklipsholderen ind i løbet.
Slet	Sletter de markerede data

12.3 Menuen Vis

Menuen Vis har følgende kommandoer:

Værktøjslinjer	Viser eller skjuler forskellige værktøjslinjer. Du vil sandsynligvis ikke skjule nogen værktøjslinjer.
Program-udseende	Ændrer udseendet i Condes, baggrundsfarver i menuer og dialogbokse osv.
Alle symboler ...	Åbner et vindue, der viser alle de symboler, der findes i programmet

Zoom ind	Denne funktion zoomer ind på kortet i baneeditoren.
Zoom ud	Denne funktion zoomer ud fra kortet i baneeditoren.
Zoom til banen	Denne funktion zoomer, så banen passer i vinduet.
Zoom til layoutrammen	Denne funktion zoomer, så layoutrammen passer i vinduet
Dæmp kort	<p>Skifter mellem kortets dæmpningsniveauer. Kortet kan dæmpes i baneeditoren, så banepåtrykket træder tydeligere frem. Der er 3 dæmpningsniveauer; det laveste niveau skjuler kortet helt.</p> <p>Det dæmper ikke det udskrevne kort</p>
Vis alle poster (dæmpet)	Brug denne menu til at vise/skjule alle postcirkler, når du redigerer en bane. Når funktionen er slået til, vises alle postcirkler dæmpet sammen med den aktive bane.
Brug optimeret skærmopdatering	<p>Når dette menupunkt er markeret, optimerer Condes håndteringen af skærmopdatering, når kortet rulles.</p> <p>Det bruger en del intern hukommelse og fungerer måske ikke godt på ældre PC'er med lidt hukommelse.</p>
Gentegn	Denne funktion gentegner baneeditorens vindue.

12.4 Menuen Symboler

Menuen Symboler har følgende kommandoer:

Brug Condes standard-symbol-fil	Brug denne menu til at bestemme, om Condes skal bruge den standard-symbolfil, der følger med, når du installerer Condes, eller en symbolfil, der indeholder dine egne ændringer af symbolerne
/	
Brug min egen symbol-fil	
Nyt Symbol	Opretter et nyt symbol

Åbn Symbol Åbner et eksisterende symbol til redigering

Slet Symbol Sletter et eksisterende symbol

Bemærk: Symbolerne kan kun ændres, hvis du først har indstillet Condes til at "bruge min egen symbolfil" på [siden Symboler](#).

12.5 Menuen Poster

Menuen Poster har følgende kommandoer:

Rediger post... Åbner [dialogboksen Post](#) hvor du kan redigere egenskaberne for den valgte post

Ny Opretter en ny post

Slet Sletter den valgte post

Slet alle ikke-brugte poster Sletter alle poster, der ikke bruges på nogen bane

Postcirkel... Åbner et vindue, hvor du kan finjustere postcirklen og postens placering

Valgfri rækkefølge Markerer den fremhævede post som en post i valgfri rækkefølge.

Kortskifte Kortskifte: Angiver et kortskifte ved den fremhævede post på den aktuelle bane

Kortskifte (vis i postbeskrivelse): Som Kortskifte, men med en afmærket rute på 0 m til et startpunkt vist i postbeskrivelsen.

Kortvend: Angiver et kortskifte med kortvend på den aktuelle bane

Påtryk samme nummer-placering på alle baner Overfører nummerets placering i forhold til postcirklen for den valgte post til alle forekomster af posten på alle baner.

Gendan standard nummer-placering	Sætter nummerets placering i forhold til postcirklen for den valgte post tilbage til standardplaceringen
Markeringsstatus	<p>Sæt flueben for at angive "Manillamærke", "Skærm" og "Indsamlet" for den valgte post.</p> <p>Du kan tilføje flere markeringer og ændre deres navne, hvis du redigerer posten og åbner fanen Tekster, Pointløb og Status</p>
Post-notater...	Åbner et vindue med banelæggerens notater om den valgte post
Om-nummerér poster...	Åbner et vindue, hvor du kan om-nummerere postkoderne for alle poster.
Åbn post-regneark...	Åbner et vindue i regneark -format med en liste over alle poster med postbeskrivelse, type, koordinater, klippemønster og forventet antal deltagere
Post/bane-oversigt...	Åbner et vindue med en oversigt over sammenhængen mellem poster og baner

12.6 Menuen Baner

Menuen Baner har følgende kommandoer:

Rediger bane...	Åbner dialogboksen Bane hvor du kan redigere egenskaberne for den valgte bane
Ny	Opretter en ny bane
Omdøb	Giver den aktuelle bane et nyt navn.
Slet	Sletter den aktuelle bane.
Tilføj/fjern bane på dette canvas...	Åbner et vindue, hvor du angiver, om den aktuelle bane bruges på dette canvas eller ej
Bane-notater...	Åbner et vindue med banelæggerens notater om den aktuelle bane

Vis kontrolkort	Åbner et vindue med en visning af mønster-kontrolkortet for den aktuelle bane.
Kontrolkort-layout	Åbner et vindue, hvor du kan indstille kontrolkortets layout
Vis postbeskrivelse	Åbner et vindue med en visning af postbeskrivelsen for den aktive bane eller klasse.
Åbn bane-regneark...	Åbner et vindue i regneark -format med en liste over alle baner med postkoder, længde og forventet antal deltagere

12.7 Menuen Delstræk

Menuen Delstræk har følgende kommandoer, som kun er tilgængelige, når der er valgt et delstræk i baneeditoren:

Rediger delstræk...	Åbner dialogboksen Delstræk hvor du kan redigere egenskaberne for det valgte delstræk
Samme som de andre baner	Markér dette punkt for at gøre delstrækket fælles for alle baner. Alle baner bruger samme form af delstrækket som denne bane.
Specifik for denne bane	Markér dette punkt for at gøre delstrækket specifikt for denne bane. Delstrækkets form deles IKKE med andre baner.
Stigning...	Åbner dialogboksen Stigning for delstræk hvor du kan angive stigningen på dette delstræk
Åbn stignings-regneark...	Åbner et vindue i regneark -format med en liste over alle definerede delstræk (par af postkoder) og deres stigning.

12.8 Menuen Klasser

Menuen Klasser har følgende kommandoer:

Ny	Opretter en ny klasse
Slet	Sletter den valgte klasse
Klasse-regneark	Åbner et vindue i regneark -format, hvor du kan redigere klassernes data

12.9 Menuen Stafet

Menuen Stafet har følgende kommandoer:

Bane-kombinationer ...	Åbner et vindue med en liste over stafettens bane-kombinationer
Hold-kombinationer ...	Åbner et vindue med en liste over stafettens hold-kombinationer
Åbn Hold-tildelinger...	Åbner et regnearklignende vindue for stafethold , der viser stafethold og tildelingen af bane-kombinationer til holdmedlemmer
Vis Brystnummer og Navn	Når vinduet for stafethold er åbent, slår dette menupunkt kolonnerne med holdmedlemmernes brystnummer og navn til/fra
Nyt hold ...	Åbner dialogboksen Nyt stafethold for at oprette et nyt hold
Slet Hold ...	Sletter det aktuelt valgte stafethold
Tildel bane-variationer	Tildeler bane-kombinationer til holdmedlemmerne på det aktuelt valgte hold
Importér stafet-hold ...	Åbner dialogboksen Importér stafethold for at importere stafethold fra en XML-fil
Eksportér stafet-hold ...	Åbner dialogboksen Eksportér stafethold for at eksportere stafethold til en XML-fil

12.10 Menuen Canvas

Menuen Canvas har følgende kommandoer til indstillinger for det canvas, der vises:

Indstillingerne gælder kun det canvas, der vises.

Kort...	Bruges til at indstille baggrundskortet på det canvas, der vises. Åbner dialogboksen Kort . Bruges også til at indstille udskriftsmålestokken for det aktuelle canvas
Poster...	Bruges til at indstille, hvordan posterne opfører sig på det canvas, der vises. Åbner dialogboksen Poster .
Banepåtryks-symboler og -dimensioner...	Bruges til at vælge, hvilken IOF-standard der bruges til banepåtryks-symbolerne, og til at indstille dimensionerne for det aktive canvas. Åbner dialogboksen Banepåtryks-symboler .
Tilføj/fjern baner på dette canvas...	Åbner dialogboksen Aktive baner for canvas , hvor du kan tilføje og/eller fjerne baner på dette canvas
Fjern den aktuelle bane fra dette canvas	Fjerner den valgte bane fra det aktuelle canvas
Flyt kortet...	Bruges til at flytte baggrundskortet i forhold til posterne, for eksempel hvis kortet af en eller anden grund ikke længere passer med posterne
Stræk/krymp poster til ændret kortmålestok...	Bruges, hvis du har skiftet kortfilen ud med en i en anden målestok og skal skalere posternes placering, så de passer til det nye kort
Maskér kort...	Opretter en maske, der dækker hele kortet. Det kan bruges til at beskære kortet eller til kun at vise små dele af kortet. Se mere under Maskering af kortet
Vis/skjul kort-farvelag...	Åbner dialogboksen Kort-farvelag , hvor du kan vælge, om nogle af kortets farvelag skal skjules
Vis/skjul kort-signaturer...	Åbner dialogboksen Kort-signaturer , hvor du kan vælge, om nogle af kortets signaturer skal skjules

12.11 Menuen Bane-redigering

Menuen Bane-redigering har følgende kommandoer:

Nummerformater for banepåtryk ...	Bruges til at indstille nummerformaterne for banepåtrykket. Indstillingerne gælder det canvas, der vises.
Tekst på bagsiden af kortet ...	Bruges til at indstille den tekst, der skal udskrives på bagsiden af kortet. Indstillingerne gælder ALLE canvas-er.
Fastlås postplaceringer	Når menupunktet er markeret, er postplaceringerne "låst", så du ikke ved et uheld kan flytte poster ved at trække i dem.
Målebånd	Åbner værktøjet Målebånd
Åbn Google Streetview ...	Åbner en webbrowser med Google Streetview ved markørens position. Træk musen i den retning, du vil se i Streetview\nGoogle Streetview
Vis indløbsretninger	Viser indløbs- og udløbsretningerne for alle poster. Indløbende delstræk vises med RØDT , og udløbende delstræk med BLÅT .
Fremhæv indløbsretninger > 120 grader	Fremhæver – med RØDT – alle poster, hvor banerne kommer ind fra retninger, der spænder over mere end 120 grader.
Fremhæv tætplacerede poster	Fremhæver – med RØDT – alle poster, der ligger tæt på en anden post.
Fremhæv ikke-anvendte poster	Fremhæver – med RØDT – alle poster, der ikke bruges på nogen bane.

12.12 Menuen Layoutramme

Menuen Layoutramme har følgende kommandoer:

Vis/Skjul rammen	Brug denne menu til at vise/skjule rektanglet "Layoutramme" i baneeditoren. Layoutrammen definerer et rektangel, der angiver, hvilken del af canvasset der skal udskrives.
------------------	--

Layoutrammen kan som standard indstilles individuelt for hver bane, men du kan indstille den, så alle baner deler den samme layoutramme.

Rediger layoutrammen Brug denne menu til at indstille layoutrammen, tykkelse og farve.

...

Tilpas størrelsen til banen Tilpas layoutrammen til banens størrelse

Tilpas størrelsen til kortet Tilpas layoutrammen til kortets størrelse

Tilpas til standard-printerens sidestørrelse Tilpas layoutrammen til standard-printerens sidestørrelse

Tilpas til sidestørrelse Tilpas layoutrammen til en indstillet sidestørrelse

...

Lås position Markér dette punkt for at låse layoutrammen, så den ikke ved et uheld kan flyttes med musen.

Lås størrelsen Markér dette punkt for at låse layoutrammen, så dens størrelse ikke ved et uheld kan ændres med musen.

12.13 Menuen Objekter

Menuen Objekter har følgende værktøjer, som også findes på værktøjslinjerne:

Bane-objekter

Post Brug dette værktøj til at oprette nye postpunkter (cirkler)

Start Brug dette værktøj til at oprette nye startpunkter (trekanter)

Mål Brug dette værktøj til at oprette nye målpunkter (dobbeltcirkler)

Afslutning på Afmærket Rute	Brug dette værktøj til at oprette nye punkter for slut på afmærket rute (vises i baneeditoren som en lille blå trekant, men er ikke synlige på kortet)
Postbeskrivelse	Brug dette værktøj til at oprette en ny postbeskrivelse på kortet
Forbudt område	Brug dette værktøj til at oprette et nyt forbudt område på kortet
Passage Forbudt linje	Brug dette værktøj til at oprette en ny passage forbudt-linje på kortet.
Væskepost	Brug dette værktøj til at oprette et nyt væskepostsymbol på kortet
Pasmærke	Brug dette værktøj til at oprette et nyt pasmærke på kortet
Gennemgang	Brug dette værktøj til at oprette en ny gennemgang på kortet
Gennemgangsområde	Brug dette værktøj til at oprette et nyt gennemgangsområde på kortet
Førstehjælp	Brug dette værktøj til at oprette et nyt førstehjælps symbol på kortet
Forbudt Rute	Brug dette værktøj til at oprette et nyt symbol for forbudt rute på kortet
MTBO Ensrettet Rute	Brug dette værktøj til at oprette et nyt symbol for MTBO ensrettet rute på kortet
MTBO Forhindring	Brug dette værktøj til at oprette et nyt symbol for MTBO forhindring på kortet
MTBO Forbudt at passere	Brug dette værktøj til at oprette et nyt symbol for MTBO forbudt at passere på kortet

MTBO Forbudt Rute	Brug dette værktøj til at oprette et nyt symbol for MTBO forbudt rute på kortet
-------------------	---

MTBO Farligt afsnit	Brug dette værktøj til at oprette et nyt symbol for MTBO farligt afsnit på kortet
---------------------	---

Grafik-objekter

Condes Tekst	Brug dette værktøj til at oprette et nyt tekst objekt på kortet
--------------	---

Linje	Brug dette værktøj til at oprette et nyt linje objekt på kortet
-------	---

Maskerings-område	Brug dette værktøj til at oprette et nyt maskerings-område på kortet
-------------------	--

Grafik	Brug dette værktøj til at oprette et nyt grafikobjekt på kortet
--------	---

Condes-logo	Brug dette værktøj til at oprette et nyt Condes-logo på kortet
-------------	--

12.14 Menuen Udskriv

Menuen Udskriv har følgende kommandoer:

Kort med baner ...	Brug denne menu til at udskrive kort med baner på en printer
--------------------	--

Banepåtryk	Brug denne menu til at trykke baner på eksisterende kort
------------	--

Løse postbeskrivelser ...	Brug denne menu til at udskrive løse postbeskrivelser
---------------------------	---

Mønster-kontrolkort ...	Brug denne menu til at udskrive mønster-kontrolkort.
-------------------------	--

12.15 Menuen Eksportér

Menuen Eksportér har følgende kommandoer:

Eksportér banedata (IOF XML) ...	Eksporterer banedata til en fil, som kan læses af et løbsadministrationsprogram
Eksportér kort og baner som PDF ...	Åbner dialogboksen Eksporter baner som PDF , hvor du kan eksportere kort, banepåtryk og postbeskrivelser til en PDF-fil
Eksportér kort og baner som EPS...	Åbner dialogboksen Eksporter baner som EPS , hvor du kan eksportere kort, banepåtryk og postbeskrivelser til EPS-filer.
Eksportér kort og baner som bitmap-filer...	Åbner dialogboksen Eksporter baner som bitmaps , hvor du kan eksportere kort, banepåtryk og postbeskrivelser som bitmap-filer.
Eksporter baner til OCAD ...	Åbner dialogboksen Eksporter baner til OCAD , hvor du kan eksportere banepåtryk og postbeskrivelser som OCAD-filer
Eksportér baner som SVG ...	Åbner dialogboksen Eksportér baner som SVG , hvor du kan eksportere banepåtryk og postbeskrivelser som SVG-filer
Eksporter baner til GPS ...	Åbner dialogboksen Eksporter baner til GPS , hvor du kan eksportere kort og baner i KMZ- og GPX-format til brug i GPS-programmer. Brug f.eks. denne menu til eksport til O-Track
Overfør kort og baner til Livelox ...	Åbner dialogboksen Overfør kort og baner til Livelox , hvor du kan overføre kort og baner direkte til Livelox

12.16 Menuen Hjælp

Menuen Hjælp har følgende kommandoer, der giver dig hjælp til dette program:

Emner i Hjælp	Viser onlinehjælpen.
---------------	----------------------

Indtast licens-kode ...	Åbner en formular, hvor du kan indtaste din licenskode og udføre online-aktivering for at få adgang til programmets fulde funktionalitet
Aktivér licens ...	Udfører online-aktivering af en allerede indtastet licenskode
Fjern licensen ...	Deaktiverer licensen online og frigiver den til brug på en ny computer. Deaktiveringen sker efter en karenstid
Køb licens ...	Åbner en browser på bestillingsformularen på Condes' hjemmeside
Søg efter software-opdatering ...	Søger online efter opdateringer til Condes-programmet.
Åbn Condes's hjemmeside	Åbner en browser på Condes' hjemmeside.
Nyheder fra condes.net ...	Åbner et vindue med de seneste nyheder fra Condes' hjemmeside
Om Condes ...	Viser versionsnummeret for dette CONDES-program og kontaktoplysninger til Finn Arildsen Software.

12.17 Standard-værktøjslinje

Værktøjslinjen vises øverst i programvinduet under menulinjen. Den giver hurtig adgang med musen til mange af Condes' værktøjer.

Du skjuler eller viser værktøjslinjen ved at vælge Værktøjslinjer i menuen Vis.

Klik For at

Oprette et nyt løb

Åbne et eksisterende løb. Condes viser dialogboksen Åbn, hvor du kan finde og åbne den ønskede fil

Gemme det aktive dokument under dets nuværende navn. Hvis dokumentet ikke har et navn, viser Condes dialogboksen Gem som

Fjerne de markerede data fra dokumentet og lægge dem i udklipsholderen

- Kopiere det markerede til udklipsholderen
- Indsætte indholdet af udklipsholderen ved indsætningspunktet
- Fortryde den seneste handling
- Gentage den senest fortrudte handling
- Oprette en ny post
- Oprette en ny bane
- Oprette en ny klasse
- Vise postbeskrivelsen for den aktive bane
- Vise kontrolkortet for den aktive bane
- Låse/låse op for posternes placering. Når knappen er trykket ned, er posternes placering "låst", og den kan ikke ændres ved at trække i cirklerne med musen.
- Slå layoutrammen for banen (eller for "alle poster") til/fra.
- Slå visningen af alle postcirkler (dæmpet) til/fra, når der vises en bane
- "Dæmpe" baggrundskortet, så banen ses bedre.
- Zoome ind på banen
- Zoome ud fra banen
- Zoome, så banen passer i vinduet
- Zoome, så layoutrammen passer i vinduet
- Udskrive den aktive visning
- Vise dialogboksen "Om CONDES"

12.18 Baneeditorens værktøjslinje

Værktøjslinjen vises øverst i programvinduet under menulinjen. Den giver hurtig adgang med musen til mange af Condes' værktøjer.

Du skjuler eller viser værktøjslinjen ved at vælge Værktøjslinjer i menuen Vis.

Klik For at

Vælge baneobjekt. Slår baneredigeringstilstand til i baneeditoren.

Vælge grafikobjekt. Slår grafiktilstand til i baneeditoren.

Vælge vejvalgslinje. Slår vejvalgstilstand til i baneeditoren.

Indsætte en post i et delstræk. Slår tilstanden "Indsæt post" til

Tilføje punkt. Indsætter knæpunkter

Fjerne punkt. Fjerner knæpunkter

Tilføje udskæring. Indsætter udskæringspunkter.

Tænde/slukke segment. Slår et segment af linjen til/fra

Klippe streg. Klipper et segment ud af linjen

Rotere det valgte objekt

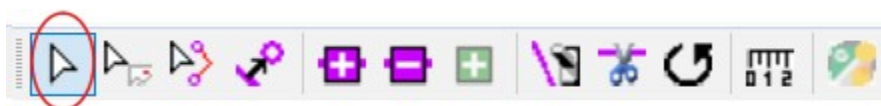

Målebånd. Bruges til at måle en afstand

Google Streetview

12.18.1 Vælg baneobjekt

Du bruger dette værktøj til at vælge baneredigeringstilstand i baneeditoren.

[Baneeditoren](#) har tre tilstande: baneredigeringstilstand, grafiktilstand og vejvalgstilstand.

Når du har valgt baneredigeringstilstand, kan du bearbejde poster, delstræk, væskeposter, forbudte områder og andre symboler i banepåtrykket.

Sådan redigerer du et objekts egenskaber (for eksempel en posts postbeskrivelse eller et delstræks afmærkningstype):

- 1 dobbeltklik på objektet for at åbne den dialogboks, hvor du kan redigere egenskaberne.

Sådan flytter du en post eller et andet banesymbol:

- 1 klik på objektet for at markere det.
- 2 klik og hold venstre museknap nede inde i postens cirkel. Træk derefter cirklen til den nye placering.

Sådan flytter du en posts nummer:

- 1 klik først på postcirklen for at markere den.
- 2 klik derefter og hold venstre museknap nede over nummeret, og træk det til den nye placering.

12.18.2 Vælg grafikobjekt

Du bruger dette værktøj til at vælge grafiktilstand i baneeditoren.

[Baneeditoren](#) har tre tilstande: baneredigeringstilstand, grafiktilstand og vejvalgstilstand.

Når du har valgt grafiktilstand, kan du:

- beskære kortet ved at trække i kortets kanter eller hjørner,
- markere, flytte eller ændre størrelse på maskerings-områder,
- markere, flytte, ændre størrelse på eller beskære grafikobjekter,
- markere og redigere tekster,
- markere, flytte eller ændre størrelse på Condes-logoer.

Sådan redigerer du et objekts egenskaber (for eksempel teksten i et tekstobjekt):

- 1 dobbeltklik på objektet for at åbne den dialogboks, hvor du kan redigere egenskaberne.

Sådan flytter du et objekt:

- 2 klik på objektet for at markere det.
- 3 klik og hold venstre museknap nede inden for objektets grænser. Træk derefter objektet til den nye placering.

Sådan beskærer du et objekt (hvor det er muligt):

- 4 klik på objektet for at markere det.
- 5 klik og hold venstre museknap nede på en af de små sorte markeringsfirkanter midt på en af objektets **sider** . Træk derefter siden til den ønskede placering.

Sådan ændrer du størrelsen på (skalerer) et objekt:

- 6 klik på objektet for at markere det.
- 7 klik og hold venstre museknap nede på en af de små sorte markeringsfirkanter i et af objektets **hjørner** . Træk derefter hjørnet, til objektet har den ønskede størrelse.

12.18.3 Vælg vejvalgslinje

Du bruger dette værktøj til at vælge vejvalgstilstand i baneeditoren.

[Baneeditoren](#) har tre tilstande: baneredigeringstilstand, grafiktilstand og vejvalgstilstand.

Når du har valgt vejvalgstilstand, kan du:

- markere og bearbejde vejvalgslinjer.

I vejvalgstilstand skifter visningen i baneeditoren fra at vise de delstrækslinjer, der udskrives på kortet, til at vise delstrækslinjer, der kun bruges til beregning af delstrækket. En sådan linje skal bearbejdes, så den følger det optimale vejvalg på et delstræk mellem to poster. En vejvalgslinje har en retning, dvs. der er en anden vejvalgslinje for den modsatte retning.

Se mere i [Sådan beregner du banelængder](#)

12.18.4 Indsæt post

Brug denne knap til at tilføje en post til en bane.

- 1 Klik på knappen Indsæt post for at aktivere funktionen. Alle eksisterende poster vises på kortet.

- 2 Klik på delstrækslinjen mellem to poster, hvor du vil indsætte en ny post. Når du gør det, skifter delstrækket farve til rød for at vise, at det er markeret,
 - 3 Klik inde i den postcirkel, du vil indsætte i det markerede delstræk. Det markerede delstræk skifter til det, der går ud fra den post, du lige har indsat.
- eller -
- 4 Klik, hvor du vil oprette en ny post. Du bliver bedt om en kode til den nye post.
 - 5 Gentag trin 2-4 efter behov.

Knappen Indsæt post er kun aktiv, når en bane vises – ikke når "pseudobanen" "Alle poster" er aktiv.

12.18.5 Indsæt punkt

Denne funktion kan indsætte et nyt knæpunkt i et delstræk for at opdele delstrækket. Når knæpunktet er indsat, kan du flytte det for at bukke delstrækket.

- 1 Klik på knappen Indsæt punkt.
- 2 Markér delstrækslinjen ved at klikke på den med musen.
- 3 Klik med musen, hvor punktet skal indsættes.
- 4 Når punktet er indsat, skifter Condes til "flyttetilstand", så det nyindsatte punkt kan flyttes ved at trække det med musen. Hvis du vil flytte punktet væk fra den lige linje, skal du holde Ctrl-tasten nede, mens du trækker.

På samme måde kan der indsættes et nyt knæpunkt i en passage forbudt-linje eller i rammen om et forbudt område for at udvide det skraverede område eller forfine formen.

12.18.6 Fjern punkt

Denne funktion kan fjerne knæpunkter fra et delstræk. Knæpunkter kan være indsat i delstrækket for at bukke linjen eller for at klippe et segment af linjen væk.

- 1 Klik på knappen Fjern punkt.
- 2 Markér delstrækslinjen ved at klikke på den med musen. Knæpunkterne på det markerede delstræk vises som små sorte firkanter.
- 3 Klik med musen på det knæpunkt, der skal slettes.

På samme måde kan et knæpunkt slettes fra en passage forbudt-linje eller fra rammen om et forbudt område.

12.18.7 Tilføj udskæringspunkt

Denne funktion bruges, når du vil lave et hul i et maskerings-område. Når du har indsat hullets første hjørnepunkt, kan du fortsætte med at tilføje flere punkter ved at trække og klikke med musen.

12.18.8 Tænd/sluk segment

Denne funktion kan slå et segment af et delstræk eller af rammelinjen om et forbudt område til/fra. Et segment afgrænses af to knæpunkter, ét i hver ende.

Når du vil klippe et stykke ud af et delstræk, skal du først lave et segment ved at tilføje to knæpunkter, der afgrænser segmentet, og derefter slå segmentet mellem de to knæpunkter fra. Det kan gøres om, da segmentet kan slås til igen, og/eller knæpunkterne kan slettes.

- 1 Klik på knappen Tænd/sluk segment
- 2 Markér det pågældende delstræk ved at klikke på det med musen.
- 3 Klik på segmentet for at slå det fra/til

[Saks-værktøjet](#) kan klippe et stykke af fast længde ud af et delstræk.

12.18.9 Klip segment

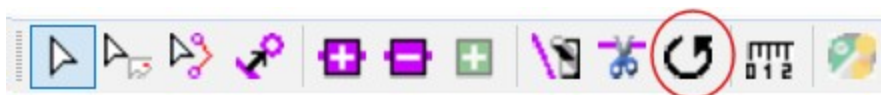
Dette værktøj kan bruges til at klippe et segment på 5 mm ud af et **delstræk** eller et segment på 15 grader ud af en **postcirkel**.

- 1 Klik på knappen Klip segment for at vælge værktøjet
- 2 Markér det pågældende delstræk eller den pågældende post
- 3 Klik på delstrækket eller postcirklen, hvor du vil klippe et segment ud

Når du klipper et segment af et delstræk, indsættes to knæpunkter, og segmentet mellem de to knæpunkter slås fra.

Et separat emne om [Sådan klipper du en delstrækslinje](#) beskriver, hvordan du kan klippe et hul med fast længde eller med fleksibel længde.

12.18.1 Rotér

Dette værktøj kan dreje et objekt.

Sådan drejer du et banesymbol:

- 1 Klik på knappen Rotér for at vælge værktøjet
- 2 Markér objektet
- 3 Klik for at dreje objektet, så det peger i retning af musemarkøren

Sådan drejer du et grafikobjekt:

- 1 Klik på knappen Rotér for at vælge værktøjet
- 2 Markér objektet
- 3 Klik og hold musen nede på objektet, og træk derefter musen for at dreje objektet i den ønskede retning

12.18.1 Målebånd

Du kan bruge værktøjet Målebånd til at måle en afstand på kortet. Afstanden måles langs en rute, som du tegner med musen. Du tegner ruten som sammenhængende rette linjer.

- 1 Klik på knappen Målebånd for at vælge værktøjet
- 2 Der vises et vindue "Målebånds-længde". Vinduet viser længden af den aktuelle rute. Da der endnu ikke er tegnet nogen rute, starter længden på 0 m.
- 3 Klik med venstre museknap, hvor ruten skal starte, og klik derefter med venstre museknap igen, hvor ruten skal knække. Vinduet "Målebånds-længde" opdateres, hver gang du klikker på et nyt punkt.
- 4 Når du klikker med højre museknap, fjernes rutens sidste punkt. På den måde kan du gå tilbage ad ruten.

Tryk én gang på Esc for at nulstille målebåndet, fjerne alle punkter og starte forfra. Tryk på Esc igen for at lukke værktøjet Målebånd.

12.18.1 Google Streetview

Du kan bruge værktøjet Google Streetview med et georefereret kort til at åbne Google Streetview i en webbrowser. Hvis kortet ikke er georefereret, er knappen gråtonet.

- 1 Klik på knappen Google Streetview for at vælge værktøjet
- 2 Klik på kortet et sted på en vej eller en sti.
- 3 Mens du holder museknappen nede, trækker du musen i den retning, Streetview skal pege, og slipper museknappen.
- 4 Condes åbner din standard-webbrowser og går til Google Streetview på det angivne sted.

Vær opmærksom på, at der ikke nødvendigvis findes Google Streetview-billeder på det sted, du pegede på.

12.19 Værktøjslinjen Bane-symboler

Klik For at

- Tilføje en ny [post](#)
- Tilføje et nyt [startpunkt](#)
- Tilføje et nyt [målpunkt](#)
- Tilføje et nyt [slut på afmærket rute-punkt](#)
- Tilføje en ny [postbeskrivelse](#)

12.19.1 Ny post

Klik på knappen Ny post på værktøjslinjen Bane-symboler for at oprette en ny post. Klik derefter med musen på kortet, hvor posten skal placeres. Der vises en dialogboks, hvor du kan indtaste postkoden.

Det nye postpunkts koordinater gemmes automatisk.

Hvis du markerer den nye post ved at klikke på den, derefter klikker med højre museknap og vælger menupunktet *Rediger ...*, kan du åbne en dialogboks og indtaste detaljer om posten, f.eks. postbeskrivelse, udskårne stykker af postcirklen osv.

12.19.2 Ny start

Klik på knappen Ny start på værktøjslinjen Bane-symboler for at oprette et nyt startpunkt. Klik derefter med musen på kortet, hvor starttrekanten skal placeres. Der vises en dialogboks, hvor du kan indtaste en kode for startpunktet.

Det nye startpunkts koordinater gemmes automatisk.

Hvis du markerer det nye startpunkt ved at klikke på det, derefter klikker med højre museknap og vælger menupunktet *Rediger ...*, kan du indtaste detaljer, f.eks. postbeskrivelsen for starten.

12.19.3 Nyt mål

Klik på knappen Nyt mål på værktøjslinjen Bane-symboler for at oprette et nyt målpunkt. Klik derefter med musen på kortet, hvor målet skal placeres. Der vises en dialogboks, hvor du kan indtaste en kode for målpunktet.

Det nye målpunkts koordinater gemmes automatisk.

Hvis du markerer det nye målpunkt ved at klikke på det, derefter klikker med højre museknap og vælger menupunktet *Rediger ...*, kan du indtaste detaljer, f.eks. afmærkningstypen fra sidste post.

12.19.4 Ny slut på afmærket rute

Klik på knappen "Ny slut på afmærket rute" på værktøjslinjen Bane-symboler for at oprette et nyt punkt for slut på afmærket rute. Klik derefter med musen på kortet, hvor slut på afmærket rute skal placeres. Der vises en dialogboks, hvor du kan indtaste en kode for punktet.

Et punkt for "slut på afmærket rute" bruges, når der er en afmærket rute væk fra en post. Punktet "slut på afmærket rute" viser, hvor afmærkningen slutter, og indsættes i banen efter den post, hvor ruten starter.

Den afmærkede rute vises på kortet som en stiplet linje, og linjen bør bearbejdes med knæpunkter, så den svarer til ruten i terrænet.

Koordinaterne for det nye punkt for slut på afmærket rute gemmes automatisk.

Hvis du markerer det nye punkt for slut på afmærket rute ved at klikke på det, derefter klikker med højre museknap og vælger menupunktet *Rediger ...*, kan du indtaste detaljer, f.eks. afmærkningstypen fra sidste post.

12.19.5 Ny postbeskrivelse

Med denne funktion kan du tilføje en postbeskrivelse til banelayoutet.

- 1 Klik på værktøjsknappen Ny postbeskrivelse.

- 2 Klik med musen på kortet, hvor postbeskrivelsen skal vises.

12.20 Værktøjslinjen Special-symboler

Klik For at

- Tilføj et nyt [forbudt område](#)
- Tilføj en ny [passage forbudt-linje](#)
- Tilføj en ny [væskepost](#)
- Tilføj et nyt [pasmærke](#)
- Tilføj en ny [gennemgang](#)
- Tilføj et nyt [gennemgangsområde](#)
- Tilføj et nyt [førstehjælpssymbol](#)
- Tilføj en ny [forbudt rute](#)

12.20.1 Nyt forbudt område

Et forbudt område er et område med diagonal krydsskravering med lilla linjer efter IOF ISOM 2017.

Du opretter et sådant område ved at "tegne" den omsluttende polygon.

- 1 Klik på knappen Nyt forbudt område
- 2 Klik på de knækpunkter, der bestemmer det forbudte områdes form.
- 3 Afslut ved at dobbeltklikke med venstre museknap, trykke på Esc-tasten eller klikke med højre museknap.

Du ændrer egenskaberne (skravering og rammelinje) ved at højreklikke på det forbudte område og derefter vælge menupunktet *Rediger ...*.

12.20.2 Ny passage forbudt-linje

Du opretter en passage forbudt-linje ved at "tegne" linjen.

- 1 Klik på knappen Ny passage forbudt-linje
- 2 Klik på de knækpunkter, der bestemmer linjens form.
- 3 Afslut ved at dobbeltklikke med venstre museknap, trykke på Esc-tasten eller klikke med højre museknap.

Du ændrer egenskaberne (stipling) ved at højreklikke på linjen og derefter vælge menupunktet *Rediger ...*.

12.20.3 Ny væskepost

Med denne funktion kan du tilføje væskepostsymboler til banelayoutet.

- 1 Klik på knappen Ny væskepost på værktøjslinjen Special-symboler.
- 2 Klik med musen på kortet, hvor væskepostsymbolet skal vises.

12.20.4 Nyt pasmærke

Med denne funktion kan du tilføje pasmærker til banelayoutet.

- 1 Klik på knappen Nyt pasmærke på værktøjslinjen Special-symboler.
- 2 Klik med musen på kortet, hvor pasmærket skal vises.

12.20.5 Ny gennemgang

Med denne funktion kan du tilføje en gennemgang til banelayoutet.

- 1 Klik på knappen Ny gennemgang på værktøjslinjen Special-symboler.
- 2 Klik med musen på kortet, hvor gennemgangen skal vises.

Som standard er gennemgangssymbolet orienteret vest-øst. Du kan ændre retningen med værktøjet Rotér.

12.20.6 Nyt gennemgangsområde

Med denne funktion kan du tilføje et gennemgangsområde til banelayoutet.

- 1 Klik på knappen Nyt gennemgangsområde på værktøjslinjen Special-symboler.
- 2 Klik med musen på kortet, hvor gennemgangsområdet skal vises.

Som standard er symbolet for gennemgangsområdet orienteret vest-øst. Du kan ændre retningen med værktøjet Rotér.

Du kan ændre længden og bredden af symbolet for gennemgangsområdet ved at trække i sidehåndtagene.

12.20.7 Ny førstehjælp

Med denne funktion kan du tilføje førstehjælpssymboler til banelayoutet.

- 1 Klik på knappen Ny førstehjælp på værktøjslinjen Special-symboler.
- 2 Klik med musen på kortet, hvor førstehjælpssymbolet skal vises.

12.20.8 Ny forbudt rute

Med denne funktion kan du tilføje symboler for forbudt rute til banelayoutet.

- 1 Klik på knappen Ny forbudt rute på værktøjslinjen Special-symboler.
- 2 Klik med musen, og hold knappen nede, på kortet, hvor symbolet skal vises.
- 3 Træk musen i den retning, som symbolet skal vinkles i, og slip museknappen.

Typisk drejes symbolet, så det følger den vej eller sti, det gælder for

Brug værktøjet "Rotér", når et symbol for forbudt rute er markeret.

12.21 Værktøjslinjen MTBO Banesymboler

Klik For at

- Tilføje en ny [MTBO ensrettet rute](#)
- Tilføje en ny [MTBO forhindring](#)
- Tilføje et nyt [MTBO forbudt at passere](#)
- Tilføje en ny [MTBO forbudt rute](#)

 Tilføj et nyt [MTBO farligt afsnit](#)

12.21.1 Ny MTBO ensrettet rute

Med denne funktion kan du tilføje et symbol for MTBO ensrettet rute til banelayoutet.

- 1 Klik på knappen Ny MTBO ensrettet rute på værktøjslinjen MTBO Banesymboler.
- 2 Klik med musen, og hold knappen nede, på kortet, hvor symbolet skal vises.
- 3 Træk musen i den retning, som symbolet skal vinkles i, og slip museknappen.

Typisk vinkles symbolet, så det følger den vej eller sti, det gælder for

12.21.2 Ny MTBO forhindring

Med denne funktion kan du tilføje et symbol for MTBO forhindring til banelayoutet.

- 1 Klik på knappen Ny MTBO forhindring på værktøjslinjen MTBO Banesymboler.
- 2 Klik med musen, og hold knappen nede, på kortet, hvor symbolet skal vises.
- 3 Træk musen i den retning, som symbolet skal vinkles i, og slip museknappen.

Typisk vinkles symbolet, så det følger den vej eller sti, det gælder for

12.21.3 Nyt MTBO forbudt at passere

Med denne funktion kan du tilføje et symbol for MTBO forbudt at passere til banelayoutet.

- 1 Klik på knappen MTBO forbudt at passere på værktøjslinjen MTBO Banesymboler.
- 2 Klik med musen, og hold knappen nede, på kortet, hvor symbolet skal vises.
- 3 Træk musen i den retning, som symbolet skal vinkles i, og slip museknappen.

Typisk vinkles symbolet, så det følger den vej eller sti, det gælder for

12.21.4 Ny MTBO forbudt rute

Du opretter en MTBO forbudt rute ved at "tegne" en linje langs den forbudte rute.

- 1 Klik på knappen Ny MTBO forbudt rute på værktøjslinjen MTBO Banesymboler
- 2 Klik på de knæpunkter, der bestemmer den forbudte routes form.
- 3 Afslut ved at dobbeltklikke med venstre museknap, trykke på Esc-tasten eller klikke med højre museknap.

12.21.5 Nyt MTBO farligt afsnit

Med denne funktion kan du tilføje et symbol for MTBO farligt afsnit .

- 1 Klik på knappen Nyt MTBO farligt afsnit på værktøjslinjen MTBO Banesymboler.
- 2 Klik med musen på kortet, hvor symbolet skal vises.

12.22 Værktøjslinjen Grafik

Klik For at

- Tilføje et nyt [tekst](#) -objekt
- Tilføje et nyt [linje](#) -objekt
- Tilføje et nyt [maskerings-område](#)
- Tilføje et nyt [grafik](#) -objekt
- Tilføje et nyt [Condes-logo](#)

12.22.1 Ny tekst

Med denne funktion kan du tilføje et tekstrektangel til banelayoutet.

- 1 Klik på værktøjsknappen Ny tekst .
- 2 Klik med musen på kortet, hvor teksten skal vises.

12.22.2 Ny linje

Du opretter et grafisk "linje"-objekt ved at "tegne" polygonen.

- 1 Klik på knappen Ny linje
- 2 Klik på de knæpunkter, der bestemmer linjens form.
- 3 Afslut ved at dobbeltklikke med venstre museknap, trykke på Esc-tasten eller klikke med højre museknap.

Du ændrer egenskaberne – farve, linjebredde, stipling – ved at højreklikke på linjen og derefter vælge menupunktet *Rediger ...* .

12.22.3 Nyt maskerings-område

Brug dette værktøj til at oprette et hvidt områdeobjekt, som du kan bruge til at maskere dele af kortet.

Maskering af en del af kortet kan være nyttig, når du vil designe dit eget layout sammen med grafikobjekter og tekster.

Maskering af en del af kortet kan også bruges til træningsøvelser, for eksempel til at lave "korridorer" på kortet.

12.22.4 Ny grafik

Brug dette værktøj til at indsætte et nyt grafikobjekt oven på kortet. Se dialogboksen Grafikobjekt for flere oplysninger om grafikobjekter.

- 1 Klik på knappen Ny grafik på værktøjslinjen Special-symboler.
- 2 Klik med musen på kortet, hvor grafikobjektets øverste venstre hjørne skal være.

12.22.5 Nyt Condes-logo

Med denne funktion kan du tilføje et Condes-logo til banelayoutet.

- 1 Klik på knappen Nyt Condes-logo på værktøjslinjen Special-symboler.
- 2 Klik med musen på kortet, hvor logoet skal vises.

Du kan ændre logoets størrelse ved at markere logoet og trække i et hjørne.

Del XIII

13 Dialogbokse og visninger

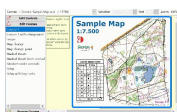
13.1 Baneeditoren

Baneeditoren er en grafisk editor til banelægning på skærmen. Baneeditoren kaldes også CLE (Course Layout Editor).

Dette afsnit har følgende emner:

- [Canvas og navigationsbjælken](#)
- [Poster](#)
- [Baner](#)
- [Grafik-layout](#)
- [Gennemse baner](#)
- [Baneredigeringstilstand, grafiktilstand, vejvalgstilstand og indsæt post-tilstand](#)
- [Genveje](#)
 - [Panorering](#)
 - [Zoom](#)
 - [Genvejsmenu](#)
- [Værktøjslinjer](#)
 - [Baneeditorens værktøjslinje](#)
 - [Værktøjslinjen Bane-symboler](#)
 - [Værktøjslinjen Special-symboler](#)
 - [Værktøjslinjen Grafik](#)
 - [Condes' standard-værktøjslinje](#)

Canvas og navigationsbjælken

Den største del af baneeditorens vindue kaldes **canvas**, og det er her, kortet og banen vises.

Overalt på canvasset kan du bruge højre museknap til at åbne en genvejsmenu med valgmuligheder, der afhænger af sammenhængen.

Til venstre for canvasset er en **navigationsbjælke**. Navigationsbjælken har tre ruder, som du skifter mellem ved at klikke på deres overskrifter: "[Poster](#)", "[Rediger baner](#)" og "[Gennemse baner](#)".

Navigationsbjælken bestemmer, hvad der vises på canvasset:

- Når "Poster" er valgt, viser canvasset alle postplaceringer på kortet. Du kan redigere eksisterende poster, tilføje nye poster og fjerne poster.
- Når "Rediger baner" er valgt, vises én bane. Den viste bane er fremhævet på banelisten, og du kan skifte mellem baner ved at klikke på den nye bane på banelisten. Du kan redigere den viste bane: tilføje poster til banen, slette poster fra banen, redigere banens grafik-layout og redigere banens vejvalgslinjer .
- Når "Gennemse baner" er valgt, kan flere baner vises på canvasset på én gang, så du får et overblik over banelægningen. Hver bane vises i sin egen farve, så du kan skelne banerne fra hinanden. Du kan ændre en banes farve ved at klikke på det farvede felt ved siden af banens navn.
- Baneeditoren håndterer flere canvas-er. Læs mere om canvas-er [her](#)

Poster

Du kan **oprette en post**, et startpunkt eller et målpunkt ved at vælge det relevante værktøj på værktøjslinjen Bane-symboler til højre for canvasset og derefter klikke på canvasset, hvor posten (eller starten eller målet) skal placeres.

Hvis du vil flytte en posts cirkel eller postnummer, skal du **markere posten**. Klik inde i cirklen. Der vises fire sorte firkanter (håndtag) i hjørnerne af postens omsluttende rektangel, og postcirklen skifter farve til blå. Det viser, at posten er markeret.

Når en post er markeret...

- Du kan flytte postcirklen. Træk cirklen med venstre museknap trykket ned. Det er kun muligt, hvis postcirklerne ikke er [låst](#).
- Du kan flytte postnummeret. Træk det med musen. Det har kun virkning på den viste bane, og du kan placere nummeret individuelt for hver bane.
- Dobbeltklik inde i postcirklen for at åbne vinduet [dialogboksen Post](#) , hvor du kan angive postbeskrivelsen for posten og indstille forskellige muligheder for posten.
- Du kan bearbejde postcirklen direkte på kortet og slå segmenter af cirklen til/fra ved at vælge værktøjet "klip" (saksen). Du kan også bruge højrekliksmenuen "Postcirkel" for at få en forstørret visning af posten i forskellige kortmålestokke.

Baner

Du kan **oprette en bane** ved at højreklikke på canvasset og vælge menupunktet Ny bane, ved at vælge det relevante værktøj på hovedværktøjslinjen eller ved at bruge hovedmenuen Baner / Ny.

Når en bane er valgt og vises på canvasset, kan du dobbeltklikke et vilkårligt sted på canvasset for at åbne dialogboksen Bane, hvor du kan ændre forskellige egenskaber for banen, herunder hvilke poster der er på banen.

Når du har oprettet en bane, kan du "tegne" banen med værktøjet "Indsæt post". Se for eksempel [Introduktion til banelægning på skærmen](#)

Når et delstræk er markeret...

- Du kan bearbejde delstrækket mellem to poster: [bukke det, slå et segment fra/til](#) osv.
- Når du bearbejder et delstræk, får resultatet virkning på alle baner, der deler dette delstræk.
- Du kan dobbeltklikke på delstrækket for at åbne dialogboksen Delstræk, hvor du kan bestemme, om delstrækkets egenskaber, dvs. knæk, udskæringer osv., gælder kun denne bane eller alle baner.
- Det er også her, du kan bestemme, om delstrækket tegnes som en fuldt optrukket linje eller som en stiplet linje.

Grafik-layout

Du kan designe et grafik-layout for en bane, der består af tekster og eksterne grafikelementer (bitmapfiler eller kortfiler). Du har følgende værktøjer at vælge imellem: Tekst, Grafikobjekt, Maskerings-område, Condes-logo. Du kan placere "objekter" af disse typer på canvasset. Objekterne vises over kortet, men under banen. Du kan flytte objekterne op og ned i den såkaldte Z-rækkefølge, dvs. du kan flytte ét objekt foran eller bag et andet. For hvert objekt kan du vælge, om objektet skal være synligt på alle baner på canvasset eller kun på den aktuelt valgte bane. Det gør det muligt at tilpasse layoutet til hver enkelt bane.

Derudover er der layoutrammen, som du kan tilpasse banen eller holde ens for alle baner på canvasset. Rammens bredde og farve kan ændres efter behov.

Det gør det muligt at lave avancerede grafiske layouts, så kombinationen af kort, bane og grafik-layout kan bruges direkte til udskrivning.

Gennemse baner

Tilstanden **Gennemse baner** i baneeditoren lader dig se flere baner på samme tid. Hver bane vises med sin egen farve, og du kan vælge/fravælge hver bane enkeltvis via navigationsbjælken til venstre for canvasset.

Baneredigerings tilstand, grafik tilstand, vejvalgs tilstand og indsæt post-tilstand

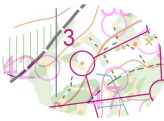
Baneeditoren har tre "tilstande": baneredigeringstilstand, grafiktilstand og vejvalgstilstand

De tre tilstande findes for at gøre redigering lettere uden ved et uheld at markere og flytte den forkerte type objekt. Altså:

- i [baneredigerings](#) tilstand (brug denne knap på værktøjslinjen) kan du markere banelementer: poster, delstrækslinjer, postbeskrivelser, banesymboler (væskeposter, forbudte områder osv.)
- i [grafik](#) tilstand () kan du markere grafikelementer: tekster, maskerings-områder, grafikobjekter og Condes-logoer.

- i [vejvalgs](#) tilstand () er linjerne mellem posterne vejvalgslinjer (lyseblå), som du kan bukke, så de følger det optimale vejvalg. Du kan lave flere vejvalg for hvert delstræk, så du kan sammenligne længden af forskellige vejvalg. For de baner, hvor Condes beregner banelængden langs vejvalget, bruges den korteste af vejvalgslinjerne i beregningen. Forveksl ikke vejvalgslinjer med delstrækslinjer – vejvalg vises ikke på det udskrevne kort.
- [Indsæt post-](#) tilstand () er en praktisk måde at "tegne" en bane på. Se [Lav din første bane...](#) for at se, hvordan det fungerer

Vis alle poster

Når du redigerer en bane og bruger værktøjet "Indsæt post" til at tilføje poster til banen, vises postcirklerne for alle eksisterende poster, så du kan vælge, hvilken du vil indsætte. Det kan dog være nyttigt at se alle postcirkler, også når du ikke

indsætter en post. Det er nu muligt. Der er en ny knap på værktøjslinjen, som slår visningen af alle postcirkler til/fra (menu: *Vis / Vis alle poster dæmpet*). Når funktionen er slået til, vises poster, der ikke indgår i den bane, der redigeres, dæmpet.

Genveje

Her er et par genveje, der gør navigationen lettere:

Panorering

- Du kan rulle kortet i alle retninger ved blot at trække med musen.

Zoom

- For at zoome ind på et område, du vil se forstørret, holder du Ctrl-tasten (eller Shift-tasten) nede, trykker på museknappen og trækker musen hen over området.
- [Standard-værktøjslinjen](#) har knapper til *Zoom til banen* og *Zoom til layoutrammen*
- Hvis din mus har et musehjul, kan du zoome ind eller ud ved at holde Ctrl-tasten (eller Shift-tasten) nede og bruge musehjulet.
- Værktøjerne til at zoome ind og ud på værktøjslinjen over kortruden kan bruges i stedet for Ctrl-tasten.

Genvejsmenu

- Klik med højre museknap for at åbne en genvejsmenu. Genvejsmenuen giver valgmuligheder, der er relevante for det objekt, du har markeret.

Værktøjslinjer

Der er fire værktøjslinjer knyttet til baneeditoren:

- [Baneeditorens værktøjslinje](#)
- [Værktøjslinjen Bane-symboler](#)
- [Værktøjslinjen Special-symboler](#)
- [Værktøjslinjen Grafik](#)

Desuden er der [Condes' standard-værktøjslinje](#)

Hver af disse værktøjslinjer er beskrevet nedenfor.

Baneeditorens værktøjslinje

Over canvasset er baneeditorens standard-værktøjslinje. Med den kan du vælge, hvilket canvas der skal vises, og den viser, hvilken bane og kombination der vises i øjeblikket, samt zoomniveauet og banelængden.

Klik	For at
	Vælg baneobjekt
	Vælg grafikobjekt
	Vælg vejvalgslinje
	Indsæt post
	Indsæt punkt
	Fjern punkt
	Tilføj udskæringspunkt
	Tænd/sluk segment
	Klip segment
	Rotér
	Målebånd

[Google Streetview](#)

Værktøjslinjen Bane-symboler

Baneeditoren har en værktøjslinje i højre side, hvor du kan vælge mellem de værktøjer, du kan bruge til at designe banen og banens layout.

Værktøjslinjen Special-symboler

Denne værktøjslinje har værktøjerne til at tegne symboler, der normalt bruges på en bane, såsom poster, startpunkter, målpunkter, slut på afmærket rute, postbeskrivelser, væskeposter, pasmærker, gennemgange, førstehjælp, forbudte ruter, forbudte områder og passage forbudt-linjer.

Værktøjslinjen Grafik

Denne værktøjslinje har værktøjerne til at indsætte grafikobjekter som linjer, tekster, maskeringsområder, grafikobjekter og Condes-logoer.

Condes' standard-værktøjslinje

Følgende knapper på Condes' standard-værktøjslinje er særligt nyttige i baneeditoren:

Klik	For at
	Zoome ind på banelayoutet
	Zoome ud fra banelayoutet
	Indstille zoomniveauet, så banen passer i vinduet
	Låse/låse op for postplaceringer. Når knappen er trykket ned, er postplaceringerne "låst" og kan ikke ændres ved at trække cirklerne med musen.
	Tryk på denne knap for at slå det indstillelige udskriftsområde for banen (eller for "alle poster") til/fra.
	Tryk på denne knap for at "dæmpe" baggrundskortet, så banen ses bedre.

13.1.1 Vælg layoutramme

I denne dialogboks vælger du, hvilket område der skal udskrives:

- **Layoutramme**

Condes udskriver det område, der er defineret for den aktuelle bane og det aktuelle canvas. Brug menupunktet Layoutramme / Vis/skjul layoutramme for at se layoutrammen. Klik på rammen for at flytte området eller ændre dets størrelse. Dobbeltklik på rammen for at vælge, om layoutrammen er fælles for alle baner, eller om hver bane har sin egen layoutramme.

- **Hele canvas-området**

Condes udskriver hele det område, canvasset dækker.

- **Området, som banen dækker**

Condes udskriver et område, der defineres af det mindste rektangel, der omslutter banen (uden postbeskrivelser osv.).

Desuden kan du indstille

- **Skalering**

Her kan du udskrive kortet, så det passer på én side

Condes tilpasser papirretningen (stående eller liggende), så udskriften fylder så få sider som muligt.

13.2 Se baner

Tilstanden **Se baner** i [baneeditoren](#) lader dig se flere baner på én gang. Hver bane vises med sin egen farve, og du kan vælge/fravælge de enkelte baner i navigationslinjen til venstre for canvasset.

13.3 Dialogboksen Indtast licenskode

Hvis du ikke har købt en licens til programmet og registreret din kopi, har du kun adgang til begrænset funktionalitet.

Brug denne dialogboks til at indtaste din licenskode og få adgang til programmets fulde funktionalitet

Du skal indtaste licensoplysningerne omhyggeligt, præcis som du har fået dem.

Licens-navnet skelner mellem store og små bogstaver, så det skal indtastes nøjagtigt med de rigtige store og små bogstaver.

Se webstedet for at bestille en licens: <https://www.condes.net>

13.4 Dialogbokse til indstillinger (Filer)

13.4.1 Løbs-guide

13.4.1.1 Løbs-guide - side 1

"Løbs-guiden" hjælper dig gennem oprettelsen af en ny løbsfil. Brug menuen Filer / Ny løbsfil for at åbne guiden.

Guiden spørger om løbsformen, og hvilke kortfiler du vil bruge. Det kan være en god idé at have den eller de kortfiler, du vil bruge til banelægningen, ved hånden.

13.4.1.2 Løbs-guide - side 2

"Løbs-guiden" hjælper dig gennem oprettelsen af en ny løbsfil. Brug menuen Filer / Ny løbsfil for at åbne guiden.

Guiden beder dig om at indtaste et navn for løbet. Du kan også indtaste en dato for løbet.

Løbsnavnet og datoen vises på alle udskrifter og i overskriften på postbeskrivelsen for hver bane.

Guiden har "Simple indstillinger" og "Avancerede indstillinger". Vælg "Simple indstillinger", hvis du laver et almindeligt orienteringsløb og kun har ét kort.

13.4.1.3 Løbs-guide - side 3

"Løbs-guiden" hjælper dig gennem oprettelsen af en ny løbsfil. Brug menuen Filer / Ny løbsfil for at åbne guiden.

På denne side beder guiden dig om at indtaste et navn for den fil, løbets data skal gemmes i. For nemheds skyld har Condes allerede indsat et filnavn, der er det samme som det navn, du gav løbet. Du kan frit vælge et andet filnavn.

13.4.1.4 Løbs-guide - side 4

"Løbs-guiden" hjælper dig gennem oprettelsen af en ny løbsfil. Brug menuen Filer / Ny løbsfil for at åbne guiden.

På denne side beder guiden dig om at vælge sportsgren for det løb, du skal arbejde med.

Du kan vælge "Orienteringsløb", "Mountainbike-orienteringsløb", "Ski-orienteringsløb" eller "Præcisions-orientering".

I praksis kan enhver Condes-løbsfil indeholde baner for alle fire sportsgrene. Dit valg sætter ingen begrænsninger for det. Valget bestemmer dog standard-posttypen og standard-banetypen, når du opretter nye poster og baner.

For eksempel er standardindstillingen for poster ved ski-O-løb, at der er en prik i midten af cirklen. For andre sportsgrene kan du stadig indstille en post eller bane til at vise en prik i midten af cirklen, men det skal gøres eksPLICIT.

Se [Sportsgrene](#) for flere detaljer.

13.4.1.5 Løbs-guide - side 5

"Løbs-guiden" hjælper dig gennem oprettelsen af en ny løbsfil. Brug menuen Filer / Ny løbsfil for at åbne guiden.

På denne side beder guiden dig om at angive, om løbet bruger ét kort eller flere kort. Indstillingen bruges kun til den første opsætning af løbsfilen og kan ændres senere.

Husk, at valget på denne side senere kan ændres i disse dialogbokse: Canvas / Kort - [dialogboksen Kort](#) og Canvas / Poster - [dialogboksen Poster](#)

Tilsluttet brug af mulighederne:

Én kortfil

- én udskriftsmålestok

Dette er grundtilfældet – brug denne mulighed, hvis du er i tvivl.

- to udskriftsmålestokke

Brug denne mulighed, når du har ÉN kortfil og vil udskrive forskellige baner i forskellige målestokke. Du indtaster to forskellige udskriftsmålestokke.

Condes placerer dit kort på to forskellige canvas-er og indstiller udskriftsmålestokken for hvert canvas efter dine angivelser.

Når du opretter en post på det ene canvas, vises den også på det andet, og ændringer afspejles på det andet canvas, så postplaceringerne forbliver ens. Du kan designe forskellige grafik-layouts på de to canvas-er.

To kortfiler

- SAMME område

Brug denne mulighed, når du har to kortfiler over samme område, men i forskellige målestokke.

Condes placerer de to kort på hvert sit canvas. Condes går ud fra, at det ene kort er en direkte forstørrelse af det andet.

Når du opretter en post på det ene canvas, vises den også på det andet, og ændringer afspejles på det andet canvas, så postplaceringerne forbliver ens. Du kan designe forskellige grafik-layouts på de to canvas-er.

- FORSKELLIGE områder

Brug denne mulighed, når du har to tilstødende eller delvist overlappende kort, hvor banerne skal gå fra det ene kort til det andet (og tilbage igen).

Condes placerer de to kort på hvert sit canvas.

Når du opretter en post på det ene canvas, vises den kun på dette canvas. Hvis kortene overlapper, og en post skal vises på begge kort, opretter du blot posten på begge canvas-er. En post har én postbeskrivelse, men du kan flytte cirklerne på de to canvas-er uafhængigt af hinanden.

En bane kan gå over begge kort – tilføj blot postkoderne til banen som sædvanligt; Condes finder automatisk ud af, hvilken del der hører til hvilket kort.

13.4.1.6 Løbs-guide - side 6

"Løbs-guiden" hjælper dig gennem oprettelsen af en ny løbsfil. Brug menuen Filer / Ny løbsfil for at åbne guiden.

Denne side vises kun, hvis du på forrige side valgte at bruge samme kort med to udskriftsmålestokke eller to kort over samme område.

Her kan du angive, om postcirklerne for de to udskriftsmålestokke skal sammenkædes mellem canvas-erne, så det afspejles på det andet canvas, hvis du klipper i cirklen på det ene.

Valget på denne side påvirker postindstillingerne for canvas 1 og eventuelt canvas 2 (hvis der er valgt to kort). Du kan senere ændre indstillingerne i denne dialogboks: Canvas / Poster - [dialogboksen Poster](#)

13.4.1.7 Løbs-guide - side 7

"Løbs-guiden" hjælper dig gennem oprettelsen af en ny løbsfil. Brug menuen Filer / Ny løbsfil for at åbne guiden.

Dette er guidens sidste side. Klik på "Fortsæt" for at aktivere de indstillinger, du har valgt på de foregående sider.

13.4.1.8 Løbs-guide - side 8

"Løbs-guiden" hjælper dig gennem oprettelsen af en ny løbsfil. Brug menuen Filer / Ny løbsfil for at åbne guiden.

Denne side vises, når du har valgt at bruge én kortfil. Den har en knap "Vælg fil", som du skal bruge til at vælge kortfilen.

Condes gemmer kortfilens navn, så programmet næste gang, du åbner løbsfilen, ved, hvor kortfilen findes. Hvis du flytter kortfilen (eller åbner løbsfilen på en anden computer), så Condes ikke kan finde den, bliver du bedt om at hjælpe Condes med at finde filen, næste gang du åbner løbsfilen.

Her kan du også indtaste den eller de udskriftsmålestokke, der skal bruges.

Valget på denne side påvirker kort- og postindstillingerne for canvas 1 og eventuelt canvas 2 (hvis der er valgt to udskriftsmålestokke). Du kan senere ændre indstillingerne i denne dialogboks: Canvas / Kort - [dialogboksen Kort](#)

13.4.1.9 Løbs-guide - side 9

"Løbs-guiden" hjælper dig gennem oprettelsen af en ny løbsfil. Brug menuen Filer / Ny løbsfil for at åbne guiden.

Denne side vises, når du har valgt at bruge to kortfiler. Den har to knapper "Vælg fil", som du skal bruge til at vælge kortfilerne.

Condes gemmer kortfilernes navne, så programmet næste gang, du åbner løbsfilen, ved, hvor kortfilerne findes. Hvis du flytter en kortfil (eller åbner løbsfilen på en anden computer), så Condes ikke kan finde den, bliver du bedt om at hjælpe Condes med at finde filen, næste gang du åbner løbsfilen.

Valget på denne side påvirker kort- og postindstillingerne for canvas 1 og eventuelt canvas 2 (hvis der er valgt to udskriftsmålestokke). Du kan senere ændre indstillingerne i denne dialogboks: Canvas / Kort - [dialogboksen Kort](#)

13.4.1.10 Løbs-guide - side 10

"Løbs-guiden" hjælper dig gennem oprettelsen af en ny løbsfil. Brug menuen Filer / Ny løbsfil for at åbne guiden.

På denne side spørger Condes, om kortfilen skal

- gemmes i Condes-filen (importeres), eller
- holdes adskilt fra Condes-filen (sammenkædes)

Import af kortfilen er det enkleste, hvis du vil dele løbet med andre (f.eks. sende det på e-mail). Når kortfilen er importeret i Condes-filen, skal du kun dele Condes-filen.

Sammenkædning af kortfilen betyder, at kortfilen holdes adskilt fra løbsfilen, hvilket gør løbsfilen mindre. Hvis du vil dele løbet med en anden bruger, skal du også dele kortfilen.

13.4.2 Indstillinger for dette løb

På disse sider kan du ændre de indstillinger, der gælder for den aktuelle løbsfil. Afsnittet har følgende sider:

- [Løb](#)
- [Postbeskrivelser](#)
- [Baneudskrift](#)
- [Kontrolkort](#)

Løb

Indstillingerne på denne side gælder for denne løbsfil.

Løbsnavn

Løbets navn. Teksten vises i postbeskrivelsernes overskrift og på andre udskrifter.

Løbsdato

Løbets dato. Den er valgfri – sæt flueben for at aktivere feltet. Datoen vises sammen med løbets navn i postbeskrivelserne og på andre udskrifter.

Sportsgren

Vælg orienteringsløb (fod-o), mountainbike-orienteringsløb, ski-orienteringsløb eller præcisions-orientering.

Indstillingen bestemmer standardindstillingerne for banesymbolesne og standard-banetypen, når der oprettes en ny bane. Se [Sportsgrene](#) for flere detaljer.

Standardindstillinger for dette løb

Første kontrolnummer

Når Condes foreslår en kode til en ny post, foreslås der ikke numre lavere end dette.

Vis løbets filnavn under postbeskrivelserne

Sæt flueben for at tilføje løbsfilens navn til de oplysninger, der vises under postbeskrivelserne (både når de udskrives på kortet, og når de udskrives separat).

Det kan bruges til at holde styr på forskellige versioner af banerne, for eksempel hvis du tilføjer datoen eller et versionsnummer til filnavnet.

Bemærk: Indstillingen gælder ved udskrivning via menuen Udskriv og eksport via menuen Eksportér. Den gælder ikke for [baneeditoren](#) – filnavnet vises altid i baneeditoren og ved udskrivning direkte fra den.

Prik i postcirkel

Når denne mulighed er valgt, tegnes en prik i midten af postcirklerne. Indstillingen kan tilsidesættes for hver enkelt bane.

Vis postnummeret for kortskifteposter på del 2 og evt. følgende dele

Sæt flueben for at vise postnummeret ved en kortskiftepost, når kortskifteposten forekommer på del 2 (og følgende dele) af banen.

Postbeskrivelser

Brug denne side til at indstille udseendet af løse postbeskrivelser. Brug menuen Udskriv / Løse postbeskrivelser ([dialogboksen Udskriv løse postbeskrivelser](#)) til at udskrive løse postbeskrivelser.

Størrelse

Dette er sidelængden af felterne i postbeskrivelsen.

Udseende

Vælg, om postbeskrivelsen skal være symbolsk eller tekstuel. "Den relevante klasse eller bane afgør" betyder, at indstillingen for den klasse eller bane, der vises i postbeskrivelsen, afgør, om den er symbolsk eller tekstuel.

Sæt flueben i "Baggrund gennemsigtig" for at fjerne den hvide baggrund bag postbeskrivelsen

Sæt flueben i "Vis stafetkombination" for at vise en linje over postbeskrivelsen med stafetbanens kombinationskode.

Søjlejustering

Her angiver du, hvilket hjørne postbeskrivelsen (udskrevet på kortet) justeres efter. Justeringen kan være venstre eller højre og top eller bund.

Eksempel: Ved justering efter øverste venstre hjørne ligger dette hjørne fast, og postbeskrivelsen "vokser" så nedad og mod højre.

Pointløb

Disse indstillinger gælder kun for pointløbsbaner

Vis i felt A

Vælg, hvad postbeskrivelsen for en pointløbsbane skal vise i felt A: pointværdien, postnummeret eller ingenting.

Vis i felt B

Vælg, hvad postbeskrivelsen for en pointløbsbane skal vise i felt B: pointværdien, postkoden eller ingenting.

Sortering

Vælg, om postbeskrivelsen for en pointløbsbane skal sorteres efter indholdet i felt A eller felt B.

Afstand

Dette er afstanden mellem postbeskrivelserne, når der udskrives løse postbeskrivelser.

Baneudskrift

Brug denne side til at indstille sidelayoutet. Indstillingerne er løbets standardindstillinger og bruges ved udskrivning af kort og baner og ved eksport til PDF.

Side-marginer og overlap

Sidemargin

Bredden af den margin langs sidens kanter, der efterlades tom.

Overlap

Bredden af det overlap på kortet fra én side til den næste, der bruges, når en kortudskrift går over flere sider.

Afstand mellem baner

Bredden af mellemrummet mellem flere kort, der udskrives på samme side.

Kontrolkort

På denne side kan du indstille kontrolkortets layout for løbet. Layoutindstillingerne bruges ved udskrivning af mønster-kontrolkort til kontrol af klip.

Korttype

bruges til at angive, om der bruges almindelige klippetænger eller EMIT elektroniske brikker. Indstillingen bestemmer, hvilken slags mønster-kontrolkort Condes laver.

Layout

Gælder kun almindelige kontrolkort. Kan være Brugerdefineret (klik på "[Detaljer...](#)" for at indstille) eller DOF standard / DOF stort.

13.4.2.1 Detaljer for kontrolkort-layout

Denne dialogboks indstiller et brugerdefineret kontrolkort.

Dimensioner

Kontrolkortets størrelse. Antallet af rubrikker vandret og lodret.

Rubriksnumrene stiger

Rækkefølgen af rubrikkerne på kontrolkortene: om numrene stiger fra venstre mod højre eller fra højre mod venstre, og nedefra og op eller oppefra og ned.

Kortoversigt

Kortoversigten viser kontrolkortets aktuelle layout. Du kan "fjerne" et felt fra kontrolkortet ved at klikke på det med musen. På den måde kan du indstille et kontrolkort, der ikke har det samme antal felter i alle rækker.

Rubriksstørrelse

Rubrikkernes størrelse, når mønster-kontrolkort udskrives.

Oversigt

Dette felt viser en "oversigt" over kontrolkortet. Du kan "spærre" en rubrik på kontrolkortet ved at klikke på den pågældende rubrik.

13.4.3 Standard-indstillinger for denne PC

På disse sider kan du ændre indstillinger, der bestemmer, hvordan Condes og baneeditoren opfører sig, og som ikke er knyttet til et bestemt løb. Afsnittet har følgende sider:

- [Program](#)
- [Kort](#)
- [Udskrivning](#)
- [Editor](#)
- [Mapper](#)
- [Rapporter](#)
- [Symboler](#)
- [Klippemønstre](#)

Program

På denne side kan du ændre indstillinger, der bestemmer, hvordan Condes-programmet opfører sig.

Automatisk opdatering**Check efter programopdateringer når Condes åbnes**

Når denne mulighed er markeret, starter Condes ved opstart opdateringsprogrammet, som undersøger, om der findes en nyere version af Condes.

Sprog

Sprog for symboler

Dette er det sprog, der bruges til postbeskrivelsessymbolerne. Teksterne bruges ved udskrivning af tekstuelle postbeskrivelser og som vejledende tekster ved redigering af postbeskrivelser.

Følgende sprog er tilgængelige: *Bulgarsk, kinesisk, dansk, engelsk, australsk engelsk, finsk, fransk, tysk, italiensk, norsk, spansk, svensk, tyrkisk og ukrainsk*.

Standardindstillingen er *<Windows standard>*. Når denne mulighed er valgt, gælder det sprog, der er indstillet i Windows' kontrolpanel.

Sprog for menuer

Dette er det sprog, der bruges til menuer og tekster i dialogbokse. Følgende sprog er tilgængelige: *Bulgarsk, kinesisk, dansk, engelsk, fransk, finsk, tysk, spansk, svensk, tyrkisk og ukrainsk*.

Standardindstillingen er *<Windows standard>*. Når denne mulighed er valgt, gælder det sprog, der er indstillet i Windows' kontrolpanel.

Program-udseende

Indstillingen bestemmer den visuelle stil, Condes bruger til sine vinduer, værktøjslinjer og menuer. Vælg det udseende, du foretrækker, på listen; det nye udseende anvendes, når du lukker denne dialogboks med OK.

Kort**Standard Koordinat Reference-System (KRS)**

Når kortfilen til et løb er en georefereret bitmapfil eller en OCAD 8-fil, skal du indstille et koordinat-referencesystem, der svarer til kortets placering, da denne oplysning ikke findes i kortfilen. Da koordinat-referencesystemet normalt er det samme for alle kort i et givet område, er det praktisk at gemme det som standardværdi.

Se [Georefererede kort](#) for en nærmere forklaring.

Hvis kortet er baseret på UTM/WGS84, indtaster du en UTM-zone; hvis ikke, indtaster du en EPSG -kode.

Udskrivning**Printere****Husk printer-indstillinger**

Når denne mulighed er markeret, husker Condes, hvilken printer der er valgt, og indstillingerne for netop den printer.

PostScript-printere

Brug PostScript pass-through

Når du udskriver på en PostScript-printer, og denne mulighed er markeret, genererer Condes PostScript-koden for kortfilen og sender den direkte til printeren.

Normalt sker udskrivning ved hjælp af en Windows-printerdriver. En sådan printerdriver kræver dog, at alle farver angives som RGB-farver.

Da PostScript understøtter CMYK-farver, kan Condes ved at gå uden om Windows-printerdriveren sende kortfilens oprindelige CMYK-farver direkte som PostScript til printeren.

En ulempe er, at PostScript IKKE understøtter gennemsigtighed, så gennemsigtige farver vises som dækkende farver ved udskrivning. Hvis gennemsigtighed er vigtig, skal du fjerne fluebenet.

Editor

På denne side kan du ændre standard-indstillinger, der bestemmer, hvordan baneeditoren opfører sig.

Når du opretter en ny løbsfil

Tegn automatisk en layoutramme

En layoutramme kan bruges til at tegne en ramme om layoutet. Når denne mulighed er markeret, slår baneeditoren automatisk layoutrammen til, når du opretter en ny løbsfil. Fjern fluebenet, hvis Condes ikke automatisk skal slå rammen til.

Denne mulighed bestemmer KUN, hvad der sker, når der oprettes en ny løbsfil. Du kan til enhver tid ændre indstillingerne for layoutrammen ved at dobbeltklikke på kanten/rammen. Hvis du senere vil slå rammen til/fra, skal du altså blot dobbeltklikke på layoutrammen.

Når du opretter en ny bane

Opret automatisk en tekst på kortet med banenavnet

Når du opretter en ny bane, placerer Condes automatisk en tekst med banens navn på kortet.

Fjern fluebenet for at slå funktionen fra.

Opret automatisk en postbeskrivelse på kortet

Når du opretter en ny bane, placerer Condes automatisk en postbeskrivelse på kortet, hvis der ikke allerede er en postbeskrivelse "for alle baner" på kortet.

Fjern fluebenet for at slå funktionen fra.

Når Condes startes

Åbn løbet igen, når Condes startes

Når denne mulighed er markeret, åbner Condes ved opstart den løbsfil, der var åben, sidste gang du lukkede Condes.

Auto-gem backup-version af åbne filer

Auto-backup-interval

Dette er det interval (i minutter), hvormed Condes gemmer dit arbejde i en backup-kopi af filen, som kan hentes frem, hvis Condes genstartes.

Når kortfilen opdateres**Automatisk opdatering, når kortfilen ændres**

Når denne mulighed er markeret, opdaterer Condes kortbilledet, hver gang kortfilen ændres, for eksempel hvis du redigerer OCAD-kortet uden for Condes, mens du har Condes åben.

Symbol-palette**Symbol-palette feltbredde**

Værdien bestemmer størrelsen af symbolfelterne i symbol-paletten.

Det kan være nyttigt at ændre feltstørrelsen for at tilpasse paletten bedre til skærmens opløsning. Afhængigt af skærmopløsningen kan symbolerne se bedre ud, når de vises i en lidt anden størrelse end standardstørrelsen.

Statusbar**Vis længde/breddegrader i status baren (når det er muligt)**

Brug denne mulighed til at bestemme, hvordan world-koordinaterne for musemarkøren vises i statusbaren.

Når denne mulighed er markeret, viser Condes længde-/breddegrader. Når den ikke er markeret, viser Condes de "rå" metriske world-koordinater. World-koordinater er kun tilgængelige, når kortet er georefereret.

Mapper**Standardmappe for løbsfiler**

Dette er det sted i mappestrukturen, hvor Condes gemmer løbsfiler (.wcd). Når du gemmer en løbsfil, kan du angive et andet sted.

Standardmappe for kortfiler

Dette er det sted i mappestrukturen, hvor Condes leder efter kortfiler. Når du åbner en kortfil, kan du angive et andet sted.

Rapporter

I dette afsnit kan du ændre indstillinger for udskrivning af lister og rapporter. Indstillingerne gælder IKKE for udskrivning af kort og baner.

Venstre, Højre, Top, Bund

Margener målt i millimeter.

Rapport-skrifttyper

De skrifttyper, der bruges til rapporter, f.eks. "Post-regneark"

Brødtekst

Den skrifttype, der bruges til brødteksten.

Sideoverskrift

Den skrifttype, der bruges til sideoverskriften.

Symboler

Postbeskrivelsessymboler

Condes har et indbygget sæt postbeskrivelsessymboler. Sættet indeholder alle symbolerne i den gældende IOF-specifikation for postbeskrivelser.

Du kan ændre symboler, tilføje symboler og ændre symbolernes navne. For at gøre det skal du først oprette en fil på disken til dit eget symbolsæt.

Denne dialogboks har tre knapper til styring af symbolfilen:

1. Brug Condes indbyggede symboler

Vælg denne mulighed for at vende tilbage til Condes indbyggede symboler.

2. Brug min egen symbol-fil -- Kopiér Condes indbyggede symboler ...

Brug denne mulighed for at tage udgangspunkt i det indbyggede sæt. Condes kopierer det indbyggede sæt til en fil.

3. Brug min egen symbol-fil -- vælg eksisterende fil ...

Brug denne mulighed, hvis du allerede har en symbolfil på disken, som du vil bruge.

For at ændre et symbols navn eller grafik skal du først sikre dig, at du "bruger din egen symbolfil"; luk derefter en eventuelt åben Condes-løbsfil, og brug menuen [Symboler](#) til at ændre symbolerne.

Klippemønstre

Denne side indeholder indstillinger for en klubs standardsæt af poststativer og klippetænger.

Du kan indstille, hvilken postkode Condes bruger som den første kode, når du opretter en ny post i en løbsfil. Du kan også indstille et standardsæt af foruddefinerede postkoder, for eksempel dem, der hører til en orienteringsklubs standardsæt af poststativer. Du kan også indstille klippemønstrene for disse poster.

Når der oprettes en ny post

Første postkode

Dette er det laveste nummer, Condes foreslår som postkode for en ny post.

Brug kontrolnumre fra det foruddefinerede sæt, når der oprettes en ny post

Når der oprettes en ny post, bruger Condes en ubrugt postkode fra det sæt, der er indstillet på denne side.

Standard-sæt af poststativer (kontrolkoder)

Standard-postkoderne og klippemønstrene gemmes i en fil på din PC.

Standard-filnavnet for klippefilen er "Condes standard punches.DAT". Filens standardplacering er mappen for Condes-løbsfiler, som du indstiller i [dialogboksen Mapper](#).

Gemmes i denne fil

Du kan angive navnet på den klippefil, Condes bruger.

Sæt af koder og klippemønstre

Her kan du tilføje, slette, ændre og udskrive klippemønstrene i det foruddefinerede sæt.

Bemærk, at filen forbliver på din PC, og at de foruddefinerede koder og klippemønstre ikke kopieres til løbsfilen. Hvis du kopierer (eller e-mailer) løbsfilen til en anden PC, forbliver de foruddefinerede klippemønstre på din PC. Du skal kopiere filen til den anden PC, for at Condes kan bruge klippemønstrene på den PC.

Læs mere om emnet i "[Sådan bruger du et standardsæt af poststativer \(og klippemønstre\) til flere løb](#)".

13.5 Dialogbokse for symboler

13.5.1 Dialogboksen Vælg symbol

Vælg et symbolnavn blandt de eksisterende symboler på listen til venstre. Klik derefter på OK.

13.5.2 Dialogboksen Symbol

Brug denne dialogboks til at ændre et postbeskrivelsessymbol. **Bemærk:** Symbolet kan kun ændres, hvis du først har indstillet Condes til at "bruge min egen symbolfil" på [siden Symboler](#).

Hvis du lige har oprettet et nyt symbol, er felterne i dialogboksen stadig tomme og skal udfyldes. Selve symbolet skal laves i et tegneprogram (f.eks. Corel Draw eller Metafile Companion), der kan gemme symbolet som en fil i Windows Metafile-format eller kopiere symbolet til Windows' Klippebord i dette format.

Når symbolet findes i en af de to former, bruger du knappen "Indlæs" til at importere symbolet fra en .WMF/.EMF-fil, eller knappen "Sæt ind" til at indsætte symbolet fra Windows' Klippebord. Brug derefter felterne Skalering X og Y til at skalere symbolet til en passende størrelse.

Glem ikke at udfylde feltet med symbolnummeret. Det er nummeret, der kendetegner dit nye symbol.

Symbolnummer

Nummeret identificerer symbolet, og feltet skal udfyldes. Giv dit symbol et nummer med to decimaler, f.eks. 8.76; hovednummeret skal være mellem 0 og 9.

Det første ciffer bestemmer, hvilken kolonne i postbeskrivelsen symbolet kan bruges i:

Symboler, der begynder med...	... hører til kolonne
0	C
1,2,3,4,5,6,7	D, E, F
8	G
9	H

Titler

Der er en titel for hvert understøttet sprog. Det er den tekstuelle beskrivelse, der vises, når du bruger den tilsvarende sprogversion af Windows.

Skalering

Du kan bruge Skalering X og Skalering Y til at forstørre eller formindske det oprindelige symbol til en passende størrelse i symbolfeltet. Brug 100 %, hvis symbolets oprindelige størrelse skal bevares.

Anvend

Brug denne knap til at anvende de værdier, der er indtastet i felterne Skalering X og Skalering Y.

Import

Brug knapperne i dette felt til at importere symbolgrafikken som beskrevet ovenfor.

Indlæs...

Indlæs symbolgrafikken fra en fil i Windows Metafile-format.

Sæt ind

Indsæt symbolgrafikken fra Klippebordet. Knappen er "gråtonet", hvis der ikke er grafik på Klippebordet.

13.6 Dialogbokse til indstilling af poster

13.6.1 Dialogboksen Post

Dialogboksen Post indeholder funktioner til at indstille postbeskrivelsens udseende samt postens udseende og placering i banepåtrykket.

Dialogboksen Post har følgende faner:

- [Postbeskrivelse](#)
- [Postcirkel](#)
- [Tekster, Pointløb og Status](#)
- [Klipning](#)
- [Præ-O](#)

13.6.1.1 Postbeskrivelse (dialogboksen Post)

Fanen Postbeskrivelse i [dialogboksen Post](#) har følgende felter:

Kode

Dette er postens kode. Normalt nummereres poster fra 31 og opefter, og numre, der kan misforstås, hvis de læses på hovedet, springes normalt over.

Symbolskabelon

Postens symbolske beskrivelse:

For at indsætte et symbol i et felt flytter du fokus til feltet. Så aktiveres en symbolpalet. Vælg det ønskede symbol i paletten ved at klikke på det.

For at slette et tidligere indsat symbol bruger du Delete-tasten på tastaturet, eller du højreklikker og vælger "Slet symbol" i genvejsmenuen.

Sådan viser du to symboler i samme felt

[Sådan viser du tekst i et felt i postbeskrivelsen](#)

[Sådan sletter du et symbol fra en postbeskrivelse](#)

Rute fra tidsstart (kun for startpunkter)

For startpunkter kan afstandsfeltet bruges til at angive længden af ruten fra tidsstarten til starttrekanten. Den indtastede afstand lægges til den beregnede banelængde.

Hvis du vil vise den afmærkede rute fra tidsstart til starttrekant på kortet, sætter du flueben i "Afmærket rute fra tidsstart". Når feltet er markeret, viser Condes en stiplet linje fra tidsstarten/kortudleveringen (vist med en tværstreg for enden af linjen) til starttrekanten. Når du vælger startpunktet på kortet, kan du ændre den afmærkede rute ved at flytte endepunktet og indsætte punkter for at bukke linjen.

Condes beregner afstanden langs linjen og lægger den til banelængden, medmindre du fjerner fluebenet i "Auto-beregn afstand".

Du kan også slå "Afvigende rute for første stafet-tur" til. Så er der ruter fra TO forskellige tidsstarter. Ruten for første stafet-tur er kun synlig, når du viser en stafetbane, og i visningen "Rediger poster". Når du udskriver en stafetbane, kan du vælge mellem "tur 1" og "tur 2-".

Afmærkning til mål

For målpunkter vælger du en af følgende posttyper:

- Mål / Fuld afmærkning
- Mål / Opfangende afmærkning
- Mål / Ingen afmærkning

Afmærket rute

Indtast den afmærkede rutes længde (i meter). Afstanden vises i et felt for afmærket rute under postbeskrivelsen for posten eller som målrute nederst i postbeskrivelsen.

Afstandsfeltet er kun tilgængeligt for start- og målpunkter og for poster med afmærket rute.

For målpunkter angiver afstanden længden af den afmærkede rute fra sidste post. Den indtastede afstand påvirker ikke den beregnede banelængde.

For poster med afmærket rute angiver afstanden længden af den afmærkede rute væk fra posten. Den indtastede afstand påvirker ikke den beregnede banelængde.

Ved at sætte flueben i "Auto-beregn afstand" kan du lade Condes beregne afstanden ud fra længden af delstrækket fra banens sidste post til målet. Det gælder naturligvis ikke for en afmærket rute til et startpunkt.

Auto-beregn afstand

Hvis feltet er markeret, beregner Condes afstanden ud fra længden af det pågældende delstræk.

Forventet antal deltagere

Et skrivebeskyttet felt, der viser det samlede forventede antal deltagere på de baner, der besøger posten. Klik [her](#) for at se, hvordan belastningen beregnes

13.6.1.2 Postcirkel (dialogboksen Post)

Fanen Postcirkel i [dialogboksen Post](#) bruges til at finjustere cirklen.

På denne fane kan du se cirklen på hvert af canvas-erne. Skift mellem canvas-erne med canvas-fanerne øverst.

Når du har foretaget ændringer, skal du klikke på Anvend, før du skifter til et andet canvas.

Du kan -

- **Flytte posten**

Du kan flytte posten i trin på 5/100 mm med **pileknapperne** under kortudsnittet.

Hvis posterne er [låst](#), er pileknapperne inaktive. Du kan så bruge knappen "Lås op midlertidigt" til at tilsidesætte låsen.

- **Klippe dele af cirklen væk, der dækker vigtige detaljer på kortet**

Cirklen er delt i 36 "skiver". Du kan slå hver af skiverne fra. Klik blot inde i en skive for at slå det tilsvarende segment af cirklen fra eller til.

Bemærk, at udklipningen kan være "sammenkædet" mellem canvas-er. En indstilling i [dialogboksen Poster](#) styrer sammenkædningen.

- **Indstille cirkelns farve og dimensioner**

Til højre i dialogboksen kan du indstille cirkelns farve og dimensionerne for cirkelns kant specifikt for denne post. Indstillingerne tilsidesætter de fælles indstillinger for cirkelfarve og -dimensioner på canvaset.

Brug kun disse indstillinger, hvis du vil tilsidesætte farve- eller kantindstillingerne for enkelte poster. Kanter på cirkler og numre kan indstilles for alle poster på canvaset med Canvas / Banepåtryks-symboler og -dimensioner ([Yderligere dimensioner og skrifttyper](#)).

- **Sætte en prik i midten af cirklen**

Sæt denne indstilling til "Altid" for altid at sætte en prik i midten af denne cirkel, på alle baner og canvas-er. Så kan du sætte prikker i de postcirkler, hvor det er relevant, uafhængigt af de andre poster.

Standardindstillingen er "*Brug den relevante banes indstilling*". Når denne mulighed er valgt, kan du i [dialogboksen Bane](#) for en given bane angive, at alle poster på banen skal have prik i cirklen, men kun når denne bane tegnes. Du kan også i [dialogboksen Indstillinger for dette løb](#) angive, at alle poster i hele løbet skal have prik i postcirklen.

Brug knappen **Anvend** for at gemme cirkelns indstillinger uden at forlade dialogboksen Post.

Brug knappen **Indløbsretninger** for at se alle banernes indløbsretninger samlet. De røde "pile" viser retningen for de baner, der kommer ind til posten; de blå "pile" viser udløbsretningerne.

13.6.1.3 Tekster, Pointløb og Status (dialogboksen Post)

Fanen "Status og ekstra tekst" i [dialogboksen Post](#) har følgende felter:

Markeringsstatus

Dette er tre statusmarkeringer: "Manillamærke", "Skærm" og "Indsamlet". De skal hjælpe med at holde styr på postudsætningen.

Du kan for eksempel sætte markeringen "Manillamærke", når du som banelægger har sat et mærke eller et bånd op for at vise postplaceringen for banekontrollanten.

Markeringernes status vises i rapporten "[Post-regneark](#)" og vises også i [baneeditoren](#), når du holder markøren over en postcirkel.

Pointløb-point

Postens pointværdi, når den bruges på en pointløbsbane.

Tekstuel postbeskrivelse

Her angiver du den tekst, der bruges til postens tekstuelle postbeskrivelse. Du kan lade Condes danne en enkel tekstuel postbeskrivelse, eller du kan skrive en fri tekst. Se mere under [Sådan angiver du, om postbeskrivelser er symbolske eller tekstuelle](#).

Yderligere tekst

Her kan du skrive en fri tekst. Teksten vises i et separat felt under postens postbeskrivelse.

Funktionen kan bruges til at knytte en kommentar til en post, f.eks. kan banens lukketid tilføjes ved målet.

13.6.1.4 Klipping (dialogboksen Post)

Fanen Klipping i dialogboksen Post har følgende felter:

Postenheder (valgfrit)

Her kan du indtaste koden eller koderne for postenhederne på denne post. Som standard går Condes ud fra, at postenhedens kode er den samme som postkoden.

I nogle tilfælde kan det dog være nødvendigt at placere en postenhed med en anden kode eller flere postenheder, hvor en eller flere af koderne afviger fra postens kode.

Klippetang (valgfrit)

Dette er et gitter på 9x9, der viser postens klippemønster. Som standard er "Brug foruddefineret postsæt" markeret, så klippemønsteret for denne postkode bruges (defineret i [det foruddefinerede postsæt](#)). Du kan angive et specifikt klippemønster for denne post ved at fjerne fluebenet og klikke på knappen "Rediger".

EMIT backup (valgfrit)

Visningen angiver, hvilken stift på standard-EMIT-backupklippet der svarer til denne post. Hvis du ikke bruger det EMIT-klip, der svarer til postens kode, fjerner du fluebenet i "standard" og indtaster den relevante EMIT-kode.

Kontrolkort-indstillinger

Klik på denne knap for at åbne dialogboksen [Kontrolkort-layout](#), hvor du kan angive, om der skal bruges almindelige kontrolkort eller EMIT-backupkort.

13.6.1.5 Præ-O (dialogboksen Post)

Fanen Præcisions-orientering i dialogboksen Post har følgende felter:

Præ-O-posttype

Præ-O-posttypen bestemmer den angivelse, der vises i postbeskrivelsen.

For præ-O-poster vælger du en af følgende posttyper:

- A
- A-B
- A-C
- A-D
- A-E
- A-F

Præ-O facit

Præ-O facit er tænkt som en hjælp for banelæggeren til at holde styr på, hvilken skærm der er den rigtige.

For præ-O-poster vælger du et af følgende svar:

- Z
- A
- B
- C
- D
- E
- F

13.6.2 Ny post

Du er ved at oprette en ny post. Indtast postens kode, og klik på OK. Koden kan bestå af 1 til 3 cifre eller bogstaver.

Selv om "posten" i virkeligheden er et startpunkt eller et målpunkt, skal den have en kode.

Brug kontrolnumre fra foruddefinerede kontrolnumre på denne PC

Hvis du markerer feltet, forsøger Condes at finde en ubrugt postkode blandt de klippemønstre, der er gemt på denne PC. Du kan indstille sættet af koder på siden [Klippemønstre](#) i [Standard-indstillinger for denne PC](#)

Læs mere om emnet i "[Sådan bruger du et standardsæt af poststativer \(og klippemønstre\) til flere løb](#)".

13.6.3 Omdøb post

Denne dialogboks vises, når du er ved at ændre postens kode.

Du har to muligheder:

- **Omdøb og erstat** (standard)
Denne mulighed giver posten den nye kode OG erstatter samtidig den "gamle" postkode med den nye på alle baner, der bruger posten.
Muligheden er nyttig, når du vil ændre en posts kode helt og stadig beholde de samme baner, der besøger posten.
- **Omdøb kun**
Denne mulighed giver posten den nye kode. Men den ændrer IKKE forekomsterne af den "gamle" postkode på banerne.
Muligheden er nyttig, når du vil "bytte" to poster uden at ændre banerne.

Brug denne mulighed med forsigtighed:

Når du bruger denne mulighed, kan der stadig være baner, der besøger en post med den "gamle" postkode. Da du omdøber posten, findes en sådan post ikke længere. Sørg for at oprette en ny post med den "gamle" postkode (eller omdøb en anden post), så banedatabasen forbliver konsistent.

13.6.4 Slet post

Condes viser denne dialogboks, når du har valgt en post i ruden "Rediger Poster" og trykket på "Delete" eller valgt menupunktet Poster / Slet.

Hvis du fortsætter og klikker på "Slet posten fra dette canvas", fjernes posten fra dette canvas (og fra andre canvas-er, der bruger de samme poster som dette canvas).

Posten kan stadig findes på et canvas, der IKKE bruger de samme poster som dette canvas. Hvis det ikke er tilfældet, slettes posten helt fra løbet.

Dialogboksen vises kun, hvis den post, du er ved at slette, bruges på en bane.

Dialogboksen viser en liste over de baner, som Condes vurderer bliver påvirket, hvis du sletter posten. Listen indeholder baner, der bruger posten:

- baner på dette canvas
- baner på et andet canvas, der bruger de samme poster som dette canvas
- hvis en bane også er aktiv på et canvas med poster, der IKKE er sammenkædet med dette canvas, vises den ikke på listen. Banen findes på to canvas-er med HVER SIN post, så Condes går ud fra, at der er kortskifte mellem de to canvas-er.
- Stafetbaner vises ikke

Under listen over baner er der et afkrydsningsfelt:

Slet også posten fra ovenstående baner

Hvis du vælger denne mulighed, sletter Condes posten og gennemgår desuden alle baner og fjerner alle forekomster af posten fra de baner, der vises på listen.

Handlingen kan ikke fortrydes med funktionen [Fortryd](#).

Normalt bør du ikke slette en post, der stadig bruges på en bane.

Du har to muligheder:

Slet posten

Hvis du vælger denne mulighed, sletter Condes posten – og hvis afkrydsningsfeltet også er markeret, fjernes posten fra de baner, der vises på listen.

Annuller

Vælg denne mulighed for at annullere sletningen og lade posten være uændret.

Vær forsigtig:

Hvis for eksempel en bane bruger postkode 45 som post nummer 5, og postkode 45 ikke findes, bliver der et hul på banen i stedet for post nummer 5. Banen har så en "inkonsistens".

Det kan være i orden at slette posten, hvis du vil oprette en ny med samme kode. Så bliver banerne fuldstændige igen.

13.6.5 Post-regneark

Post-regnearket er et Excel-lignende regneark, der viser alle poster og deres egenskaber. Hver post har en række, og hver egenskab har en kolonne.

Post-regnearket understøtter i øjeblikket ikke redigering af posterne.

Kopier til Klippebordet

Klik på denne knap for at kopiere regnearkets indhold til Windows' Klippebord i CSV-format

Importér ...

Klik på denne knap for at importere data fra en anden Condes-løbsfil eller fra en [IOF XML-banedatafil](#)

13.7 Dialogbokse til indstilling af baner

13.7.1 Dialogboksen Bane

Denne dialogboks bruges til at indstille egenskaberne for en given bane.

Til venstre er der en række **faner**: [Hjem](#), [Avanceret](#), [Stafet](#) og [Banepåtryk](#), som hver har indstillinger for banen.

Til højre er ruden **Bane** med banens poster samt gaflinger og sløjfer. Brug denne del af dialogboksen, når du vil tilføje og fjerne poster eller oprette/fjerne gaflinger og sløjfer.

Du kan ændre dialogboksens størrelse, så ruden Bane bliver større, når der er brug for det. Klik og træk i en af dialogboksens kanter for at ændre størrelsen.

Hjem

Denne fane har felter til banens navn og start- og målpunkter. Fanen har også knapper til at indstille kortsifte og poster i valgfri rækkefølge samt til at tilføje og fjerne gaflinger og sløjfer

Se [Dialogboksen Bane - Hjem](#) for flere detaljer

Avanceret

Denne fane har felter til banens sportsgren og type, længde og stigning samt formatet for løse postbeskrivelser

Se [Dialogboksen Bane - Avanceret](#) for flere detaljer

Stafet

Denne fane har felter til indstillinger for stafet og enkeltmandsstafet

Se [Dialogboksen Bane - Stafet](#) for flere detaljer

Banepåtryk

Denne fane har felter til formaterne for banepåtrykket

Se [Dialogboksen Bane - Banepåtryk](#) for flere detaljer

Poster og bane

Der er to ruder i højre side af dialogboksen:

1. Poster: indeholder en liste over de poster, der kan bruges på banen, og
2. Bane: de poster, banen består af.

Tilføj en post:

- 1 Markér i ruden Bane det sted på banen, hvor den nye post skal indsættes. Klik på den post, som den nye post skal indsættes foran, så "indsætningsmarkøren" står mellem de to poster, hvor du vil indsætte.
- 2 Markér den post, der skal indsættes, i ruden Poster – dobbeltklik på postkoden, eller klik på knappen "Indsæt post".
- 3 Den nye post indsættes, hvor markøren stod, og markøren flyttes ned under den nye post.

Bemærk: Condes forhindrer dig i at indsætte den samme post to gange i træk. Condes forhindrer dig også i at indsætte en post, hvis det ville medføre, at posten forekom to gange i træk i en af bane-kombinationerne.

Slet en post: markér den på banen, og tryk på Delete-tasten på tastaturet, eller klik på knappen "slet" (knappen med det røde kryds).

Bemærk: Condes forhindrer dig i at slette en post, hvis det ville medføre, at den samme postkode forekom to gange i træk.

Forventet antal deltagere

Feltet viser det forventede antal deltagere eller hold på denne bane.

Feltet har to tilstande:

- 1 Grå baggrund
En grå baggrund vises, når du har oprettet klasser, der løber banen, og indtastet et

forventet antal deltagere for klasserne. Feltet viser så det samlede antal deltagere for klasserne.

2 Hvid baggrund

En hvid baggrund vises, og du kan indtaste en værdi i feltet, hvis du IKKE har oprettet nogen klasse, der løber banen, eller ikke har indtastet forventede antal for nogen af de klasser, der løber banen.

Indtast det forventede antal deltagere. For en stafetbane indtaster du det forventede antal hold.

Se også [Sådan beregner du postbelastning](#)

13.7.1.1 Dialogboksen Bane - Hjem

Dette er en fane i [dialogboksen Bane](#), som styrer indstillingerne for en given bane.

Fanen Hjem har felter til banens navn og start- og målpunkt. Den har også rullemenuer til at indstille sløjfer, gaflinger, poster i valgfri rækkefølge og kortskifte-poster

Start

Postkoden for banens startpunkt. Se også: Post.

Banen ender ved startpunktet

Sæt flueben for at lade banen ende samme sted som starttrekanten. Målcirklerne tegnes automatisk oven på starttrekanten. Hvis der er afmærket rute fra sidste post, så angiv det ved at indstille [delstrækket](#).

Mål

Postkoden for banens målpunkt. Se også: Post.

Banen bruges på disse canvas-er

Her angiver du, om banen bruges på ét canvas eller flere. Det er en måde at organisere banerne på, så for eksempel baner, der skal bruge et 1:10.000-kort, kun knyttes til det canvas, der har 1:10.000-kortet, og risikoen for at udskrive banen på et kort i forkert målestok fjernes.

Post-detajler

Denne rullemenu har muligheder for at angive, om en post skal tages i nummerorden eller valgfri rækkefølge, og for at indstille et kortskifte ved posten. Vælg en post i ruden Bane for at aktivere menuen.

Poster i valgfri rækkefølge

Hvis en del af banen har poster, der kan tages i valgfri rækkefølge, så brug menupunktet "Valgfri rækkefølge" til at markere de pågældende poster.

Poster i valgfri rækkefølge har ingen delstrækslinjer og intet postnummer ved siden af – kun postkoden.

Poster i valgfri rækkefølge vises med grøn baggrundsfarve i dette vindue.

Kortskifte-poster

For at dele en bane i flere dele kan du angive en post som kortskifte- (eller kortvend-) post. Kortskifte-poster vises med orange baggrundsfarve i dette vindue.

Sløjfer

Denne rullemenu har muligheder for at indsætte og slette sløjfer. Vælg et indsætningspunkt på banen for at aktivere menuen. Sløjfer kan kun bruges på almindelige baner, ikke på stafetbaner.

Sommerfugle kan have op til 20 grene, kaldet A, B, C, ... Brug menupunktet "Indsæt sommerfugl" for at indsætte en sløjfe på det markerede sted på banen.

Diamanter (Phi-sløjfer) har 3 grene, kaldet A, B, C. Brug menupunktet "Indsæt diamant" for at indsætte en sløjfe på det markerede sted på banen.

13.7.1.2 Dialogboksen Bane - Avanceret

Dette er en fane i [dialogboksen Bane](#), som styrer indstillingerne for en given bane.

Venstre side af dialogboksen har indstillinger for banetype, start/mål, banepåtryk, postbeskrivelser og forventet belastning.

Sportsgren

Da du oprettede Condes-løbsfilen, valgte du en sportsgren for løbet. Når du opretter en ny bane, sættes indstillingen Sportsgren automatisk til løbets sportsgren. Du kan tilsidesætte det ved at vælge en anden sportsgren her. Se [Sportsgrene](#) for at se kendetegnene for hver sportsgren.

Banetype

Banens type:

- **Normal bane**
- **Pointløbsbane**
- **Afmærket bane, uden delstræk**
- **Afmærket bane, med delstræk**
- **Præcisionsorienteringsbane, uden delstræk**
- **Præcisionsorienteringsbane, med delstræk**

Længde

Dette er den længde, der for eksempel vises i længdefeltet i postbeskrivelsens overskrift.

Længden kan beregnes automatisk eller indtastes manuelt. Det styres med afkrydsningsfeltet

Brug beregnet længde .

Sæt flueben for automatisk at beregne banelængden ud fra posternes koordinater. Banelængden beregnes langs delstrækslinjerne.

Afkrydsningsfeltet Beregn længden langs "vejvalgs-linjen"

Sæt flueben for at beregne banelængden langs "vejvalgslinjen" – som det kræves for MTBO-baner.

Se også: [Sådan beregner du banelængder](#).

Stigning (valgfri)

Den tekst, der vises i stigningsfeltet i postbeskrivelsens overskrift.

Auto-beregn stigning

Når feltet er markeret, beregner Condes banens stigning ud fra de stigninger, du har indtastet for hvert delstræk. Se [Sådan beregner du banens stigning](#) for detaljer

Rogaine

En Rogaine-bane er grundlæggende en pointløbsbane. For at understøtte Rogaine-konventionerne har pointløbsbaner to ekstra Rogaine-indstillinger

Denne bane har alle poster Når denne mulighed er valgt, føjer Condes automatisk alle poster til banen. Hvis du opretter en ny post, føjes den automatisk til banen

Brug Rogaine-point-konvention Når denne mulighed er valgt, tilsidesættes postens indstillede pointværdi af Rogaine-konventionen, hvor pointværdien er postkoden rundet ned til nærmeste tier.

Postbeskrivelser

Med denne indstilling bestemmer du, om postbeskrivelserne for banen vises symbolsk eller tekstuelt.

Indstillingen gælder for

- postbeskrivelser udskrevet separat

- postbeskrivelser udskrevet på kortet, hvis det ikke er tilsidesat i postbeskrivelsens egenskabsdialogboks. For at tilsidesætte dobbeltklikker du på postbeskrivelsen og vælger fanen "Udseende".

Se også: [Sådan angiver du, om postbeskrivelser er symbolske eller tekstuelle](#).

13.7.1.3 Dialogboksen Bane - Stafet

Dette er en fane i [dialogboksen Bane](#), som styrer indstillingerne for en given bane.

Stafet-bane

Sæt flueben for at give banen mulighed for stafet-gaflinger. Det er ikke muligt, hvis banen er en pointløbsbane eller en afmærket bane

Stafet-ture

Indtast antallet af løbere på et hold. Indstillingen bestemmer antallet af grene i hver gafling. Stafet-gaflinger kan have op til 20 grene, kaldet A, B, C, ..., afhængigt af denne indstilling.

Gaflinger

Denne rullemenu har muligheder for at indsætte og slette stafet-gaflinger og for at koble/frakoble gaflinger.

Vælg et indsætningspunkt på banen for at aktivere menuen.

Brug menupunktet "Indsæt standard-gafling" eller "Indsæt tur-gafling" for at indsætte en gafling. En "standard-gafling" kaldes også en "FARSTA"-gafling. En "[tur-gafling](#)" bruges, når du vil bestemme, hvilken tur der bruger hvilken gren.

Du kan koble to gaflinger ved at bruge menupunktet "Kobl gafling" på hver af gaflingerne og give dem samme "koblings-gruppe". Når to gaflinger er "koblet", bruger en bane-kombination altid den samme gren i begge gaflinger – hvis gren B bruges i den første gafling, bruges gren B også i den anden gafling.

Se [Stafetter i Condes](#) for flere detaljer og [Dialogboksen Tur-fordeling](#) for mere om fordeling af ture i en tur-gafling.

Udskriv som enmands-stafet

I en enmands-stafet løbes alle stafet-ture af den samme deltager. Det minder meget om en normal bane med sløjfer. En stafetbane med gaflinger giver dog mere kontrol over, hvilke grene der bruges i hvilken rækkefølge, så i nogle tilfælde kan det være hensigtsmæssigt at bruge en stafetbane udskrevet som enmands-stafet

Fortløbende postnumre

Sæt flueben for at bruge fortløbende postnumre fra start til mål. Ellers starter postnumrene forfra fra 1 på hver tur.

Mellem ture, spring mål over

Sæt flueben for at springe målet over mellem stafet-turene og gå direkte fra sidste post til startpunktet.

Automatisk kortskifte for hver tur

Sæt flueben, hvis hver tur skal udskrives på sit eget kort. Ellers udskrives hele banen på ét kort.

13.7.1.4 Dialogboksen Bane - Banepåtryk

Dette er en fane i [dialogboksen Bane](#), som styrer indstillingerne for en given bane.

Banepåtryk

Nummerformat

Med denne funktion styrer du formatet af de postnumre, der vises på kortet.

Vælg "Brug standard", hvis numrene på denne bane skal følge den standardindstilling, der er valgt for løbet i [dialogboksen Nummerformat for banepåtryk](#) (menuen Bane-redigering / [Nummerformater for banepåtryk](#))

Brug også [dialogboksen Nummerformat for banepåtryk](#) til at indstille nummerformatet for poster i valgfri rækkefølge og for visningen "Alle kombinationer" for baner med kombinationer.

Vis mål på alle banedele

Feltet er kun relevant for baner med kortskifte. Når feltet er markeret, vises målcirklerne på alle banens kort. Hvis feltet ikke er markeret, vises målcirklerne kun på kortet for banens sidste del.

Normalt bør alle dele af banen vise, hvor målet ligger, så deltagerne altid ved, hvordan de kommer til mål, hvis det bliver nødvendigt, f.eks. i en nødsituation.

Prik i postcirkel

Denne indstilling styrer, om der vises en prik i midten af hver postcirkel.

Hvis den står på "Brug løbets indstilling", tegnes der prikker, hvis indstillingen "prik i postcirkel" i [Indstillinger for dette løb](#) er markeret. Du kan tilsidesætte løbets indstilling ved at vælge "Ja" eller "Nej".

I dialogboksen [Postcirkel](#) for en given post kan du indstille "prik i postcirkel" for netop denne post. Hvis den er sat, tilsidesætter den banens indstilling, så du kan sætte prikker i enkelte poster på banen.

13.7.2 Dialogboksen Ny bane

Du er ved at oprette en ny bane. Indtast banens navn, og klik på OK.

Banenavn

Banens navn.

Banetype

Den nye banes type:

- **Normal bane**
- **Pointløbsbane**
- **Præcisionsorienteringsbane**
- **Afmærket bane, uden delstræk**
- **Afmærket bane, med delstræk**

Kopi af

Brug dette felt, hvis du skal oprette en bane, der ligner en eksisterende bane meget. Vælg i feltet den eksisterende bane, du vil lave en kopi af. Lad feltet være tomt, hvis den nye bane ikke skal være en kopi af en eksisterende.

Banen bruges på disse canvas-er

Her angiver du, om banen bruges på ét canvas eller flere. Det er en måde at organisere banerne på, så for eksempel baner, der skal bruge et 1:10.000-kort, kun knyttes til det canvas, der har 1:10.000-kortet, og risikoen for at udskrive banen på et kort i forkert målestok fjernes.

13.7.3 Bane-regneark

Bane-regnearket er et Excel-lignende regneark, der viser alle baner og deres egenskaber. Hver bane har en række, og hver egenskab har en kolonne.

Bane-regnearket understøtter i øjeblikket ikke redigering af banerne.

Kopier til Klippebordet

Klik på denne knap for at kopiere regnearkets indhold til Windows' Klippebord i CSV-format

Importér ...

Klik på denne knap for at importere data fra en anden Condes-løbsfil eller fra en [IOF XML-banedatafil](#)

13.7.4 Dialogboksen Tur-fordeling

Denne dialogboks bruges til at styre den valgte stafet-gaflings "opførsel". Vælg en af de tre gaflings-"typer".

Se [Stafetter i Condes](#) for detaljer om gaflings-"typerne".

Tur-gaflinger

Når "Tur-gafling" er valgt, vises et turdiagram nederst i dialogboksen. Du kan flytte ture mellem grenene ved at klikke på et turnummer, holde museknappen nede og trække turnummeret til den ønskede gren.

I eksemplet nedenfor løber tur 1 og tur 3 gren A, og tur 2 løber gren B. På den måde kan tur 2 løbe en længere sløjfe end tur 1 og 3.

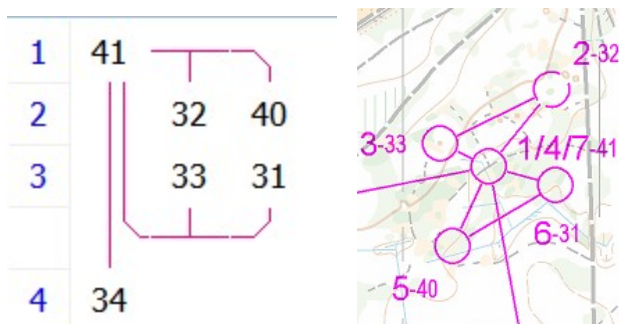
A	B	C
1	2	
3		

13.7.5 Dialogboksen Sløjfe-detajler

Denne dialogboks bruges, når du indsætter en sløjfe på banen. Den bruges til at indstille antallet af "grene" i sløjfen.

I en sløjfe starter man ved centralposten, løber en "gren", vender tilbage til centralposten og løber den næste gren osv., indtil alle grenene er løbet. For at sprede deltagerne løber de grenene i forskellig rækkefølge. Condes danner bane-kombinationerne.

I eksemplet nedenfor er der oprettet en sløjfe ved banens første post med 2 "grene", A og B. En sløjfe med 2 grene kaldes ofte en sommerfugl. Det giver 2 forskellige bane-kombinationer: AB og BA.

13.8 Dialogbokse til indstilling af delstræk

13.8.1 Dialogboksen Delstræk

Denne dialogboks vises, når du dobbeltklikker på et delstræk. Her bestemmer du, hvordan delstrækket vises, og hvordan det beskrives i postbeskrivelserne.

Er delstrækket specifikt for denne bane?

Et delstræk mellem to poster kan være fælles for alle baner eller specifikt for en bestemt bane.

For et delstræk:

1. Indstillingerne kan gemmes med banen og er dermed specifikke for denne bane,
2. Indstillingerne kan gemmes med løbets data og deles af alle baner, der ikke har specifikke indstillinger for dette delstræk.

Linjens form og udseende

Følg afmærkning på dette stræk

Sæt flueben for at angive, at hele delstrækket mellem de to poster er afmærket med bånd. Delstrækket vises med en stiplet linje. Postbeskrivelsen viser en linje med symbolet "Følg afmærket rute mellem poster".

Bemærk: Du kan ikke markere et delstræk, der er specifikt for en bane, som afmærket. Af indlysende grunde gælder det for alle baner, hvis delstrækket mellem to poster er afmærket.

Ekstra postbeskrivelse for dette delstræk

Brug denne indstilling til at angive, at du vil vise en "Obligatorisk gennemgang", en "Obligatorisk passage mellem forbudte områder" eller en fri tekst på en linje mellem postbeskrivelserne for de poster, der afgrænser delstrækket.

Bemærk, at det er OBLIGATORISK at vise gennemgange på kortet. Det er derimod VALGFRI at give oplysninger om gennemgange i postbeskrivelsen. Du behøver ikke tilføje sådanne oplysninger til postbeskrivelserne, medmindre de giver løberen værdifuld information.

Bemærk også, at denne mulighed ikke er tilgængelig, hvis du har sat flueben i "Følg afmærkning på dette stræk". Så tilføjes "Følg afmærket rute mellem poster" automatisk til postbeskrivelsen.

Et ord om god banelægning:

Når deltagerne skal følge en obligatorisk rute, så placér en post ved begyndelsen af ruten, og afmærk ruten med bånd fra posten. Brug ikke afmærkede ruter, der ikke begynder ved en post. Det sikrer lige vilkår for alle deltagere.

13.8.2 Dialogboksen Stigning for delstræk

Du kommer hertil ved at klikke på et delstræk og bruge menuen Delstræk / Stigning... eller ved at højreklikke og vælge Stigning... i genvejsmenuen.

Brug dialogboksen til at indtaste stigning for delstrækket. Stigningerne bruges på baner, hvor du lader Condes beregne banens samlede stigning ved at lægge værdierne for hvert delstræk sammen.

Se mere under [Sådan beregner du banens stigning](#).

13.8.3 Regneark med stigning for delstræk

Regnearket med stigning for delstræk er et Excel-lignende regneark, der viser alle delstræk og de stigningsværdier, du har indtastet for hvert delstræk.

Stigningsværdierne bruges på baner, hvor du lader Condes beregne banens samlede stigning ved at lægge de værdier sammen, der er indtastet for hvert delstræk.

Regnearket med stigning for delstræk understøtter i øjeblikket ikke redigering. Brug i stedet [dialogboksen Stigning for delstræk](#).

Se mere i [Sådan beregner du banens stigning](#).

13.9 Dialogboksen Kopier/importér objekter

Dialogboksen Kopier objekter hjælper dig med at kopiere/importere poster, baner og klasser fra en eksisterende løbsfil til den Condes-løbsfil, du har åben. Kilden kan også være en IOF XML-fil; se [Sådan importerer du banedata fra IOF XML](#).

Du kan ENTEN kopiere hele post-/bane-/klasse-"objektet", altså alt, hvad Condes har gemt om objektet, ELLER KUN objektets identifikation.

Det kan være nyttigt kun at kopiere identifikationen for at fylde din database med "tomme" baner fra en "skabelon"-løbsfil. En skabelon-løbsfil kan bruges igen og igen til at levere et standardsæt af baner og klasser.

Dialogboksen Kopier objekter kan åbnes på flere måder:

- brug menupunkterne under "Importér banedata" i menuen Filer, og vælg den filtype, der skal importeres fra

- brug knappen "Importér fra en fil" i værktøjslinjen i et af regnearkene med poster, baner eller klasser.

Før du kommer til dialogboksen Kopier objekter, skal du først angive den fil, der skal importeres fra:

En "Åbn fil"-dialogboks vises. Vælg navnet på den fil, der skal importeres fra, og klik på "Åbn".

Nu vises dialogboksen Kopier objekter. Vinduet har to ruder: den venstre viser de tilgængelige poster/baner/klasser i "kilde"-filen, den højre viser de eksisterende poster/baner/klasser i den løbsfil, der er åben.

1. Vælg først, om du vil kopiere poster, baner eller klasser, ved at vælge den pågældende fane øverst i vinduet.
2. Vælg derefter de poster/baner/klasser, du vil kopiere til din løbsfil.
3. Kopiér til sidst objekterne (eller deres identifikation).

Faldgrube: Condes kopierer altid fra den gemte version af "kilde"-filen. Hvis du har "kilde"-filen åben i Condes med ændringer, der ikke er gemt, kommer de IKKE med i de kopierede data.

13.10 Klasse-regneark

Klasse-regnearket er et Excel-lignende regneark, der viser alle klasser og deres egenskaber. Hver klasse har en række, og hver egenskab har en kolonne.

Du bruger klasse-regnearket til at redigere klassesdata. Dobbeltklik på en celle i regnearket for at redigere værdien.

Kopier til Klippebordet

Klik på denne knap for at kopiere regnearkets indhold til Windows' Klippebord i CSV-format

Importér ...

Klik på denne knap for at importere data fra en anden Condes-løbsfil eller fra en [IOF XML-banedatafil](#)

13.11 Dialogbokse til indstilling af canvas

13.11.1 Dialogboksen Kort

Her indstiller du, hvilket kort der skal vises på det aktuelt aktive canvas, og i hvilken målestok kortet skal udskrives.

Bemærk: Denne dialogboks indstiller det canvas, der er aktivt i øjeblikket. Hvis du vil indstille et af de andre canvas-er, skal du først vælge det pågældende canvas på rullelisten.

Der er tre muligheder for baggrundskortet:

- 1 Der er intet kort på dette canvas.

- 2 Kortet kommer fra en kortfil, du vælger på disken.
Den kortfil, du angiver, bruges som kort på dette canvas,
- 3 Canvaset lænkes til et andet canvas og viser det samme kort som på det canvas.

På canvas 1 vælger du normalt en kortfil (mulighed 2). Hvis du vil udskrive det samme kort i to forskellige udskriftsmålestokke, eller du vil have to forskellige layouts, kan du lægge det samme kort på canvas 2 ved at lænke det til canvas 1 (mulighed 3). Du angiver så forskellige udskriftsmålestokke for de to canvas-er.

Condes læser kortfilen, når kortet skal vises eller udskrives, men Condes ændrer ikke kortfilens indhold.

Hvilken kortfil der skal vises på dette canvas

Vælg mellem (se mulighed 1-3 ovenfor):

1. "Vis ikke et kort",
2. "Vis en kortfil" eller
3. "Vis kortet fra et andet canvas"

Condes kan bruge OCAD-kortfiler (.ocd) (version 6 eller nyere), bitmapfiler (.bmp/.gif/.jpg/.png/.tif) og Windows MetaFiles (.wmf/.emf).

Indstillinger for "Vis en kortfil"

Kortfil

Dette er kortfilens navn. Brug knappen "Vælg ny fil ..." til at finde en anden kortfil. Condes læser kortfilen, men ændrer den ikke.

Importér kortfilen og opbevar den i Condes-filen

Når dette felt er markeret, gemmer Condes en kopi af kortfilen "indlejret" i Condes-filen. Det betyder, at når du deler en Condes-fil med en anden bruger, er du sikker på, at det samme kort vises.

Bemærk, at hver gang Condes opdager, at der findes en nyere version af kortfilen, bliver denne fil læst og erstatter det aktuelle kort. Funktionen kan slås fra under Filer / Standard-indstillinger for denne PC...

Detaljer ...

Denne knap giver adgang til kortfilens detaljer, f.eks. bitmappens opløsning.

Vigtigt om bitmapfiler: Det er vigtigt, at Condes har de rigtige oplysninger om bitmapfilens opløsning (dpi). Hvis opløsningen er forkert, viser Condes kortet i en forkert målestok.

I de fleste tilfælde findes oplysningen om opløsningen i bitmapfilen, og Condes læser så opløsningen direkte fra filen. Hvis oplysningen mangler i kortfilen, skal du dog indtaste den rigtige opløsning med knappen Detaljer.

World-koordinater ...

Hvis kortfilen er en bitmapfil, og der er fundet en World File, er kortet georefereret. Klik på denne knap for at se de world-koordinater, der er læst fra World Filen, og for at angive den koordinatprojektion, der skal bruges ved beregning af længde-/breddegrader for poster osv.

OCAD-visning indstillinger

OCAD-kortets layout-lag

OCAD-kortfilen kan have et layout-lag med tekster, logoer osv. I OCAD-kortfilen er der en indstilling, der slår layout-laget til eller fra.

Uafhængigt af indstillingen i OCAD-kortfilen kan du i Condes vælge, om OCAD-kortets layout-lag skal vises eller ej.

Condes' standardindstilling er at vise OCAD-layout-laget, hvis det er sat til synligt i OCAD-kortfilen.

Se OCAD's dokumentation for flere oplysninger om, hvad OCAD-layout-laget er.

OCAD-baggrundskort

OCAD-kortfilen kan have et eller flere baggrundskort. I OCAD-kortfilen er der en indstilling, der slår hvert baggrundskort til eller fra.

Uafhængigt af indstillingen i OCAD-kortfilen kan du i Condes vælge, om OCAD-baggrundskortene skal vises eller ej.

Condes' standardindstilling er at vise de OCAD-baggrundskort, der er sat til synlige i OCAD-kortfilen.

Se OCAD's dokumentation for flere oplysninger om OCAD-baggrundskort.

Brug overprint-effekt for farver mærket "overprint" i OCAD-kortet

Når du markerer dette felt, bruges simuleret overprint-effekt for de farvelag i et OCAD-kort, der er mærket som "overprint"-farver.

Overprint-effekten simulerer offsettryk med spotfarver.

Bemærk, at de fleste PostScript-printere IKKE understøtter den simulerede overprint-effekt.

Ved udskrivning: flet banepåtrykket ind i OCAD-kortets farvelag, over dette farvelag

Et alternativ til overprint-effekt er at flette banepåtrykkets lag ("Nederste Lilla" i IOF's kortspecifikationer) ind under kortets sorte farvelag. Det kan betragtes som "den fattige mands overprint-effekt".

Hvis du placerer banepåtrykket under det sorte farvelag i OCAD-kortet, dækker banen ikke sorte objekter som stier og sten.

Til IOF-løb er denne mulighed obligatorisk, som fastsat af IOF's kortkommission.

Listen viser farvelagene i det valgte OCAD-kort. Brug listen til at vælge det lag i OCAD-kortfilen, som banepåtrykket skal placeres over.

Indstillinger for "Vis kortet fra et andet canvas"

Canvas

Vælg på rullelisten, fra hvilket canvas du vil bruge kortet. Det canvas, du vælger, skal være indstillet til at bruge en kortfil (mulighed 2).

Lænk også grafiklayoutet, og brug grafikobjekterne fra det canvas

Markér dette felt, hvis grafiklayoutet også skal lækkes, så grafikobjekterne fra det valgte canvas også bruges på dette canvas.

Kortfil-målestok

Hvis kortfilen er en OCAD-fil, læser Condes kortets målestok direkte fra OCAD-filen, og feltet viser kortfilens målestok.

Hvis kortfilen er en bitmapfil eller en fil i Windows Metafile-format, skal du sørge for at indtaste den rigtige kortfil-målestok i feltet.

Hvis kortets målestok ikke er rigtig, bliver de beregnede banelængder heller ikke rigtige!

Udskriftsmålestok

Dette er den målestok, der bruges, når dette canvas udskrives.

Hvis du skal udskrive den samme bane i to forskellige målestokke, kan du bruge to canvas-er, der viser det samme kort, og indstille forskellige udskriftsmålestokke på de to canvas-er.

13.11.1.1 Dialogboksen Bitmap-detajler

Her indtaster du oplysninger om kort-bitmappens opløsning. Opløsningen indtastes som vandret og lodret DPI (punkter pr. tomme).

Normalt henter Condes opløsningen direkte fra kortfilen, men i nogle tilfælde mangler oplysningen i kortfilen.

Hvis kortfilen ikke indeholder oplysninger om opløsningen, går Condes ud fra 100 DPI for begge værdier. Du kan tilsidesætte det ved at indtaste værdierne manuelt.

Hvis opløsningen er forkert, er kortets størrelse og koordinaterne forkerte – kortet udskrives så i forkert målestok, og de beregnede banelængder er forkerte.

13.11.1.2 Dialogboksen Metafil-detajler

Her indtaster du oplysninger om kortbilledets dimensioner. Kortets størrelse indtastes som bredde og højde i millimeter.

Normalt henter Condes dimensionerne direkte fra kortfilen, men en gang imellem mangler oplysningen i kortfilen.

Hvis kortfilen ikke indeholder oplysninger om dimensionerne, kan du indtaste værdierne manuelt.

Hvis dimensionerne er forkerte, er kortets størrelse og koordinaterne forkerte – kortet udskrives så i forkert målestok, og de beregnede banelængder er forkerte.

13.11.1.3 Dialogboksen World-koordinater

Denne dialogboks viser de world-koordinater, der er læst fra en World File. Det er kun relevant, når kortfilen er en bitmap, og bitmapfilen er georefereret, dvs. at der følger en World File med bitmapfilen.

World-koordinater for et georefereret OCAD-kort læses direkte fra OCAD-kortfilen, og der følger ingen World File med en OCAD-kortfil.

Hvis du ikke vil bruge world-koordinater for bitmappen, kan du fjerne fluebenet.

13.11.2 Kortet er ændret

Denne dialogboks vises, når Condes har indlæst en ny kortfil på et canvas, og Condes kan se, at det nye kort er placeret anderledes på canvasset end det gamle kort.

Det kan ske, når det nye kort har en anden målestok end det forrige kort, eller når det nye kort dækker et lidt andet område end det forrige.

I så fald ligger postcirklerne og de andre objekter ikke rigtigt på canvasset i forhold til det nye kort. Normalt skulle du så flytte postcirklerne på plads manuelt.

Hvis begge kort er KORREKT georefererede, kan Condes dog hjælpe, da posternes geografiske placering er kendt, og Condes kan derfor flytte postcirklerne (og andre objekter) til de samme geografiske placeringer på det nye kort. I så fald skal du klikke på JA

Hvis kortsiftet skal rette et FORKERT georefereret kort, er cirklernes geografiske placeringer IKKE kendt, og Condes kan ikke placere cirklerne rigtigt. I så fald skal du klikke på NEJ.

13.11.3 Condes fandt en World File

Denne dialogboks vises, når Condes har fundet en World File til kortet og læst dens koordinater.

De viste øst- og nordværdier er den virkelige position af kortets øverste venstre hjørne, og vinklen er kortets rotation – begge beregnet ud fra World Filen.

World Filen indeholder ikke oplysninger om, hvilket koordinatreferencesystem (CRS) koordinaterne bruger. Hvis kortet bruger UTM/WGS84 (det mest almindelige), indtaster du UTM-zonen. Hvis kortet bruger et andet CRS, indtaster du i stedet dets EPSG-kode.

Hvis du ikke er sikker på, hvilket der gælder for dit kort, så søg efter "UTM-zone" på internettet, eller slå kortets EPSG-kode op.

13.11.4 Condes fandt en ny World File

Denne dialogboks vises, når Condes har fundet en World File, der vil ændre georefereringen af kortet.

Dialogboksen viser de nuværende georefereringsdata og de georefereringsdata, der netop er læst fra World Filen.

Hvis du klikker på OK, bruges de nye data. Hvis du klikker på Annuller, ignoreres de nye data.

World Filen indeholder ikke oplysninger om, hvilket koordinatreferencesystem (CRS) koordinaterne bruger. Hvis du ikke allerede har indstillet et koordinatreferencesystem, skal du gøre det, for at Condes kan beregne længde og bredde.

Hvis du ikke er sikker på, hvilket der gælder for dit kort, så søg efter "UTM-zone" på internettet, eller slå kortets EPSG-kode op.

13.11.5 Dialogboksen Poster

Denne dialogboks bruges til at indstille, hvordan postcirklerne placerer "opfører sig" på det aktuelt aktive canvas.

Bemærk: Dialogboksen Poster indstiller det canvas, der er aktivt i øjeblikket. Hvis du vil indstille et af de andre canvas-er, skal du først vælge det pågældende canvas på rullelisten.

Condes har ét sæt poster for en løbsfil. Den samme post kan bruges på alle canvas-er, og den har samme type, postbeskrivelse, klippemønster osv., uanset hvilket canvas den er på.

Du kan bestemme cirklerne opførsel for hvert canvas.

For et canvas kan postcirklerne placerer enten være uafhængige, eller placeringerne kan være "lænket" til placeringerne på et andet canvas.

Uafhængige poster eller "lænkede" poster?

Der er to muligheder for posterne opførsel:

- 1 Hvis du bruger uafhængige poster, er cirkelns placering uafhængig for dette canvas, og du flytter postcirklerne uafhængigt af andre canvas-er.
- 2 Hvis du lænker posterne på dette canvas til et andet canvas, følger postcirklerne på de to canvas-er hinanden. Hvis du flytter en post på det ene canvas, følger posten på det andet canvas med.

Mulighed 1) er nyttig, hvis du bruger de samme poster på to helt forskellige kort. Mulighed 2) er nyttig, hvis de to kort hænger sammen, for eksempel hvis det er det samme kort i to forskellige målestokke.

Indstillinger for "lænkede" poster

Canvas

Vælg på rullelisten, hvilket canvas du vil bruge som "kilde" til postplaceringerne. Du kan kun vælge et canvas, der har sine "egne" postplaceringer.

Brug også den samme beskæring af cirkler og linjer

Brug denne mulighed, hvis du vil bruge den samme beskæring af cirkler og form af delstrækslinjer på de to canvas-er. Hvis du ikke markerer feltet, kan du ændre beskæring af postcirkler, bøjning og beskæring af delstræk osv. uafhængigt på de to canvas-er.

Brug også de samme symboler

Brug denne mulighed, hvis du vil bruge de samme banesymboler – forbudte områder, grænselinjer for forbudte områder, væskeposter, førstehjælp osv. – på de to canvas-er.

13.11.6 Dialogboksen Banepåtryks-symboler og -dimensioner

13.11.6.1 Banepåtryks-symboler (dialogboksen Banepåtryks-symboler og -dimensioner)

Bemærk: Indstillingerne i denne dialogboks gælder for alle baner på det aktive canvas, der står i dialogboksens overskrift. Hvis du vil indstille et af de andre canvas-er, skal du først vælge det i rullegardinet.

Standard-dimensioner

IOF udgiver kortspecifikationer, som også omfatter de symboler, der bruges til at tegne baner. Der er forskellige specifikationer for fod-o (ISOM 2017-2 og ISSprOM 2019 for sprint), MTB-O (ISMTBOM 2022) og ski-O (ISSkiOM 2019). Symbolerne er stort set ens, men dimensionerne varierer en smule mellem specifikationerne.

For at gøre det lettere at vælge de rigtige symboler og dimensioner har dialogboksen en liste over de tilgængelige specifikationer, og du kan vælge den, der passer bedst til dit løb.

Når du vælger en kortspecifikation, fastlægges de dimensioner, der er bestemt af IOF's kortspecifikationer.

Bemærk, at IOF's kortspecifikationer i de fleste tilfælde foreskriver, at dimensionerne skaleres proportionalt med kortmålestokken. For ISOM er den "nominelle" målestok 1:15.000. Ved 1:7.500 er dimensionerne derfor dobbelt så store som angivet i specifikationen. Tabellen til højre viser dimensionerne og deres værdier i den aktuelle udskriftsmålestok.

Om nødvendigt kan du tilsidesætte enkelte dimensioner ved at sætte flueben i kolonnen "Brug egen" og indtaste en værdi i kolonnen "Egen". En tilsidesat dimension gælder for alle banesymboler på det pågældende canvas.

Dimensionerne måles i millimeter med en præcision på 0,01 mm.

På denne side indstilles følgende dimensioner:

- Postcirkel-diameter

- Postcirkel-fokuspunkt diameter (prik i midten af cirklen)
- Start-trekant sidelængde
- Målcirklernes diameter (indre og ydre)
- Stræk-linje-tykkelse
- Cirkel-linje-tykkelse
- "Passage forbudt"-linje-tykkelse
- Højde af postnumre
- Afmærket bane linje-tykkelse

Hvis du vil bruge de samme dimensioner som på et andet canvas, kan du vælge at linke dimensionerne til dette canvas' dimensioner.

Yderligere dimensioner, der ikke er bestemt af IOF's kortspecifikationer, finder du på fanen [Yderligere dimensioner og skrifttyper](#).

Standard-indstillinger:

HENT fra mine standard-indstillinger

Brug denne mulighed for at sætte alle værdier på siden til de værdier, du har gemt som dine egne standard-indstillinger.

GEM til mine standard-indstillinger

Brug denne mulighed for at gemme alle værdier på siden som dine egne standard-indstillinger.

Gendan CONDES standard

Brug denne mulighed for at sætte alle værdier på siden tilbage til Condes' standardværdier.

13.11.6.2 Yderligere dimensioner og skrifttyper (dialogboksen Banepåtryks-symboler og -dimensioner)

Bemærk: Indstillingerne i denne dialogboks gælder for alle baner på det aktive canvas, der står i dialogboksens overskrift. Hvis du vil indstille et af de andre canvas-er, skal du først vælge det i rullegardinet.

Indstillingerne i denne dialogboks gælder dimensioner, som ikke er bestemt af nogen af IOF's kortspecifikationer. De er derfor uafhængige af indstillingerne på siden [Banepåtryks-symboler](#)

Yderligere dimensioner

Dette afsnit har indstillinger for postcirklernes diameter, når "alle poster" vises, og for afstanden mellem cirkel og delstrækslinje.

Delstræks-klipning

Dette afsnit har indstillinger for, om delstrækslinjer klippes, når de krydser andre delstrækslinjer og postnumre. Afstanden angives i procent af delstrækslinjens tykkelse.

Hvid kant på cirkler, numre og delstrækslinjer

Dette afsnit har indstillinger for, om banepåtryks-symbolerne vises med hvid kant, så de træder tydeligere frem mod en farvet baggrund. Afsnittet er delt i tre dele:

Hvid kant på postcirkler

Sæt flueben for at tegne en hvid kant om postcirklerne.

Hvid kant på postnumre

Sæt flueben for at tegne en hvid kant om postnumre og postkoder.

Hvid kant på delstræk

Sæt flueben for at tegne en hvid kant om delstrækslinjerne.

Skrifttyper for postnumre og kontrolnumre

Dette afsnit har indstillinger for skrifttyper og skrifthøjder i banepåtrykket.

Bemærk, at skrifthøjden for postnumre indstilles på fanen [Banepåtryks-symboler](#)

Standard-indstillinger:**HENT fra mine standard-indstillinger**

Brug denne mulighed for at sætte alle værdier på siden til de værdier, du har gemt som dine egne standard-indstillinger.

GEM til mine standard-indstillinger

Brug denne mulighed for at gemme alle værdier på siden som dine egne standard-indstillinger.

Gendan CONDES standard

Brug denne mulighed for at sætte alle værdier på siden tilbage til Condes' standardværdier.

13.11.6.3Påtryksfarver (dialogboksen Banepåtryks-symboler og -dimensioner)

Bemærk: Indstillingerne i denne dialogboks gælder for alle baner på det aktive canvas, der står i dialogboksens overskrift. Hvis du vil indstille et af de andre canvas-er, skal du først vælge det i rullegardinet.

Overprint-effekt

Overprint-effekt betyder, at banepåtrykket ved udskrivning ikke "sletter" kortet under cirkler og linjer. I stedet blandes linjefarven med de underliggende kortdetaljer, så du kan se kortdetaljer, der ellers ville være skjult.

Bemærk, at PostScript-printere ikke understøtter overprint-effekt.

Brug overprint-effekt for banepåtryk

Sæt flueben for at bruge overprint-effekt ved gengivelse af banepåtrykket: cirkler, linjer og andre banesymboler.

Brug overprint-effekt for postnumre

Sæt flueben for at bruge overprint-effekt specifikt ved gengivelse af postnumre.

Banepåtryks-farve

Den farve, der bruges til banepåtryk. Farven bruges til linjer og tekst (numre) ved banepåtryk.

Farven bruges ved udskrivning på en printer og ved eksport til PDF-, EPS-, OCD-, KMZ- og bitmapfiler.

- Ved digitalt farvetryk er Condes' standardfarve CMYK 20%/100%/0%/0%. Værdien bygger på omfattende praktisk erfaring. Brug knappen "**Vælg Condes standard-banefarve**" for at vælge denne farve.
- Ved offsettryk anbefaler IOF's kortspekifikationer CMYK 35%/85%/0%/0%. Brug "**Vælg IOF-farve til OFFSET-tryk**" for at vælge denne farve.

Afmærket bane-linje-farve

Den farve, der bruges til linjen, som viser den afmærkede rute fra start til mål på en afmærket bane, uden delstræk og en afmærket bane, med delstræk.

Standard-indstillinger:**HENT fra mine standard-indstillinger**

Brug denne mulighed for at sætte alle værdier på siden til de værdier, du har gemt som dine egne standard-indstillinger.

GEM til mine standard-indstillinger

Brug denne mulighed for at gemme alle værdier på siden som dine egne standard-indstillinger.

Gendan CONDES standard

Brug denne mulighed for at sætte alle værdier på siden tilbage til Condes' standardværdier.

13.11.7 Dialogboksen Aktive baner for canvas

Dette vindue viser en liste over alle baner, der er oprettet til løbet.

Ved at sætte eller fjerne fluebenet ved hver bane bestemmer du, om banen er "aktiv" på det valgte canvas.

Hvis en bane ikke er aktiv, vises den – for eksempel – ikke i udskriftsdialogboksen, når du vælger dette canvas.

13.11.8 Vejledning til at flytte kortet

Denne funktion hjælper dig med at flytte kortbilledet i forhold til Condes' koordinatsystem.

Den findes i menuen Canvas / Flyt kortet...

Antag, at du har arbejdet på et løb og nu har fået en ny version af kortet, hvis koordinater er lidt anderledes end den gamle versions. Hvis du sammenkæder det nye kort med det eksisterende løb, ligger posterne ikke længere de rigtige steder på kortet.

Problemet kan afhjælpes ved at flytte kortbilledet, og denne funktion kan hjælpe dig med det.

Det er vigtigt at huske, at det kun er kortet, der flyttes. Posterne må IKKE flyttes. De skal blive, hvor de er. Tænk på det som at flytte kortet "hen til" posterne.

- 1) Find en post eller et pasmærke, hvis rigtige placering på kortet du kender.
- 2) Højreklik på postens rigtige placering på kortet. Hold museknappen nede.
- 3) Træk musen hen til det sted, hvor postens cirkel er, og slip museknappen.
- 4) Bekræft nu – ved at klikke på OK – at det er det, du vil.

13.11.9 Om-skalér post-koordinater for dette canvas

Denne funktion er beregnet til tilfælde, hvor du har ændret kortets målestok, og posternes placering skal skaleres om, så den passer til kortet.

Hvis du skifter kortet (i [dialogboksen Kort](#)) fra målestok 1:15.000 til et kort over samme terræn i målestok 1:10.000, passer postcirklerne ikke længere til kortet. Med den større målestok skal cirklerne "spredes" mere. Om-skalerings-funktionen kan "strække" eller "krympe" postkoordinaterne proportionalt med ændringen i kortmålestok.

Hvis det nye kort ikke blot er en forstørrelse af det gamle, men også forskudt, vil posterne efter brug af denne funktion ligge rigtigt i forhold til hinanden, men forskudt i forhold til kortet. For at rette det skal du bruge funktionen [Flyt kortet](#) til at flytte kortet på plads.

13.11.1 Dialogboksen Kort-farvelag

Denne dialogboks viser en liste over de farvelag, der er defineret i det OCAD-kort, der bruges på dette canvas.

Ved at sætte/fjerne flueben ved hvert farvelag kan du bestemme, hvilke farvelag der vises.

Det kan bruges til at lave et kort med for eksempel kun de brune og blå farvelag til træningsøvelser.

13.11.1 Dialogboksen Kort-signaturer

Denne dialogboks viser en liste over de kortsignaturer, der er defineret i det OCAD-kort, der bruges på dette canvas.

Ved at sætte/fjerne flueben ved hver signaturtype kan du bestemme, hvilke signaturer der vises.

Det kan bruges til at lave et kort, hvor bestemte signaturer er fjernet, til træningsøvelser.

13.11.1 Dialogboksen Kortets georeferering er ændret

Denne dialogboks vises, når Condes har fundet en ny version af OCAD-kortfilen, eller når du har valgt et nyt kort til canvasset.

Hvis du ikke er sikker på, hvilke muligheder der er de rigtige i dialogboksen, så brug JA og sæt flueben i alle felterne.

Når din georefererede OCAD-kortfil ændres, kan kortbilledet flytte sig eller drejes på canvasset. Hvis du allerede har oprettet poster, skal cirklerne flyttes, så de bevarer de rigtige positioner på kortet. Tilsvarende skal delstrækkene justeres, og andre banesymboler som væskeposter og førstehjælp skal flyttes.

JA

Condes flytter postcirkler og objekter, så de forbliver på samme geografiske sted på det nye kort.

Hvis ændringen i OCAD-kortfilen er lille, f.eks. når kortet er drejet nogle få grader for at passe til magnetisk nord, behøver grafikobjekterne sandsynligvis ikke flyttes.

Hvis ændringen i OCAD-kortfilen derimod er betydelig, kan kortet flytte sig til et helt andet sted på canvasset, langt fra hvor det var før, og i så fald – hvis de ikke flyttes – bliver grafikobjekterne liggende væk fra kortets nye placering.

Hvis du sætter flueben ved Postbeskrivelser, Grafikobjekter og/eller Layoutramme, flyttes også disse objekter.

NEJ

Postcirklerne og de andre objekter bliver på deres nuværende placering på canvasset.

13.12 Condes fandt en World File

Denne dialogboks vises, når Condes har fundet en World File til kortet og læst dens koordinater.

De viste øst- og nordværdier er den virkelige position af kortets øverste venstre hjørne, og vinklen er kortets rotation – begge beregnet ud fra World Filen.

World Filen indeholder ikke oplysninger om, hvilket koordinatreferencesystem (CRS) koordinaterne bruger. Hvis kortet bruger UTM/WGS84 (det mest almindelige), indtaster du UTM-zonen. Hvis kortet bruger et andet CRS, indtaster du i stedet dets EPSG-kode.

Hvis du ikke er sikker på, hvilket der gælder for dit kort, så søg efter "UTM-zone" på internettet, eller slå kortets EPSG-kode op.

13.13 Dialogbokse til indstilling af banelayout

13.13.1 Dialogboksen Nummerformat for banepåtryk

Denne dialogboks bruges til at indstille de numre, der vises ved postcirklerne på kortet. Du kommer hertil via menuen Bane-redigering / Nummerformat for banepåtryk...

Indstillingerne gælder det canvas i det aktuelle løb, der vises i øjeblikket.

Standard-nummerformat

Det format, der bruges til at vise postnummeret og/eller postkoden ved postcirklen. Der er en række formater at vælge imellem. Standard er at vise det fortløbende postnummer ved cirklen. Det kan for eksempel ændres, så postkoden også vises.

Formatet kan tilsidesættes for hver enkelt bane i [dialogboksen Bane](#).

Nummerformat for pointløbsbaner

Det format, der bruges til at vise nummeret ved postcirklen på pointløbsbaner. Du kan vælge mellem formater, der indeholder pointværdien, postkoden, postnummeret og forskellige kombinationer af disse.

Formatet kan tilsidesættes for hver enkelt bane i [dialogboksen Bane](#).

Nummerformat for valgfri-rækkefølge-poster

Det format, der bruges til at vise nummeret ved postcirklen for poster i valgfri rækkefølge. For eksempel postkoden eller et bogstav. Hvis du vælger bogstav, tildeles posterne i valgfri rækkefølge på en bane bogstaver i rækkefølge fra A. Hvis en bane har flere grupper af poster i valgfri rækkefølge, fortsætter hver gruppe rækkefølgen.

Nummerformat for stafet "Alle kombinationer"

Det format, der bruges til at vise nummeret ved postcirklen i visningen "Alle kombinationer" for stafetbaner. Vælg mellem postkode og postnummer. Postnummeret kan få tilføjet et bogstav, der angiver, hvilken gren posten hører til, for poster i gaflinger og sløjfer. Poster i tur-gaflinger får ikke tilføjet bogstav.

HENT fra mine standard-indstillinger

Klik på denne knap for at sætte alle værdier i dialogboksen til de værdier, du har gemt som dine egne standard-indstillinger.

GEM til mine standard-indstillinger

Klik på denne knap for at gemme alle værdier i dialogboksen som dine egne standard-indstillinger.

Gendan CONDES standard

Klik på denne knap for at sætte alle værdier i dialogboksen tilbage til Condes' standardværdier.

13.13.2 Dialogboksen Tekst på bagsiden af kortet

Denne dialogboks bruges til at indstille en tekstside, der kan udskrives på bagsiden af kortet. Teksten kan bruges til at identificere banen eller – ved udskrivning af kort til stafethold – identificere holdet og stafet-turen.

Du kommer hertil via menuen Bane-redigering / Tekst på bagsiden af kortet ...

[Indstillingerne gælder alle canvas-er.](#)

Tekstsiden udskrives kun, når du udskriver fra [dialogboksen Udskriv kort med baner](#), og kun når du har valgt den pågældende indstilling i dialogboksen. Tekstsiden kommer også med i en PDF-fil, når du eksporterer kort og baner til PDF fra [dialogboksen Eksporter baner som PDF](#).

Du kan indstille de enkelte **tekstelementer**, der udskrives

Tekst, der udskrives for alle baner

- Løbsnavn

Tekster, der udskrives for **individuelle baner**

- Banenavn
- Klassenavn

Tekster, der udskrives for **stafetbaner**

- Holdnummer
- Brystnummer
- Stafet-tur
- Hold-navn
- Klasse eller bane-navn
- Løbernavn
- Bane-kombination

Formatering

Sideformat

Stående eller Liggende

Vandret justering

Bestemmer, om teksten justeres til *venstre*, *højre* eller *midten* på siden

Lodret justering

Bestemmer, om teksten justeres til *toppen*, *bunden* eller *midten* af siden

Skrifttype

Bestemmer den skrifttype, der bruges

Farve

Tekstens farve

Ramme

Bestemmer, om der vises en rektangulær ramme om teksten

Indre margin

Indstiller margenen inden for rammen

HENT fra mine standard-indstillinger

Klik på denne knap for at sætte alle værdier i dialogboksen til de værdier, du har gemt som dine egne standard-indstillinger.

GEM til mine standard-indstillinger

Klik på denne knap for at gemme alle værdier i dialogboksen som dine egne standard-indstillinger.

Gendan CONDES standard

Klik på denne knap for at sætte alle værdier i dialogboksen tilbage til Condes' standardværdier.

13.14 Dialogbokse til indstilling af stafethold

13.14.1 Nyt stafethold

Denne dialogboks bruges til at oprette et nyt stafethold. Den er kun tilgængelig, når vinduet [Tildeling af stafethold](#) er åbent.

Før du klikker på knappen "Opret", indtaster du det nye holds nummer og den klasse eller bane, holdet løber. Holdnummeret identificerer holdet, så det skal være entydigt i løbet.

Du kan vælge at oprette et **tomt hold**, dvs. et hold, hvor holdets løbere ikke har fået tildelt bane-kombinationer, eller du kan lade Condes **sammensætte holdet automatisk**, så hver løber på holdet får tildelt en bane-kombination..

Ved automatisk sammensætning af et hold har Condes forskellige strategier for tildeling af bane-kombinationer til holdet:

- Minimer antallet af brugte banekombinationer
Sæt flueben for at bruge så få forskellige bane-kombinationer som muligt. Ved offsettryk af baner kan denne mulighed mindske antallet af forskellige bane-kombinationer, der skal trykkes, og dermed trykomkostningerne.
For det andet og de følgende hold på en bane genbruger Condes sættet af kombinationer fra de eksisterende hold, blot blandet i en anden rækkefølge. Først når alle permutationer af sættet er i brug, tilføjer Condes flere kombinationer til sættet.
- Overlap
Med mulighederne nedenfor bestemmer du, hvor meget overlap der må være mellem løbere på

samme stafet-tur. Ideelt set ville alle løbere på samme tur bruge helt forskellige bane-kombinationer med forskellige grene i hver gafling. Når antallet af brugte bane-kombinationer minimeres, er det dog vigtigt at beslutte, hvor meget overlap der må være, uden at det går ud over retfærdigheden. Du kan derfor vælge mellem disse muligheder

- Intet overlap
Hvis en bane-kombination allerede bruges af et eksisterende hold på en given tur, bruger det nye hold ikke denne kombination på denne tur.
Det er kun muligt, så længe der ikke er flere hold end bane-kombinationer.
- Ét overlap
Det nye hold kan bruge den samme bane-kombination som et andet hold – men kun på ÉN tur.
På hver tur kan der være et andet hold, der løber den samme bane-kombination, men ikke det samme andet hold på mere end én tur.
- Unikt hold
Flere overlap er tilladt, men holdet må ikke være helt ens med et andet hold, dvs. løbe den samme bane-kombination som et andet hold på ALLE ture.
- Tillad ens hold
Til sidst er det ikke muligt at oprette flere unikke hold, og denne mulighed tillader, at det nye hold er helt ens med et andet hold. Condes forsøger stadig at minimere antallet af ens hold; hvis der for eksempel allerede findes to ens hold, "kopierer" Condes et andet hold i stedet for at lave et tredje ens hold.

13.14.2 Tildeling af stafethold

Ved et stafetløb skal du holde styr på alle stafetholdene og – ikke mindst – på, hvilken bane-kombination hvert hold løber. Dette vindue hjælper dig med det.

Vinduet viser alle hold i regnearksform. Hvert hold har et holdnummer og eventuelt et holdnavn; det hører til en klasse eller en bane og har holdmedlemmer, der løber stafet-turene. Du kan indtaste nye hold og ændre eller slette eksisterende hold.

New Team... X Delete Team(s) Populate Team... Print... PDF... Copy to the Clipboard Mark all for printing Mark all as printed Show Bb and Name Import from XML... Export									
Team Number	Team Name	Class	Course	Leg 1 Variation:	Leg 2 Variation:	Leg 3 Variation:	Last modified at	Last modified by	
Course: D110									
Class:									
1161			D110	CaBaBB	BbaAA	AaAb	19-09-2012 09:10	MSC (IJB-MSC)	
1167			D110	CaBaBA	AbaAB	BaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1165			D110	AaBaBA	BbaAB	CaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1164			D110	CaAaAA	AbaBB	BaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1150			D110	AaAaAA	BbaBB	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1151			D110	BaAaAA	CbaBB	AaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1152			D110	CaAaAA	AbaBB	BaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1153			D110	AaBaBA	BbaAB	CaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1154			D110	BaBaBA	CbaAB	AaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1155			D110	CaBaBA	AbaAB	BaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1156			D110	AaAaAB	BbaBA	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1163			D110	BaAaAA	CbaBB	AaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1157			D110	BaAaAB	AbaBA	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1158			D110	CaBaAB	AbaBA	BaAb	19-09-2012 09:10	MSC (IJB-MSC)	
1159			D110	AaAaBB	BbaAA	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1162			D110	AaAaAA	BbaBB	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1160			D110	BaAaBB	AbaAA	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
1166			D110	BaBaBA	CbaAB	AaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IJB-MSC)	
Course: D12									

I dette eksempel bruges der ikke klasser, så banen hedder D110. Holdnavnene er endnu ikke indtastet. Der er i øjeblikket indtastet 18 hold, og hvert hold har fået tildelt bane-kombinationer. Condes har kontrolleret, at de tildelte bane-kombinationer er fuldstændige. Hvis der findes uoverensstemmelser, farves holdnummeret eller kombinationen rød.

Du kan indtaste holdene direkte i Condes. Hvis holdene er indtastet i løbsadministrationssystemet, kan du dog overføre holdene – uden tildelte bane-kombinationer – ved hjælp af en XML-fil i formatet IOF data standard v.3, en såkaldt TeamCourseAssignment-fil. Du kan importere filen med knappen "Importér fra XML..." på værktøjslinjen. Importfunktionen hjælper dig også med at flette sættet af hold, hvis du allerede har oprettet nogle hold i Condes og vil supplere med hold importeret fra løbsadministrationssystemet.

Derefter tildeler du bane-kombinationer til holdene, enten ved manuelt at indtaste kombinationens kode i den relevante celle i regnearket, eller ved at lade Condes "udfylde" holdet med knappen "Udfyld hold". Du kan vælge mellem forskellige indbyggede strategier for fordeling af bane-kombinationer til hold. Når Condes tildeler bane-kombinationer til et hold, kan Condes for eksempel bruge de samme kombinationer, som allerede er tildelt andre hold, blot i en anden rækkefølge, eller Condes kan sørge for så stor spredning som muligt.

Til sidst udskriver du personlige kort til hver deltager med holdnummer og turnummer på kortets bagside, og du eksporterer stafetholdene med de tildelte bane-kombinationer tilbage til løbsadministrationsprogrammet til kontrol af klip.

Nyt hold ...

Åbner en dialogboks, hvor du kan oprette et eller flere nye hold. Du kan oprette "tomme" hold (dvs. uden tildelte kombinationer) eller fuldt sammensatte hold.

Slet Hold ...

Sletter de hold, du har markeret.

Udfyld hold ...

Åbner en dialogboks, hvor du kan "udfylde" de markerede hold ved at tildele bane-kombinationer til de ture, der endnu ikke har fået tildelt en bane-kombination.

Udskriv...

Åbner vinduet "Udskriv kort med baner", så du kan udskrive kort til de holdmedlemmer, hvis kort endnu ikke er udskrevet. Condes har for hvert holdmedlem en markering, der viser, om kortet er udskrevet eller eksporteret som PDF. Du kan fjerne markeringen manuelt, hvis du vil udskrive kortet igen.

PDF...

Åbner vinduet "Eksporter som PDF", så du kan eksportere kort til de holdmedlemmer, hvis kort endnu ikke er eksporteret. Condes har for hvert holdmedlem en markering, der viser, om kortet er udskrevet eller eksporteret som PDF. Du kan fjerne markeringen manuelt, hvis du vil udskrive kortet igen.

Kopier til Klippebordet

Kopierer regnearkets indhold til Klippebordet som tabulatorsepareret tekst.

Markér hold til udskrivning

Fjerner fluebenene "allerede udskrevet" fra holdmedlemmerne i de markerede holdrækker. Hvis ingen rækker er markeret, fjernes de fra alle rækker.

Markér hold som udskrevne

Sætter fluebenene "allerede udskrevet" ved holdmedlemmerne i de markerede holdrækker. Hvis ingen rækker er markeret, markeres alle rækker.

Vis Brystnummer og Navn

Som standard er kolonnerne med brystnummer og navn skjult. Ved at klikke på denne knap kan du skjule/vise kolonnerne.

Importér fra XML...

Åbner en dialogboks, hvor du kan importere stafethold fra en XML-fil i formatet "TeamCourseAssignment".

Eksportér til XML...

Eksporterer alle stafethold til en XML-fil i formatet "TeamCourseAssignment". På den måde overfører du holdene med de bane-kombinationer, der er tildelt hvert holdmedlem, til løbsadministrationssystemet.

Glem ikke også at eksportere banerne som en XML-banedatafil, da den egentlige liste over poster for hver bane-kombination findes i banedatafilen.

13.15 Dialogbokse til udskrivning

13.15.1 Dialogboksen Udskriv kort med baner

Brug denne dialogboks, når du vil udskrive kort og baner.

Den højre del af dialogboksen viser en liste over de tilgængelige baner. Den venstre del af dialogboksen har de indstillinger, der styrer udskrivningen.

Vælg, hvilke baner eller klasser der skal udskrives:

Du vælger en bane eller klasse til udskrivning ved at sætte flueben ved banens eller klassens navn. Du kan vælge så mange baner eller klasser, du vil. Hvis du vælger overskriften "Baner", udskrives ét eksemplar af hver bane. Hvis du vælger overskriften "Klasser", udskrives ét eksemplar af hver klasse.

Hvis en bane er en stafetbane eller har sløjfer, vises et +-felt til venstre for banens navn. Når du klikker på +-feltet, foldes banen ud, og alle bane-kombinationer vises. Du kan udskrive en enkelt bane-kombination ved at sætte flueben ved kombinationens nummer, eller du kan udskrive alle kombinationer ved at sætte flueben ved banens navn.

Hvis en bane har et eller flere kortskift, vises et +-felt til venstre for banens navn eller bane-kombinationens nummer. Når du klikker på +-feltet, foldes banen ud, og banens dele vises. Du kan udskrive en eller flere dele ved at sætte flueben ved delens nummer, eller du kan udskrive alle dele ved at sætte flueben ved banens navn (kombinationens nummer).

Vælg, hvilket canvas der skal udskrives fra:

Brug canvas-vælgeren øverst i dialogboksen. Vælg **Brug print-layouts** for at udskrive hver bane efter dens udskriftslayouts, fra de canvas-er, de bruger, i én udskrivning. Vælg et bestemt canvas for kun at udskrive fra det canvas. Se [Valg af canvas: Brug print-layouts eller et bestemt canvas](#).

For at udskrive et tomt kort eller et kort med alle poster skal du vælge et canvas. Det er ikke muligt at udskrive dem med valgmuligheden "Brug print-layouts".

Udskriftsmålestok

Udskriftsmålestokken indstilles for hvert canvas. Du ændrer den i [dialogboksen Kort](#) for det pågældende canvas. Når du udskriver med udskriftslayouts, bruger hvert layout udskriftsmålestokken for sit canvas.

Vælg, hvilket område der skal udskrives:

Condes har tre muligheder for, hvilket område der skal udskrives:

Mulighed	Hvilket område udskrives?
Layoutramme	Condes udskriver det område, der er defineret for den aktuelle bane og det aktuelle canvas.

Brug menupunktet Bane-redigering / Vis/skjul layoutramme for at se layoutrammen.

Klik på rammen for at trække i / ændre størrelsen på området. Dobbeltklik på rammen for at vælge, om layoutrammen skal være fælles for alle baner, eller om hver bane skal have sin egen layoutramme

Hele canvas-området Condes udskriver det område, der afgrænses af canvassets kanter.

Området, som banen dækker Condes udskriver et område, der defineres af det mindste rektangel, der omslutter banen (uden postbeskrivelser osv.)

Postbeskrivelser og banesymboler (forbudte områder, væskeposter osv.) vises, hvis de ligger inden for grænserne af ovennævnte layoutramme.

Vælg, hvor mange eksemplarer der skal udskrives af hver bane:

Du kan vælge mellem **Én kopi af hver bane** og **Fyld siden med kopier af banen**

Hvis du har valgt "Én kopi af hver bane", forsøger Condes at få banen, der skal udskrives, på så få sider som muligt.

Det betyder også, at hvis der er plads til mere end én udskrift på samme side, fylder Condes siden op med forskellige baner.

Hvis layoutrammen er for stor til én side, kan du markere feltet Udskriv kun 1 side af hver bane, hvis banen ikke skal fordeles over flere sider.

Hvis du vælger "Fyld siden med kopier af banen", udskriver Condes kun det, der kan være på én side af hver bane, og placerer så mange kopier af banen som muligt på siden.

Når Condes placerer flere baner (eller flere kopier af samme bane) på en side, bruger Condes en placeringsmetode, der udnytter pladsen på siden optimalt og samtidig gør det så let som muligt at skære banerne fra hinanden.

Udskriv alle valgte baner på samme kort

Denne mulighed kan bruges, hvis du laver træningsøvelser med flere baner på samme kort.

Udskriv kort

Markér dette felt, hvis kortet skal udskrives sammen med banen. Hvis feltet ikke er markeret, udskrives banen uden kortet.

Udskriv klasse/banenavn/hold-info på bagsiden

Med denne mulighed kan du udskrive en tekstside på bagsiden af kortet, så kortet kan identificeres uden at blive afsløret. Muligheden er kun tilgængelig, når du begrænser udskriften til banens første side.

Vælg mellem Intet på bagsiden, Klasse/bane-navn på bagsiden og Kort på bagsiden.

Klik på knappen Tekst-format ... for at åbne [dialogboksen Tekst på bagsiden af kortet](#).

Sideopsætning

Klik på knappen Afstand og overlap ... for at indstille, hvordan kortene placeres på en side.

Afstand bestemmer afstanden mellem flere udskrifter på samme side

Overlap bestemmer overlappet, når en baneudskrift deles over flere sider.

Windows giver ikke altid præcise oplysninger om sidens udskrivbare størrelse, så uden overlap kan der være et hul mellem det, der udskrives på to tilstødende sider.

Markér feltet **Centrer udskrift på siden** for at placere udskriften midt på siden. Hvis feltet ikke er markeret, placeres udskriften i sidens øverste venstre hjørne.

Printer-opsætning

Klik på knappen Indstil printer... for at åbne Windows' dialogboks til printerindstilling.

Hvis feltet Printerformat Liggende er markeret, bruges liggende format (i stedet for stående format) ved udskrivning, dvs. sidens længste side er øverst.

Brug vælgeren til at indstille enkelsidet eller dobbeltsidet udskrivning (hvis din printer understøtter dobbeltsidet udskrivning).

Udskriv

Udskriv de valgte banelayouts

Vis udskrift

Vis de valgte banelayouts, som de vil blive udskrevet

Luk

Luk denne dialogboks

13.15.2 Dialogboksen Udskriv løse postbeskrivelser

Brug denne dialogboks til at udskrive løse postbeskrivelser eller eksportere løse postbeskrivelser til en PDF-fil.

Condes placerer postbeskrivelserne på siderne, så der er plads til så mange postbeskrivelser som muligt på hver side.

Hvis du markerer en **stafet** klasse eller -bane, udskrives alle stafet-kombinationer for banen.

Stafet klasser og -baner har et + -felt ved siden af navnet. Klik på + for at folde klassen eller banen ud i de forskellige stafet-kombinationer. Du kan så markere de kombinationer, du har brug for.

For baner med **kortskift** kan du vælge, om hele banen skal udskrives, eller om hver enkelt del skal udskrives.

Knappen **Udseende...** åbner en dialogboks, hvor du kan indstille udseende og layout.

13.15.3 Dialogboksen Udskriv mønster-kontrolkort

Denne dialogboks bruges til at vælge, hvilke mønster-kontrolkort der skal udskrives. Mønster-kontrolkort kan udskrives, hvis hver post har fået tildelt et klippemønster.

Til venstre i dialogboksen er der en liste, der viser de tilgængelige klasser og baner. Til højre er der en liste over de klasser og baner, der aktuelt er valgt til udskrivning.

Du kan vælge en klasse eller en bane og overføre den til listen over valgte elementer ved at klikke på elementet og derefter klikke på knappen Tilføj.

Hvis du "tilføjer" overskriften "Klasser", tilføjes alle eksisterende klasser til listen over valgte. Hvis du "tilføjer" overskriften "Baner", tilføjes alle eksisterende baner.

Hvis du "tilføjer" en **stafet** klasse eller -bane, tilføjes alle stafet-kombinationer for banen til listen over valgte (angivet med kombinationsnumrene i parentes efter klassens eller banens navn).

For baner med **kortskift** udskrives Condes kun ét mønster-kontrolkort, der dækker hele banen.

13.16 Dialogbokse til eksport

13.16.1 Dialogboksen Eksporter banedata som XML

Fra denne dialogboks kan du eksportere banedata som filer i XML-format (eXtended Markup Language). Formatet er fastlagt i IOF's Interface Standards-projekt, og du kan finde flere oplysninger på IOF's hjemmeside <https://www.orienteering.sport> under menuen IOF / IT Commission / Interface Standards project.

Resultatet er en fil med oplysninger om postplaceringer, baner og klasser. For hver bane angives de klasser, der løber banen, og de poster, banen besøger. Oplysninger om delstrækkenes længder er også med.

Oplysningerne kan importeres i løbsadministrationsprogrammer for at lette kontrollen af klip. De kan også importeres i forskellige programmer til analyse af mellemtider.

Når du klikker på "Eksporter", beder Condes dig om et navn til den fil, de eksporterede data skal gemmes i.

Filtype

Vælg mellem "IOF version 1.0", "IOF version 2.0" og "IOF version 3.0". IOF version 3.0 anbefales. IOF version 1.0 og 2.0 findes kun af hensyn til bagudkompatibilitet.

Tegnkodning

Vælg mellem "ISO-8859-1" og "UTF-8". Det er tegnkodningen af teksterne i filen. UTF-8 anbefales. ISO-8859-1 er Windows' standardtegn sæt, og filer med denne kodning kan afhænge af tegnsættet på den computer, der laver filen.

Canvas (til postkoordinater)

Afsnittet "controls" i den eksporterede fil indeholder et koordinatpar for hver post. Koordinaterne er i millimeter på det udskrevne kort.

Den eksporterede fil kan kun indeholde ét sæt koordinater for posterne.

Ved et løb med flere kort er det derfor vigtigt at vælge det canvas, der skal bruges, for at få det rigtige sæt koordinater for posterne.

Udelad "CourseIDs" (kun IOF XML version 2)

Kun for IOF XML version 2: Nogle løbsadministrationsprogrammer kræver, at hver bane i de eksporterede data har et Course ID-nummer. Om nødvendigt kan Condes medtage dette nummer i den eksporterede fil – sørg blot for at fjerne fluebenet i dette felt.

Vær opmærksom på, at det Course ID-nummer, Condes giver hver bane, følger banen i hele løbsfilens levetid.

Faldgrube: Hvis du omdøber en bane, beholder den sit Course ID-nummer. Det gælder også, når du omdøber en bane og derefter opretter en ny bane med det gamle navn. Når du så eksporterer, er der et andet Course ID knyttet til navnet, fordi det reelt er en ny bane. Det kan give problemer, hvis det modtagende løbsadministrationsprogram forventer, at en bane med samme navn altid har samme Course ID-nummer.

Stafetbaner

Med IOF XML version 3 indeholder filen fuldstændige kombinationer. For hver bane har filen en liste over alle (valgte) bane-kombinationer. Hver kombination er "en bane" med alle banens poster. Kombinationerne er mærket med et CourseFamily-objekt, der angiver, hvilken bane de hører til.

Med IOF XML version 2 er der fire muligheder:

- **Bane-kombinationer**
For hver bane samles alle banens kombinationer som "CourseVariation"-objekter i ét "Course"-objekt. Det angiver, at kombinationerne hører sammen. Dette er den "klassiske" metode i IOF XML version 2.
- **Separate baner**
Hver kombination bliver et separat "Course"-objekt. Muligheden er kompatibel med den "forenklede" model, som for eksempel Emit eTiming bruger
- **OS2003-kompatible stafet-gaflinger**
Denne mulighed samler "CourseSection"-objekter i et "Course"-objekt for hver bane. Det er op til importprogrammet at samle CourseSections til fuldstændige bane-kombinationer.

- **Enmands-stafetbaner**

Hver stafetbane betragtes som en enmands-stafet, hvor hver deltager løber alle stafet-ture. "Enmands-stafetbaner" eksporteres derfor som separate "Course"-objekter.

Eksportér kun stafetkombinationer, der bruges af stafethold

Når denne mulighed er valgt, eksporteres kun de stafet-bane-kombinationer, der bruges af stafethold, der er oprettet i vinduet [Tildeling af stafethold](#).

13.16.2 Dialogboksen Eksporter baner som PDF

Brug dette vindue til at eksportere kort og baner til en PDF-fil (Portable Document Format). PDF er det format, de fleste trykkerier foretrækker, og du kan normalt sende en PDF-fil direkte til trykkeriet til tryk af baner og kort. En PDF-fil kan desuden bruges af tegneprogrammer som Adobe Illustrator til at bearbejde banerne yderligere og samle dem med kortet til tryk.

Det kan du gøre

Ved eksport til PDF vælger du først, hvilket canvas der skal bruges (eller **Brug print-layouts**), og hvilke baner du vil eksportere. De eksporterede baner bliver til sider i én PDF-fil.

Som standard er hver bane på sin egen side, og Condes tilpasser sidestørrelsen til banen. Det er det almindelige tilfælde, for eksempel ved udskrivning på en almindelig printer, eller når den eksporterede PDF-fil skal bearbejdes yderligere før tryk.

Hvis den eksporterede PDF-fil skal sendes til et trykkeri til tryk på store ark med flere kort på hver side, kan du vælge en standard-sidestørrelse, f.eks. A3. For bedre at udnytte papiret kan Condes placere flere kopier af samme bane – eller flere forskellige baner – på en side. Du kan for eksempel få 4 baner i A5 på én A3-side. Muligheden svarer til den, du finder i [dialogboksen Udskriv kort med baner](#) til udskrivning af baner direkte på en printer. Condes sætter hver side op med så mange kopier af en bane eller forskellige baner som muligt.

Vælg, hvilke baner der skal eksporteres

Vælg de baner, der skal eksporteres, ved at sætte flueben på listen over baner til venstre. For baner med kombinationer kan du vælge hver kombination for sig. For baner med kortskifte kan du vælge "hele banen" og/eller hver enkelt del.

Hvis du har oprettet stafethold, kan du vælge fra listen over hold og ture og udskrive personlige kort til hver tur på holdet. Det kan kombineres med, at holdnummer, tur osv. tilføjes på kortets bagside.

Canvas-indstilling

Fra canvas

Indstillingen bestemmer, hvilket canvas – dvs. hvilket kort og hvilket grafik-layout – der bruges til eksporten. Vælg et bestemt canvas for kun at bruge dette canvas' kort og grafik-layout, eller vælg **Brug print-layouts** for at bruge de canvas-er, der er indstillet i hver banes udskriftslayouts. Se [Valg af canvas: Brug print-layouts eller et bestemt canvas](#).

Eksportér i canvassets udskriftsmålestok

Indstillingen er som standard slået til, så eksporten sker i den udskriftsmålestok, der er indstillet for canvasset. Fjern fluebenet, hvis du skal eksportere i en anden målestok.

Medtag kort

Hvis feltet ikke er markeret, udelades kortet i filen.

Eksportér alle valgte baner på ét kort

Sæt flueben for at udskrive alle valgte baner på samme kort. Det er beregnet til træningsøvelser, hvor man løber flere forskellige baner efter hinanden.

Område, der skal medtages

Condes har tre muligheder for, hvilket område der skal udskrives:

Mulighed	Hvilket område eksporteres?
Layoutramme	Condes eksporterer den layoutramme, der er defineret for hver bane og hvert canvas i baneeditoren.
Hele canvas-området	Condes eksporterer det område, der afgrænses af kortfilens kanter (hvis der er angivet en). Området udvides med de dele af banen (og postbeskrivelserne), der går uden for kortet.
Området, som banen dækker	Condes eksporterer et område, der defineres af det mindste rektangel, der omslutter banen (uden postbeskrivelser osv.)

Postbeskrivelser og banesymboler (forbudte områder, væskeposter osv.) medtages, når de ligger inden for grænserne af ovennævnte område.

Hvor mange af hver bane?

Disse indstillinger er kun relevante og tilgængelige, når der er valgt en fast papirstørrelse under sideopsætning for PDF-filen. Hvis standard-sidestørrelsen er valgt, tilpasses størrelsen af hver side til banen

- Én kopi af hver bane. Udskriver ÉN kopi af hver bane. Hvis der er plads til flere baner på den valgte sidestørrelse, placerer Condes så mange forskellige baner som muligt på en

side.

Hvis banens layoutramme er større end den valgte sidestørrelse, deles banen over flere sider, medmindre du har markeret "Udskriv kun 1 side af hver bane".

- Fyld siden med kopier af banen. Fylder en side med ens kopier af banen (hvis der er plads til mere end én kopi).

Udskriv kun 1 side af hver bane

Selv om banen ikke kan være på én side, eksporteres kun den første side.

Eksportér alle valgte baner på samme kort

Alle de valgte baner placeres på samme kort. Nyttigt til træningsøvelser med flere baner

Gengivelses-indstillinger ...

Klik på denne knap for at åbne dialogboksen [PDF-gengivelse](#)

Opsætning af PDF-fil

Du kan vælge mellem Alle baner i én PDF-fil og Hver bane i sin egen PDF-fil.

Sideopsætning

Klik på knappen PDF-sidestørrelse ... for at åbne [dialogboksen Eksport-sideopsætning](#)

Klik på knappen Marginer og overlap ... for at åbne dialogboksen [Baneudskriftens udseende](#).
. Knappen er kun relevant og tilgængelig, når du har valgt en fast sidestørrelse.

Bagsider

Brug denne mulighed til at udskrive klassenavn/banenavn/holdnavn/holdnummer osv. på kortets bagside.

Condes tilføjer en ekstra side efter hver kortside. Den ekstra side viser banens navn og/eller stafetholdets nummer og tur og er beregnet til at blive udskrevet på kortets bagside på en printer, der kan udskrive dobbeltsidet.

Du kan vælge at udskrive bagsiden først eller kortsiden først. I nogle tilfælde fungerer det bedst at udskrive den side med mindst blæk/toner før siden med mere.

13.16.2.1PDF-gengivelse

Dette er en underdialogboks til [dialogboksen Eksporter baner som PDF](#). Indstillingerne bestemmer, hvordan bane, kort og grafik gengives på PDF-siden.

Til overprint bruges

Indstillingen bestemmer, hvordan overprint-effekt håndteres i PDF-filen, både for kortets farver og for banepåtrykket.

Der er to muligheder: "Overprint-operator" og "Blend-tilstand DARKEN". Standardindstillingen er "Blend-tilstand DARKEN".

Der er stort set ingen synlig forskel på "Overprint-operator" og "Blend-tilstand DARKEN".

Når du vælger "Overprint-operator", skal du sikre dig, at det program, der bruges til at vise og udskrive PDF-filen, er indstillet til at simulere overprint-effekt. Bruger du f.eks. Adobe Reader, skal Adobe Reader indstilles til at vise overprint-effekt, ellers ignoreres effekten.

Med Blend-tilstand DARKEN er sådanne hensyn unødvendige.

Indlejrede bitmaps

Begræns indlejrede bitmappers opløsning

Hvis kortfilen eller et grafikobjekt er en bitmapfil, gengiver Condes normalt bitmappen i den oprindelige opløsning i PDF-filen. Hvis du vil sænke opløsningen af bitmapperne i PDF-filen, kan du bruge denne mulighed. Det kan give mindre PDF-filer på bekostning af lavere kvalitet og mere slørede bitmaps

Opløsning af grafik-objekter omdannet til bitmaps

Condes gengiver grafikobjekter, der oprindeligt er WMF/EMF-filer, som bitmaps i PDF-filen. Indstillingen bestemmer opløsningen af disse bitmaps. Standard er 600 dpi, hvilket er tilstrækkeligt i de fleste tilfælde. Du kan sætte opløsningen højere til tryk i høj kvalitet.

13.16.3Dialogboksen Eksporter baner som EPS

Brug dette vindue til at eksportere kort og baner til Encapsulated PostScript-filer (EPS).

EPS er et format, som trykkerier bruger, og du kan normalt sende EPS-filer direkte til trykkeriet til tryk af bane og kort eller til påtryk på eksisterende kort. En EPS-fil bruges også, når banen skal importeres i et tegneprogram som Adobe Illustrator til videre layoutarbejde.

Du har flere muligheder ved eksport til EPS-filer.

Condes kan eksportere:

1. hver bane til en separat EPS-fil. EPS-filens område tilpasses banen. Muligheden er nyttig, når EPS-filen skal bearbejdes yderligere før tryk.

2. Condes kan samle flere baner (eller kopier af samme bane) på én side. EPS-filens område er fast, for eksempel A3, og Condes fylder siden ud. Det passer, når filerne sendes direkte til trykkeriet.

De to muligheder svarer til dem, du finder i [dialogboksen Udskriv kort med baner](#) til udskrivning af baner.

Husk at kontrollere resultatet, når du har lavet EPS-filerne. Der findes flere gratis programmer, der kan læse EPS-filer, for eksempel IrfanView og GSView (GhostScript). IrfanView viser filerne lidt groft, men er lidt hurtigere end GSView. GSView viser til gengæld filerne pænere og mere glat.

Vælg, hvilke baner der skal eksporteres

Vælg de baner, der skal eksporteres, ved at sætte flueben på listen over baner til venstre. Hvis du vælger "Baner", eksporteres alle baner.

Canvas-indstilling

Fra canvas

Indstillingen bestemmer, hvilket canvas – dvs. hvilket kort og hvilket grafik-layout – der bruges til eksporten. Vælg et bestemt canvas for kun at bruge dette canvas' kort og grafik-layout, eller vælg **Brug print-layouts** for at bruge de canvas'er, der er indstillet i hver banes udskriftslayouts. Se [Valg af canvas: Brug print-layouts eller et bestemt canvas](#).

Eksportér i canvassets udskriftsmålestok

Indstillingen er som standard slået til, så eksporten sker i den udskriftsmålestok, der er indstillet for canvaset. Fjern fluebenet, hvis du skal eksportere i en anden målestok.

Medtag kort

Hvis feltet ikke er markeret, udelades kortet i filen.

Eksportér alle valgte baner på ét kort

Sæt flueben for at udskrive alle valgte baner på samme kort. Det er beregnet til træningsøvelser, hvor man løber flere forskellige baner efter hinanden.

Område, der skal medtages

Condes har tre muligheder for, hvilket område der skal udskrives:

Mulighed	Hvilket område eksporteres?
Layoutramme	Condes eksporterer den layoutramme, der er defineret for hver bane og hvert canvas i baneeditoren.
Hele canvas-området	Condes eksporterer det område, der afgrænses af kortfilens kanter (hvis der er angivet en). Området udvides med de dele af banen (og postbeskrivelserne), der går uden for kortet.

Området, som banen dækker Condes eksporterer et område, der defineres af det mindste rektangel, der omslutter banen (uden postbeskrivelser osv.)

Postbeskrivelser og banesymboler (forbudte områder, væskeposter osv.) medtages, når de ligger inden for grænserne af ovennævnte område.

Sideopsætning

Brug denne gruppe indstillinger til at styre sidestørrelsen i hver eksporteret fil, og hvad der vises på hver side.

Sidestørrelsen kan sættes til "Én bane pr. side", en række foruddefinerede standardstørrelser eller "Anden størrelse".

Hvis du vælger "Én bane pr. side", eksporterer Condes hver bane til en separat fil. Filens "bounding box" svarer til størrelsen af det eksporterede område.

Hvis du vælger en foruddefineret standardstørrelse, sættes filens "bounding box" til den valgte standardstørrelse, og du kan vælge mellem at fylde siden med kopier af samme bane eller med så mange forskellige baner, som der er plads til på den valgte sidestørrelse.

Hvis du vælger "Anden størrelse", kan du indtaste sidens mål. Ellers virker muligheden som ved en foruddefineret standardstørrelse.

Du kan vælge mellem papirretningen "Stående" og "Liggende".

Hvis du vælger "Én kopi af hver bane", forsøger Condes at få banerne på så få sider som muligt.

Det betyder, at hvis der er plads til mere end én bane på samme side, fylder Condes siden med forskellige baner.

Hvis du derimod har valgt "Fyld siden med kopier af banen", udskriver Condes kun det, der kan være på én side, af hver bane og placerer så mange kopier af banen på siden, som der er plads til.

Afstand bestemmer afstanden mellem de eksporterede baner på siden.

Når Condes placerer flere baner (eller flere kopier af samme bane) på en side, bruges en layoutmetode, der udnytter pladsen på siden bedst muligt og samtidig gør det så nemt som muligt at skære banerne fra hinanden.

Banen i sort farve

Hvis feltet er markeret, er både postbeskrivelser og baner sorte i EPS-filen. Ellers bruges de farver, der er defineret andre steder.

Medtag kort

Hvis feltet er markeret, eksporteres kortet også.

13.16.4 Dialogboksen Eksport-sideopsætning

Dette er en underdialogboks til [dialogboksen Eksporter baner som PDF](#) og [dialogboksen Eksporter baner som EPS](#). Indstillingerne bestemmer STØRRELSEN af siderne i den eksporterede fil.

Sidestørrelse

Sidestørrelsen kan sættes til

- **Tilpas siden til banens størrelse**

Dette er den almindelige indstilling, der passer i de fleste tilfælde. Den betyder, at når Condes laver en side i PDF - eller EPS -filen, bliver hver side præcis stor nok til hele det eksporterede område, så du er sikker på at undgå utilsigtet beskæring. Hver side i filen kan have sin egen størrelse, hvis layoutrammen er forskellig for hver bane.

- **Et foruddefineret standard-papirformat**

Hver side i filen har det valgte standard-papirformats størrelse.

Hvis du vælger et papirformat, der er større end det eksporterede område, kan Condes fylde siden med flere kopier af én bane eller placere flere baner på samme side. Det kan være nyttigt til tryk på store papirark.

Hvis det eksporterede område derimod er større end det valgte papirformat, fordeles det over flere sider i filen (medmindre du har indstillet, at der kun eksporteres én side for hver bane).

- **Anden størrelse**

Her kan du vælge et fast papirformat, der afviger fra standard-papirformaterne.

Det fungerer på samme måde, som når der er valgt et foruddefineret standard-papirformat.

Bemærk: Det anbefales kun at vælge et standard-papirformat eller en anden størrelse, hvis du vil udskrive flere kort på samme side. Condes placerer flere kort på samme side. Det kan være nyttigt, når du sender udskriften til et trykkeri til tryk på store papirark.

13.16.5 Dialogboksen Eksporter baner som bitmaps

Med denne funktion kan du lave bitmapfiler med [kortet](#), [banelayoutet](#) og [postbeskrivelserne](#).

Bitmapfiler er særligt nyttige til at offentliggøre kort og baner på internettet.

Condes eksporterer hver bane som en separat bitmapfil.

Postbeskrivelserne eksporteres med banen, hvis Condes er indstillet til at udskrive postbeskrivelser på kortet. Brug menuen Banepåtryk/Indstillinger og fanen "Postbeskrivelser" til at indstille, om postbeskrivelserne eksporteres med banen.

Hvis du vælger "Baner", eksporteres alle baner, hver i sin egen fil.

Hvis kortet er georefereret, så Condes kan beregne world-koordinaterne for den eksporterede bitmaps øverste venstre hjørne, eksporterer Condes en World File sammen med bitmapfilen, se [Georefererede kort](#)

Canvas

Vælg et bestemt canvas for kun at bruge dette canvas' kort og grafik-layout, eller vælg **Brug print-layouts** for at bruge de canvas-er, der er indstillet i hver banes udskriftslayouts. Se [Valg af canvas: Brug print-layouts eller et bestemt canvas](#).

Eksportér i canvassets udskriftsmålestok

Indstillingen er som standard slået til, så eksporten sker i den udskriftsmålestok, der er indstillet for canvasset. Fjern fluebenet, hvis du skal eksportere i en anden målestok.

Filtype

Condes kan lave JPG-, BMP-, PNG- og TIF-filer. PNG-, JPG- og TIF-filer er komprimerede, så de normalt fylder mindre på harddisken og er hurtigere at overføre via internettet. Komprimeringen giver dog en lille kvalitetsforringelse.

Farvekvalitet

Muligheden findes kun for BMP-filer. Vælg mellem 16 bit og 24 bit pr. pixel. Til et orienteringskort er 16 bit mere end tilstrækkelig kvalitet.

Opløsning

Opløsningen bestemmer antallet af pixels (farveprikker) pr. tomme i filen. Jo højere opløsning, jo bedre kvalitet. Filstørrelsen er proportional med kvadratet på opløsningen, så pas på ikke at vælge en for høj opløsning. Om Condes kan lave en bitmapfil i en given opløsning, afhænger af, om den færdige bitmap kan være på harddisken. Og behandlingstiden vokser hurtigt med højere opløsning.

JPEG-kvalitet

Bruges til at forbedre (større fil) eller reducere (mindre fil) kvaliteten af kortbilledet.

13.16.6 Dialogboksen Eksporter baner til OCAD

Med denne funktion kan du overføre banelayouts og postbeskrivelser fra Condes til OCAD. Fra OCAD kan du så udskrive kortet med bane og postbeskrivelser, eller du kan eksportere PostScript-filer til offsettryk.

Condes eksporterer hver bane som en separat OCAD-fil i formatet OCAD 8, 7 eller OCAD 6.

Postbeskrivelserne eksporteres med banen, hvis Condes er indstillet til at udskrive postbeskrivelser på kortet. Brug menuen Filer / Indstillinger for dette løb og fanen "Postbeskrivelser" til at indstille, om postbeskrivelserne eksporteres med banen.

Sådan gør du:

- 1 Lav banerne som OCAD-eksportfiler fra Condes med denne dialogboks.

2 Åbn OCAD-kortet, og importér banefilerne i OCAD én ad gangen.

Når du importerer banelayoutet i OCAD, skal du måske trække det på plads, så det passer på kortet. Brug pasmærker for at opnå bedre præcision. Condes kan hjælpe dig med at opnå den bedste præcision, hvis du indtaster OCAD-koordinaterne for det øverste, venstre pasmærke i Condes; se forklaringen nedenfor eller klik [her](#).

OCAD version 6:

Hvis du bruger OCAD version 6, skal du også tænke på banernes og postbeskrivelsernes farve(r). Hvis du vil udskrive på en farveprinter fra OCAD, vil du måske have lilla farve til banen og sort til postbeskrivelserne. Eller hvis der skal laves påtryk på eksisterende kort, vil du måske have både bane og postbeskrivelser i lilla. Eller du vil måske lave dit eget farveskema. Brug knappen "Farver" til at indstille farverne.

BEMÆRK, at du skal tilføje nogle ekstra farver til OCAD-kortets farvetabel. Ellers kan postbeskrivelserne blive "usynlige", når du importerer dem i OCAD. Condes kan hjælpe dig med at tilføje farverne; brug knappen "Farver".

OCAD version 7/8:

Hvis du bruger OCAD version 7 eller 8, behøver du ikke tilføje farver til OCAD-kortet. I OCAD version 7 og 8 åbner du først banefilen, der er eksporteret fra Condes, og bruger derefter menuen "Options" / "Open template..." (OCAD 7) eller "Template" / "Open" (OCAD 8) for at åbne kortfilen.

Bemærkning om eksport-målestok og udskriftsmålestok:

Condes udskriver altid cirklerne i de dimensioner, der er angivet i banepåtryks-indstillingerne, uanset udskriftsmålestok.

OCAD skalerer derimod cirklerne og teksternes dimensioner, når der udskrives i en anden målestok. Hvis du eksporterer en bane fra Condes til OCAD og vil udskrive den fra OCAD i en anden målestok end eksportmålestokken, bliver cirkler og tekster derfor for store eller for små.

Condes kan "modvirke" denne effekt ved at skalere cirkler, linjetykkelser og tekster modsat af det, OCAD gør ved udskrivning. For at kunne det skal Condes kende den planlagte udskriftsmålestok. Eksportdialogboksen lader dig angive både eksportmålestokken, der skal svare til kortets målestok i OCAD, og den planlagte udskriftsmålestok fra OCAD.

Vælg, hvilken bane der skal eksporteres

Vælg i denne rude den bane, du vil eksportere. Hvis du vælger nøgleordet "Baner", eksporteres alle baner (hver i sin egen fil). Hvis du vælger nøgleordet "Alle poster", eksporterer Condes et layout med alle poster i stedet for en bane.

Canvas

Vælg i rullegardinet det canvas, banen skal eksporteres fra. Vælg et bestemt canvas for kun at bruge dette canvas' kort og grafik-layout, eller vælg **Brug print-layouts** for at bruge de canvas-er, der er indstillet i hver banes udskriftslayouts. Se [Valg af canvas: Brug print-layouts eller et bestemt canvas](#).

Eksportér

Klik på denne knap, når du er klar til at eksportere. Når du klikker på knappen, bliver du bedt om at vælge navn og placering for hver OCAD-eksportfil.

Eksport-målestok

Dette er den målestok, banerne eksporteres i. Hvis Condes-layoutet er i 1:15.000, er det standard-eksportmålestokken, men hvis du skal importere banen på et kort i 1:10.000, ændrer du eksportmålestokken til 1:10.000.

Udskriftsmålestok

Hvis du vil udskrive kortet med banerne fra OCAD i en anden målestok end kortets målestok i OCAD, skal cirkler og postbeskrivelser også skaleres, så de udskrives i den rigtige størrelse. Ellers bliver cirkler og postbeskrivelser forstørret (eller formindsket), når de udskrives fra OCAD.

Angiv her, i hvilken målestok du vil udskrive fra OCAD. Condes tilpasser så størrelsen af cirkler og postbeskrivelser, så de udskrives i den rigtige størrelse.

Filformat

Vælg, om der skal laves filer i formatet OCAD 8, 7 eller 6

Farver...

Klik på denne knap for at indstille farveskemaet for dine baner og postbeskrivelser. Dette er et vigtigt trin. Læs hjælpen om farver ved at klikke her.

Koordinat-omsætning...

Når du bruger en OCAD-kortfil, bruger Condes og OCAD normalt de samme koordinater, og der er ikke brug for koordinat-omsætning. Hvis du bruger en bitmapfil, eller har flyttet OCAD-kortet i Condes, er der brug for koordinat-omsætning, for at banerne placeres korrekt, når de eksporteres til OCAD.

Læs "[Sådan placerer du baner eksporteret til OCAD korrekt](#)" for en udførlig forklaring.

Klik på denne knap for at åbne en dialogboks, hvor du indstiller omsætningen. Knappen er deaktiveret ("grå"), når du ikke har oprettet nogen [pasmærker](#).

13.16.6.1 Dialogboksen Farver ved eksport til OCAD

En OCAD-fil indeholder en farvetabel. OCAD's farvetabel definerer de farver, der kan bruges, og i hvilken rækkefølge de ligger oven på hinanden (farvelagene).

Import af en bane og en postbeskrivelse i OCAD virker kun korrekt, hvis farvetabellen i OCAD-kortfilen er indrettet til de "importerede symboler". Banen og postbeskrivelsen skal ligge i de øverste farvelag; ellers kan de blive dækket af andre kortsymboler.

Banen skal bruge en lilla farve, som allerede findes i OCAD's standard-farvetabel.

Postbeskrivelsen kan bruge den samme lilla farve, hvis den skal være lilla, eller den kan have brug for en sort farve – som IKKE findes i OCAD's standard-farvetabel på den rette plads (lag).

Ud over grundfarven (lilla eller sort) skal postbeskrivelserne have en hvid farve under sig for at dække kortet nedenunder. Desuden er nogle få postbeskrivelsessymboler tegnet i to lag – f.eks. tegnes fast bund i en mose ved at lægge en hvid plet oven på mosestregerne. Der er derfor brug for en ekstra hvid farve oven på grundfarven.

Du kan tilføje farverne manuelt i OCAD-kortets farvetabel, eller du kan lade Condes gøre det for dig med knappen "Tilføj farver". Hvis du ændrer farvetabellen i Condes, skal du under alle omstændigheder sørge for at lave de tilsvarende ændringer i OCAD-kortets farvetabel, så de to altid er "synkroniserede".

Condes lægger en farvetabel med følgende farver i den eksporterede OCAD-fil:

1. Bane (Øverste Lilla)
banesymboler (linjer, cirkler og symboler) på niveauet "Øverste Lilla" efter IOF's kortspecifikationer
2. Bane (Nederste Lilla)
banesymboler (linjer, cirkler og symboler) på niveauet "Nederste Lilla" efter IOF's kortspecifikationer
3. Numre
postnumre
4. Lilla 50%
symbolet for forbudt område "Midlertidigt byggeområde, sprint"
5. Sort
symbolet "Permanent forbudt område"
6. Postbeskrivelseslinje
grundfarven for postbeskrivelserne
7. Postbeskrivelsesbaggrund
baggrundsfarven (normalt hvid) bag postbeskrivelserne

I denne dialogboks kan du indstille farverne i farvetabellen efter dine behov

Gem

Gemmer farvetabellen i Condes-løbsfilen.

Mine standardfarver

Du kan "gemme" den aktuelle farvetabel som din standard på din PC. Den gemte farvetabel bruges, når du opretter en ny Condes-løbsfil.

Du kan hente ("Hent") din gemte standard-farvetabel og overskrive de aktuelle indstillinger i Condes-løbet.

Condes standardfarver

Overskriver de aktuelle indstillinger med Condes' standard-farvetabel.

Tilføj Condes-farver til OCAD-kortfilen

Du kan tilføje Condes' farvetabel til dit OCAD-kort med knappen "Tilføj farver". Condes beder om OCAD-kortfilens navn og lader dig derefter angive et andet filnavn til den opdaterede fil (så du kan lade den oprindelige kortfil være uændret).

Hvis de nødvendige farver allerede findes i OCAD-kortets farvetabel, lader Condes farvetabellen være uændret.

13.16.6.2OCAD-koordinater for øverste venstre pasmærke

Når du bruger en OCAD-kortfil, bruger Condes og OCAD normalt de samme koordinater, så der er ikke brug for koordinat-omsætning.

Hvis du bruger en bitmapfil, eller har flyttet OCAD-kortet i Condes, er der brug for koordinat-omsætning, for at banerne placeres korrekt, når de eksporteres til OCAD.

Læs "[Sådan placerer du baner eksporteret til OCAD korrekt](#)" for en udførlig forklaring.

Ingen omsætning

Når du vælger denne mulighed, sker der ingen omsætning. Condes-koordinaterne bruges ved eksport.

Omsæt Condes-koordinater ved hjælp af det øverste venstre pasmærke.

Når du vælger denne mulighed og har indtastet OCAD-koordinaterne for det øverste venstre pasmærke nedenfor, omsætter Condes Condes-koordinaterne til OCAD-koordinater ved eksport.

Øst, Nord

Koordinaterne i OCAD for det øverste venstre pasmærke. Hvis du har defineret mere end ét pasmærke i Condes, bruger Condes det øverste, venstre.

13.16.7 Dialogboksen Eksportér baner som SVG

Med denne funktion kan du lave Scalable Vector Graphics-filer (SVG). En SVG-fil er en grafikfil, som du for eksempel kan åbne i et grafikprogram eller vise i en webbrowser. SVG-filer er nyttige til at overføre baner til tracking- og vejvalgsprogrammer.

En eksporteret SVG-fil indeholder banelayoutet og postbeskrivelserne for en bane.

Condes eksporterer hver bane som en separat SVG-fil. Du kan også samle alle baner i én fil.

Canvas

Vælg et bestemt canvas for kun at bruge dette canvas' kort og grafik-layout, eller vælg **Brug print-layouts** for at bruge de canvas'er, der er indstillet i hver banes udskriftslayouts. Se [Valg af canvas: Brug print-layouts eller et bestemt canvas](#).

Eksportér i canvassets udskriftsmålestok

Indstillingen er som standard slået til, så eksporten sker i den udskriftsmålestok, der er indstillet for canvasset. Fjern fluebenet, hvis du skal eksportere i en anden målestok.

Eksportér alle valgte baner til ÉN fil

Når denne mulighed er valgt, eksporteres alle de valgte baner til én fil.

SVG-filen indeholder såkaldte metadata, der identificerer de grafiske figurer som poster, delstrækslinjer, postbeskrivelser osv. Hver post har et metadata-element med world-koordinaterne, når kortfilen er georefereret.

13.16.8 Dialogboksen Eksporter baner til GPS

Denne dialogboks bruges til at lave data til et **GPS-program**, for eksempel O-Track

Med et GPS-program kan du analysere dit vejvalg efter løbet og sammenligne vejvalg med andre. GPS-programmet kan køre på din smartphone og/eller være et webprogram.

For at programmet kan vise din rute, skal det have dit GPS-spor. Du kan optage sporet direkte på din smartphone eller skal måske overføre det fra et GPS-ur.

GPS-programmet skal også have kortet og banen. Condes har disse data, og de kan overføres fra Condes til GPS-programmet. Det er her, denne dialogboks kommer ind. Når du som banelægger har gjort banerne færdige, eksporterer du fra Condes kortet og banerne til en fil, som du importerer i GPS-programmet.

Condes eksporterer data i tre forskellige formater: KMZ, GPX og KML. Hvilket du vælger, afhænger af, hvilket format GPS-programmet kan bruge.

KMZ bruges med O-Track (www.o-track.dk). GPX (rute) bruges med GPS Orienteering (www.hippsomapp.se). KML bruges med MapRun (www.maprunners.com.au).

Vigtigt: Kortet skal være georefereret.

For at Condes kan beregne længde- og breddekoordinater for posterne og kortet, skal kortfilen være georefereret, og der skal være indstillet et referencekoordinatsystem.

De fleste – men ikke alle – OCAD-kort er georefererede, og oplysningerne er med i OCAD-filen. Bruger du en bitmapfil, skal den være ledsaget af en World File. Se [dialogboksen Kort](#) for flere detaljer.

Muligheder for eksportformat

KMZ-format

KMZ er det format, Google Earth bruger. En KMZ-fil indeholder kortet og alle banerne i én fil. Når du har eksporteret en KMZ-fil, åbner du den i Google Earth for at se kortet og waypoints.

KMZ-filen indeholder en række billeder: Kortet gemmes som et bitmapbillede i JPG-format, og hver bane gemmes som et såkaldt GroundOverlay-billede i SVG-format. Fordelen ved SVG-formatet er, at det er skalerbart. Linjer og cirkler forbliver skarpe, også når du zoomer ind.

Bemærk: Kort billedet indeholder de grafikobjekter, der er indstillet til at blive vist på "alle baner". Grafikobjekter, der er indstillet til kun at blive vist på "kun denne bane", er IKKE med i KMZ-filen. Grafikobjekter omfatter tekster, linjer, masker og billeder.

Ud over kort- og banebillederne indeholder KMZ-filen også banerne som lister af "waypoints". De vises som "knappenåle", hvis du åbner KMZ-filen i Google Earth

Bemærk: Hvis du bruger Google Earth til at se KMZ-filen, skal du vide, at Google Earth desværre ikke kan vise banebillederne i SVG-format – i Google Earth vises banebillederne som røde rektangler med et kryds. Du kan slå banelagene fra for at kunne se kortlaget

Som avanceret mulighed – men det anbefales ikke – kan banerne i stedet for SVG eksporteres som "KML-grafik". KML understøtter grafik meget dårligt, så KML-grafikbilledet er ikke særlig pænt. Muligheden KML -grafik virker ikke, hvis du vil bruge KMZ-filen med O-Track.

GPX-format

GPX bruges af mange programmer til at gemme GPS-spor. En GPX-fil eksporteret fra Condes indeholder alle baner (som "ruter"). En GPX-fil kan dog ikke indeholde kortet. Når du bruger GPX-formatet, kommer kortfilen derfor fra en anden kilde.

KML (simpel)-format

KML er et Google Earth-format, som også bruges af nogle GPS-programmer til at importere baner. En KML-fil eksporteret fra Condes indeholder banerne som sæt af waypoints, ét waypoint for hver post på banen. KML (simpel)-eksporten indeholder ikke kortet.

Canvas

Vælg et bestemt canvas for kun at bruge dette canvas' kort og grafik-layout, eller vælg **Brug print-layouts** for at bruge de canvas-er, der er indstillet i hver banes udskriftslayouts. Se [Valg af canvas: Brug print-layouts eller et bestemt canvas](#).

Eksportmuligheder

Filformat for eksport

Vælg KMZ, GPX eller KML (simpel).

Eksportér kun stafetkombinationer, der bruges af stafethold

Når denne mulighed er valgt, eksporteres kun de stafet-bane-kombinationer, der bruges af stafethold, der er oprettet i vinduet [Tildeling af stafethold](#).

Åbn den eksporterede fil efter eksport

Når denne mulighed er valgt, beder Condes Windows om at åbne den eksporterede fil. Hvis Google Earth ikke er installeret, og der ikke er noget andet program, der kan læse filen, kan Windows ikke åbne den.

Avancerede indstillinger

De avancerede indstillinger bruges normalt ikke og er skjult, medmindre du klikker på knappen "Vis avancerede indstillinger".

Eksportområde

Brug denne mulighed til at vælge, om kortområdet for hver bane er "Layoutramme" eller "Hele canvas-området". Standardværdien er "Layoutramme".

Kort-bitmap

Opløsning

Bruges til at indstille opløsningen af den bitmapfil, der indeholder det eksporterede kort i KMZ-filen. Standardværdien er 300 DPI. Hvis kortet er meget stort, kan det være nødvendigt at sænke opløsningen, for at Condes har hukommelse nok til at lave filen.

JPEG-kvalitet

Bruges til at forbedre (større fil) eller reducere (mindre fil) kvaliteten af kortbilledet.

Dæmp kort

Når denne mulighed er valgt, dæmpes kortet i den eksporterede fil.

13.16.9 Overfør kort og baner til Livelox

Livelox er et analyseværktøj til orientering. Du kan overføre kort og baner til Livelox direkte fra Condes.

Overførslen sker i to trin:

Første trin foregår i Condes

1. Vælg, hvilke baner der skal overføres

Sørg for, at de baner, du vil overføre, er markeret på listen, og klik derefter på **Næste**

2. Log ind på Livelox for at give Condes lov til at overføre.

Dette trin foregår i et browservindue.

Condes åbner automatisk din standardbrowser med Livelox' login-vindue.

Hvis du får en "Windows sikkerhedsadvarsel", der spørger, om Condes må kommunikere på netværket, så accepter anmodningen.

Du skal have en Livelox-konto for at kunne overføre. Alle kan oprette en brugerkonto på Livelox' websted www.livelox.com

3. Vælg, om du vil overføre som et **nyt Livelox-løb** eller **opdatere et eksisterende Livelox-løb**.

Muligheden for at opdatere er kun tilgængelig, hvis du tidligere har overført løbet.

4. Klik til sidst på "Udfør" for at **foretage overførslen**

Andet trin foregår på Livelox' websted

hvor du færdiggør løbets oplysninger og offentliggør løbet.

Efter overførslen validerer Livelox de overførte data. Hvis Livelox ikke accepterer dataene, viser en meddelelsesboks en liste over valideringsfejl. Når du har rettet fejlene, kan du prøve at overføre dataene til Livelox igen.

Condes fører dig automatisk til det rigtige sted i Livelox, når overførslen er færdig.

Indstillinger for overførsel

Eksportér kun stafetkombinationer, der bruges af stafethold

Når denne mulighed er valgt, eksporteres kun de stafet-bane-kombinationer, der bruges af stafethold, der er oprettet i vinduet [Tildeling af stafethold](#).

Bitmap-opløsning

Bruges til at indstille opløsningen af den bitmapfil, der indeholder det eksporterede kort. Standardværdien er 300 DPI. Hvis kortet er meget stort, kan det være nødvendigt at sænke opløsningen, for at Condes har hukommelse nok til at lave filen.

Løbsnavn

Condes lader dig navngive dit Livelox-løb. Livelox-løbets navn behøver ikke være det samme som Condes-løbets navn

Starttid (valgfri)

Løbets starttidspunkt. Tidspunktet skal ligge før den første deltagers starttid.

Sluttid (valgfri)

Løbets sluttidspunkt. Tidspunktet skal ligge efter den sidste deltagers måltid.

Vigtigt: Kortet skal være georefereret

For at Condes kan beregne længde- og breddekoordinater for posterne og kortet, skal kortfilen være georefereret, og der skal være indstillet et referencekoordinatsystem.

De fleste – men ikke alle – OCAD-kort er georefererede, og oplysningerne er med i OCAD-filen. Bruger du en bitmapfil, skal den være ledsaget af en World File. Se [dialogboksen Kort](#) for flere detaljer.

13.16.1 Dialogboksen Eksportér stafethold

Med denne dialogboks kan du eksportere stafethold som filer i XML-format (eXtended Markup Language). Formatet er fastlagt i IOF's Interface Standards-projekt, og du kan finde flere oplysninger på IOF's hjemmeside <https://www.orienteering.sport> under menuen IOF / IT Commission / Interface Standards project.

Resultatet er en fil med de stafethold, der er oprettet i regnearket [Tildeling af stafethold](#).

Oplysningerne kan importeres i løbsadministrationsprogrammer for at lette kontrollen af klip. Filen indeholder IKKE selve banerne. Du skal derfor også eksportere en banedatafil fra [dialogboksen Eksporter banedata som XML](#).

Når du klikker på "Eksportér", beder Condes dig om et navn til den fil, de eksporterede data skal gemmes i.

Tegnkodning

Vælg mellem "ISO-8859-1" og "UTF-8". Det er tegnkodningen af teksterne i filen. UTF-8 er kun tilgængelig, når Condes kører i Unicode-tilstand, og anbefales, da denne kodning kan håndtere de 16-bit tegnværdier, Unicode-standarden bruger. ISO-8859-1 er Windows' standardtegn sæt, og filer med denne kodning kan afhænge af tegnsættet på den computer, der laver filen.

13.16.1 Dialogboksen Importér stafethold

Med denne dialogboks kan du importere stafethold fra filer i XML-format (eXtended Markup Language). Formatet er fastlagt i IOF's Interface Standards-projekt, og du kan finde flere oplysninger på IOF's hjemmeside <https://www.orienteeing.sport> under menuen IOF / IT Commission / Interface Standards project.

Det kan bruges til at overføre stafethold fra et løbsadministrationssystem i XML-formatet "TeamCourseAssignments". Se mere under [Tildeling af stafethold](#).

Først beder Condes dig om navnet på den fil, der skal importeres.

Hvis filen indeholder data i det rigtige format, viser Condes holdene og angiver, hvilke hold der allerede findes i Condes' stafetholds-database, hvilke der er ændret, og hvilke der er nye. Du kan så vælge de hold, du vil importere, og de overskriver dataene i Condes' stafetholds-database.

Denne kommando importerer kun stafethold. Hvis du vil importere poster, baner og klasser fra en IOF XML-fil, se [Sådan importerer du banedata fra IOF XML](#).

13.17 Dialogboksen Klippemønster

I denne dialogboks kan du redigere klippemønsteret for en almindelig mekanisk klippetang. Det er et gitter på 9 gange 9 prikker, hvor hver prik svarer til en stift i klippetangen. Mønsteret vises til venstre i dialogboksen. Ved at tilføje de rigtige prikker kan du opbygge klippemønsteret. Du slår en prik til/fra ved at klikke inde i feltet, der svarer til prikkens placering.

13.18 Dialogboksen Vælg farve

Dialogboksen Vælg farve bruges, når du vil ændre farven på et baneobjekt eller et grafikobjekt.

Her kan du vælge mellem farver i farverummet CMYK eller farverummet RGB .

Du kan indtaste en værdi for C, M, Y, K i procent (0 % - 100 %). Når alle fire værdier er 0, er farven hvid.

Du kan indtaste en værdi for R, G, B mellem 0 og 255. Når alle tre værdier er 0, er farven sort. Når alle tre værdier er 255, er farven hvid.

Når du skifter mellem RGB og CMYK, holder Condes den resulterende farve så tæt som muligt på den eksisterende farve. Omregningen fra RGB til CMYK og omvendt kan dog ikke vendes præcist tilbage, så hvis du skifter mellem de to farverum, ændrer farven sig en smule.

Når du bruger RGB-farver, kan du enten indtaste RGB-værdierne i felterne eller bruge de "sekskantede" paletter og lysstyrkebjælken til at vælge en farve.

13.19 Dialogboksen Standard-klippemønster

I denne dialogboks kan du redigere klippemønsteret for en almindelig mekanisk klippetang. Det er et gitter på 9 gange 9 prikker, hvor hver prik svarer til en stift i klippetangen. Mønsteret vises til venstre i dialogboksen. Ved at tilføje de rigtige prikker kan du opbygge klippemønsteret. Du slår en prik til/fra ved at klikke inde i feltet, der svarer til prikkens placering.

Brug feltet Kontrolnummer til at angive, hvilken post mønsteret hører til.

13.20 Dialogbokse til indstilling af layoutramme

13.20.1 Opførsel (dialogboksen Indstillinger for layoutrammen)

Bemærk: Dialogboksen Indstillinger for layoutrammen indstiller det canvas, der er aktivt i øjeblikket. Hvis du vil indstille et af de andre canvas-er, skal du først vælge det pågældende canvas på rullelisten.

Layoutrammen er et rektangel, der indrammer det område af kortet, der skal udskrives. Den kan bruges til at udskrive en del af kortet, for eksempel når banen kun dækker et lille område, og du ikke vil udskrive hele kortet.

Hvert canvas har sin egen layoutramme og sine egne rammeindstillinger.

Du indstiller layoutrammen direkte i baneeditoren.

Brug menuen "Bane-redigering" / "Vis/skjul layoutramme" til at vise eller skjule layoutrammen.

Markér layoutrammen ved at klikke på rammen. Træk i et af hjørnehåndtagene eller sidehåndtagene for at ændre størrelsen på layoutrammen. Træk et vilkårligt sted på rammen for at flytte layoutrammen.

Du kan indstille rammens udseende ved at dobbeltklikke på rammen.

Brug særskilte indstillinger for layoutrammens størrelse og placering for denne bane

Vælg denne mulighed, hvis layoutrammens nuværende størrelse og placering kun skal gælde for den aktuelle bane. Hvis den ikke er markeret, bruges en fælles layoutramme.

Tillad flytning og tilpasning

Brug mulighederne "**Lås layoutrammens størrelse**" og/eller "**Lås placeringen af Layoutrammen**" til at låse/låse op for flytning og ændring af størrelsen på layoutrammen

13.20.2 Ramme (dialogboksen Indstillinger for layoutrammen)

Bemærk: Dialogboksen Indstillinger for layoutrammen indstiller det canvas, der er aktivt i øjeblikket. Hvis du vil indstille et af de andre canvas-er, skal du først vælge det pågældende canvas på rullelisten.

Layoutrammen er et rektangel, der indrammer det område af kortet, der skal udskrives. Den kan bruges til at udskrive en del af kortet, for eksempel når banen kun dækker et lille område, og du ikke vil udskrive hele kortet.

Hvert canvas har sin egen layoutramme og sine egne rammeindstillinger.

Du indstiller layoutrammen direkte i baneeditoren.

Brug menuen "Bane-redigering" / "Vis/skjul layoutramme" til at vise eller skjule layoutrammen.

Markér layoutrammen ved at klikke på rammen. Træk i et af hjørnehåndtagene eller sidehåndtagene for at ændre størrelsen på layoutrammen. Træk et vilkårligt sted på rammen for at flytte layoutrammen.

Du kan indstille rammens udseende ved at dobbeltklikke på rammen.

Tegn layoutramme

Markér dette felt for at tegne layoutrammen som et farvet rektangel.

Runde hjørner

Rammen har runde hjørner.

Rammetykkelse

Bredden af den linje, rammen tegnes med.

Margen

Bredden af den hvide margen inden for rammelinjen.

Ramme-farve

Rammelinjens farve.

13.20.3 Dialogboksen Tilpas layoutrammen til papirstørrelsen

Brug denne dialogboks til at ændre størrelsen af **layoutrammen**, så den passer til en given papirstørrelse. Layoutrammens øverste venstre hjørne forbliver uændret, og layoutrammens størrelse ændres, så den passer til den angivne papirstørrelse.

Du kan angive sidestørrelsen som

- a) størrelsen af en standard-papirtype, eller
- b) en anden størrelse , hvor du indtaster layouttrammens **bredde** og **højde**

Når du vælger mulighed 1) standard-papirtype, kan du også indtaste en **margin** . Brug margenen til at kompensere for det område langs papirets kanter, som printerens ikke kan udnytte. Layoutrammen får den valgte standardstørrelse **minus** margenen.

13.21 Dialogboksen Banelæggerens notater

I denne dialogboks kan du skrive notater om den post, bane eller det delstræk, der er valgt.

Notaterne gemmes i Condes-løbsfilen og vises i en tipboks, når du holder markøren over postcirklen eller delstrækket.

Rediger et notat ved at klikke på det rektangel, der indeholder notatet. Du kan tilføje et nyt notat med knappen "Ny" og slette et eksisterende med knappen "Slet".

13.22 Indstillinger for postbeskrivelser

13.22.1 Dialogboksen Postbeskrivelser - fanen "Hvor"

På denne side angiver du, hvilke CANVAS-ER og hvilke BANER der bruger dette postbeskrivelses-objekt.

Postbeskrivelsen bruges på

Vælg de canvas-er og baner, hvor postbeskrivelsen skal vises.

Hjælp til de andre sider i denne dialogboks:

- [Fanen Hvilken](#)
- [Fanen Udseende](#)
- [Fanen Skrifttyper](#)

13.22.2 Dialogboksen Postbeskrivelser - fanen "Hvilken"

Brug denne dialogboks til at redigere egenskaberne for det valgte postbeskrivelses-objekt.

Vis bane-del

Med denne indstilling kan du lave en postbeskrivelse, der kun dækker en del af banen.

Det kan være nyttigt, hvis postbeskrivelserne for forskellige dele af banen skal placeres forskellige steder på kortet.

Del

Viste del	Postbeskrivelsen viser den eller de dele af banen, der svarer til det, der vises på kortet. Hvis banen ikke har kortskifte, er denne mulighed den samme som "Hele banen"
Hele banen	Viser hele banen
Del x	Viser netop denne del af banen. Hvis delen ikke vises på kortet, vises postbeskrivelses-objektet heller ikke.

Start fra linje / Antal linjer

Bestemmer, hvor mange linjer af postbeskrivelsen der vises. Overskriftslinjerne tæller med, så den øverste linje kan være den første overskriftslinje. Det kan bruges til at dele postbeskrivelserne op på forskellige steder på kortet – nyttigt, hvis der ikke er plads til hele postbeskrivelsen ét sted.

Vis overskrifter**Vis kun overskriftsfelter**

Sæt flueben for kun at vise overskriftslinjerne. Overskrifterne omfatter feltet med løbets navn og dato, feltet med de klasser, der løber banen (hvis relevant), og feltet med banens navn, længde og stigning.

Vis bane-kombination

Sæt flueben for at vise stafetkombinationens kode over postbeskrivelserne.

Vis en bestemt bane

Normalt har "alle poster"-kortet postbeskrivelser for alle poster. Du kan dog også placere et postbeskrivelses-objekt for en bestemt bane.

Du kan placere postbeskrivelser for flere baner på "alle poster"-udskriften og bruge den som et fælles kort, hvor løberne selv kan tegne delstrækkene for deres egen bane ind med blyant.

Hjælp til de andre sider i denne dialogboks:

- [Fanen Hvor](#)
- [Fanen Udseende](#)
- [Fanen Skrifttyper](#)

13.22.3 Dialogboksen Postbeskrivelser - fanen "Udseende"

Brug denne dialogboks til at redigere egenskaberne for det valgte postbeskrivelses-objekt.

Størrelse

Dette er sidelængden af felterne i postbeskrivelsen.

Farve

Klik på det farvede felt for at ændre postbeskrivelsens farve.

Sæt flueben i "Baggrund gennemsigtig" for at fjerne den hvide baggrund bag postbeskrivelsen

Symbolsk eller tekstuel

Vælg, om postbeskrivelsen skal være symbolsk eller tekstuel. "Den relevante klasse eller bane afgør" betyder, at indstillingen for den klasse eller bane, der vises i postbeskrivelsen, afgør, om den er symbolsk eller tekstuel.

Søjlejustering

Her angiver du, hvilket hjørne postbeskrivelsen justeres efter. Justeringen kan være venstre eller højre og top eller bund.

Eksempel: Ved justering efter øverste venstre hjørne ligger dette hjørne fast på kortet, og postbeskrivelsen "vokser" så nedad og mod højre.

Pointløb, sortering

Vælg, om postbeskrivelsen for en pointløbsbane skal sorteres efter indholdet i felt A eller felt B.

Pointløb, vis i felt A

Vælg, hvad postbeskrivelsen for en pointløbsbane skal vise i felt A: pointværdien, postnummeret eller ingenting.

Pointløb, vis i felt B

Vælg, hvad postbeskrivelsen for en pointløbsbane skal vise i felt B: pointværdien, postkoden eller ingenting.

Hjælp til de andre sider i denne dialogboks:

- [Fanen Hvor](#)
- [Fanen Hvilken](#)
- [Fanen Skrifttyper](#)

13.22.4 Dialogboksen Postbeskrivelser - fanen "Skrifttyper"

Brug denne dialogboks til at redigere egenskaberne for det valgte postbeskrivelses-objekt.

Skrifttyper

Klik på et skrifttypefelt for at åbne en dialogboks, hvor du kan ændre skrifttypen.

Overskrift

Skrifttypen i postbeskrivelsens overskriftsfelter.

Numre

Skrifttypen i postbeskrivelsens kolonne A.

Koder

Skrifttypen i postbeskrivelsens kolonne B.

Dimensioner

Skrifttypen til tekst i postbeskrivelsens kolonne C-H.

Tekstuel beskrivelse

Skrifttypen til tekstuelle postbeskrivelser.

Yderligere tekst

Skrifttypen til eventuel yderligere tekst i postbeskrivelserne.

Hjælp til de andre sider i denne dialogboks:

- [Fanen Hvor](#)
- [Fanen Hvilken](#)
- [Fanen Udseende](#)

13.23 Indstilling af baneobjekter

13.23.1 Egenskaber for forbudt område

I denne dialogboks kan du ændre egenskaberne for det valgte forbudte område.

Det forbudte område bruges på

Markér en eller flere baner på listen.

Markér et eller flere canvas-er på listen.

Udfyldning

Der er flere skraveringsmønstre for forbudte områder. Se IOF's kortspecifikationer for, hvornår hvilken skravering skal bruges.

"Forbudt område" er det mest almindelige mønster, og det er (i øjeblikket) fælles for alle sportsgrene.

Til sprintløb er der desuden

"Midlertidig byggeplads"

"Forbudt område (passérbart på nederste niveau)" - bruges, når et skraveret område i "to niveauer" på kortet indgår i et forbudt område.

De forældede

"Permanent forbudt område" fra ISOM 2017 bevarer som mulighed af hensyn til bagudkompatibilitet.

"Farligt område" fra ISOM 2000 bevarer som mulighed af hensyn til bagudkompatibilitet.

Ramme

Ingen ramme: Området er ikke afmærket i terrænet

Fuldt optrukket ramme: Området er afmærket hele vejen rundt i terrænet (f.eks. afspærret med bånd)

Stiplet ramme: Området er afmærket med mellemrum i terrænet

Linjetykkelse: Som standard tegner Condes rammelinjen efter kortspecifikationen. Du kan tilsidesætte det og indtaste din egen tykkelse af rammelinjen

Som standard omslutter rammen (hvis Fuldt optrukket eller Stiplet er valgt) hele området.

Du kan bruge værktøjet [Tænd/sluk segment](#) til at slå rammen til/fra på enkelte segmenter (mellem to knæpunkter).

13.23.2 Egenskaber for gennemgang og gennemgangsområde

I denne dialogboks kan du ændre egenskaberne for det valgte gennemgangsobjekt.

Kode

Gennemgangens kode. Koden bruges, når gennemgangen tilføjes som obligatorisk gennemgang på en bane.

Vises på

Markér en eller flere baner på listen. Når du markerer "Alle baner", vises gennemgangen på alle baner, også dem, der ikke er markeret på listen

Markér et eller flere canvas-er på listen. Når du markerer "Alle canvas-er", vises gennemgangen på alle canvas-er, også dem, der ikke er markeret på listen.

Banepåtryk

Brug indstillingerne på denne fane til at

- tilsidesætte standard-banefarven og/eller tilføje en hvid kant om gennemgangssymbolet.
- tilsidesætte standardplaceringen af gennemgangen i det Øverste/Nederste Lilla lag, når banen flettes ind i kortets farvelag. En gennemgang vises normalt i det Nederste Lilla

lag. I nogle tilfælde (se IOF ISSprOM) skal et passagesymbol dog vises i det Øverste Lilla lag.

Postbeskrivelse

Fanen bruges til at indstille

- om gennemgangen vises i postbeskrivelsen, når den er med på en bane.
- den tekst, der bruges til den tekstuelle postbeskrivelse.
- yderligere tekst, der vises i et separat felt under beskrivelsen af gennemgangen.

13.23.3 Dialogboksen Banesymbol

Et banesymbol kan være et symbol for væskepost, førstehjælp, forbudt rute, MTBO ensrettet rute, MTBO forhindring, MTBO forbudt at passere eller MTBO farligt afsnit .

I denne dialogboks kan du ændre egenskaberne for det valgte banesymbol.

Banesymbolet bruges på

Markér en eller flere baner på listen. Når du markerer "Alle baner", vises banesymbolet på alle baner, også baner, der oprettes senere

Markér et eller flere canvas-er på listen. Når du markerer "Alle canvas-er", vises banesymbolet på alle canvas-er, også canvas-er, der oprettes senere.

13.23.4 Egenskaber for pasmærke

Et pasmærke har én indstilling

Synlig på udskrifter

Fjern fluebenet, hvis pasmærket ikke skal være synligt ved udskrivning af dette canvas. Hvis det er usynligt, kan pasmærket heller ikke bruges ved kalibrering til banepåtryk.

13.23.5 Dialogboksen MTBO forbudt rute

I denne dialogboks kan du ændre egenskaberne for den valgte MTBO forbudt rute.

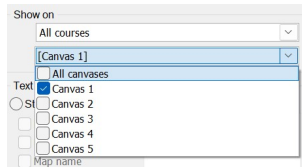
MTBO forbudt rute bruges på

Markér en eller flere baner på listen. Når du markerer "Alle baner", vises MTBO forbudt rute på alle baner, også dem, der ikke er markeret på listen

Markér et eller flere canvas-er på listen. Når du markerer "Alle canvas-er", vises MTBO forbudt rute på alle canvas-er, også dem, der ikke er markeret på listen.

13.24 Indstilling af grafikobjekter

Du kan indstille banesymboler og grafikobjekter til at blive vist på et hvilket som helst udvalg af baner og canvas-er.

Vælg baner og canvas-er i rullegardinerne i objektets egenskabsdialogboks.

Når du vælger "Alle canvas-er" eller "Alle baner", vises objektet altid, uanset om den aktuelle bane og det aktuelle canvas er markeret

Husk, at et canvas kan være "sammenkædet", så det viser de samme symboler som et andet canvas. Se [Canvas / Poster](#) for flere detaljer.

13.24.1 Dialogboksen Tekst

Denne dialogboks bruges til at redigere egenskaberne for et tekstrektangel. For at oprette et tekstobjekt bruger du værktøjet Tekst og klikker på kortet, hvor teksten skal placeres.

Et tekstrektangel vises oven på kortet. Det kan indeholde en "fri tekst", som du indtaster, eller standard-tekster som løbsnavn eller kortets målestok.

Vises på Markér en eller flere baner på listen. Når du markerer "Alle baner", vises tekstobjektet på alle baner, også dem, der ikke er markeret på listen

Markér et eller flere canvas-er på listen. Når du markerer "Alle canvas-er", vises tekstobjektet på alle canvas-er, også dem, der ikke er markeret på listen.

Tekster Vælg enten "Standard-tekst" eller "Indtastet tekst"

Ved "Standard-tekst" markerer du felterne for de standard-elementer, der skal med. Ved "Indtastet tekst" skriver du teksten i redigeringsfeltet.

Tekst Justering

Venstre, centreret, højre eller lige margener.

Skrifttype...

Klik på denne knap for at vælge skrifttype, størrelse og farve for den skrift, der skal bruges.

Tekstfarve

Brug farveknappen til at vælge en farve. Standardfarven er banepåtrykkets farve.

Brug overprint-effekt

Sæt flueben for at vise teksten med overprint-effekt

Ramme Markér dette felt for at tegne en rektangulær ramme om teksten.

Markér "Runde hjørner" for at runde rammens hjørner; du kan også indstille rammelinjens tykkelse.

Baggrund Vælg en farve til tekstrektanglets baggrund.

Gennemsigtighed

Træk skyderen for at indstille tekstbaggrundens gennemsigtighed. Området kan være helt gennemsigtigt, så tekstbaggrunden er usynlig, eller helt ugenemsigtigt, så tekstbaggrunden er dækkende. Husk, at gennemsigtighed ikke er tilgængelig ved udskrivning på en PostScript-baseret printer.

Indre margin

Indtast marginen mellem teksten og tekstrektanglets kant.

Rotation Indtast en vinkel i grader mellem 0 og 360 for at dreje tekstobjektet. Objektet drejes mod uret om sit midtpunkt.

13.24.2 Dialogboksen Linje

I denne dialogboks kan du ændre egenskaberne for det valgte linjeobjekt.

Linjen bruges på

Markér en eller flere baner på listen. Når du markerer "Alle baner", vises linjeobjektet på alle baner, også dem, der ikke er markeret på listen

Markér et eller flere canvas-er på listen. Når du markerer "Alle canvas-er", vises linjeobjektet på alle canvas-er, også dem, der ikke er markeret på listen.

Linjebredde

Dette er linjens bredde i millimeter.

Linje er stippet

Sæt flueben for at få en stippet linje

Stiplings-længde

Indtast længden af hver streg i mm

Mellemrum-længde

Indtast længden af hvert mellemrum i mm

Linje-farve

Brug farveknappen til at vælge en farve. Standardfarven er banepåtrykkets farve.

Brug overprint-effekt

Sæt flueben for at vise linjen med overprint-effekt

Gennemsigtighed

Træk skyderen for at indstille linjefarvens gennemsigtighed. Farven kan være helt gennemsigtig, så linjen er usynlig, eller helt ugenomsigtig, så linjen er dækkende. Husk, at gennemsigtighed ikke er tilgængelig ved udskrivning på en PostScript-baseret printer.

13.24.3 Egenskaber for maskerings-område

I denne dialogboks kan du ændre egenskaberne for det valgte maskerings-område.

Vises på

Markér en eller flere baner på listen. Når du markerer "Alle baner", vises maskerings-området på alle baner, også dem, der ikke er markeret på listen

Markér et eller flere canvas-er på listen. Når du markerer "Alle canvas-er", vises maskerings-området på alle canvas-er, også dem, der ikke er markeret på listen.

Flade-farve

Klik på farvefeltet for at vælge maskerings-områdets farve.

Træk skyderen for at indstille maskerings-områdets gennemsigtighed. Området kan være helt gennemsigtigt, så maskerings-området er usynligt, eller helt ugenomsigtigt, så masken er dækkende. Husk, at gennemsigtighed slås fra ved udskrivning på en PostScript-baseret printer.

13.24.4 Dialogboksen Grafikobjekt

Denne dialogboks bruges til at indstille grafikobjektet.

Et grafikobjekt er et billede, som du kan placere oven på kortet. Det kan være et logo, en signaturforklaring, et forstørret udsnit af kortet eller et hvilket som helst andet billede.

Ved at bruge grafikobjekter sammen med tekstobjekter kan du designe dit eget kortlayout.

Et grafikobjekt kan enten bruge grafik direkte fra en fil (Condes kan bruge bitmapfiler, Windows Metafiles og OCAD-kortfiler), eller det kan bruge et "udsnit" af et kort fra et andet canvas.

Vises på

Markér en eller flere baner på listen. Når du markerer "Alle baner", vises grafikobjektet på alle baner, også dem, der ikke er markeret på listen

Markér et eller flere canvas-er på listen. Når du markerer "Alle canvas-er", vises grafikobjektet på alle canvas-er, også dem, der ikke er markeret på listen.

Hvorfra

Her fortæller du Condes, om grafikken skal hentes fra en separat fil, eller om der skal bruges grafik fra et kort på et canvas

Fra en fil

Brug knappen "Vælg fil ..." til at angive stien til den grafikfil, grafikindholdet skal læses fra.

Brug "Genopfrisk fra fil" til at opdatere grafikindholdet, hvis den oprindelige fil er blevet opdateret.

Brug kortet fra et canvas

Brug rullelisten til at angive, hvilket canvas kortet skal hentes fra.

Vis banen på kortet

Markér dette felt for at vise banen på det kort, der kommer fra et andet canvas. Det kan for eksempel bruges til at vise et forstørret udsnit af kortet med banen – se [Tilføj et forstørret udsnit af et kort](#)

Bane-del

Hvis banen har kortskift, kan du vælge, hvilken del af banen der skal vises. Se [Vis flere dele af banen side om side på samme side](#) for et eksempel på, hvordan denne mulighed bruges.

Fra en fil:

Når du indstiller grafikobjektet til at bruge grafik fra en fil, læser Condes grafikfilens indhold og gemmer det i Condes-løbsfilen.

Bemærk følgende:

- Når du udveksler løbsfilen med andre, er grafikobjektet "indlejret" i Condes-filen, så du ikke behøver at udveksle grafikfilerne separat.
- Løbsfilen vokser i størrelse for at rumme grafikindholdet, og du skal passe på ikke at tilføje for mange meget store grafikobjekter.
- Når den oprindelige grafikfil ændres, afspejles det IKKE automatisk i Condes. Du kan bruge knappen "Genopfrisk fra fil" til at læse indholdet af den opdaterede grafikfil ind i Condes, eller du kan bruge "Vælg fil ..." til at importere grafik fra en ny fil.

Fra et canvas:

Når du indstiller grafikobjektet til at bruge kortet fra et canvas, opdateres grafikken automatisk, når kortet opdateres.

Baggrund

Mal hvid baggrund

Markér dette felt for at tegne en hvid baggrund bag grafikobjektet.

Gennemsigtighed

Træk skyderen for at indstille den hvide baggrunds gennemsigtighed. Området kan være helt gennemsigtigt, så den hvide baggrund er usynlig, eller ugennemsigtigt, så baggrunden er dækkende. Husk, at gennemsigtighed slås fra ved udskrivning på en PostScript-baseret printer.

Skalering

Brug denne indstilling til at bestemme grafikobjektets størrelse i forhold til den oprindelige størrelse.

Du kan også skalere grafikens størrelse ved at markere grafikobjektet og trække hjørnepunkterne med musen.

Beskær fra

Brug denne indstilling til at bestemme beskæringen af grafikobjektet fra hver side. Måles i mm.

Du kan også beskære grafikobjektet ved at markere det og trække punktet midt på siden.

13.24.5 Dialogboksen Condes-logo

Denne dialogboks bruges til at redigere egenskaberne for et Condes-logo-objekt.

Condes-logoet bruges på

Markér en eller flere baner på listen. Når du markerer "Alle baner", vises Condes-logoet på alle baner, også dem, der ikke er markeret på listen

Markér et eller flere canvas-er på listen. Når du markerer "Alle canvas-er", vises Condes-logoet på alle canvas-er, også dem, der ikke er markeret på listen.

Skalering

Indtast en procentdel af standardstørrelsen for at ændre Condes-logoets størrelse.

13.25 Dialogboksen Om CONDES

Dialogboksen Om CONDES viser produktoplysninger og giver adgang til oplysninger om den computer, programmet kører på. Dialogboksen åbnes fra menuen Hjælp.

Systemoplysninger

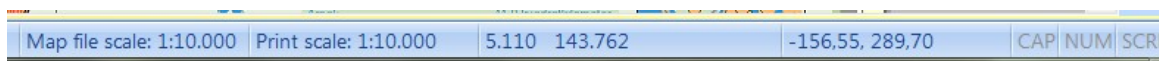
Viser Windows-dialogboksen Systemoplysninger med oplysninger om computeren, f.eks. styresystem, processor og hukommelse.

13.26 Dialogboksen Målebånd

Se [Målebånd](#)

Del XIV

14 Statuslinje

Statuslinjen vises nederst i Condes-vinduet.

Statuslinjens venstre del beskriver, hvad menupunkterne gør, når du holder musemarkøren over dem. Feltet viser på samme måde en beskrivelse af værktøjsknapperne, når du holder musemarkøren over dem, før du klikker.

Statuslinjens højre felter viser følgende:

Felt	Beskrivelse
Kortfilens målestok	Den aktuelle kortmålestok
Udskriftsmålestok	Den aktuelle udskriftsmålestok. Klik på feltet for at åbne dialogboksen Kort og ændre udskriftsmålestokken.
World-koordinater	World-koordinaterne for musens aktuelle position. De vises kun, når kortet er georefereret. Du kan vælge, om de "rå" metriske koordinater eller længde/bredde skal vises, i dialogboksen Editor
Papirkoordinater	Musens aktuelle position i papirkoordinater, dvs. i millimeter på kortet
CAP	Caps Lock er slået til
NUM	Num Lock er slået til
SCRL	Scroll Lock er slået til

Stikordsregister

- A -

Afmærket bane 173, 179
Afmærket bane med poster 173, 179
Afmærket bane-linje-farve 192
Afmærket rute 167
Afstand 157, 167, 191, 202, 210
Afstand mellem cirkel og linje 191
Alle canvas-er 103
Australisk engelsk 160
Automatisk opdatering, når kortfilen ændres 160
Automatisk sammensat hold 198

- B -

Bane 63
Banedata 12
Baneeditoren 146
Baneeditorens værktøjslinje 146
Bane-kombinationer 219
Banelæggerens notater 227
Banelægning med Condes 12
Banelængde langs det logiske vejvalg 63
Banelængder 63
Banenavn 179, 184
Banepåtryk 12, 196
Banepåtrykkets farve 196
Banepåtryksfarve 196
Banepåtryks-farve 192
Banepåtryks-symboler 190
Baner 146
Baneredigering-standard-værktøjslinje 146
Bane-regneark 180
Banetype 173, 179
Baneudskriftens udseende 157
Belastning 49
Beregnet længde 173
Beregning af banelængden 63
Beskær 95
Beskæring 89
Beskæring af kortet 89

Bitmap 128, 213
BM 36, 184, 213
Brug en separat kortfil til dette canvas 184
Brug overprint-effekt for banepåtryk 192
Brug overprint-effekt for postnumre 192
Brug PostScript pass-through 160
Brug print-layouts 57, 103, 202, 207, 210, 213, 214, 219
Brug samme kort som et andet canvas 184
Brug samme layoutramme for alle baner 226
Brug særskilt layoutramme for hver bane 226
Brødtekst 160
Buk 54

- C -

Canvas 146, 184
Canvas og navigationsbjælken 146
Canvas-vælger 103
Centrer udskrift 202
Cirkel 191
Cirkler 189
ClassList 111
CLE 146
Condes-logo 144
CourseData 111
CourseIDs 205

- D -

Dansk 160
Defineret udskriftsområde 202
Delstræk 56
Delstræks-klipning 191
Detaljer for kontrolkort-layout 159
Dialogboksen Aktive baner for canvas 193
Dialogboksen Bane 173
Dialogboksen Bane - Avanceret 176
Dialogboksen Bane - Banepåtryk 179
Dialogboksen Bane - Hjem 175
Dialogboksen Bane - Stafet 178
Dialogboksen Banesymbol 232
Dialogboksen Bitmap-detaller 187
Dialogboksen Condes-logo 238
Dialogboksen Delstræk 182
Dialogboksen Eksporter banedata som XML 205

- Dialogboksen Eksporter baner som bitmaps 213
Dialogboksen Eksporter baner som EPS 210
Dialogboksen Eksporter baner som PDF 207
Dialogboksen Eksporter baner som SVG 219
Dialogboksen Eksporter baner til GPS 219
Dialogboksen Eksporter baner til OCAD 214
Dialogboksen Eksporter stafethold 223
Dialogboksen Eksport-sideopsætning 213
Dialogboksen Farver ved eksport til OCAD 217
Dialogboksen Grafikobjekt 236
Dialogboksen Importér stafethold 224
Dialogboksen Indstil banepåtryk 196
Dialogboksen Indstil kort 184
Dialogboksen Indstil layoutramme 226
Dialogboksen Indstil poster 189
Dialogboksen Indtast licenskode 152
Dialogboksen Klippemønster 224
Dialogboksen Kopier/importér objekter 183
Dialogboksen Kort 184
Dialogboksen Kortets georeferering er ændret 195
Dialogboksen Kort-farvelag 194
Dialogboksen Kort-signaturer 194
Dialogboksen Linje 234
Dialogboksen Mapper 160
Dialogboksen Metafil-detaller 187
Dialogboksen MTBO forbudt rute 232
Dialogboksen Målebånd 238
Dialogboksen Nummerformat for banepåtryk 196
Dialogboksen Ny bane 179
Dialogboksen Om CONDES 238
Dialogboksen Post 166
Dialogboksen Postbeskrivelser 227
Dialogboksen Poster 189
Dialogboksen Rapport-udskrivning 160
Dialogboksen Sløjfe-detaller 181
Dialogboksen Standard-klippemønster 225
Dialogboksen Stigning for delstræk 183
Dialogboksen Symbol 165
Dialogboksen Tekst 233
Dialogboksen Tekst på bagsiden af kortet 197
Dialogboksen Tur-fordeling 180
Dialogboksen Udskriv kort med baner 202
Dialogboksen Udskriv løse postbeskrivelser 204
Dialogboksen Udskriv mønster-kontrollkort 205
Dialogboksen Udskriv postbeskrivelser 204
Dialogboksen Vælg farve 224
Dialogboksen Vælg symbol 165
Dialogboksen World-koordinater 188
Diamant 69
Diamanter (Phi-sløjfer) 175
Dimensioner 191, 229
dpi 187
Dupliker en bane 24
Dæmp 146
- ## - E -
- Editor 160
Egenskaber for gennemgang og gennemgangsområde 231
Egenskaber for maskerings-område 235
Eksport 76, 210, 213, 214
Eksport af banelayout 12
Eksport fra flere canvas-er 103
Eksport-målestok 210, 213
emf 36, 184
Encapsulated PostScript 210
EPS 128, 210
EPSG 38
- ## - F -
- Farligt område 230
FARSTA 180
FARSTA-gafling 180
Farvekvalitet 213
Filtype 213
Finsk 160
Fjern en post fra en bane 23
Fjern punkt 134
Flere canvas-er 12
Flet 184
Flet banepåtrykket ind i OCAD-kortet 184
Flyt 88, 95
Flyt kortet 194
Flyt postcirklen 146
Flyt postnummeret 146
Forbudt område 139, 230
Forbudt rute 141
Formatering 233
Forstørret udsnit af et kort 96
Forventet antal 184

Forventet antal deltagere 184
Forventet postbelastning 167
Fransk 160
Fuldt optrukket ramme 230
Første kontrolnummer 157
Første postkode 160
Førstehjælp 141

- G -

Gafling 180
Gaflingens opførsel 173, 180
Gaflinger 80, 178, 205
GEM til mine standard-indstillinger 191, 196
Gendan Condes standard 191, 196
Gennemse baner 146
Georefererede PDF-filer 40
Georeferering 38
Georeferering og world-koordinater 38
Geospatial PDF 40
GeoTIFF 38
Google Streetview 137
GPS 128, 219
GPX 219
Grafik 144
Grafikobjekt 94, 95, 236

- H -

Hegn 230
Hele canvas-området 210
Hele kortområdet 202
HENT fra mine standard-indstillinger 191, 196
Hurtig start 22
Hvid baggrund 233
Hvid kant 52
Hvid kant på delstræk 191
Hvid kant på postcirkler 191
Hvid kant på postnumre 191
Hvilken kortfil 184
Håndtering af forskellige udskriftsmålestokke for samme bane 28, 32

- I -

Import 183

Importér 111
Indre margin 233
Indsamlet 50, 169
Indstillinger for dette løb 157
Indsæt en bane fra Klippebordet 24
Indsæt gafling 82
Indsæt og slet stafet-gaflinger 178
Indsæt post 133, 146
Indsæt punkt 134
Indsæt standard-gafling 178
Indsæt tur-gafling 178
Ingen ramme 230
IOF 12
IOF XML 111

- J -

JPG 36, 184, 213
Justering 233

- K -

Klassenavn 184
Klasser 25, 184
Klasse-regneark 184
Klip et stykke ud af et delstræk 135
Klip segment 135
Klipning (dialogboksen Post) 170
Klippemønster 170, 225
Klippemønstre 51, 160
Klippetang 51, 160, 170, 224
KMZ 219
Koder 229
Kom hurtigt i gang... 22
Kombinationer 205
Kontrolkort 205
Kontrolkort-layout 157
Kontrolkort-layout, detaljer 159
Koordinat-omsætning 218
Kopi 179
Kopiér en bane til Klippebordet 24
Kopier objekter 183
Kort 12, 184
Kort og banelægning 12
Kortet er ændret 188
Kortfil 36, 184

Kortfiler... 36
Kortfil-målestok 184
Kortoversigt 159
Kortskift 202
Kortskifte 57
Korttype 157
Kortvend 57

- L -

Labyrint 59
Lav din første bane... 22
Layout 157
Layoutramme 88, 210, 226
Licenskode 152
Linje 54, 56, 191
Linjetykkelse 191
Link dimensioner 190
Livelox 128, 222
Logoer og grafik 12
Længde 63, 173
Lænkede poster 189
Lænket til et andet canvas 184
Løbets filnavn under postbeskrivelserne 157
Løbsdato 157
Løbs-guide - side 1 153
Løbs-guide - side 10 156
Løbs-guide - side 2 153
Løbs-guide - side 3 153
Løbs-guide - side 4 153
Løbs-guide - side 5 154
Løbs-guide - side 6 155
Løbs-guide - side 7 155
Løbs-guide - side 8 156
Løbs-guide - side 9 156
Løbsnavn 153, 157
Lås 146
Lås layoutrammens størrelse 225
Lås op 146
Lås placeringen af layoutrammen 225
Lås/lås op for postplaceringer 146

- M -

Magenta 146
Manillamærke 50, 169

Mappe 160
Mapper 160
Margen 160, 226
Markeringsstatus 50, 169
Maskér kortet 88
Maskering af kortet 90
Maskerings-område 144
Medtag kort 210
Menuen Canvas 123
Menuen Delstræk 121
Menuen Filer 116
Menuen Layoutramme 124
Menuen Objekter 125
Menuen Stafet 122
Metafil 187
Midlertidig byggeplads 230
MTB 179
MTB-O-bane 173, 179
Mål 173
Mål med fuld afmærkning 167
Mål med opfangende afmærkning 167
Mål uden afmærkning 167
Målebånd 136
Målestok 184
Målradius 191

- N -

Normal bane 173, 176, 179
Normal post 167
Norsk 160
Notater 227
Nummerformat 173, 179, 196
Numre 229
Ny forbudt rute 141
Ny førstehjælp 141
Ny gennemgang 140
Ny grafik 96, 144
Ny linje 143
Ny MTBO ensrettet rute 142
Ny MTBO forbudt rute 142
Ny MTBO forhindring 142
Ny obligatorisk gennemgang 140
Ny passage forbudt-linje 140
Ny post 137, 171
Ny postbeskrivelse 138

Ny slut på afmærket rute 138
 Ny start 138
 Ny tekst 99, 143
 Ny væskepost 140
 Nyt Condes-logo 99, 144
 Nyt forbudt område 139
 Nyt gennemgangsområde 140
 Nyt i Condes 11 16
 Nyt maskerings-område 144
 Nyt MTBO farligt afsnit 143
 Nyt MTBO forbudt at passere 142
 Nyt mål 138
 Nyt pasmærke 140
 Nyt stafethold 198

- O -

Obligatorisk gennemgang 167
 OCAD 36, 128, 184, 214
 OCAD-koordinater for øverste venstre pasmærke 218
 OCAD-kortets layout-lag 184
 ocd 36
 Omdøb kun 171
 Omdøb og erstat 171
 Omdøb post 171
 Området, som banen dækker 202, 210
 Om-skalér post-koordinater for dette canvas 194
 Opførsel (dialogboksen Indstillinger for layoutrammen) 225
 Opgavelinje 146
 Opløsning 213
 Opret en bane 146
 Opret en ny bane 24
 Opret en ny klasse 25
 Opret en ny post 23
 Opret en post 146
 Opret passage forbudt-linje 140
 O-Track 128
 Overfør kort og baner til Livelox 222
 Overlap 157
 Overprint-effekt 160, 184, 192, 196
 Overprint-effekt eller Øverste/Nederste Lilla 41
 Overprint-effekt for "overprint"-farver i OCAD-kort 184
 Overprint-effekt for banepåtryk 196

Oversigt 159
 Overskrift 229

- P -

Papirretning 210
 Pasmærke 140, 232
 Pass-through 160
 PDF 207
 PDF-fil 128
 PDF-gengivelse 210
 Pixels 213
 Placering af et grafikobjekt 94
 Placering af tekster og Condes-logoer 99
 Pointløb felt A 229
 Pointløb felt B 229
 Pointløb sortering 229
 Pointløb-point 169
 Pointløbsbane 173, 179
 Post 23
 Post med afmærket rute 167
 Post med afmærkning til kortskifte 167
 Post med kortskifte 167
 Postbelastning 167
 Postbeskrivelse 112, 138, 167, 227
 Postbeskrivelse (dialogboksen Post) 167
 Postbeskrivelsens udseende 173
 Postbeskrivelser 12, 72, 73, 184
 Postbeskrivelser - fanen Hvilken 227
 Postbeskrivelser - fanen Hvor 227
 Postbeskrivelser - fanen Skrifttyper 229
 Postbeskrivelser - fanen Udseende 229
 Postbeskrivelsernes udseende 157
 Postbeskrivelsessymboler 160
 Postcirkel 49
 Postcirkel (dialogboksen Post) 168
 Postcirkel-radius 191
 Poster 23, 146, 173, 189
 Poster i valgfri rækkefølge 173
 Postkode 167
 Postkoder for "alle poster" 196
 Postnummer for kortskiftepost 157
 Postnumre 196
 Post-regneark 173
 PostScript 160
 PostScript-printere 160

Prik i postcirkel 157, 179
Printerformat Liggende 202
Program 160
Program-udseende 160
Præcisionsorienteringsbane 173, 179
Præ-O 167
Præ-O (dialogboksen Post) 170
Påtryksfarver 192

- R -

Radius 191
Ramme 88, 226, 230, 233
Ramme (dialogboksen Indstillinger for layoutrammen) 226
Ramme-farve 226
Rammetykkelse 226
Rapporter 12, 160
Rapport-skrifttyper 160
Rediger baner 146
Rediger en bane 24
Rediger en klasse 25
Rediger en post 23
Registrering 152
Regneark 173, 184
Regneark med stigning for delstræk 183
Rotér 136
Rotér et banesymbol 136
Rotér et grafikobjekt 136
Rubrikstørrelse 159
Runde hjørner 226
Rækkefølge af grafikobjekter 96

- S -

Samme beskæring af cirkler og linjer 189
Samme symboler 189
Se baner 152
Separat kortfil 184
Sidemargin 157
Sideopsætning 210
Sidestørrelse 210
Sidste post 65
Simulér overprint-effekt på PostScript-printere 160
Skalér 95
Ski-O-bane 173, 179

Skravering 230
Skrifttype 233
Skrifttyper 196, 229
Skrifttyper for postnumre og kontrolnumre 191
Skærm 50, 169
Slet en bane 24
Slet en klasse 25
Slet en post 23, 173
Slet post 172
Slut på afmærket rute 146
Sløjfer 69, 175
Sommerfugl 69
Sommerfugle 175
Sportsgren 157
Sportsgrene 19
Sprog for menuer 160
Sprog for symboler 160
Stafet 180, 202
Stafetbane 80, 178
Stafet-gaflinger 173
Stafetter i Condes 80
Stafet-ture 173, 178
Standard-indstillinger for denne PC 160
Standardmappe for kortfiler 160
Standardmappe for løbsfiler 160
Standard-tekst 233
Start 173
Startpunkt 167
Startradius 191
Status og ekstra tekst 169
Stigning 173
Stiplet ramme 230
Størrelse 229
Svensk 160
SVG 128, 219
Symbol 72, 73, 112
Symbolbaserede 184
Symboler 160
Symbol-palette feltbredde 160
Symbolskabelon 167
Søjlejustering 229
Sådan angiver du postbeskrivelsen for en post 48
Sådan angiver du teksten til tekstuelle postbeskrivelser 75
Sådan angiver du, om postbeskrivelser er symbolske eller tekstuelle 73

- Sådan beregner du banens stigning 64
 Sådan beregner du postbelastning 49
 Sådan bruger du et standardsæt af poststativer (og klippemønstre) til flere løb 51
 Sådan bruger du mere end én sidste post 65
 Sådan bruger du statusmarkeringer til at holde styr på postudsætningen i skoven 50
 Sådan bryder du rammelinjen på et forbudt område 68
 Sådan bukker du delstrækslinjen mellem to poster 54
 Sådan deler du postbeskrivelser på kortet 72
 Sådan designer du et grafik-layout 88
 Sådan eksporterer du en postbeskrivelse fra Condes til dit tekstbehandlingsdokument 76
 Sådan finjusterer du placeringen af en cirkel 48
 Sådan fjerner du en del af delstrækslinjen mellem to poster 56
 Sådan fjerner du en del af en postcirkel 49
 Sådan fjerner du et hul, der er klippet i linjen mellem to poster 56
 Sådan flytter du kortet, hvis alle poster er kommet ud af position 38
 Sådan får du en kortfil 36
 Sådan gør du - målestokke ved udskrivning og eksport 104
 Sådan håndterer du baner 24
 Sådan håndterer du klasser 25
 Sådan håndterer du kortskifte 57
 Sådan håndterer du poster 23
 Sådan importerer du banedata fra IOF XML 111
 Sådan klipper du delstrækslinjer automatisk 55
 Sådan klipper du en delstrækslinje 56
 Sådan kommer du hurtigt i gang 22
 Sådan kører du Condes på en Mac 25
 Sådan laver du en bane, der går over flere kort 59
 Sådan laver du en stafetbane 82
 Sådan overfører du data til et løbsadministrationsprogram 111
 Sådan placerer du baner eksporteret til OCAD korrekt 110
 Sådan placerer du en postbeskrivelse på kortet 72
 Sådan redigerer du vejvalgslinjer og afmærkede ruter 57
 Sådan rydder du op i poster, der ikke længere bruges 51
 Sådan skifter du kortet på et canvas 37
 Sådan sletter du et symbol fra en postbeskrivelse 73
 Sådan tegner du en hvid kant om postcirkler 52
 Sådan tegner og bruger du vejvalg 66
 Sådan tilføjer du nye postbeskrivelsessymboler eller ændrer eksisterende 112
 Sådan udskriver du banenavn eller stafetholdnummer på bagsiden af kortet 106
 Sådan udskriver du kort og baner 102
 Sådan viser du tekst i et felt i postbeskrivelsen 73
 Sådan viser du to symboler i samme felt 72
 Sådan ændrer du kortets udskriftsmålestok 38
- ## - T -
- Tekst 73, 143, 233
 Tekster 12, 99
 Tekster, Pointløb og Status (dialogboksen Post) 169
 Tekstfarve 233
 Tekstuel beskrivelse 229
 Tekstuelle 184
 Tildeling af stafethold 199
 Tilføj en post 173
 Tilføj udskæringspunkt 135
 Tilpas layoutrammen til papirstørrelsen 226
 Tilpasning 95
 Tilpasning af et grafikobjekt 95
 To symboler 72
 Tomt hold 198
 Tur-gafling 180
 Tysk 160
 Tænd/sluk segment 135
- ## - U -
- Uafhængige poster 189
 Udseende 229
 Udskriftslayouts 103, 202
 Udskriftsmålestok 184
 Udskriv 202
 Udskriv flere banedele på samme kort 30
 Udskriv flere dele på samme canvas 28
 Udskriv kort 202
 Udskriv som enmands-stafet 178

Udskriv som tekst 173
Udskrivning fra flere canvas-er 103
UTM 38, 160

Zoom ud 146
Ændr størrelse 88, 95
Åbn løbet igen, når Condes startes 160

- V -

Valg af canvas 103
Valgfri rækkefølge 173
Vejledning 22
Vejledning til at flytte kortet 194
Velkommen til Condes! 12
Vis flere dele af banen side om side på samme side
97
Vis mål på alle banedele 179
Vis OCAD-kortets baggrundskort 184
Vis postkoder for poster i valgfri rækkefølge 196
Vælg baneobjekt 132
Vælg Condes standard-banefarve 192
Vælg grafikobjekt 132
Vælg IOF-farve til OFFSET-tryk 192
Vælg layoutramme 152
Vælg vejvalgslinje 133
Værktøjslinjen Bane-symboler 146
Værktøjslinjen Special-symboler 146
Væskepost 140, 232

- W -

wcd 22
WGS84 160
Windows MetaFile 36
Windows MetaFiles 184
wmf 36, 184
World File 38, 188, 213

- X -

XML 111, 205

- Y -

Yderligere dimensioner og skrifttyper 191

- Z -

Zoom ind 146